CONSTANTINUS PORPHYROGENITUS

DE PROVINCIIS REGNI BYZANTINI.

LIBER SECUNDUS, EUROPA.

ACCEDIT APPENDIX ALIORUM LIBELLORUM, CUM CIVILIUM, TUM ECCLESIASTICORUM, VETEREM GEOGRAPHIAM CUM MEDIA, IMPRIMIS BYZANTINA, ILLUSTRANTIUM.

NOVIS CURIS EDIDIT

EPISTOLAMQUE CRITICAM PRAEMISIT

THEOPHILUS LUC. FRIDERICUS TAFEL,

PHIL. DR. LIT. ANTIQ. IN REG. UNIVERSITATE TUBINGENSI P. P. O.,

MONACENSIS ACADEMIAE SODALIS,

SOCIETATI GEOGRAPHICAE FRANCOFURTENSI ADSCRIPTUS.

ADDUNTUR NOMINA EORUM, QUI IN REGIA LITERARUM UNIVERSITATE TUBINGENSI DOCTORES PHILOSOPHIAE RENUNTIATI SUNT.

TUBINGAE,

TYPIS FUESIANIS.

1846.

CONSPECTUS EORUM,

QUAE HOC FASCICULO CONTINENTUR.

DUUMVIRIS ERUDITISSIMIS CELEBERRIMISQUE,

IACOBO PHILIPPO FALLMERAYER, Monacensi,

PAULO IOSEPHO SCHAFARIK, Pragensi,

SALUTEM.

Tandem aliquando, quod vix unquam assecuturus mihi ipse videbar, vasto scrutandi labore pertinaciter exantlato, id revera me assecutum esse gaudeo, immo vehementer laetor, ut scilicet, quod pauci cogitavere, pauciores tentavere, idem ego quomodocumque perficerem, condenda Byzantii Europaei geographia, seu potius adumbratione ejus quadam ac delineatione, solidis fundamentis imposita. Etenim ex quo inde tempore, ut mittam praefandi ambages, persuaderi mihi coeperat, antiquissimi temporis statum non satis intelligi posse sine medii aevi cognitione, huius vero ipsius historiam lucis suae bonam vicissim partem ulteriorum seculorum annalibus debere, mirari non desinebam, quomodo factum sit, ut multi historiam medii aevi ardore quodam laudabili aggrederentur, geographiam ejus, omnis historiae facem, tantum non dedignarentur.

Cujus negligentiae incommoda qualia et quanta non tantum extiterint, verum etiam hodiedum existant, id studia mihi maximopere Byzantina sole clarius patefecerunt. Veniamus medias in res, exemplis utentes a nemine spero bene sano addubitandis. Graecos plus semel a Bulgaris prope Acheloum, Aetoliae fluvium, debellatos fuisse, sunt, qui opinentur; quanquam ista trium seculorum bella Ponti Euxini litora spectant, ubi urbs Anchialus (Turcice Ajóli, Achelò mediae Graecitatis), cui ut vicinis quibusdam locis istae clades assignandae sunt. Thessaliam quod Beniamin Tudelitanus, ebraicus seculi duodecimi viator, Vlachiam dicit, mirantur ut mendax commentum, cogitantes de Vlachia cisdanubiana, tum maiore, tum minore; quanquam vetus Thessalia medio aevo Vlachia maior vulgo audiebat, Aetolia vero cum Acarnania Vlachia minor, apud homines cultiores Arta, despotarum (Dominorum) Epiroticorum possessio. Basilium imperatorem, Macedonem cognomine, sunt, qui Amyntae, Philippi, Alexandri M. cett. popularem fuisse statuant; sed erat Adrianopoli (Turcarum Edréne) natus, quae omnis regio Macedonia tum nuncupabatur, ipse Slavus stirpe, non Parthus, ut assentatores volebant; haud aliter ac Iustinianus I imperator, qui corpus juris civilis seculo sexto Byzantinis suis condidisse fertur, patrio scilicet nomine Uprawda. Alexius Comnenus, Byzantini postea regni dominus, jussu imperatoris sui contra rebelles quosdam Dyrrachinos seculo decimo ex Adrianopolitana Thracum civitate proficiscens, primo per Macedoniam ivit, hinc per terram Strymoniam, post vero per thema Thessalonicense, ut inde in Albaniam veniret. Quare vero per Macedoniam primo iter suum instituit, non per Thraciam? Audio et respondeo. Terra, inter Pontum Euxinum Hebrumque (Maritzam) cum Rhodope sita, tum Macedonia dicebatur; Macedonia pristini sensus audiebat Thessalia s. Thessalonica. In historia Bulgarorum, immo Slavorum, Bulgaris parentium, Macedoniam ab his barbaris per tria secula vastatam fuisse, e scriptoribus Byzantinis satis superque notum esse puto. Ergo Alexandri M. solum natalitium significatur? Vetus Thracia, respondeo, inter Dorostolum (Silistriam) cum Nissa (Nisch) et Byzantium sita. Bulgari (Slavi) terras modo dictas mirum quoties igni ferroque vastarunt, et sua ibidem regna condiderunt; Macedoniam veteris sensus, Dardaniam, Albaniam, Helladem totam cum Morea (Peloponneso), nemine s. obstante s. animadvertente, per pacem occuparunt, dominique aliquamdiu extiterunt. Macedonica Slavorum (Bulgarorum) bella, Theophani, Cedreno, rell. memorata, Thraciam, Ponto Euxino vicinam, spectant, non veterem Macedoniam, quam alii Slavi, Avarorum ante Bulgaros servi, diu ante obtinuerunt, qua de re cf. mea Thessalonicensia. Postremo in urbe Thracum Philippopoli, Philippi colonia, Hebro superiori apposita, non levius erratum video. Eam Stephani Byzantini epitomator, seculis VII et VIII assignandus, Macedonicam dicere audet. Macedonicam? Optime vero. Namque isti homines Macedones tum dicebantur. Quomodo vero Macedones terrae pristinae? Thessali.

Sufficient puto exempla, tum hodie, tum alio tempore a me in medium prolata. Hujusmodi igitur incommoda suspicionem mihi movebant de universo studiorum medii aevi, Byzantii potissimum, statu hodierno, immo etiam fide. Ita incitabar, ut vastos Byzantii annales diu vulgatos diligenter revolverem, sique possem, alios tenebris diutinis pressos tandem aliquando in lucem publicam protraherem.

Quod diu abhinc factum esse, paucis puto eruditorum innotuisse, praeter b. Niebuhrium aliosque forsan VOBIS, fautorum par summopere colendum. Ergo animus est, VOBIS ipsis quaedam ex ultimo studiorum meorum curriculo propinare, unde simul una et altera vitae meae literariae particula illustrari posse videtur.

Seculi, quod agimus, decade secunda et tertia cum effusus ut hodiedum in amorem Musarum Graeciae lyricarum, Pindaricarum praecipue, non solus ego dolerem, quod non inveniri posset Eustathii Thessalonicensis prooemium Pindaricarum commentationum, in Basileensi bibliotheca olim a doctis non sine magno fructu lectum, en miro fatorum beneficio factum est, ut *Staelinus*, meus olim discipulus, nunc vero publicae Stuttgartiensium bibliothecae inter antistites, vir rarae nostro aevo eruditionis, Eustathii codicem Basileae non tantum ipse videret, verum etiam per partes legeret, ejusque rei me certiorem faceret. Quodque vix tum sperari posse putabam, id perhumaniter mihi a Basileensium principibus concedi laetabar, codicem ms. mihi transmittentibus, fidem suam et vadimonium interponente beato Blumhardo, populari meo, tum Basileensi. Quae vero qualisque libri ms. facies et pretium! Inerat non solum Eustathiana in Pindarum isagoge, quam bene tum mecum emaculavit Godofredi *Hermanni* ingenium; verum alia multa, statum ecclesiae orthodoxae cum rebus ultimorum Byzantii imperatorum Comnenorum, deinde Normannorum, cett. eximie illustrantia. Totum igitur librum anno 1832 in publicam lucem emisi, addens ejusdem Eustathii epistolas ineditas scriptoresque Trapezuntini imperii, Te mirum quam benevole Tua mihi eorum apographa transmittente, eruditissime FALLMERAYERE.

Alia Eustathii inedita Thessalonicensibus meis a. 1839 adjeci.

Eodem studiorum meorum stadio minores libellos edidi, illustrandae historiae Byzantinae non minus idoneos, quos enumerare operae pretium duco. Anno 1827 evulgavi EX IOANNE DOCIANO, ORATORE BYZANTINO, EXCERPTA CRUSIANA, addens vitae meae conspectum, sic tum volente more academico. *) Eodem anno sub-

*) Eum e libello, paucissimis viso, repetendum curavi, dubius admodum et anceps, aliusne nostram quandocunque memoriam recolendam esse existimaturus sit.

„Ego natus sum in praefecturae Uracensis pago *Bempflingen*, anno seculi proxime elapsi octogesimo septimo die Septembris sexto, patre LUCA FRIDERICO, parocho primum Poltringensium et Reustensium prope Tubingam, deinde Bempflingensium, matre IULIANA DOROTHEA, PHILIPPI VOGELII filia, parochi Neostadiensium prope Waiblingam."

„Nil magis in votis habebat optimus pater, quam ut ad devitandam iniquam tum temporis parochorum nostratium conditionem, aliis, quam ecclesiasticis, studiis filius committi posset. Quod aliter visum Deo, vitae humanae summo gubernatori. Bona valetudine raro gavisus pater, cum anni octogesimi octavi tempore paschali vitae finem suspicaretur, auctor matri fuit, ut me, si constitutum aetatis terminum attigissem, recipiendum curaret in eorum numerum, qui publico sumtu in Seminariis nostris ad obeunda munera ecclesiastica et scholastica praeparantur. Idem ante suaserat KLEMMIUS, Canstadiensis, genti meae cognatus, qui multo post tempore praesul Herbrechtingensis diem obiit supremum, Christiano Friderico SCHNURRERO, Canstadiensi, nuper Cancellario, scholae Canstadiensis studiorumque academicorum consortio ut nemo familiaris. Brevi post, anno vitae post quadragesimum nono non expleto, exspiravit pater meus, probitate, ingenio, studiorum philosophicorum ac theologicorum laude, ut ex aequalium ore saepe ego percepi, non mediocris, relicta uxori quatuor parvulorum alendorum educandorumque cura anxia sane et molesta."

Mater vidua Canstadium concessit, in qua juventutis suae sede reliquam vitae partem transigere decreverat. Vix tamen in oppidi hujus ludo, cui WULLENIUS praeerat, positis a me literarum rudimentis, satius matri visum, studiorum meorum gratia scholae Tubingensi Anatolicae (nunc Lyceo), admodum laudatae, puerum committere, suadente M. STURMIO, amitae marito, Kirchentellisfurtensium prope Tubingam parocho, cujus viri cordati doctique, vita pridem functi, memoriam hoc loco recolere, non est, quod admodum me pudeat. Ita factum, ut majorum sede relicta mater amantissima Tubingam migraret, ubi nunc senium ejus utcunque sublevare, singularis mihi concessit fatorum quaedam serenitas."

„Scholae nostrae prima spatia emensus, classi tertiae traditus sum, quam tum vicarius regebat M. CONNER, vir doctus et solers, nunc Berghülae apud Blabyram parochus, dein quartae, quam moderabatur M. Fridericus Ludovicus KAUFMANN, cujus Viri in me beneficia eximia ni hoc loc loco testarer, animi impii titulo damnari posse mihi ipse viderer. Accedebat vero eodem tempore magistrorum doctissimorum, BAUMANNI, KERNERI, LEUBII, METZGERI, ROESLERI, parochorum postea optime meritorum, solida instructio."

secuta est DE COLLECTIONIBUS QUIBUSDAM IURIS GRAECORUM CANONICI TUBINGENSIBUS NOTITIA LITERARIA; anno 1828 DE THEODOSIO MELITINO, INEDITO HISTORIAE BYZANTINAE SCRIPTORE, NOTITIA LITERARIA. Anno 1832 edita sunt Supplementa historiae ecclesiasticae Graecorum sec. XI. XII., quibus insunt ANNAE COMNENAE SUPPLEMENTA, HISTORIAM ECCLESIASTICAM SPECTANTIA, item ACTA SYNODI CONSTANTINOPOLITANAE, IN SOTERICHI PANTEUGONI DOGMATA DE CHRISTI CRUCIFIXI SACRIFICIO HABITAE.

Subsequentium annorum opportunitas academica effecit, ut ea ipsa, quae dudum in animo habebam, magis jam maturata studiorum meorum fautoribus proponerem, a minoribus ut alibi progrediens ad ampliora, qua equidem non tutiorem veri investigandi viam invenire memini. Quid multa? Ne Vos teneam: profectus a prima post Constantinopolin urbe, Thessalonica eiusque agro, maiorem mihi operam arrogavi, lustrationem Epiri, Macedoniae, Thraciae meridionalis; id quod in Egnatianis meis factum esse recordamini. His autem profligatis opus aliud nunc maxime aggressus, totum systema geographiae Byzantinorum Europaeae meo examini subjicio, eo quidem ordine eaque via, ut primum de Constantini Porphyrogeniti thematum opusculo disseram; dein Europaea Byzantinorum themata s. provincias novis curis illustrem et definiam; postremo appendicis quosdam libellos, ecclesiasticos potissimum, diligentius quam alii inspiciam.

Ergo in scenam primus prodeat Constantinus Porphyrogenitus imperator, Leonis Sap. filius et successor, thematum scriptor.

„Post comprobatos reverendo Consistorio ducali progressus pueriles receptus sum seculi hujus anno primo in seminarium Blabyrense, biennio post in Bebenhusanum, anni 1805 autumno in Tubingense, in quod qui tum recipiebantur, quinquennale studiorum curriculum rite faciebant."

„Longum foret, nec finibus narratiunculae hujus comprehendendum, si Viris singulis eximiis, quorum egregia instructione per studiorum meorum novennium uti licebat, animi in aeternum grati sensum rite conarer testificari. Neque tamen est, quod silentio praetermittam, b. SCHNURRERI, viri vere philologi, scholis hebraicis, quas continuo quadriennio frequentavi, me, licet jam tum Musas profanas sectantem, mirifice delectatum. Have anima, dum inter nos versabaris, gravitatis, judicii, elegantiae laude insignis!"

„Anni 1810 auctumno accidit, ut procurante S. V. Christiano Theodoxo BLUMHARDT, qui nunc in inclyta Christianismi inter gentes profanas propagandi specula Basileensi inspectoris munere summa cum laude fungitur, Emkendorfium Holsaticum (cui Deus faveat) vocarer, ubi viri Excellentissimi, FRIDERICI Comitis a REVENTLOW, Danorum nunc ad Borussos legati, filiis adoptivis, Comitibus a CRIMINIL, ut parastata et instructor vacavi per unius Olympiadis decursum, favore patroni mei, viri ingenio, virtute, sermonis vitaeque elegantia eximii, ornatus atque in aeternum devinctus."

„Patria repetita mense Novembri a. 1814, ejusdem anni mense Decembri ecclesiae Ballendorfinae prope Ulmam concionator vicarius constitutus, anni 1815 Martio, suadente viro S. R. GRIESINGERO, ecclesiae evangel. Würtemb. Nestore, Repetentis in Seminario Tubingensi munus capessivi, quod mihi suavissimum fuit collegarum optimorum consortio, litterarum studiorumque ubertate, publice docendi tentamine non infausto."

„Litterarum antiquarum in Academia nostra professorem extraordinarium, nec non professorem quintae classis Lycei, quod Tubingae floret, constituit me die XXI. Apr. 1818. *Regis Augustissimi* clementia, procurante viro vere generoso, L. Barone de WANGENHEIM, rerum ecclesiasticarum et scholasticarum tum temporis administro. Munere scholastico annis aliquot elapsis me abdicavi, ut totus Academiae viverem. Professoris ordinarii dignitate Regia Majestas me ornavit hujus anni Martio XXV. In praelectionibus meis tradidi Encyclopaediam poetarum, historicorum oratorumque Graecorum et Romanorum, Historiam romanam, Historiam antiquam, praesertim Graecam, Mythologiam, Thucydidis selecta, Theophrasti characteres, Pindari Aeschylique plurima, Taciti Annales, Exercitationes graecas et latinas, in exercitationibus philologicis Sophoclis quasdam fabulas. Publici juris hosce libellos feci: *Polyhymnia, Uebersetzung auserlesener Epigramme der griech. Anthologie. Zurich* 1808. 8. *Pindari carminum Pythiorum quintum cum octavo.* Dissert. inaug. philol. Tub 1819. 4. *Miscellanea philologica*, Seebodii V. Cl. Ephemeridibus philologicis inserta. *Dilucidationes pindaricae* Berol. ap. Reimerum. Vol. I. P. I. 1824. Vol. I. P. II. 1827. Cum SCHNEIDERO, V. illustri, CLOSSIOque doctissimo, nunc Dorpatiensi, edidi anno 1823. *Prodromum* corporis juris civilis rell., Berol. apud Reimerum. Cum OSIANDRO et SCHWABIO, gymnasii Stuttgartiani professoribus celeberrimis, praesum edendis in I. B. METZLERI bibliopolio honestissimo *conversionibus auctorum graecorum latinorumque germanicis*, cujus operis XXV jam partes publicam lucem viderunt." Et haec quidem anno 1827 scripsi.

Constantini thematum (provinciarum regni Byzantini) libellus duas habet partes, quarum posteriorem (Europam) novis curis in lucem publicam emittimus. Titulus opusculi est: *Του σοφωτάτου βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογεννήτου περὶ τῶν θεμάτων, τῶν ἀνηκόντων τῇ βασιλείᾳ τῶν Ῥωμαίων, πόθεν ἔσχον τὰς ὀνομασίας, καὶ τί σημαίνουσιν αἱ τούτων προσηγορίαι, καὶ ὅτι τὰ μὲν αὐτῶν ἀρχαΐζουσι, τὰ δὲ νέαν ἐκτήσαντο τὴν προσηγορίαν.* Quae omnia, non solum voces τοῦ — *Πορφυρ.*, majusculis reddere debebat Bekkeriana scriptoris editio. Habemus enim inscriptionem totius operis, non partis.

Sequitur praefatio, in qua imperator se expositurum pollicetur, unde *θέματος* denominatio derivanda sit; quo cum promisso non stetisse videmus. Neque enim aliud narrat, nisi hoc: legiones Romanorum ab Iulio Caesare ad Theodosium usque et reliquos imperatores christianos nomina e nationibus vel aliunde petita habuisse, cujus exempla afferuntur; istoque aevo imperatores curam belli ipsos administrasse. Ea immutata esse inde ab Heraclio imperatore. Eo tempore accidi fines imperii coepisse; hinc ipsas quoque provincias contractas, et nomina graeca pro Latinis per affectationem electa; *θέμα* vero a voce *θέσις* descendere.

Id praefationis argumentum, non aliud. Quo enim *θέματος* vis et sensus tendat (legio ejusque sedes i. e. provincia), hoc melius a Du Cangio s. v. edocemur, quam ab ipso imperatore. Revera autem Constantinopolitani imperatores, Byzantini post Theodosium, non Latini, graeca lingua suo jure utebantur, talia incogitanter vel per adulationem improbante Laurentio Lydo, Graeco scriptore, Iustiniani I. imp. coaevo, in libro de magistratibus III, 68.; morem vero antiquiorem iidem non abjecerunt, et legionum suarum nomina e provinciis maximopere hauserunt, unde milites cogebantur, usum aevi sui recte sectantes, non prioris. Quid multa? Imperator orthodoxus carpit Heraclium, unum antecessorum, optime de regno orientali meritum, sed minus orthodoxum. De ipso libri argumento, id quod exspectabamus, nec vola nec vestigium. Secunda scriptoris socordia in eo versatur, quod parti suae primae (de Oriente s. Asia), titulum peculiarem non imposuit, secundo imposuit. Postremo nec ea quidem satis recta sunt, quae de ambitu provinciarum a barbaris acciso perhibentur. Imperatores Byzantini provinciarum fines et nomina pro temporum ratione mutabant, non tantum bellorum eventibus moti. Et magnus iste tractus Ciliciam inter et Rhodum, hostibus expositus, quare uno themate circumscribitur, non multo pluribus? Ipseque Hierocles, Iustiniano I. coaevus, Asiam minorem, a barbaris nondum accisam, in provincias longe plures distinguit, quam scriptor noster purpuratus. Quid? quod tempore Manuelis imperatoris omnis ferme Thracia uno themate comprehensa esse videtur. Ceterum ipse liber primus, exceptis paucis, multo melius se habet, quam secundus; id quod omnis nostra tractatio in clarissima luce collocabit.

Liber primus, Oriens s. *Asia* Enumerantur XVII provinciae s. themata totidem capitibus. 1. Anatolicum. 2. Armeniacum. 3. Thracesiorum. 4. Opsicium. 5. Optimatum. 6. Bucellariorum. 7. Paphlagonia. 8. Chaldia. 9. Mesopotamia. 10. Colonia. 11. Sebastia. 12. Lycandus. 13. Seleucia. 14. Cibyrraeotarum. 15. Cyprus. 16 Samus. 17. Mare Aegaeum.

Iamque de his capitibus eorumque argumento, quod multifariam illustratur libro de administr. cap. 50., ob solam maximopere comparationem, inter primam et secundam partem instituendam, quaedam exponenda et monenda esse videntur.

Primum thema, Anatolicum. Ita dici, imperator ait, respectu Europae Byzantiique; respectu Mesopotamiae, Syriae cett., nuncupari Occidentale medium (*τὸ δυτικὸν μέσον*) et Asiam minorem. Initium habet (ita Constantinus) ab oppidulo *Μηρός*, et in longitudinem protenditur usque ad montes Isauriae; in latitudinem a sinistra tangit Bucellariorum thema et Cappadociam, a dextra Isauriam et initium thematis Cibyrraeotarum. Complectitur quinque veterum provincias, quae sunt: Phrygia Salutaris, Lycaonia, Isauria, Pamphylia, Pisidia. Deinde bona quaedam intersperguntur de regimine et finibus huius thematis ante Arcadium, item sub ipso; hinc post Mauricium, instante aevo Sarazenorum. Adduntur quaedam de Persarum aevo et Macedonum.

Secundum thema, Armeniacum. Denominatio est impropria, nec Heraclio imp.

eiusque successoribus vetustior. Respondet Cappadociae veterum, maiori sc. minorique. Iustiniani I. aliusve imperatoris aevo Cappadocia tripartita esse coepit; et superior parva dicebatur, media Charsianum, maritima Armeniacum (ob Armeniae viciniam). Varia ibi interponuntur de antiqua Cappadociae historia. Hinc urbes potiores totius Cappadociae et nobilium quorundam Cappadocum nomina memorantur.

Tertium thema, *Thracesiorum*. Antea dicebatur *Asia minor*. Nomen novitium traxit a Thracibus Mysiae Europaeae, eo translatis. Complectitur veterum Lydos, Maeones, Cares, Iones. In fine traduntur urbium XXI huius Asiae (Thracesii) nomina, non plura.

Quartum thema, *Opsicium* (Obsequium). Latina vox eos significat, qui imperatori praeeunt ordinis tuendi et honoris causa, sive ut vias ei et domicilia praeparent. Unde non *στρατηγός* (praetor) illius provinciae summus magistratus dicitur, sed comes solummodo. Ea regio Bithynos, Mysios, Phryges, Dardanos (Troianos) complectitur. Urbes enumerantur decem illustriores, non plures. Ceterum fines quatuor partium provinciae haud indiligenter, ut nec alibi, distinguuntur. De Opsicio v. omnino Du Cangius s. v.

Quintum thema, *Optimatum*. Infimi ordinis thema dicit auctor, praesidemque eius solum domesticum nuncupari; quibuscum Du Cangius conferatur s. v. Complectitur Bithynos, Tarsiatas, Thynos. Urbium quinque celebriores enumerantur. Memoratur quoque Sangarius fluvius, cum ponte Iustinianeo.

Sextum thema, *Bucellariorum*, s. *Bucellarium*. Nec haec provincia a gente quadam nomen habet, sed a bucellariis, i. e. qui commeatum militibus vehebant, coll. etiam Du Cang. s. v. Describuntur fines provinciae, enumerantur quinque urbes potiores. Incolae Galatae, Mariandyni, Bithyni.

Septimum thema, *Paphlagonia*. De antiquitate et infamia veterum Paphlagonum. Sex urbes interiores enumerantur et quatuor maritimae.

Octavum thema, *Chaldia*. Trapezus metropolis. Interiora sunt Armeniae minoris primordia. Trium aliarum urbium nomina, e. g. Celtzene, cett.

Nonum thema, *Mesopotamia*. Parva regio, nominis recentioris, potius clisura sine nomine, quam praefectura. Spectat Leonis imp. aevum.

Decimum thema, *Colonia*. Parva regio, cum arce, unde nomen. Est initium Armeniae minoris. Fines describuntur. Noto in fine, verba textus Bekkeriani (*Βασίλειος* — *βασιλεύς*) sic legere editionem Vulcanianam: *ὁ ἐμὸς πάππος, κύριος Βασίλειος, ὁ τῶν κ. τ. λ.* Unde plane evincitur, hunc librum revera quidem imperatoris nostri scriptum esse, sed privatum, non publica auctoritate compositum atque editum; id quod etiam ex affectato veterum auctorum usu sequitur atque negligentia, qua utitur in urbium enumeratione, potiores memorans, non omnes; quod secus in indicibus episcopalibus, item in Hierocle, quanquam scriptore privato.

Undecimum thema, *Seleucia*. Id quoque Armeniae minoris pars est. Sequuntur vulgaria et trita circa v. *Caesaris* etymologiam.

Duodecimum thema, *Lycandus*. Ea terra, Armeniae pars, non multo ante thematis locum obtinuerat, sc. Leonis imp. Sapientis aevo. Quaedam de historia urbis.

Decimum tertium thema, *Seleucia*. Dicit partem Isauriae, finesque describit. Memorantur dehinc urbes potiores Ciliciae, quod abesse poterat. Regio autem Seleuciae sola ante clisura erat; Romanus imp. eam fecit *στρατηγίαν*. Enumerantur nomina decem urbium, quae tamen Ciliciae potius erant, quam Isauriae. V. quoque Leonis Sap. expositionem breviorem (p. 51. huius libelli), ubi nostra Seleucia adeo Pamphyliae adscribitur. Adde Hieroclem p. 16 h. lib.

Decimum quartum thema, *Cibyrraeotarum*. Nomen provinciae petitum ad ignominiam Cibyrrae, ignobilis oppidi, cuius cives plus semel refractarii fuerant adversus imperatores. Fines permagni, sc. a Tauro Ciliciae usque ad Miletum pertinentes. Ergo Ciliciae partem, Pamphyliam, Lyciam, Cariam continebat. In medio thematis Rhodus insula, cuius antiquitates tanguntur, aliunde plenius notae. Praecipuae thematis urbes cum singulis regionum finibus haud indiligenter enumerantur.

Decimum quintum thema, *insula Cyprus*. Ea ad verbum, exceptis paucis, ex Hierocle

non memorato desumta sunt, incogitanter repetita Hieroclei capitis inscriptione, coll. p. 15. hujus libelli. Adduntur quaedam de historia insulae. Auctoris nostri aevo Sarazenis denuo parebat: quare igitur scriptor eam provinciis Byzantinis adnumerat? Basilius imp., nostri Caesaris πάππος, teste Vulcaniana editione, Cyprum ad thema evexerat; id quod in textum, ut idem plane, quod in decimo themate legimus, recipere debebat I. Bekkerus, libelli nuperus editor.

Decimum sextum thema, *Samus insula.* De nomine Sami archaeologica quaedam. Viri quidam veterum illustres enumerantur. Thematis fines (Ephesus — Adramyttium). Smyrna praefecti sedes; quod, ut alia, utinam in reliquis quoque thematibus significasset!

Decimum septimum thema, *mare Aegaeum.* Archaeologica de v. Αἰγαῖον πέλαγος. Quinque Graecorum dialecti. Fines spatiosi: sunt enim hujus thematis Cyclades, Sporadum maiores, Mitylene (Lesbus), Chius, Lemnus, ulteriora usque ad sinum Cianum, Constantinopoli proximum.

Liber secundus, *Occidens* s. *Europa.* Enumerantur XII provinciae s. themata totidem capitibus. 1. Thracia. 2. Macedonia. 3. Strymon. 4. Thessalonica. 5. Hellas (Graecia). 6. Peloponnesus. 7. Cephalenia. 8. Nicopolis. 9. Dyrrachium. 10. Sicilia. 11. Longobardia. 12. Cherson. Horum quoque capitum argumentum, ut libri primi, breviter exponam, maximopere ob instituendam (ut dixi) utriusque comparationem.

Primum thema, *Thracia.* Byzantii laus. Thraciae thema constitutum est tempore invasionis Bulgaricae. Ante Romanorum aevum, quo erant 53 urbes, duo regna habuit. Bulgari, nunc domini, Thraciam in minora territoria dividebant. Ante Bulgaros Thracia ab ipso Byzantino imperatore regebatur, non a praetore (στρατηγῷ), ut nunc. Bulgari quando regnum Byzantinum invaserint. Ex Hierocle quaedam de Doloncis, quae ibi non inveniuntur. Archaeologica. Sequuntur quinque eparchiae Thracicae, ex Hierocle cum urbibus repetitae (is habet VI), et satis quidem indiligenter, immo confuse. In Europa Thraciae facit cum Hierocle; deinde vero Rhodopae praeter Maximianopolin et Traianopolin (quae istuc vere pertinebant) attribuit Parthicopolin, Heracleam Strymonis, Serras, Philippos, diversissimas a Rhodope, sc. veteris Macedoniae urbes. Id longe rectius in Hierocle, quem vide. Haemimonti eparchiam tertio loco ponit, Hierocles quarto; ceterum in urbibus consentit cum Hierocle. Iam sequitur insipidum illud Ἐπαρχία Θρᾴκης.. κλίμα Μεστικὸν καὶ Ἀκόντισμα, Φιλιππούπολις, Βερόη, νῆσος Θάσος, νῆσος Σαμοθρᾴκη. Verum hae insulae revera erant Rhodopes pars, vel (secundum Hieroclem) Macedoniae primae, ubi idem suo loco habet κλίμα Μεστικὸν καὶ Ἀκόντισμα, quanquam illud κλίμα Μεστικόν, mediis urbium nominibus interpositum, mihi etiamnunc vel spurium vel corruptum esse videtur; Philippi vero et Beröa Thraciae (sensu stricto) apud Hieroclem recte occurrunt cum Diocletianopoli, Sebastopoli, Diospoli. Hieroclis Mysiam omittit, in Scythia cum eo consentiens.

Secundum thema, *Macedonia.* Notandum ante omnia videtur, hanc inter Thraciae Strymonisque themata poni, et post Strymonem sequi Thessalonicam, i. e. Macedoniam veteris sensus; quam dein justo iterum ordine excipit Graecia, cett. E sensu igitur imperatoris hic Macedoniae titulus Macedoniam a vetere diversam significat, sc. eam Thraciae partem, quae inter Hebrum Pontumque Euxinum patet, non e Strymonis occidente; id quod, ut alibi, sc. in Asia facit, claris verbis significare debebat homo purpuratus librariusve ejus, ni socordiae a lectoribus insimulari volebat. Quid ergo horum loco tentat agitque? Promit compendium quoddam veteris Macedoniae (Thessalonicae medii aevi), e Stephano Byzantino non epitomato (sic statuo) desumtum. Post haec, nullo transitu ab antecedentibus facto, Hieroclem exscribit de duplici Macedonia veteris sensus, et quidem aevi Diocletiani rell., stolide intrudens Maroneam, Topirum, Nicopolin, Ithapolin (Neapolin?), Cercopyrgum (?), Diocletianopolin, Sebastopolin, quae sunt partim Rhodopes, partim Thraciae sensu stricto, ubi eas recte habet Hierocles, quem vide. Omittit quoque Larissam (Macedonicam sc.). In Macedonia secunda consentit cum Hierocle. Iam quid sequitur? Miraberis, immo stupebis. Thessalia (veteris sensus) sequitur, cum iisdem plane urbibus insulisque, quas Hierocles habet post Macedoniam utramque. Oblitus igitur, post thema suum secundum (Ma-

cedoniam) venire Strymonis thema, dein Thessalonicae, somnolentus pergit in exscribendo Hierocle, qui suo justoque ordine post Macedonias habet Thessaliam, Graeciam cum Peloponneso et insulis quibusdam, Cretam, cett. Ergo noster scriptor post Thessaliae urbes haec in fine apponit: Ἕως ὧδε τὸ θέμα Μακεδονίας. Ubi forsan ei singularis quidam medii aevi usus loquendi obversabatur, qui Thessaliam (veteris sensus) partem veteris Macedoniae (Thessalonicae s. Thessaliae medii aevi) esse voluit.

Tertium thema, *Strymon*. Breve capitulum et paene futile. Macedoniae junctum esse Strymonis thema; nullibi thematis nomine occurrere, sed clisurae. Scythas (Slavos) incolas habere, ab Iustiniano Rhinotmeto in angustiis Strymoniis sedes suas adeptos. Dicere debebat, prisco (Macedonum Romanorumque) tempore Macedoniae partem fuisse suum Strymonis thema (l. συνετέτακτο pro συντέτακται); peculiare autem provinciae nomen isto aevo non habuisse, neque etiam ultimis ante Slavorum Bulgarorumque adventum seculis, sed dictam solummodo clisurarchiam, i. e. eius generis regionem, cuius momentum in sola constat angustiarum suarum custodia; id quod secus erat decimo seculo, ubi non semel tantum occurrit στρατηγὸς Στρυμόνος. In istas autem angustias Slavorum rebellium Strymoniorum partem jussu imperatoris modo memorati a litore sinus Strymonii, ubi commercia impedierant, in loca magis edita et remota, angustias potissimum Strymonias, remotos fuisse. Atque id ultimum, non aliud, novi nomen meretur, quod unice, ni fallor, nostro capitulo debemus. Singulas autem huius thematis urbes vetustiores, ut etiam Thessalonicae Thessaliaeque, supra praeoccupavit loco inepto.

Quartum thema, *Thessalonica*. Initium capituli curtatum esse apparet. Quis enim narrationem integram et singularem ita occipiet: Τὸ δὲ νῦν κ. τ. λ.? Ceterum agnoscit, sui temporis Thessalonicam totius alicuius provinciae nomen fuisse. Debine addere debebat, ipsam quoque, ut Strymonium thema, veteris Macedoniae partem fuisse, pro insano isto μέρος τυγχάνει. Sequuntur archaeologica quaedam, aliunde plenius meliusque nota.

Quintum thema, *Hellas* (*Graecia*). Initio capitis trivialia habet de nomine Graeciae. Enimvero huius borealia (Thessaliam) ex Hierocle, ut vidimus, jam praeoccupavit, quamquam is Thessaliam neque Macedoniae (veteris sensus) jungit, neque Graeciae addit, potius ab utraque eam ut singularem terram distinguit. Fines autem Graeciae in Thermopylarum angustiis, per Leonidam claris, ponit, et Peloponnesum a Graecia separat, contra veteres, atque etiam Hieroclem, qui utramque jungit. Ipse tamen imprudenter caput suum ita claudit: Καὶ τοσαῦτα μὲν ἡ Ἑλλὰς κατὰ τὸν Ἱεροκλέα. Incogitanter etiam Graeciae urbes LXXIX tribuit, quod non ipsius Graeciae convenit (ab ea Peloponnesum separat), sed Hierocleae, ubi revera iste LXXIX urbium insularumque numerus recte legitur; quarum primas VII ex Hierocle repetit, addito per pigritiam post Ἄμφισσαν hoc solo: καὶ τὰς λοιπάς. Mirum postremo, quod non Euboam quoque obliviscitur, nec Cycladas Aeginamque.

Sextum thema, *Peloponnesus*. Eam in antecedentibus cum Graecia junxerat; jam vero (suo aevo obsequens) separat, ut singularem provinciam tractans, eique XL urbes tribuit, quarum aliquot (non plures) enumerat, Patras alteram peninsulae metropolin dicens, quod aevo magis medio convenit, coll. Hierocle, qui Corinthum totius Graeciae metropolin dicit, Spartam Laconicae, Elidem Aetoliae (immo Arcadiae, sensu lato). Hinc loquitur de nominibus huius terrae, de eius facie, de VII insulis Peloponnesiacis, quas inter Hierocleas invenire licebit. Historiae Peloponnesiacae capita potiora, aliunde satis nota, sequuntur. Unum, quod memoratu dignum e medio aevo repetit, est Slavorum regnum Peloponnesiacum, initium capiens imperante Constantino Copronymo; ubi ἐσθλαβώθη idem est, quod *in servitutem redacta*, non *slavinizata*, quod posterius aliunde notum est. Postremo in versiculo illo satirico vocem γαρασδοειδὴς Kopitarius (Hesychius glossographus, cett. Vindob. 1840. p. 63.) e Russica lingua derivat, ut sit idem quod Gallicum *habile*, *droit*. Anne *vafer*? Mihi sc. poëta ille de facie nobilis cuiusdam, vafritiem servilem (ἐσθλαβωμένην) prae se ferente, loqui videtur. De Slavica Peloponneso multo uberiora noster tradit in libro de adm. imp. cap. 50.

Septimum thema, Cephallenia. Graecum titulum spurium esse voluit editor, ob initium puto narrationis, ubi Cephallenia singulare thema esse negatur. Verum res longe se aliter habet, coll. auctore nostro in cerimoniis aul. Byz. 2, 52. (p. 19. 20. hujus libelli), ubi plus semel occurrit praeter Cephalleniae (ὁ στρατηγὸς Κεφαλληνίας). Adde Eundem de adm. imp. cap. 50. (Opp. ed. Bonn. T. 3. p. 224): Ἰστέον, ὅτι ἡ Κεφαλονιας (sic) στρατηγίς, ἤγουν τὰ νησία, τοῦρμα ἦν τὸ παλαιὸν τῆς στρατηγίδος Λογουβαρδίας (sic). Ἐπὶ δὲ Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου δεσπότου γεγονε στρατηγίς. Ubi alterum nomen deminutivum, sc. (τα νησία), vide ne opponatur themati orientali XVII (Samo, cum aliis insulis usque ad Cpolin), quod apud Hieroclem est ἐπαρχία τῶν νήσων. Postremo (ὁμοίως δὲ καὶ..) negligenter addit Zacynthum, Leucadem, Ithacam, alias minores insulas, Corcyram, incertum quo sensu. Post Elidem sc. insulas Cephalleniam, Panormum, Zacynthum, Cythera, Strophadiam, Graeciae adnumerat Hierocles (non Corcyram); hinc sua noster habet, male ea digerens. Quid multa? Capituli nostri facies haec fere esse debebat: prisco tempore Cephalleniam cum aliis insulis Peloponnesi partem effecisse (συμπεριείληπτο, pro συμπεριείληπται, coll. them. Strymonio), post Calabriae; ultimo (Leonis Sap.) aevo ad thematis singularis honorem evectam fuisse, ejusque partes praeter Cephalleniam has esse insulas: Zacynthum, cett. Respondebat igitur septinsulari h. t. Veneto-Graecorum reipublicae, tuente s. imperitante Britannia.

Octavum thema, Nicopolis. Inscriptio graeca (ἐπαρχία τῆς παλαιᾶς Ἠπείρου) Hieroclis est, addito τῆς Φωκικῆς, ὑφ' ἐγεμόνα — quod insanum esse unicuique videbitur. Quid enim Phocenses et vetus Epirus? Urbem quidem ista Epirus habuit, Φωτικὴν, satis claram; unde ego Φωτικῆς extudi. Quamquam nec hoc probabitur. Pergit deinde: πόλεις δώδεκα, Νικόπολις μητρόπολις. Ultima ex Hierocle. Quare vero, mori suo adversans, solam Nicopolin memorat, reliquas XI omittit? Trita dehinc narrat de nomine civitatis Nicopolitanae, et Hesychii locum repetit de indictionibus. Iam mirifice pergit: Μητρόπολις δὲ τοῦ θέματος πόλις Δωδώνη. Aliam ergo metropolin, Dodonam, vetus Epirus habuit? Dodonam adhuc etiam Hierocles quidem agnoscit, ponitque post ipsam Nicopolin. Verum de metropolitana, non solum de fatidica Dodonae dignitate nil aliunde compertum habemus. Iterum pergit insipide: Ἐκεῖσε γὰρ ἦν ἡ πηγὴ, Κασταλίας ὄνομα ἔχουσα κ. τ. λ. (hinc stolidum illud τῆς Φωκικῆς somnium). Nexum horum (γὰρ) cum antecedentibus nemo sanus extricabit. Acheloi deinde fontes ibidem (in Epiro) ponit; quanquam Achelous a Pindo Thessalico descendit. Dodona tamen Epiri erat, non Castalia fons cum Acheloo. Ergo mediam ut alibi geographiam cum vetere confundens, Epiro quaedam assignat, quae erant Nicopolitani Byzantinorum thematis, i. e. Acarnaniae, Aetoliae (Achelous), Phocensium (Castalia). Et hoc ultimum (de Phocensibus) unum est vere novum, quod discimus ex ista parte inscriptionis insana τῆς Φωκικῆς. Iam enim reapse fines habere videmur Nicopolitani Byzantinorum thematis, sc. Acarnaniam, Aetoliam, Phocida cum Delphis, quae omnia medio aevo dicebantur *Vlachia minor*, apud cultiores *Arta*, cett.

Nonum thema, Dyrrachium. Absque prooimio sic fere cum Hierocle incipit auctor: Δυρράχιον, ἡ ποτε Ἐπίδαμνος, ὑπὸ κονσιλιαρίου, πόλεις IX. Quae melius apud Hieroclem sic: Ἐπαρχία νέας Ἠπείρου, ὑπὸ κονσιλιάριον, πόλεις IX.: Δυῤῥ., ἡ ποτε κ. τ. λ. In ultimis quoque Noster variat, ante Lychnidum habens suspectum illud par vocum Αὐστρων καὶ Σκευπτων; quod est inverso ordine apud Hieroclem. Tum nullo statim sensu legitur: Ἐπαρχία Δακίας μεσογαίου.... Ῥεμεσιάνα, ut in Hierocle; nisi quod in medio juxta vocem Ναϊσὸς additur: ἡ πατρὶς τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου. Iam alia sequuntur ex eodem Hierocle, sc. Epirus *vetus*, Dardania, Pannonia, additis urbium solis numeris, non earum nominibus. En scriptoris oscitantiam! *Veterem* Epirum jam in themate octavo habuerat, Nicopolitano. Neque vero hoc satis esse putat. Etenim post Pannoniam suam sic pergit: καὶ ὧδε μὲν ἐπαρχίας (l. ἐπαρχία) τῆς νέας Ἠπείρου, τοῦτ' ἔστι τοῦ Δυῤῥαχίου, τοῦ πάλαι καλουμένου Ἐπιδάμνου. Ubi vides, Dyrrachio uti pro Epiro *nova*, cujus quidem metropolis erat, nec tamen idem cum Epiro nova; id quod soli Byzantino usui convenit, qui Epirum novam dicere amabat *Dyrrachium*, coll. ipsa thematis nostri inscriptione: Ἔνατον θέμα, Δυῤῥάχιον. Quaerere deinde licet, quare, quum h. l. Daciam mediterraneam cum urbibus suis ex Hierocle intrudat, satis habeat, Dardaniae et Pannoniae solum regimen cum urbium numero memorare, non etiam

nomina urbium? Respondere in promtu est. Extravagatus erat, cum ex Hierocle Daciam mediterraneam cum urbibus repeteret, quod reapse melius conveniebat initio opusculi, quam fini; et Dardaniam fere cum themate suo Strymonio jungere poterat, ut partem borealem. Iam vero, ad sanam mentem reversus, reliqua themata aggreditur, Siciliam, Longobardiam, Chersonem; de quibus vero nil apud Hieroclem. In altera capituli parte varia inculcat de antiquitatibus Dyrrachinis; de Constantino M., imperium Romanorum inter filios partiente; postremo de Dalmatia, Italiae adscribenda, patria Diocletiani, impiae memoriae imperatoris, ibique aqua jucundissima.

Decimum thema, Sicilia. In hoc themate, ut in reliquis duobus, immunis est Noster Hierocleae auctoritatis; quem scriptorem de his nil tradidisse existimo, aut periisse, quae tradidit.

Ergo Siciliam ante papae Romani imperium non Byzantinis paruisse ait, sed Romanis; postmodum Byzantinis, quibus omne istud mare pareat usque ad columnas Herculeas. De nominibus Siciliae e Stephano (immo Hellanico Timaeoque). Insulae nostrae aliarumque magnitudo. Sarazeni, ultimo aevo Siciliae domini facti, Calabriam solam Christianis relinquunt, cujus *στρατηγὸν* Noster memorat, cum urbibus quibusdam, quarum nomina ibidem legimus (Rhegium, S. Cyriaca, S. Severina, Croton). Quare vero Siciliam thema sui aevi Byzantinum nuncupat, et *στρατηγὸν* memorat numerumque urbium 22? Postremo trita de Hierone et Dionysio tyrannis, item de Archimede Marcelloque.

Undecimum thema, Longobardia. Inferioris Italiae Longobardiam, i. e. Calabriam, significari, praeter alia ex antecedenti capite cognoscitur, ubi vetus Calabriae nomen de eodem fere tractu occurrit. Iam de nomine hujus Longobardiae etymologica quaedam. Hinc alia insipida de Buthrenoto (sic), Neapoli, Besbio (sic) monte ibique Burcano (sic), Graecorum coloniis. Equidem significasse Beneventum puto, non Buthrenotum (Butrintum), quod est Epiri, vel potius Hydruntum (Otrantum). Et *Βέσβιον ὄρος* est Vesuvius mons cum cratere suo (vulcano); Graecorum vero coloniae sunt: Cuma et Parthenope (Neapolis), cett., non mons ille ignivomus. — Imperante Iustiniano, immo (sic ipse se emendat) Zenone, Gothi Neapolin aliasque urbes capiunt. Narses, Francorum victor, Longobardiam illam Graecis subjicit. Imperantibus Theophilo, Michaelis filio, et Basilio Sarazeni Afri partes Illyrici incassum adorti, Calabriam capiunt, e qua tamen Graeci socio Ludovico, FrancoGalliae rege, usi, eos ejiciunt. Calabria exinde Byzantinorum thema.

Duodecimum thema, Cherson. Hujus quoque capitis initium male se habet, scriptoris culpa. Dicere debebat, antiquiore tempore eam terram, quae seculo Christi decimo Cherson dicebatur, non Byzantini imperii partem fuisse, sed Bospori nomine suos reges habuisse, eosque finitimorum quoque dominos extitisse. Terram Bosporanam insequenti tempore Chersonem dictam a metropoli ejusdem nominis. Iam sequentibus, quae agunt de antiqua Bospori historia, negligenter haec praeludunt: *ἔχει δὲ ἡ ἱστορία ουτως.* Statimque ea leguntur, quae nota sunt e Stephano epitomato; quo pleniore usum fuisse, e reliquis patet, ubi testimonia affert Phlegontis, Strabonis, Phavorini, quae antiquiora Bospori spectant. Graecum quoque epigramma de Chrysopoli e Stephano pleniore haustum puto. Ultima capituli manca esse constat, quae sic e nostro Stephano resarciri poterunt: . . *πολιορκοῦντος, καὶ διορύξαντος εἴσοδον κρυπτήν, ὅθεν ἀφανῶς οἱ ὀρύττοντες ἔμελλον τοῦ ὀρύγματος ἀναδῦναι, καὶ* (dele hanc Stephani particulam) *Ἑκάτη φωσφόρος οὖσα δᾶδας ἐποίησε νύκτωρ τοῖς πολίταις φανῆναι, καὶ τὴν πολιορκίαν φυγόντες Φωσφόριον τὸν τόπον ὠνόμασαν.*

Et haec quidem de utroque opusculi Constantinei libro sufficiant, praemissa scilicet, ut iis solido utamur judicii fundamento, quod jam de totius scripti consilio pretioque ferendum esse videtur.

Constantinus Porphyrogenitus duo scripta geographica exaravit, unum de administrando imperio, filio suo Romano inscriptum; alterum de thematibus (provinciis) imperii Byzantini. Iam de priore inter doctos satis constat, quanti revera aestimandum sit, magni scilicet. Habet quidem negligentiae varia vestigia, justumque in eo ordinem ac decursum narrandi frustra quaeres. Immo sunt subitaneae notationes de populis quibusdam vicinis, sc. orientalibus, borealibus, occidentalibus, quarum eae potissimum, quae septentrionem illustrant, non uno tantum titulo valde laudandae sunt. Etenim bona mediae geographiae pars, quatenus boream spectat, soli fere libro Constantineo innititur; qui num integer ad nos per-

venerit, necne, id vero difficile dictu esse existimo. Habet etiam male digesta satis multa, scilicet varii generis sive notamina sive additamenta, antecedenti narrationi voce ἰστέον κ. τ. λ. agglutinari solita, more scholiastarum, cujus rei nauseam alius scriptor vitasset: aut alienus ea, per se non contemnenda, intrusit. Ceterum *sui* aevi geographiam, et quidem extraneam, illustrare voluit, minus *aevi remotioris*; de quo quae forte adduntur, minoris ea momenti esse videntur. Namque totus liber seculi decimi statum spectat, non remotiorem antiquitatem, de qua omnino penitioris eruditionis specimina vix edere poterat imperator, collato thematum libello. Ceterum speciem commentariorum, publica auctoritate munitorum, manifesto prae se fert noster Constantini liber: est enim Romano filio dedicatus, coll. inscriptione: *Κωνσταντίνου, τοῦ ἐν Χριστῷ βασιλεῖ αἰωνίῳ βασιλέως Ῥωμαίων, πρὸς τὸν ἴδιον υἱὸν Ῥωμανόν, τὸν θεοστεφῆ καὶ πορφυρογέννητον βασιλέα.* Postremo graecum eius titulum, unde argumentum cognosci possit, nondum equidem inveni; latina vero interpretum inscriptio, sc. *de administrando imperio*, neque argumento ipsius narrationis respondet, neque adeo praefationi: *ἰδοὺ ἐκτίθημί σοι διδασκαλίαν, ὥστε τῇ ἐκ ταύτης πείρᾳ καὶ γνώσει συνετισθέντα περὶ τὰς βελτίστας βουλὰς καὶ τὸ κοινῇ συμφέρον μὴ διαμαρτάνειν. Πρῶτα μέν, ποῖον ἔθνος κατὰ τί μὲν ὠφελῆσαι δύναται Ῥωμαίους, κατὰ τί δε βλάψαι, [καὶ ποῖον] καὶ πῶς ἕκαστον τούτων, καὶ παρὰ ποίου δύναται ἔθνους καὶ πολεμεῖσθαι καὶ ὑποτάσσεσθαι· ἔπειτα περὶ τῆς ἀπλήστου καὶ ἀκορέστου αὐτῶν γνώμης, καὶ ὧν παραλόγως ἐξαιτοῦνται λαμβάνειν· εἶθ᾽ οὕτως καὶ περὶ διαφορᾶς ἑτέρων ἐθνῶν, γενεαλογίας τε ἐθνῶν καὶ βίου διαγωγῆς, καὶ θέσεως καὶ κράσεως τῆς κατοικουμένης παρ᾽ αὐτῶν γῆς καὶ περιηγήσεως αὐτῆς, καὶ σταδιασμοῦ πρὸς τούτοις, καὶ περὶ τῶν ἔν τινι καιρῷ μεταξὺ Ῥωμαίων καὶ διαφόρων ἐθνῶν συμβεβηκότων, καὶ μετὰ ταῦτα ὅσα ἐν τῇ καθ᾽ ἡμᾶς πολιτείᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ῥωμαίων ἀρχῇ κατά τινας χρόνους ἐκαινοτομήθη.* Agit, ut dixi, de extranea sui aevi geographia, interspersis hic ibi notulis atque admonitionibus de via ac ratione, quam belli pacisque commercia cum potioribus vicinorum gentibus instituenda sequi omnino debeant. Cautius in his versatum video Io. Bapt. *Egnatium* de principibus Romanis libro II. (Hanke, de Byz. rerum scriptoribus graecis p. 477): *Hic (Constantinus) . . librum Romano filio reliquit, in quo summam totius imperii, sociorum omnium foedera, hostium vires, rationes, consilia explicuit . .* Ergo Egnatius, libri ms. possessor, non alium operis titulum norat, quam solam epistolae inscriptionem.

Longe aliam faciem aliudque consilium alterius libri esse, qui inscribitur *de provinciis*, id nunc maxime exponendum esse videtur. Iam hunc libellum Byzantinae historiae editores ita fere tractant, ut eum primo loco ponant, secundo librum, quem dicunt *de administrando imperio*. Quid vero, si inverso ordine uterentur? Nonne lectorum unusquisque, lustrato ante alterum libro posteriore, qui agit de Byzantinorum geographia medii aevi *externa*, thematum librum conspicatus, geographiam Byzantinorum eiusdem aevi *internam* exspectaret? Id quod ipsae quoque capitum inscriptiones indubie suadent. Quid vero praestat thematum libellus? Non geographiam ipsius regni recentiorem, sed vetustiorem, i. e. Iustinianeam, servata tantummodo *novitia* provinciarum nomenclatura et divisione; quod quam molestum legentibus esse debeat, id equidem in antecedentibus satis superque monstratum et evictum esse existimo.

Ergo libelli consilium minime in obscuro versatur, collato Hierocle, qui ad verbum exscribitur, item Stephano Byzantino, ex quo fere solo antiquiora petita esse videntur. De usu quoque commentationis quotidiano s. vulgari vix dubitari potest. Etenim spectat studiosam antiquitatis iuventutem, cui Hierocles commendatur cum similibus scriptoribus. Geographia medii aevi summis labris tangitur, quanquam non alienum erat a re, veterem statum provinciarum, praesertim nomina antiquiora, cum usu aevi novitii comparare, atque ita vitam quandam inspirare imagunculis geographicis, quarum fines tantum lineasque externas conspicimus, interiora desideramus. Id quod maxime cadit in librum secundum, incredibili socordia scriptum; aut meliora ejus fatorum iniquitas abstraxit, exceptis, ut dixi, ultimis capitibus, ubi scriptor immunis erat a recoctione Hieroclea.

His expositis verum Constantinei libelli pretium facile ponderari posse videtur. Illud vero, quod miraberis, vix ad ultimam, si quid video, notam detrudi poterit. Primo enim istae capitum inscriptiones unicum nobis, quod extat, geographiae Byzantinae exemplar et formulam ob oculos ponunt, exiguam licet, me Hercule, neque tamen prorsus contemnendam; deinde liber ipse, ma-

ximopere pars posterior, s. Europa, Hieroclei codicis manuscripti vice fungitur; postremo Constantinus Stephano pleniore usus est, qua de re ante alios adeundus Westermannus in praefatione optimae frugis plena quam editioni suae Stephanianae praemisit.

Atque de his quidem hactenus. Namque editionem librorum Constantini geographicorum minime equidem paro, sat habens, monuisse quaedam, minus vel cognita vel pervestigata, unde commodus ad reliqua hujus epistolae transitus institui posse videtur, quae periculum geographiae Byzantinae, tandem aliquando condendae, suscipere velle profitetur.

In Occidentis et Orientis distinctione Constantinum sequor, qui sua Europae themata Occidenti tribuit, Asiae themata Orienti. Prona, inquies, ea omnia sunt et aperta: namque Europa est Occidentis, Asia Orientis. Verum inspiciamus alium eiusdem scriptoris librum, sc. de cerimoniis 2, 52. Ibi enumerantur summae imperii Byzantini dignitates, numero 60., regnante ipsius patre, Leone Sapiente, valentes. Classes earum sex erant: prima strategorum, quae duas habebat partes, Orientis (τῶν Ἀνατολικῶν) et Occidentis (τῆς Δύσεως). In illa (Orientis, inquam), post alios venit ὁ στρατηγὸς τῆς Θρᾴκης· ὁ στρατηγὸς τῆς Μακεδονίας· ὁ στρατηγὸς τῆς Χαλδίας. Statimque sic pergitur: *Αὗται οὖν αἱ στρατηγίαι [ἐν] τοῖς Ἀνατολικοῖς θέμασιν ἀριθμοῦνται. Αἱ δὲ τῆς Δύσεως εἰσὶν αὗται· ὁ στρατηγὸς Πελοποννήσου· ὁ στρατηγὸς Νικοπόλεως· ὁ στρατηγὸς Κιβυῤῥαιωτῶν· ὁ στρατηγὸς Ἑλλάδος ... ὁ στρατηγὸς τῆς Σάμου· ὁ στρατηγὸς τοῦ Αἰγαίου πελάγους· ὁ στρατηγὸς Δαλματίας κ. τ. λ.* En vero, quam tenax fuerit seculum decimum, immo anteriora, formae pristinae, quae erat seculi quarti. Namque de Constantino plane sic refert Zosimus 2, 33 (p. 98. ed. Bonn.): *Κωνσταντῖνος δέ, τὰ καλῶς καθεστῶτα κινῶν, μίαν οὖσαν ἐς τέσσαρας διεῖλεν ἀρχάς. Ὑπάρχῳ γὰρ ἑνὶ τὴν Αἴγυπτον ἅπασαν πρὸς τῇ Πενταπόλει Λιβύης καὶ τὴν ἑῴαν ἄχρι Μεσοποταμίας καὶ προσέτι γε Κίλικας καὶ Καππάδοκας καὶ Ἀρμενίους καὶ τὴν παράλιον ἅπασαν ἀπὸ Παμφυλίας ἄχρι Τραπεζοῦντος καὶ τῶν παρὰ τὸν Φᾶσιν φρουρίων παρέδωκε, τῷ αὐτῷ καὶ Θρᾴκην ἐπιτρέψας Μυσίαν τε μέχρις Αἵμου καὶ Ῥοδόπης καὶ μέχρι Δοβήρου πόλεως ὁριζομένην, καὶ Κύπρον μέντοι καὶ τὰς Κυκλάδας νήσους, δίχα Λήμνου καὶ Ἴμβρου καὶ Σαμοθρᾴκης· ἑτέρῳ δὲ Μακεδόνας καὶ Θεσσαλοὺς καὶ Κρῆτας καὶ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὰς περὶ αὐτὴν νήσους καὶ ἀμφοτέρας Ἠπείρους καὶ πρὸς ταύταις Ἰλλυριοὺς καὶ Δάκας καὶ Τριβαλλοὺς καὶ τοὺς ἄχρι τῆς Βαλερίας Παίονας, καὶ ἐπὶ τούτοις τὴν ἄνω Μυσίαν.* Postremo nec id negligendum esse videtur, quod uterque scriptor (Zosimus et Constantinus) terram Lazicam et Thracicam jungit.

PRIMUM THEMA, THRACIA. SECUNDUM THEMA, MACEDONIA.

Uno capite duas imperii provincias jungo, cuius rei causa deinceps patebit. Earum situm ipse nobis scriptor aperit, Thraciam primo loco collocans, secundo Macedoniam, tertio Strymonem, quarto Thessalonicam, quinto Graeciam, cett. Igitur e nostri Constantini mente Thracia eius et Macedonia inter Pontum Euxinum et Hebrum quaerendae sunt; Strymon (terra Strymonia) inter Hebrum et Strymonem flumina; Thessalonica (Macedonia veteris sensus) inter Strymonem et Peneum flumina, cett.; id quod ab aliis quoque scriptoribus coaevis plenissime confirmari statim demonstrabimus.

Iam primo urbium quarumdam hujus Macedoniae nomina citabimus, quo non firmius nostrae sententiae fundamentum iacere possumus. Dein terrae ipsius denominationem per longum seculorum ordinem persequemur. Postremo videbimus, quomodo factum sit, ut ista Thraciae pars diceretur Macedonia.

Nomina urbium. Stephanus Byz.: *Βισάνθη, πόλις Μακεδονίας κατὰ Θρᾴκην Ἑλληνίς, ἄποικος Σαμίων.* Cedrenus Vol. 2. p. 604.: ed. Bonn.: .. *οἱ Πατζινάκαι .. πᾶσαν .. τὴν ὁρμὴν ἐτράποντο κατὰ Μακεδονίας .. κατέτρεχον τὰ ἐν Μακεδονίᾳ χωρία .. Ὅπερ μαθόντες ὁ Βρυέννιος καὶ ὁ Μιχαὴλ .. ἔρχονται εἰς Χαριούπολιν .. ὑποστρέψαντες ἔγγιστα Χαριουπόλεως κ. τ. λ.* Luitprandi legatio ad Nicephorum Phocam (Muratori Scriptt. rerum Itall. Vol. 2. p. 485.): ***Haud longe Constantinopoli in Macedonia.*** Menologium Basilianum ad 1. Sept. (Vol. I. p. 6): *Ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως τῆς Μακεδονίας.* Idem menologium ad 31. Oct. (ibid. p. 158): *Τῆς Ὀδυσσουπόλεως .. χώρας Μακεδονίας.* Idem menol. ad 24. Apr. (Vol. 3. p. 68): *Πόλεως Δοροστόλου τῆς Καππαδοκίας.* Ubi latinus interpres recte sic: ***in Macedonia.*** Idem menologium ad 28. Apr. (p. 75): *Δοροστόλου τῆς Μακεδονίας.* Ibidem tamen, ad 28. Iul. (Vol. 3. p. 172),

purius dicitur Dorostolum *Μυσίας τῆς Θρᾴκης*. Stephanus Byz.: *Φιλιππόπολις, πόλις Μακεδονίας, Φιλίππου τοῦ Ἀμύντου κτίσμα ἐν τῷ Ἕβρῳ*. Cinnamus 5, 2 (p. 203. ed. Bonn.): *Βασιλεὺς δὲ* (Manuel Comn.) *ἐπὶ τὴν Μακεδονικὴν ἐχώρει πόλιν Φιλίππου, τὰ πρὸς τῇ Σερβικῇ καταστησόμενος πράγματα*. Idem 5, 5.: *Ἐπὶ τὴν Φιλίππου*. Ubi ut antea duce contextu Philippopolis significatur. Theophanes p. 772. ed. Bonn. (ad a. 812): *Οἱ δὲ Βούλγαροι .. πλέον κατίσχυσαν Θρᾴκης καὶ Μακεδονίας. Τότε καὶ Ἀγχίαλον καὶ Βερόην ἀφέντες Χριστιανοὶ ἔφυγον .. Νίκαιάν τε καὶ τὸ τοῦ Προβάτου κάστρον .. ὡσαύτως καὶ τὴν Φιλιππούπολιν καὶ Φιλίππους καὶ τὸν Στρυμόνα οἰκοῦντες μέτοικοι .. ἐπανῆλθον*. *) Cedrenus Vol. 2. ed. Bonn. p. 183.: *Καὶ εἴς τινα πολίχνην τῆς Μακεδονίας, Νίκην ὀνομαζομένην, μετὰ γυναικῶν καὶ τέκνων αὐτοὺς κατοικίζει*; qua de Nice (Nicaea) videatur quoque Anna Comnena libro 7, 11 (Vol. I. p. 387. ed. Bonn.): *Μεταξὺ τοῦ Βουλγαροφύγου καὶ τῆς μικρᾶς Νικαίας*. Eadem libro 10 (p. 208. ed. Paris.): *Τὴν εἰρημένην μικρὰν Νίκαιαν*.

*) In hoc Theophanis loco Strymon idem est quod terra Strymonia, ex occidente Hebri, Philippopoli contigua. Verum quid duplex illud Philippopolis et Philippi significant? Unam urbem, non duas, sc. Philippopolin. Namque metum illum Bulgaricum Philippos quoque, a Philippopoli valde remotos, tetigisse, Adrianopolin vicinam non tetigisse, quis sibi persuadebit? Sola, inquam, Philippopolis, Ebro superiori apposita, significatur, collato totius loci contextu. Ea autem primitus Philippi dicebatur, coll. Malcho in exc cap. 2. p. 234. ed. Bonn. (ad annum 473): *Ὁ δὲ Θευδέριχος .. τὸ μὲν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ ἐς Φιλίππους ἐκπέμπει, τῷ δὲ προσεκάθητο τὴν Ἀρκαδιούπολιν μηχανῇ πάσῃ πολιορκῶν. Οἱ δὲ ἐκπεμφθέντες ἐπὶ Φιλίππους ..* Adde Cedrenum Vol. 2. p. 184. ed. Bonn.: *.. εἰς Φιλίππους αὐτοὺς (μία δὲ αὕτη τῶν Μακεδονικῶν πόλεων) μετοικίζει, εἶτα πάλιν ἐκεῖθεν εἰς Ἀδριανούπολιν*. Ludit nugaturque Theophanes, ut alii popularium, in usu nominum, utens duobus pro uno; cuius rei testimonia haec proferre juvabit. Cedrenus ed. Bonn. Vol. II. p. 512.: *Τῆς ἄνω Μηδίας καὶ τῆς Ἀσπρακανίας*; quod posterius *τῆς* abest a C. Idem p. 570.: *Τῆς Μηδίας ἤτοι τοῦ Βασπρακάν*. Idem p. 602.: *.. συναθροίσας ὑφ᾽ ἕν, Φράγγους φημὶ καὶ Βαράγγους*. Idem p. 606: *.. καὶ τοὺς διεσπαρμένους ἔν τε Χαλδίᾳ καὶ Ἰβηρίᾳ Φράγγους καὶ Βαράγγους*. Idem p. 543.: *Καὶ Τριβαλλοὺς καὶ Σέρβους*. Ubi deinceps recurrit simplex *Τριβαλλούς*, et simplex *Σέρβοι*. Scylitzes p. 666. ed. Bonn.: *Παρὰ τῶν Βαράγγων*. Idem p. 644.: *.. στῖφος στρατιωτικόν. Βαράγγους αὐτοὺς ἡ κοινὴ ὀνομάζει διάλεκτος*. Id. p 668.: *Πρὸς δὲ καὶ Φράγγων καὶ Βαράγγων*. Id. p. 727.: *Μετὰ Βαράγγων καὶ Φράγγων*. Id. p. 728.: *Φράγγοις τε καὶ Μακεδόσι* (omissa voce *Βαράγγοις*). Zonaras 17, 21 (coll. 25. de Baaspracania): *Τριβαλλούς τε καὶ Σέρβους*. Cinnamus 2, 12 (p. 67. ed. Bonn.): *Κελτοὶ γὰρ καὶ Γερμανοὶ καὶ τὸ Γαλατικὸν ἔθνος .. Βρίττιοί τε καὶ Βρεττανοὶ κ. τ. λ.* Tzelza chil. XI, 366, 979. (ed. Kiessl p. 438.): *Ἴστρου παρ᾽ ὄχθας καὶ Δανουβείου ῥέους*. Idem chil. VIII, 212, 600. (p. 306): *Ἐκ τοῦ Ζεφύρου καὶ δυσμῶν*. Idem ibid. v. 630.: *Τὸ πρὸς τὴν μεσημβρίαν δὲ καὶ μέρη τὰ πρὸς νότον*. G. Pachymeres in Mich. Palaeologo 1, 25.: *Τὸ Κελτικὸν καὶ πελεκυφόρον*. Idem vero ibidem c. 8.: *Τὸ Κελτικὸν πελεκυφόρον*. Idem in Andronico Palaeologo 3, 25.: *.. τῶν Τριβαλλῶν .. τῷ κράλῃ Σερβίας*. Nicephorus Gregoras 2, 4, 5.: *Κελτοί τε ἤδη καὶ Γαλάται ἐκλήθησαν*. 4, 7, 2.: *Γαλάτας καὶ Κελτούς*. 7, 5, 5.: *Ἀφρικὴν καὶ Λιβύην ... Γαλατίαν .. καὶ Κελτικήν*. 14, 8, 5.: *Τῶν Κελτικῶν τε καὶ Γαλατικῶν βαράθρων*. 14, 7, 2.: *Μασσαλιανῶν καὶ Βογομίλων*. 8, 14, 3.: *Πρὸς μεσημβρίαν καὶ νότον ἄνεμον*. Nicephorus Callisti in hist. eccles. 12, 20. (ed. Frontonis Ducaei): *Γαλατῶν Κελτῶν τε*. Ducas cap. 8.: *Τριβαλλούς τε καὶ Σέρβους*. Laonicus Chalcondylas libro I. p. 29. ed. Bonn.: *Σέρβους δὲ ἐκείνους καὶ Τριβαλλούς*. Georgius Phrantza 3, 6. (p. 276. ed. Bonn.): *Κελτοὺς καὶ Κελτογαλάτας .. Μαυριτανίαν καὶ Μαυρουσίαν*. Celtogalatasque jam Stephanus Byz. habet sub v. *Βοῖοι*.

Et haec quidem hactenus. Apud Theophanem igitur solam Philippopolin habemus, non etiam Philippos veteris Macedoniae. Namque omne id, quod Theophanes narrat, solam Thraciae eam partem spectat, quae erat inter Philippopolin, Nicaeam et Anchialum sita (*τότε καὶ Ἀγχίαλον καὶ Βερόην ἀφέντες Χριστιανοὶ ἔφυγον .. Νίκαιάν τε καὶ Προβάτου κάστρον καὶ ἄλλα τινὰ ὀχυρώματα .. καὶ τὴν Φιλιππούπολιν .. οἰκοῦντες μέτοικοι* (incolae), *προφάσεως δραξάμενοι, ἐν τοῖς ἰδίοις φεύγοντες ἀπανῆλθον*). In eam enim Thraciae partem Nicephorus imperator magnam civium partem transposuerat, quasi coloniam militarem, Bulgaros repulsuram, teste Cedreno T. 2. p. 37 (*προσέταξε γὰρ τοὺς Χριστιανοὺς ἐκ παντὸς θέματος ἐπὶ τὰς Σθλαβινίας μετοικίζεσθαι*). Ergo in suas illi patrias redibant, a Bulgaris remotas et immunes, ut Philippi veteris Macedoniae. Ergo Strymonia quoque provincia, Theophani s. librario ejus memorata, excludetur? Omnino. Lectis Philippis, de Strymone cogitabat, cujus urbs tum Philippi. Verum Strymoniam provinciam Bulgari tum non infestabant, sed Haemum solummodo. Strymon igitur suspectus videtur.

Medii aevi Macedonia, inter Pontum Euxinum Rhodopenque sita. Enumeratis urbium quarundam nominibus, ipsam terram lustrabimus, duce utentes Byzantina annorum fere octingentorum historia, cujus annales verba pro nobis commode deinceps facere posse videntur.

Scriptores seculorum quarti, quinti, sexti non moramur, nimirum tenaces geographicae veterum dictionis, tum revera nondum mutatae. Septimum quoque seculum (Heraclii imperatoris) vix quidquam novasse video, cujus rei testimonium indubium denuntiat Theophylactus Simocatta, paucis, ut novi, lectus, multis tamen legendus, vir non ultimae apud me auctoritatis, cum propter alia, tum eam ob causam, quod vita eius bella Avarica vidit, sive initium paene exitii Byzantini; post quae alia seculorum multorum turba secuta, sc. Bulgarica, quae totum reipublicae statum (quid aliud?) non leviter affecit, cuius incommodi quotidianum quoque dicendi usum non prorsus immunem fuisse existimo. Iam ergo in geographicis quoque Byzantinos nova tum molitos statues? Nondum, inquam, licet prope aberant. Etenim Simocatta, qui imperante Heraclio (a. 612—640) scripsit, non alium dicendi usum geographicum tenet, quam antecessores, Scythas et Mysios habens 1, 8. 6, 10.; Illyricum 1, 4.; Gepidas 6, 10. 8, 3.; Longobardos ibidem; Mysiam Thracicam 7, 13.; Dardaniam 8, 5.; Antas (sic legendum pro *Artas*) 8, 5.; Thraciam 8, 5. Urbium, terrarum, populorum eadem nomina, qualia in itinerariis aliisque scriptoribus coaevis leguntur. Urbes fere sunt: Singidon 1, 4. 7, 11. (quo loco posteriore bona de situ Singidonis); Viminacium, Augusta 1, 4. 8, 2.; Rateria (l. Ratiaria), Bononia, Acys, Dorostolum, Saldapa, Pannasa, Marcianopolis, Tropaeum 1, 8. 2, 11. 7, 12.; Heraclea (Perinthus) 1, 11. 6, 1. 5.; Mesembria (*Μεσημβρία*, non *μεσημβρία*) 2, 12.; Apperia (l. Appiaria), Astica, Calvomontium, Libidurgum 2, 15. 16. 17. 7, 7.; Philippopolis, Diocletianopolis, Beroa 2, 16, 17.; Sirmium 1, 3. (non Mirsium, ut legitur) 6, 4.; Sabuleti canales (sic lego) 6, 5., coll. 2, 11., ubi male *Σαβυλὲν δε Μανάλιον*; Saldapa, Acys, Scupis prope Odyssum 7, 2.; Pistum, Zaldapa, Iatrum, Latarcium, Novae 7, 2. 7.; Theodoropolis 7, 3.; Nova 8, 4.; Getarum reliquiae prope Odyssum 7, 2.; Curisca 7, 2. (Carisca 8, 6.); Asima 7, 3. (Asema 8, 6.); Constantiola 7, 10.; Drizipera 7, 15.; Pannonia 7, 7.; Tomea (Tomis s. Tomeus 8, 3.) 7, 13.; Nicopolis, Zicidiba, Iatrus 7, 13.; Iatrus flumen 7, 14.; via Traiani 8, 4.; Palastolum 8, 5. 6.; Catarractae Dardaniae 8, 5.

Is est Theophylacti circa Europam usus geographicus, tum nondum per rerum vicissitudines mutatus; quod secus in scriptoribus mediae ultimaeque Graecitatis, qui vetera rebus per affectationem nomina imponebant, ubi omnia diu ante novata fuerant.

Etiam Georgius Pisida, qui vixit circa annum 630., usum antiquum servat. Namque in bello Avarico versu 175 (ed. Bonn. p. 54) vv. *τῆς Θρᾴκης ὅλης* habet de omni terra inter Istrum Constantinopolinque sita; neque aliter *τὰ Θρᾴκης νέφη* in Heracleide 2, 71 (p. 81).

Ea omnia mutata video fine ejusdem (septimi) seculi initioque octavi, quantum id ex libris editis intelligi potest.

Horum scriptorum agmen ducat Stephanus Byzantinus, non quidem integer ille, quem iam non habemus (vixit autem Stephanus imperatore Iustiniano I., seculo sexto), sed epitomatus, scilicet per Hermolaum grammaticum, qui Iustiniano II Rhinotmeto (a. 685—695. 705—711) suam epitomen inscripsit, coll. Westermanni praefatione p. V. VI. Ergo sequentia Stephani verba initio seculi octavi scripta statuimus: *Βισάνθη, πόλις Μακεδονίας κατὰ Θρᾴκην Ἑλληνὶς. . Φιλιππόπολις, πόλις Μακεδονίας.* Ea Stephanum integrum scribere vix potuisse, testimonia Theophylacti Simocattae, uno seculo posterioris, supra memorata satis mihi persuaserunt. Multo etiam minus ea scripsit, quae habemus in epitomato: *Ὠρεός, πόλις Εὐβοίας. Ἡ δὲ Εὔβοια νῆσός ἐστι περιφανεστάτη τῆς Ἑλλάδος, ἡ λεγομένη Εὔριπος.* Euböa medio aevo Euripus dicebatur, non seculo sexto.

Theophanes, qui vixit a. 752—818. Is ad annum 750 (Constantini Copronymi a. 17) haec habet (p. 663. ed. Bonn.): *Τούτῳ τῷ ἔτει Κωνσταντῖνος τὰς κατὰ Μακεδονίαν Σκλαβινίας ᾐχμαλώτευσε:* quo de loco adi mea Thessalonicensia (prolegg. p. CV. ibique not.). Idem ad a. 794 (Irenes a. 5) ed. cit. p. 737.: *Μονο-*

στράτηγον εἰς τὴν Θρᾴκην καὶ Μακεδονίαν: ubi *μονοστράτηγος* usui vulgari opponitur, secundum quem Thracia suum *στρατηγὸν* habebat, et Macedonia suum. Idem p. 772. (a. 804): *Οἱ δὲ Βούλγαροι πλέον κατίσχυσαν Θρᾴκης καὶ Μακεδονίας. Τότε καὶ Ἀγχίαλον κ. τ. λ.* Idem p. 781. (a. 805): *Καὶ Ἰωάννης (πατρίκιος καὶ στρατηγὸς Μακεδονίας*, sic distinguendum) *ὁ Ἀπλάκης*.

Nicephorus, Cpolitanus, ut putant, patriarcha, qui de rebus post Mauricium gestis scripsit, mortuus a. 828. Is novitio Macedoniae usu abstinens, puriorem dictionem adeo affectat, ut non semel tantum pro ipsa *Thracia*, non de coloniis Graecorum Thracicis, dicat *τὰ ἐπὶ Θρᾴκης*, simil. Vide Bonnensem ejus editionem p. 20 (*τὸν ἐπὶ Θρᾴκης χῶρον*); p. 40 (*τὰ ἐπὶ Θρᾴκης χωρία τε καὶ πολίσματα*); p. 54 (*τὰ ἐπὶ Θρᾴκης χωρία*); p. 59 (*τὰ ἐπὶ Θρᾴκης*); p. 74 (*τα ἐπὶ Θρᾴκης χωρία*). Ea exempla his adde, quae de hac Byzantinorum affectatione in Egnatianis congessi, commentat. II. p. 44. In reliquis simpliciter habet vv. *Θρᾴκην*, *Θρᾳκῷα*, *Θρᾳκικὰ* (p. 28. 39, 41., quo ultimo loco terram adeo Strymoniam dicit *Θρᾳκῷαν*; p. 49. 53. 69.). Verum de aevo hujus scriptoris dubius haereo.

Omissis iis scriptoribus, qui Theophanis continuatores dici solent, ad finem eiusdem seculi (noni initiumque decimi) transgredior. Illi enim suos de proximis imperatoribus commentarios seculo decimo et post exararunt. Citandi igitur fere ante Leonem Diaconum esse videntur, unus eorum post Cedrenum cum Scylitza. Incertum Theophanis continuatorem regno Constantini Porphyrogeniti assigno.

Leo Sapiens (a. 886 — 907). Is in suo ecclesiarum indice (p. 46. hujus libelli) haec habet: *Τῷ Ἡρακλείας, Θρᾴκης καὶ Μακεδονίας κ. τ. λ.* Quod ultimum additum patet ad distinguendam hanc Europae Heracleam (Perinthum) ab altera, Asiae, sc. Pontoheraclea. Usum medii aevi sequitur etiam alio loco (p. 49), ubi Larissam Graeciae secundae tribuit, pariterque (p. 47) Thessalonicam Thessaliae assignat. In reliquis antiquiora tenet, sc. in Naupacto, Philippopoli, Traianopoli, Adrianopoli, quas vide. In fine ejusdem indicis, ubi metropoles enumerantur tum temporis a throno Romano avulsae, et Constantinopolitano adjunctae, post alios occurrit *ὁ Νικοπόλεως* (metropolita), qui locus haud parum difficultatis mihi quidem habere videtur. Namque thema Nicopolitanum ut metropolin habebat Naupactum, coll. Leone p. 49. hujus libelli, ubi singuli suffraganei memorantur, inter quos primus, sc. *ὁ Βονδίτζης*, idem fere cum Nicopolitano fuerit; namque Nicopolin tum revera non extitisse existimo, quanquam nomen eius postea aliquoties recurrere memini. Ergo thematis nomen in unicam tum thematis metropolin, Naupactum, translatum putabis?

Constantinus Porphyrogenitus (a. 911—945). De cerimoniis 2, 52 (p. 19 huius libelli): *Ἡ (ἀξία) τοῦ στρατηγοῦ τῆς Θρᾴκης. Ἡ τοῦ στρατηγοῦ Μακεδονίας.* Ibidem: *Ὁ στρατηγὸς τῆς Θρᾴκης. Ὁ στρατηγὸς Μακεδονίας.* Ibidem p. 20.: *Ὁ ἀνθύπατος πατρίκιος καὶ στρατηγὸς τῆς Θρᾴκης . . ὁ ἀνθ. πατρ. καὶ στρατ. Μακεδονίας.* Idem de cerim. 2, 44 (p. 632. ed. Bonn.): *Σχολάριοι Θρᾳκησιάνοι καὶ Μακεδόνες* 1037. Ibid. p. 660.: *Θρᾳκησιάνοι καὶ Μακεδόνες ἄρχοντες* 202., *σχολάριοι* (veterani) 99., *νέοι σχολάριοι* 608. Idem ibid. 2, 45 (p. 666): *Ἀπὸ τοῦ θέματος Θρᾴκης . . ἀπὸ τοῦ θέματος Μακεδονίας.* Ibid. p. 668 sq.: *Διὰ τῶν 4 ταγμάτων Θρᾴκης . . διὰ τῶν 3 ταγμάτων Μακεδονίας.* Idem de administr. imp. cap. 50 (p. 221. ed. Bonn.): *Μετὰ δυνάμεως καὶ ἰσχύος πολλῆς, ἤγουν Θρᾳκῶν καὶ Μακεδόνων καὶ τῶν λοιπῶν δυτικῶν θεμάτων* (imp. Michaele, Theophili fil., a. 842—867).

Incertus Theophanis continuator, medio seculo decimo assignandus, qui jussu Constantini Porphyrogeniti vitas imperatorum Leonis Armenii usque ad Romanum, Constantini Porphyr. fil. (a. 813—959), libris sex perscripsit (ed. Bonn. p. 3—481.). Is ergo libro I, 19 (p. 30): *Καὶ πόλεις πολλὰς τῶν κατὰ Θρᾴκην καὶ Μακεδονίαν . . ἀνεγείρων* (Leo Armenius a. 813 sqq.). Idem in libro II (de Mich. Amoriensi) solo Thraciae nomine uti solet. Sed libro IV, 21 (p. 177): *Ὁ Μιχαὴλ* (Theophili fil.) . . *Θρᾷκας τε καὶ Μακεδόνας μέχρι τῶν τεσσάρων συνηθροικὼς μυριάδων.* Ibid. c. 25 (p. 181): *Καὶ τῶν Θρᾴκης καὶ Μακεδονίας στρατηγῶν.* Idem libro V, 1 (p. 212): *Αὐτοκράτωρ Βασίλειος ὥρμητο μὲν ἐκ τῆς Μακεδόνων γῆς, τὸ δὲ γένος εἷλκεν ἐξ Ἀρμενίων ἔθνους Ἀρσακίων.* Ibid. c. 2 (p. 214): *Εἰς Νίκην κατὰ Μακεδονίαν πόλιν . . εἰς Φιλίππους* (Philippopolin), *μίαν καὶ αὐτὴν τῶν*

κατὰ Μακεδονίαν .. πόλεων ..., *εἰς Ἀδριανούπολιν.* Ibidem c. 65 (p. 305.): *Λέων ὁ τῶν Θρᾳκῶν καὶ Μακεδόνων στρατηγὸς* (imp. Basilio Macedone). Ib. c. 66 (p. 306): *Μετὰ τῶν Θρᾳκῶν τε καὶ Μακεδόνων.* Ib. c. 71 (p. 312): *Στρατηγὸν τῶν ἐν Λαγοβαρδίᾳ δυνάμεων μετὰ Θρᾳκῶν καὶ Μακεδόνων καὶ επιλέκτων Χαρσιανιτῶν καὶ Καππαδόκων.* Idem libro VI, 9. p. 358. (imp. Leone Sap.): *Συμβολῆς δὲ ἐν Μακεδονίᾳ γενομένης, ἡττῶνται Ῥωμαῖοι.* Ibid. c. 15 (p. 363): *Καὶ ἐν Μακεδονίᾳ ἀπέστειλεν .. ἀγαγὼν δε ἐκ Μακεδονίας Βασίλειον...* Idem in Romano Lacapeno cap. 15 (p. 406): *Συμεὼν, ἄρχων Βυλγαρίας .. ληΐζεται μὲν Θρᾴκην καὶ Μακεδονίαν.* Ibidem c. 22 (p. 412): *Καὶ ἐν Μακεδονίᾳ καταλαμβάνυσιν.* Ibid. c. 29 (p. 420): *Ὥστε συμβῆναι, τούτοις* (Bulgaros) *ἀπὸ Μακέτιδος διὰ Στρυμόνος πρὸς Ἑλλάδα καὶ τὴν Νικόπολιν προχωρῆσαι.* Ib. c. 33 (p. 421): *Βασίλειος δέ τις Μακεδών.* Ib. c. 45.: *Πλείσταις* (l. *πλείστας*) *πόλεσι* (l. *πόλεις*) *κατὰ Μακεδονίαν καὶ Θρᾴκην ...* Idem in Constantino Porphyrog. c. 30 (p. 454): *Στρατεύμασι Θρᾳκικοῖς καὶ Μακεδονικοῖς* (fundit Sarazenos Siculos). Idem in Romano, Const. Porphyrog. filio, c. 8 (p. 474): *Μετὰ .. επιλέκτυ στρατοπέδυ Θρᾳκικῶν, Μακεδονικῶν καὶ Σθλαβησιάνων εἰς Κρήτην ἐκπέμψαι.* Ibid. c. 10 (p. 476): *Καὶ Ἀνατολικὲς ἄρχοντας καὶ Θρᾳκικὲς καὶ Μακεδονικές.* Ibid. c. 15 (p. 480): *Μονοστρατηγῦντος ἐν τῷ θέματι τῆς Μακεδονίας καὶ κατεπάνω ὄντος τῆς Δύσεως.* Ibid. c. 16 (p. 471): *Ἀρμενίων καὶ Ῥῶς καὶ Σθλαβησιάνων καὶ Θρᾳκικῶν* (l. *Θρᾳκῶν*). Symeon Magister in Leone Armenio cap. 11 (p. 617. ed. Bonn.): *Ὅτι ὁ Κρῦμος ἐστράτευσε λαὸν πολὺν, συναθροίσας καὶ τὰς Ἀβάρεις* (?) *καὶ πάσας τὰς Σκλαβινίας.* Quae Scl. (Slavorum territoria) eaedem sunt cum Sclaviniis Macedonicis (Thessalonica, prolegg. p. cv sqq.). Idem in Michaele et Theodora c. 12. (p. 657): *Τῶν δὲ Βυλγάρων τὴν Θρᾴκην καὶ Μακεδονίαν ληϊζομένων.* Idem in Const. Porphyrog. et Lacapeno c. 29 (p. 753): *Συμεὼν ὁ Βύλγαρος .. ληΐζεται μὲν Θρᾴκην καὶ Μακεδονίαν.* Georg. Monachus in Michaelo et Theodora c. 8 (p. 817): *Ὁ αὐτὸς Βασίλειος γεννᾶται ἐν Μακεδονίᾳ, ἐν τοῖς χωρίοις Ἀδριανυπόλεως.* Ibid p. 818.: *Τῦ βασιλέως στρατηλάτης ἐν Μακεδονίᾳ.* Ibidem: *Ἄρχειν τῶν Μακεδόνων, τῶν ὄντων πέραν τῦ ποταμῦ Δανύβις .. τὰ τῶν Μακεδόνων* etc. Ibid. c. 11 (p. 821): *Τῶν δὲ Βυλγάρων ἐπιδρομὰς ποιύντων ἐν Θρᾴκῃ καὶ Μακεδονίᾳ.* Idem in Constantino Porphyr. 10 (p. 879), 15 (p. 881), 19 (p. 883), 48 (p. 913), 51 (p. 916) solam Thraciam memorat in iisdem bellis Bulgaricis. Idem vero ibidem c. 17 (p. 898) *Θρᾴκην τε καὶ Μακεδονίαν* plenius habet. Id. c. 41 (p. 912): *Βασίλειος δέ τις Μακεδών.*

Iosephus Genesius (aevo Const. Porphyrog.) libro I. p. 2. ed. Bekker.: *Κατά γε Θρᾴκην καὶ Μακεδονίαν* (urbes restituit Leo Armenius). Idem libro IV. p. 107: *Ὑπῆρχε δὲ Βασίλειος ἐκ γένυς μὲν πρεσβυτάτυ Πάρθυ Ἀρσάκυ αὐχῶν .. καθεξῆς δὲ καὶ Τηριδάτυ* (sic) *τῦ βασιλέως, τῆς αὐτῆς σειρᾶς ἐξημμένυ· ἀλλὰ μὲν καὶ Φιλίππυ καὶ Ἀλεξάνδρυ .. ἐξείχετο. Ὃς Μακεδόνης* (l. *Μακέτιδος* vel *Μακέσσης*) *γῆς ἐκφυεὶς, γεννητόρων ἦν κατὰ γενεὰν οὐκ ἀσήμων.*

Leo Diaconus, Caloënsis, altera parte seculi decimi (Hase, praef. p. XVII. XVIII. ed. Bonn.): 3, 7.: *Μακεδονικὴν αὐτοῖς ἐγχειρίσας φάλαγγα* (a. 963). 6, 8. (ad a. 970): *Μυσίαν, Ῥωμαίοις προσήκυσαν, καὶ ἀπόμοιραν τελῦσαν Μακεδονίας ἀνέκαθεν.* 6, 9.: *Τὴν χώραν, ὅσην ὁ Ἴστρος ἐντὸς Μακεδόνων περιορίζει.* 6, 13.: *Ἐς τἀπὶ Θρᾴκης τε καὶ Μακεδονίας διαχειμάζειν χωρία.* 10, 8.: *Τὰ τῶν Μακεδόνων ἀφειδῶς ἐληΐζοντο* (a. 975). 7, 2 (a. 972): *Τοῖς Μακεδόσι χρήματα .. ὑπισχνύμενος.*

Basilius II. Bulgaroctonus (a. 976 sqq.). Ejus menologium ad 1. Sept. (Vol. I. p. 6.): *Ἀπὸ Ἀδριανυυπόλεως τῆς Μακεδονίας.* Idem menologium ad 31. Oct. (ibid. p. 158): *Τῆς Ὀδυσσυπόλεως .. χώρας Μακεδονίας.* Idem menol. ad 21. Apr. (Vol. 3. p. 68): *Πόλεως Δοροστόλυ τῆς Καππαδοκίας.* Ubi latinus interpres recte sic: *in Macedonia.* Idem menologium ad 28. Apr. (p. 75): *Δοροστόλυ τῆς Μακεδονίας.* Ibidem tamen, ad 28. Iul. (Vol. 3. p. 172), purius dicitur Dorostolum *Μυσίας τῆς Θρᾴκης.* Eandemque puritatem sequitur ad 13. Maium (ibid. p. 95): *Γλυκερία, ἡ τῦ Χριστῦ μάρτυς, ἦν ἐν τοῖς χρόνοις Ἀντωνίνυ τῦ βασιλέως καὶ Σαβίνυ ἡγεμόνος ἐν Τραϊανοπόλει τῆς Θρᾴκης.* Ea urbs erat terrae Strymoniae, eamque illustravi in via Egnatia (Comment. II p. 31—36). Iovis ibi cultum fuisse, idem menologii locus docet.

Georgius Cedrenus (immo Scylitzes), fine seculi undecimi. Is in Michaele, Theophili filio (a. 842—867), p. 162. T. II. ed.

Bonn : *Ὁ Μιχαὴλ . . στρατὸν καὶ αὐτός συναγηοχὼς ἔκ τε Θρακῶν καὶ Μακεδόνων περὶ τὰς τέσσαρας ἥμισυ μυριάδας.* Idem in Basilio Macedone (a. 867 sqq.) p. 183: *Ἤνεγκε τοίνυν ἡ τῶν Μακεδόνων χώρα αὐτὸν* (Basilium imp.). Idem p. 184.: *. . εἰς Φιλίππϐς . . μία δὲ αὕτη τῶν Μακεδονικῶν πόλεων.* Idem ibid. p. 231.: *Λέων πατρίκιος, ὁ Θρακῶν καὶ Μακεδόνων ἀρχηγέτης.* Ibid. p. 256.: *Στέφανος . . μετά τε Θρακῶν καὶ Μακεδόνων καὶ Καππαδόκων ἐπιλέκτων.* Ibid. p. 303.: *Συμεὼν ἐκστρατεύει, καὶ ληΐζεται μὲν Μακεδονίαν, ἐμπιπρᾷ δὲ τὰ ἐπὶ Θρᾴκης χωρία.* Ibid. p. 312.: *Ἐπῆλθον* (Bulgari) *ταῖς Ῥωμαϊκαῖς χώραις διὰ Μακεδονίας καὶ Στρυμόνος καὶ Ἑλλάδος, καταλαβόντες τὴν Νικόπολιν.* Ibid. p. 400.: *Πέτρος ὁ στρατοπεδάρχης μετὰ Θρακῶν καὶ Μακεδόνων.* Ib. p. 436.: *Κατέδραμε* (Samuel) *πᾶσαν τὴν ἑσπέραν, οὐ μόνον Θρᾴκην καὶ Μακεδονίαν καὶ τὰ τῇ Θεσσαλονίκῃ πρόσχωρα, ἀλλὰ καὶ Θετταλίαν καὶ Ἑλλάδα καὶ Πελοπόννησον· καὶ πολλὰ φρούρια παρεστήσατο, ὧν ἦν τὸ κορυφαῖον Λάρισσα, ἧς τὰς ἐτοίκϐς μετῴκισεν εἰς τα τῆς Βϐλγαρίας ἐνδότερα πανεστίϐς, καὶ τοῖς καταλόγοις τῶν ἑαυτϐ κατατάξας στρατιωτῶν συμμάχοις ἐχρῆτο κατὰ Ῥωμαίων. Μετήγαγε δὲ καὶ τὸ λείψανον τϐ ἁγίϐ Ἀχιλλείϐ, ἐπισκόπϐ Λαρίσσης χρηματίσαντος ἐπὶ Κωνσταντίνϐ τϐ μεγάλϐ, κἂν τῇ μεγάλῃ καὶ πρώτῃ συνόδῳ παρόντος σὺν Ῥηγίνῳ Σκοπέλων καὶ Διοδώρῳ Τρίκκης, καὶ εἰς τὴν Πρέσπαν ἀπέθετο, ἔνθα ἦσαν αὐτῷ τὰ βασίλεια.* Ibid. p. 447.: *Ἔξεισιν . . εἰς τἀπὶ Θρᾴκης καὶ Μακεδονίας χωρία, καὶ κάτεισιν εἰς Θεσσαλονίκην.* Ibidem p. 475: *Ῥωμαῖος δ' ἐγώ, καὶ Ῥωμαῖος οὐ τῶν ἐπὶ Θρᾴκης καὶ Μακεδονίαν οἰκϐντων, ἀλλ' ἐκ τῆς μικρᾶς Ἀσίας.* Ibid. p. 518. (a. 1038): *Γέγονε δὲ καὶ λιμὸς κατά τε Θρᾴκην καὶ Μακεδονίαν, Στρυμόνα καὶ Θεσσαλονίκην καὶ μέχρι Θετταλίας.* Ibid. p. 564.: *Ὑπέστρεψεν ἐν Ἀρκαδιϐπόλει . . πολιορκῆσαι τὴν Ῥαιδεστόν. Ἔτυχον γὰρ αἱ μὲν ἄλλαι Μακεδονικαὶ καὶ Θρᾳκικαὶ προσχωρήσασαι τέως.* Ibid. p. 596.: *Διαπερῶσι τὸν Αἷμον, καὶ παρεμβολὴν ἀποπήγνυσι κατὰ τὴν Αὐλὴν (φρούριον δὲ ἡ Αὐλὴ κατα τὰς ὑπωρείας . . τϐ Αἵμϐ, καὶ οὐ πάνυ πόῤῥω κείμενον Ἀδριανϐπόλεως) . . . πεσόντων ἐν τῷ πολέμῳ Μακεδόνων καὶ Θρακῶν οὐ πολλῶν . . . καὶ τὸν Αἷμον διαπεραιωθεὶς διὰ τῆς λεγομένης Σιδηρᾶς . . κατεσκήνωσεν ἔν τινι χώρῳ οὐ μακρὰν τῶν ἑκατὸν βϐνῶν, τῷ λεγομένῳ Διακενέ.* Ibid. p. 611.: *Περαιωσάμενος πάσας ἐν ἑσπέρᾳ τὰς Μακεδονικὰς δυνάμεις, ἀρχηγὸς ἐχϐσας ἅπαντας Μακεδόνας.* Ibid. p. 616.: *Αὐτοκράτορα . . τῶν Μακεδονικῶν ταγμάτων.* Ibid. p. 629.: *Καὶ μᾶλλον οἱ Μακεδόνες.* Pag. 630.: *Στρατηλάτης . . τῆς Δύσεως καὶ πάντων τῶν Μακεδόνων ὢν ἐξοχώτατος.* Scylitza ibidem p. 655.: *Ἐν πολλοῖς μέρεσι τὴν Βϐλγαρίαν, ἤδη δὲ τήν τε Θρᾴκην καὶ τὴν Μακεδονίαν συνέθλιψε* (gens Uzarum). Ibid p. 657.: *Καὶ χώραν λαβόντες* (Uzi quidam debellati) *δημοσίαν ὑπὸ τῆς Μακεδονικῆς.* Ibid. p. 668. (in Romano Diogene): *. . στρατὸν . . οἷον παρεῖχεν ὁ καιρὸς ἔκ τε Μακεδόνων καὶ Βϐλγάρων καὶ Καππαδοκῶν καὶ Οὔζων . . καὶ Φράγγων καὶ Βαράγγων.* Ibid. p. 717.: *Στράτευμα ἀξιόλογον, συγκείμενον ἔκ τε Μακεδόνων καὶ Φράγγων.* Ib. p. 719.: *Τῆς Μακεδονικῆς φάλαγγος.* Ibid.: *Ληΐζεται δὲ* (Nestor, *ὁ δοὺξ τῶν Παριστρίων*), *τήν τε Μακεδονίαν καὶ Θρᾴκην καὶ τὰ παρακείμενα τῆς Βϐλγαρίας.* Pag. 728.: *Ἐν Ἀδριανϐπόλει συνήνωσε Φράγγοις τε καὶ Μακεδόσι καὶ τῷ λοιπῷ . . στρατεύματι.* Ibid : *Πρός τινα τῶν Μακεδονικῶν πόλεων.*

Leo Grammaticus (sec. XI., ut videtur, coll. Cramero in Anecdd. Graecis bibl. Paris. Vol. 2.). Is terram nostram puro sermone Thraciam dicere solet, e. g. p. 135. ed. Bonn. Adde 139. 145. 151. 170 (*μετὰ ταξεωτῶν ἐκ τῆς Θρᾴκης*). 178. 183. 185. 194. 293. 294. Idem vero p. 231.: *Ὁ αὐτὸς* (Basilius Macedo) *γεννᾶται ἐν Μακεδονίᾳ, ἐν τοῖς χωρίοις Ἀδριανϐπόλεως.* Pag. 232.: *Ἀπογνόντες ϐν οἱ Μακεδόνες* (Adrianopolitani, a Bulgaris ad Danubium inferiorem abducti) . . . Ibidem: *Κατεδίωκον αὐτϐς οἱ Μακεδόνες . . ἕτεροι ὀνομαστοὶ τῶν Μακεδόνων.* Pag. 235.: *Τῶν δὲ Βϐλγάρων ἐπιδρομὰς ποιϐντων ἐν Θρᾴκῃ καὶ Μακεδονίᾳ, καὶ ληϊζομένων τὰ τοιαῦτα θέματα* . Pag. 266.: *Παρὰ τϐ στρατηγϐ Μακεδονίας.* Pag. 273.: *Καὶ ἀπέστειλεν ἐν Μακεδονίᾳ . . ἀγαγὼν δὲ ἐκ Μακεδονίας Βασίλειον . .* Pag. 310.: *Καὶ ληΐζεται μὲν Θρᾴκην τε καὶ Μακεδονίαν.* Pag. 315.: *Ἐν τῷ τῶν Θρᾳκῴων θέματι.* Pag. 316.: *Καὶ ἐν Μακεδονίᾳ καταλαμβάνϐσιν.*

Michael Glycas (circa a. 1118.). Is quoque puriorem Thraciae usum sequi solet p. 499. 507. 558. 681. ed. Bonn.; item Mysiae p. 584. Alibi vero pro eadem habet Macedoniam, sc. pag. 570.: *Τὸν Μακεδόνα Βασίλειον.* Ibidem p. 599.: *Ἔφθασε γὰρ ὁ Μονομάχος ἐκεῖσε διαπεράσας τὰς Μακεδονικὰς δυνάμεις· ἐν οἷς ἦν στρατηγὸς καὶ Βρυέν-*

νιος. *Λόγος γὰρ παρὰ τοῖς Τούρκοις ἐφέρετο, ὡς ὑπ᾽ ἐκείνων καταλυθήσονται, μεθ᾽ ὧν ὁ Ἀλέξανδρος τὰς Πέρσας κατέλυσεν.* Pag. 620.: *Τηνικαῦτα καὶ* (initio imp. Alexii I. Comneni) *Πατζινάκων πλῆθος πολὺ τὴν Θρακίαν καὶ Μακεδονίαν ἐληΐζεν.*

Ioannes Zonaras (eodem seculo) 16, 5. 6.: *Βασιλείυ τῦ Μακεδόνος . . ὃς ἐκ Μακεδονίας μὲν ἦν. Ἔφυ δὲ πατέρων ἀσήμων καὶ ἀφανῶν, εἰ καί τις τῶν τὰ περὶ αὐτῦ ἐξιστορησάντων ἐκ τῦ τῶν Ἀρσακιδῶν αὐτὸν γένυς κατάγεσθαι τερατεύεται.* 16, 18.: *Συμεὼν τά τε κατὰ Μακεδονίαν καὶ τἀπὶ Θρᾴκης . . ἐληΐζετο.* 17, 1.: *Τὴν Θρᾴκην ὅλην* (puro sermone). Ibidem cap. 7. Thraciam habet de terra Strymonia. Ibid. vero c. 8.: *Τῦ Σαμυὴλ δὲ τῦ τῶν Βυλγάρων ἐξάρχοντος οὐ τὰ Θρᾳκῶν, οὐδὲ τὰ Μακεδόνων μόνα ληϊζομένυ, ἀλλὰ καὶ τὴν Ἑλλάδα, καὶ αὐτὴν δέ γε τὴν Πελοπόννησον* . . Ibid. c 25.: *Τὴν Ὀρεστιάδα οἰκῶν* (ὕτω δὲ πάλαι ἡ πόλις ἐκαλεῖτο τῦ βασιλέως Ἀδριανῦ ἐξ Ὀρέστυ τῦ Ἀγαμέμνονος), *τὺς Μακεδόνας εἶχε προσέχοντας αὐτῷ.* Ib.: *Οἱ δέ γε Μακεδόνες . . ἐς τὴν αὐτῶν μητρόπολιν ἄγυσιν αὐτὸν, τὴν Ἀδριανύπολιν.* Ib. c. 26.: *Ὥστε καὶ ἀδεῶς κατὰ πάσης τῆς Θρᾴκης καὶ Μακεδονίας σκεδάννυσθαι* (Patzinacas). 18, 2.: *Βρυέννιον . . στρατηγῦντα τῶν ἐκ Μακεδονίας δυνάμεων.* Ib. c. 9: *Ὅθεν ὁρμώμενοι* (Uzi) *τήν τε Μακεδονίαν ἐληΐζοντο, καὶ μέχρις Ἑλλάδος προῄεσαν.* Ibid. c. 17.: *Τὰ Θρᾳκῶν δὲ καὶ Μακεδόνων ληΐζεται.* Ib. c. 20.: *Σύμμικτον πλῆθος, ἐκ Θρᾳκῶν τε καὶ Μακεδόνων καὶ Ῥωμαίων ἄλλων καὶ βαρβάρων συνεστηκός.* Ib. c. 25.: *Πατζινακῶν ἔθνυς . . τὴν Θρᾴκην πᾶσαν καὶ τὴν Μακεδονίαν ληϊζομένυ.*

Nicephorus Bryennius, eodem seculo. Is 1, 3. (ed. Bonn.): *Ὁ δὲ Ἰωάννης . . μνημεῖον ἄληστον, τὰς αὐτῦ πράξεις, κατέλιπε Θρᾳξί τε καὶ Μακεδόσι καὶ μέντοι καὶ Ἰλλυριοῖς καὶ Βυλγάροις, ἄρχυσί τε καὶ ἀρχομένοις.* Idem 2, 3: *Οἵ τε μὴν Σκύθαι, πρὸς τύτοις συστασιάσαντες, Θρᾴκην τε καὶ Μακεδονίαν κατέτρεχον.* 3, 8.: *Μακεδόνων τε γὰρ καὶ Θρᾳκῶν τὰς τάξεις ἁπάσας εἶχε μεθ᾽ ἑαυτῦ.* 4, 1.: *Ὁ δὲ Βρυέννιος ἐν Ὀδρυσοῖς διάγων . . τὸ Μακεδονικὸν καὶ Θρᾳκικὸν στράτευμα συλλεξάμενος* . . Ibid. *Τόν τε Μακεδόνων ἄρχοντα καὶ Θρᾳκῶν στρατηγῦς.* Idem cap. 3.: *Ἐν τῷ περὶ τὴν Θρᾴκην χωρίῳ Δαμοκρανίας.* Idem cap. 5.: *Παρὰ ποταμὸν οὐκ οἶδ᾽ ὅπως ἀρχῆθεν καλύμενον διὰ τὸ ἀμειφθῆναι τῶν ὀνομάτων τὰ πλεῖστα, τέως δ᾽ ὂν ἐκ τῶν Θρᾳκικῶν ὀρῶν καταῤῥέοντα, καὶ Ἀλμυρὸν κατὰ* (lege *παρὰ*) *ἐγχωρίων καλύμενον.* Idem cap. 6.: *Ἐπλήρυν δὲ ταύτην τὴν φάλαγγα αἱ τῶν Μακεδόνων τε καὶ Θρᾳκῶν ἶλαι.* Ibidem: *Τὸ δὲ μέσον τῆς φάλαγγος αὐτὸς ἐκεῖνος ὁ Βρυέννιος ἦγεν, ἐν ᾧ τό τε ἀρχοντικὸν ἐτάττετο ἅπαν καὶ Θρᾳκῶν δὲ, Μακεδόνων καὶ τῆς ἵππυ τῶν Θεσσαλῶν, ὅσον ἐπίλεκτον.* Idem ibid. c. 18.: *Ὁ Κομνηνὸς δὲ* (Alexius I) *διὰ Μακεδονίας καὶ Βυλερῦ διελθὼν τὸν Στρυμόνα καταλαμβάνει, καὶ τῦτον διαπεράσας* . . .

Anna Comnena, Nicephori Bryennii coniux. Ea libro 4, 4 (p. 109. ed. Paris.; p. 198. vol. I. ed Bonn.): *Ἐξῆρχε μὲν ὖν τῦ τῶν ἐξκυβίτων τάγματος Κωνσταντῖνος ὁ Ὦπος, τῶν Μακεδόνων ὁ Ἀντίοχος, τῶν Θετταλῶν* (Thessalonicensium) *ὁ Καβασίλας· ὁ δέ γε Ταττίκιος . . τῶν περὶ Ἀχριδὼ οἰκύντων Τύρκων ἡγεμόνευε.* Ubi Achrido mihi non est Lychnidus (Achris, Okri Bulgarorum), sed Rhodope mons, coll. meis Egnatianis (commentat. II. p. 51). Eadem libro 14 (p. 452. ed. Paris. in descriptione Haemi montis): *Δακῶν μὲν ὄντων βορειοτέρων καὶ τῶν Θρᾳκῶν τε αὐτῶν καὶ Μακεδόνων* . . (ubi tamen, collato apud Annam magno Haemi ambitu, ipsa vetus Macedonia significari videtur).

Constantinus Manasses (eodem seculo). Is versu 5190 sqq. (ed. Bonn. p. 221).: . . *περὶ Βασιλείυ* . . *Κώμης μὲν ὖν ἐξώρμητο λυπρᾶς, προσγειτονύσης Τῇ πρωτοπόλει, τῇ λαμπρᾷ τῶν Μακεδόνων πόλει.* Idem v. 5927.: *Τὸν πρωτόπαππον αὐτῦ τὸν Μακεδόνα* (Basilium).

Ioannes Tzetza (eodem aevo) chil. XI, 396, 948 sqq. (p. 437. ed. Kiessling.): *Μετὰ μεσημβρίαν* (lege *Μεσημβρίαν*) *μὲν ἡ Μυσῶν πόλις, Ἡ Ἀγχίαλος, οὐ τῶν ἀσήμων τις πόλις, Κὰν τοῖς ὁρισμοῖς γῆς Μακεδόνων, ἔφην.* Ubi alium emendo versum, sc. 918 (pag. 436): *Σκῦποί τε καὶ Νάϊσσος, καὶ* (lege *Ναΐσσος, αἱ*) *Μυσῶν πόλεις.* In reliquis (ibid. p. 435 sq.) Ptolemaeum suum sequitur.

Manuel Comnenus (a. 1143—1180) in novella II (Leunclavii jus GraecoRom. T. I. p. 154): *Ἐν τῷ θέματι Θρᾴκης καὶ Μακεδονίας.*

Alexius Comnenus (a. 1180—82) in novella unicà (Leunclav. ibid. p. 168): *Κατὰ τὸ θέμα Θρᾴκης καὶ Μακεδονίας.*

Ioannes Cinnamus, fine ejusdem seculi. Is libro 5, 2. (ed. Bonn.): Τὴν Μακεδονικὴν . . πόλιν Φιλίππου, τὰ πρὸς τῇ Σερβικῇ καταστησάμενος πράγματα, coll. cap. 5.: Εἰς τὴν πόλιν Φιλίππου. Adde 6, 6.: Τὴν Φιλίππου . . πρέσβεσι . . ἐκ Παιόνων. In reliquis geographicis, ut etiam in tota dicendi ratione, puritatis studiosissimus est Cinnamus. Sic Serbios 1, 5. Dalmaticam gentem dicit, i. e., ni fallor, cognatam cum Slavis Dalmaticis. Dalmatasque habet 3, 6. 7. 4, 21. 5, 16. Naïsum Daciae metropolin nuncupat 2, 13. Sardicae (Triaditzae) vetus nomen habet 2, 13, Illyricoque assignat 5, 14. Heracleam s. Pelagoniam (Bitoliam, superioris Macedoniae urbem) Mysiae (Bulgariae) assignat 3, 17. Sirmii vetus nomen semper tenet (1, 4. 5, 8. 10. 6, 7.) Idem 5, 9.: Λιγύρων, εἴτ' οὖν Λαμπάρδων. Illyricum habet 5, 7.

Nicetas (initio seculi 13) in Io. Comneno (ed. Bonn.) cap. 2.: Μακεδόνα . . τὸν Βρυέννιον οὕτω λέγων, ἐπεὶ καὶ ἐξ Ὀρεστιάδος (ex Adrianopoli, coll. vita Andronici Comneni 1, 1.) ὥρμητο. Μία δ' αὕτη τῶν εὐδαιμόνων καὶ κρατίστων παρὰ Μακεδόσι πόλεων. Idem ib. cap. 4.: Τὰ Θρακῷα μέρη . . ὁ Κομνηνὸς Ἀλέξιος, ὃν εἴχετο (a barbaris Uzis) Θρᾴκη, καὶ τὰ πλεῖστα τῆς Μακεδονίας ἠρήμωτο. Ibid. c. 6.: Ἐκ τοῦ τῶν Μακεδόνων τάγματος (sc. Eustratius quidam miles). Ibid. c. 8.: Εἰς μίαν μοῖραν τὸν Μακεδόνα (Macedonas) καθίστησιν . . ἄλλην τὸ Σκυθικόν. Idem Philippopolitanam regionem ἐπαρχίαν dicit in Andronico 2, 1. Idem in Alexio, Isaacii fratre, 3, 2.: Εἰς τέσσαρα διαιρεθέντες (Scythae) στρατεύματα, πᾶσαν τὴν Μακεδονίαν ἐπῆλθον . . ὥστε καὶ τὸ Γάνος τὸ ὄρος διερευνησάμενοι πολλὰ φροντιστήρια (monasteria) ἐσκύλευσαν. Idem in urbe capta cap. 7. (p. 795. ed. Bonn.): Ὥσπερ οἱ Θρᾷκες πρότερον, οὕτω καὶ Μακεδόνες τότε καὶ Θετταλοί, καὶ ὅσα ἐς Ἑλλάδα καθήκουσιν. Ubi tamen vetustior puriorque nominum vis obtinere videtur. Ibidem vero c. 10 (p. 808—810) urbes Thraciae et Macedonicae terram Byzantio vicinam significant: Οἱ τῷ βασιλεῖ . . συναποδράντες Ῥωμαῖοι . . πατρίδας τὰς ἐν Θρᾴκῃ πόλεις αὐχοῦντες, ἤθελον συνεῖναι καὶ οὗτοι τῷ μαρκεσίῳ, καὶ τὰ δυνατὰ ὑπουργεῖν . . . Ἐπανήκοντες οὖν ἐς τὰ σφέτερα, τὰς τῶν Θρᾳκῶν καὶ Μακεδόνων πόλεις διαφιστῶσι, συναιρομένων σφίσι τῶν Βλάχων . . καὶ οἱ ἐν Ὀρεστιάδι μετανάσται γίνονται . . . τὴν ἐξ Ἀδριανοῦ τὴν κλῆσιν λαχοῦσαν (ubi occurrunt nomina Didymotichi, Bizyae, Tzuruli, Arcadiopolis).

Georgius Acropolita (fine seculi XIII) in annalibus (ed. Bonn.) c. 13.: Ὡς γὰρ οἱ Ἰταλοὶ πᾶσαν τὴν τῆς Μακεδονίας χώραν ὑφ' ἑαυτοὺς ἐποιήσαντο . . καὶ πρὸς τὴν πόλιν Ἀδριανοῦ διεμηνύσαντο, ὅπως ὑπ' αὐτοὺς γένηται . . . ἀπάρας γοῦν . . ὁ βασιλεὺς τῶν Βουλγάρων . . πᾶσαν κατατρέχει Μακεδονίαν . . κατέσκαψε γοῦν ἐκ βάθρων αὐτῶν τὴν Φιλιππούπολιν . . τὴν Ἡράκλειαν, τὸ Πάνιον, τὴν Ῥαιδεστόν, Χαριούπολιν, Τραϊανούπολιν, Μάκρην, Κλαυδιούπολιν, Μοσυνούπολιν, Περιθεώριον κ. τ. λ. E quibus tamen urbibus Traianopolin cett. Strymonio themati assigno. Ibid. cap. 24.: Οἱ καὶ διαπεράσαντες τὸν Ἑλλήσποντον καὶ διὰ τῆς Μακεδονίας διελθόντες, εἰς Ἀδριανούπολιν ἀφίκοντο. Cap. 33.: . . τὸ τῶν Σκυθῶν γένος . . τοὺς τῆς Μακεδονίας χώρους κατέλαβον, οἱ μὲν περὶ τὸν Ἕβρον τὰ ἐκεῖσε πεδία . . ἐλῄζον ἂν τὰ ἐν Μακεδονίᾳ πάντα . . τῇ Ἀδριανουπόλει, τῷ Διδυμοτείχῳ, τῇ Βιζύῃ, τῇ Καλλιουπόλει. Cap. 40.: Καὶ τῆς Μακεδόνων ἀπέσπασε . . ἐπεὶ δὲ παρῆλθε τὰ τῆς Θρᾴκης καὶ Μακεδονίας χωρία, ἤδη δὲ καὶ τὴν Χριστούπολιν παρήμειψε καὶ τὸν Στρυμόνα . . Cap. 59.: Ἐκ τῆς Ἀδριανοῦ κινήσας, ἁμάξας τε παμπόλλας συλλεγῆναι προστάξας ἀπὸ πανταχόθεν τῆς τῶν Μακεδόνων χώρας.

Ephraemius, eodem seculo. Is scriptor (ed. Bonn.) versu 407 sq.: Πᾶσα δ' ἑῴα τῷ Κωνσταντίῳ λάχοι, Πρὸς τοῖσδε Θρᾴκη, Μακεδονίας ὅροι, Σὺν τῇ πατρῴᾳ καὶ βασιλίδι πόλει. Id. v. 590 sq.: Στέφει Θεοδόσιον εἰς βασιλέα Πάσης ἑῴας Μακεδονίας, Θρᾴκης. Id. 3213 sq.: Χώρας δ' ὁ Βασίλειος ἐξέφυ πάλαι Μακεδονίας, ἐξ ἀσήμων πατέρων. Id. v. 3835 sq.: Καὶ Πατζινάκα, Σκυθικὸν πάλιν ἔθνος Θρᾴκης ἐπῄει Μακεδονίας ὅρους. Id. 5505 sq.: Πληθὺς ἀκρίδων ἔσπερας πρὸς τὴν ἕω Διά τε Θρᾴκης Μακεδονίας ὅρων, Τὴν ἄλλων κτῆσιν ἐξειργασμένη. Id. v. 4245: Θρᾴκης ἐπελθεῖν Μακεδονίας ὅροις. Id. v. 7557 sq.: Τὰς τῶν Θρᾳκῶν τε καὶ Μακεδόνων πόλεις Ἀφηνιάσαι δρῶσι Λατίνων κράτει. Id. v. 7672.: Μακεδονίας καὶ μέρους τινὸς Θρᾴκης (ubi tamen antiquior nominum vis obtinet, quod idem valet de vv. 8017—8029). Sed idem v. 8085 sq.: Τὴν Ἀδριανοῦ πόλιν . . Διδυμότειχον . . Θρᾴκην,

Μακεδονίαν ὅλην, Βολερόν. Id. v. 8227 sq.: Δι' Αἵμου καὶ Ῥοδόπης Χύδην ἐπῆλθε Μακεδονίας τόποις, Καὶ τινὰ εἰλήφαντο σὺν πάσῃ Θρᾴκῃ. Id. v. 9181 sq.: Ὡς δοὺς στρατιὰν ἐκ Μακεδόνων ἄναξ Εἰς ἑσπέραν πέπομφε κατὰ δεσπότου. Id. v. 9850.: Περιοδευτὴς Θρᾴκης, Μακεδονίας.

Georgius Pachymeres (fine seculi XIII et initio XIV). Is ergo in Michaele Palaeologo 3, 18. (ed. Bonn. Vol. I. p. 210.): Μέχρις ἂν Ὀρεστιάδος ὁριζομένης τῆς Ῥωμαΐδος καὶ μόλις πρότερον, ὡς τῶν ἐκεῖθεν ὑπὸ Βουλγάροις ὄντων... Ibid. cap. 25.: Μοῖρά τις . . δυστυχὴς Μακεδόσιν, εἴπω δὲ καὶ Θρᾳξὶ ... Ibidem 5, 3.: Τοῖς κατὰ τὸν Αἷμον καὶ αὐτῇ γε Μακεδονίᾳ καὶ Θρᾴκῃ. Idem in Andronico Palaeologo 1, 29.: Τὰ τῆς Μακεδονίας καὶ Θρᾴκης. 4, 16: Ἐκ χωρῶν Θρᾳκικῶν τε καὶ Μακεδονικῶν. 6, 32.: Τοὺς περὶ τὸν μέγαν πριμικήριον Μακεδόνας. Atque in his locis Pachymerianis usum medii aevi vigere ipse historiarum sensus nexusque sole clarius evincit; id quod de omnibus antecedentium scriptorum testimoniis valet.

Haud raro aliter sequentes auctores, in geographicis minime contemnendi, Nicephorus Gregoras et Cantacuzenus.

Nicephorus Gregoras (sec. XIV). Is libro 7, 4, 6 (ed. Bonn.): . . Κυψέλλων καὶ Ἄπρω, φημί, ἀναλαβὼν ὁ βασιλεὺς (a. 1282) Μιχαὴλ τὰς Θρᾳκικάς τε καὶ Μακεδονικὰς δυνάμεις. Ibidem 6.: . . οἱ Τουρκόπουλοι μετὰ τῶν Μασσαγετῶν ἐπληρώσαντο· τὸ δεξιὸν δ' οἱ τῶν Μακεδονικῶν τε καὶ Θρᾳκικῶν ἐπίλεκτοι. Ibidem 11. (ad a. 1282): Αἷμον τὸ ὄρος, ὃ δὴ μεθόριον νῦν ἐστι Ῥωμαίοις τε καὶ Βουλγάροις. Ibidem 9, 5, 5.: Ἰδὼν δὲ ὁ νέος βασιλεὺς (a. 1282) . . τὰ κατὰ Μακεδονίαν καὶ Θρᾴκην πάντα καταστησάμενος. Quanquam utroque loco vetus Thracia et Macedonia significatur, ut sequentibus 9, 5, 5.: Τὰ κατὰ Μακεδονίαν καὶ Θρᾴκην πάντα καταστησάμενος. 8, 10, 5. 6.: Ἐκ Βυζαντίου διὰ Θρᾴκης καὶ Μακεδονίας ἀπῄεσαν ἄχρι Γαδείρων . . καταστρέχειν τε Μακεδονίαν καὶ Θρᾴκην. 7, 6, 5.: Τοῖς ἐν Μακεδονίᾳ Ῥωμαίοις. 8, 14, 3.: Στρυμόνα ποταμὸν . . μέγιστοι . ὁπόσοι Θρᾴκην καὶ Μακεδονίαν τέμνοντες . . (Strymonem . . ὁρίζοντα μὲν πρὸς μεσημβρίαν . . Θρᾴκην καὶ Μακεδονίαν, πρὸς δ' ἄρκτους τάς τε Μυσῶν χώρας καὶ ποταμὸν τὸν Ἴστρον. 8, 11, 2. 3. 4.: Ἀποδιδήσεσθαι τὰ περὶ Θρᾴκην καὶ Μακεδονίαν χωρία τοῖς προϋπάρξασιν ἐς τὸν κλῆρον . . μετὰ παντὸς τοῦ Θρᾳκικοῦ στρατεύματος . . ἐς Θεσσαλονίκην ἐπίτροπος . . τῶν τῆς Μακεδονίας πραγμάτων . . μετὰ τοῦ Μακεδονικοῦ στρατεύματος. 9, 4, 3.: Τὰ Μακεδονικὰ τῶν Ῥωμαίων στρατεύματα. 11, 3, 1.: Τὸν Ἴστρον . . κατέδραμον τὴν Ῥωμαϊκὴν Θρᾴκην ἄχρι θαλάττης Ἑλλησποντίας . . ληΐζονται Θρᾴκην. Adde 11, 4, 11. Deinde 11, 9, 2.: Ἀπὸ Θρᾴκης ἐς Μακεδονίαν . . μεταβάς. 13, 12, 1.: Ἐς τὴν Θρᾴκην περαιούμενοι Τοῦρκοι. Et haec quidem vere, secundum usum dicendi classicum. Strymon enim cum Cavala Macedoniam et Thraciam olim dirimebat, coll. 7, 6. 3.: Τὸ περὶ τὴν Χριστούπολιν μακρὸν ἔκτισε τεῖχος ἀπὸ θαλάσσης μέχρι τῆς τοῦ παρακειμένου ὄρους ἀκρωνυχίας· ὡς ἄβατον εἶναι τὸ χωρίον καθάπαξ μὴ βουλομένου τοῦ βασιλεῖ τοῖς τ' ἐκ Μακεδονίας ἐς Θρᾴκην ἐθέλουσι διαβαίνειν, τοῖς τ' ἀπὸ Θρᾴκης ἐς Μακεδονίαν. Ibidem 7, 8, 2.: Τὰ περὶ Χριστούπολιν . . στενὰ . . διεβίβαζεν αὐτοὺς ἐκ Μακεδονίας εἰς Θρᾴκην ἄχρι τοῦ Ἑλλησπόντου. Ibid. 8, 6, 7.: Οἱ μέχρι Χριστουπόλεως Θρᾷκες. Ibid. 8, 6, 9.: Τῆς Θρᾴκης ὅσον τὸ ἀπὸ Χριστουπόλεως ἄχρι τῶν περὶ Ῥήγιον προαυλίων καὶ προαστείων τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τήν τε Κωνσταντινούπολιν καὶ τὰς ἐπέκεινα τῆς Χριστουπόλεως λοιπὰς Μακεδονικὰς χώρας καὶ πόλεις.

Cantacuzenus (sec. XIV). Est is, ut Nicephorus Gregoras, puritatis in dicendo admodum tenax, immo tenacior; in reliquis, si quis alius, fontes egregios geographiae aperit, tum sui aevi, tum maximopere remotissimi. Ex eius copiis sequentia sufficient. Igitur libro 1, 7 (p. 35. Vol. I. ed. Bonn.): Τὴν ἐν Ὀδρυσοῖς ἐπώνυμον Ἀδριανοῦ πόλιν . . τὴν ἐν Θρᾴκῃ Χριστοῦ πόλιν. Ibidem cap. 20.: Καὶ αἱ ἄλλαι πᾶσαι κατὰ τὴν Θρᾴκην ἄχρι Χριστουπόλεως. Ibid. cap. 21.: Τῆς ἄνω Θρᾴκης καὶ τῆς παραλίου μέχρι καὶ αὐτοῦ Βυζαντίου. Cap. 37.: Τὰ ἀνωτερικὰ μέχρι τῆς Θρᾴκης . . ἄχρι Βερροίας. Idem 2, 3.: Τὰς ἄνω τῆς Θρᾴκης . . πόλεις. Idem 1, 23.: Καὶ τῶν ἀπὸ Χριστουπόλεως Μακεδονικῶν τε καὶ ἑσπερίων ἐπαρχιῶν ἄχρις Ἐπιδάμνου καὶ Δαλματίας. Ibidem 1, 54.: Ἐν Γρατιανοῦ πόλει, περὶ ἐμβολὰς (fines meridionales) τῆς Θρᾴκης κειμένῃ . . Δράμαν καὶ τὴν Φιλίππων πόλιν Μακεδονικάς. Idem 1, 56.: Ἐπιτροπεύοντος τῆς Θρᾴκης. Et 2, 3.: Τὰς ἄνω

τῆς Θρᾴκης πόλεις. Ibid. cap. 6.: *Τὴν ἐκ Βυζαντίᾳ καὶ Διδυμοτείχῳ καὶ Ἀδριανουπόλεως καὶ Θρᾴκης . . στρατιάν· οὐ γὰρ ἐξῆν τήν τε ἐκ Μακεδονίας καὶ τῆς ἄλλης ἑσπέρας μετακαλεῖσθαι.* De Sultano Aegypti, imperatorem Byzantinum a. 1348. in literis suis gladium Macedonum, regem Graeciae cett. dicente (Cantacuz. 4, 14), vide sequentia, ubi dispiciemus, quomodo factum sit, ut Thracia, *inter Hebrum cum Rhodope et Pontum Euxinum sita*, diceretur Macedonia.

Nicephorus Callisti (floruit a. 1333) in historia ecclesiastica 18, 38 (Vol. 2. p. 858 ed. Frontonis Ducaei): *Χαγᾶνος* (Avarus) *τε μὴν ἐξιὼν λαθραίως, καὶ τὴν τοῦ Μακεδόνος καταδραμών . .* In reliquis omnibus locis Thracia utitur sensus veteris, sc. 9, 4. 5. 7. 35. 41. 10, 9. 11, 7. 29. 48. 50. 16, 10. 25. 17, 3. 28. 18, 18. 37. Idem vero 11, 50.: *Τὴν Θρᾴκην παραμείψας* (Thracia relicta), *τὴν Ἀδριανοῦ κατειλάμβανεν, ἣ ἐν τοῖς ὁρίοις Μακεδονίας ἐστί.* Ubi sermo est de imp. Valente, proficiscente contra S. Isaacium Gothosque. Imperator autem, egressus Cpoli, barbaros juxta Adrianopolin assequitur, relicta Thracia, „quae in Macedoniae finibus sita est." Ita scriptor Byzantinus. Adrianopolis igitur in meridie thematis Macedonici situm habuisse videtur.

Finem hisce testimoniis imponant Michael Ducas, Laonicus Chalcondylas, Georgius Phrantza, seculo decimo quinto assignandi.

Michael Ducas (ex editione Bonn.). Is (ad a. 1331) cap. 5.: *Ἔξεισι τῆς Κωνσταντίνου, καὶ πρὸς Μακεδονίαν μεθίσταται . . τὰς τῶν Μακεδόνων ὕλας.* Idem cap. 22 (p. 117. ed. cit.): *Καὶ διαβὰς τὸν πορθμὸν* (Hellespontum) *ἧκεν εἰς Ἀδριανούπολιν . . καὶ ἐξελθὼν ἀπὸ Θρᾴκην* (i. e. *ἀ. Θρᾴκης*) *ἦλθεν εἰς Μακεδονίαν . . πρὸς τὰ τῆς Θετταλίας μέρη κατέρχονται . . ἀπαντηθέντας ἐγγὺς εἰς τὰ τῆς Θεσσαλονίκης μέρη . .* Ubi Thracia est Adrianopolitana regio; Macedonia vero nil aliud, quam meridies inter Constantinopolin et Hebrum flumen; Thessalia idem, quod Thessalonica medii aevi, Macedonia veterum. Idem cap. 25 (p. 132): *Καὶ ὡς . . καταστῆσαι τοῦτον ἄρχοντα Μακεδονίας καὶ Χεῤῥονήσου καὶ πάσης Θρᾴκης.* In reliquis Macedonia utitur sensu veterum, e. g. cap. 19. (p. 91. 92.). De Thessalia huius scriptoris posthac videbimus.

Laonicus Chalcondylas libro primo p. 33. ed. Bonn.: *Ἀμουράτης . . ἐς τὴν Εὐρώπην διαβὰς . . καὶ ἐπὶ Ἀδριανούπολιν ἐλάσας, τὰ βασίλειά οἱ αὐτοῦ ἐποιήσατο. Καὶ ἐντεῦθεν ὁρμώμενος ἐληΐζετο τὴν τῆς Μακεδονίας μεσόγαιον χώραν.*

In reliquis Laonicus Macedonia utitur veterum sensu, item aliis terris. Est autem is ultimae Graecitatis scriptor minime contemnendus, tum propter ubertatem quandam et elegantiam narrandi, tum maximopere ob sensum quendam ethnographicum, cuius pauca apud antecessores vestigia equidem deprehendi.

Georgius Phrantza libro 1, 11 (p. 46 ed. Bonn.): *Περάσαντες οἱ Τοῦρκοι ἐν τῇ Εὐρώπῃ εἰς τὴν Χεῤῥόνησον τῆς Θρᾴκης . . λοιπὸν ὁ Ἀμουράτης καὶ τῆς Ἀδριανουπόλεως ἐγκρατὴς γενόμενος, καὶ πολὺ μέρος ἐκ τῆς Μακεδονίας καὶ Βουλγαρίας καὶ Σερβίας κ. τ. λ.* Idem ibid. c. 26 (p. 80. ed. cit.): *Οὗτος πρῶτος . . ἐν τοῖς τῆς Εὐρώπης μέρεσι περάσας τὴν Καλλιούπολιν κατέλαβεν, εἶτα καὶ τὴν Ἀδριανούπολιν. Ὁμοίως καὶ ἕτερον οὐκ ὀλίγον μέρος τῆς Θρᾴκης καὶ Μακεδονίας ἔλαβεν.* Quae omnino conferenda sunt cum Laonici Chalcondylae verbis modo memoratis. Idem Phr. 4, 17 (p. 400. ed. cit.): *Εἰς τὴν θεοδόξαστον Κωνσταντινούπολιν, τὴν Σηλυμβρίαν, τὴν Ἡράκλειαν, τὸ Ῥαιδεστόν, τὴν Καλλιούπολιν καὶ τὰς ἄλλας τῆς Μακεδονίας πόλεις* [e bulla aurea imperatoris Andronici Palaeologi sen., a. 1292 Monembasiotis data].

Ohe, jam satis superque! Quorsum attinet, tanta nos testimoniorum strue nisi obruere, tamen obnubilare? Eius generis Vestras equidem voces dudum percipere mihi videor, FAUTORUM PAR COLENDISSIMUM. Regeram vero, quo me defendam. In re nondum pervestigata religionis et probitatis esse constat, omnia suae causae argumenta in medium proferre, caute scilicet ponderata riteque disposita, unde indicantibus commodior intelligendi facultas procuretur: est autem eruditionis quoque probitas quaedam et religio tenenda, non fori solummodo. Dein typographorum chartae patientiores sunt ineptiarum ipsis impositarum atque illitarum, quam oculi unius alteriusve legentium; quare si mea Vobis testimoniorum silva justo spissior videbitur, en alii posthac securem suam caedendi causa eidem saltui inferent, eventu tamen, ut auguror, aliquanto minore, quam VESTRA mihi re-

rum cognitio et decidendi dexteritas pridem spopondit. Postremo THRACIAE geographiam post meas Thessalonicenses Egnatianasque lucubrationes nunc maxime iterato labore aggrediar.

Dixi in antecedentibus: „Iam primo urbium quarundam h u j u s Macedoniae nomina citabimus, quo non firmius nostrae sententiae fundamentum iacere possumus. Dein terrae ipsius denominationem per l o n g u m seculorum ordinem persequemur. Postremo videbimus, quomodo factum sit, ut ista Thraciae pars diceretur M a c e d o n i a."

Egi igitur de nominibus urbium Macedoniae, inter Pontum Euxinum Rhodopenque sitae; hinc de terra ipsa, uno capite duo imperii themata jungens, Thraciae et Macedoniae. Quare vero non duo c a p i t a formavi, ut erant duo t h e m a t a? Eius rei causam brevissimis exponam. Nondum inveni, quinam fines utriusque thematis fuerint, id quod in reliquis thematibus commodius significari posse videtur; dubium quoque et anceps etiamnunc mihi manet, utrumque thema num duplex semper fuerit, an saepius unum? Namque ista Byzantinorum Thracia et Macedonia non erat reapse nisi M a c e d o n i a T h r a c i c a,*) longe tamen alia a Thessalonicensi Macedonia (Thessalonica medii aevi). Nihilominus aliquid quoque laboris hisce quisquiliis impendam, ad graviora deinde properans, ea scilicet, quae causam spectant, quare Thracia Hebrum inter Pontumque Euxinum sita diceretur Macedonia.

Constantinum Porphyrogenitum primum Europae suae thema Thraciam dicere, secundum Macedoniam, tertium Strymonem etc., inscriptiones libri thematum posterioris demonstrant (p. 1 — 4. hujus editionis). Cerimoniarum ejusdem liber idem testatur p. XVI hujus epistolae, ubi Thraciae praeses bis semel a n t e M a c e d o n i a e p r a e s i d e m memoratur; postremo larga reliquorum testimoniorum seges pagg. XV — XX. Iamque in hac nostra quaestione maximopere attendendum videtur ad eum ordinem, quo utriusque regionis nomina uno fere scriptorum ore citantur. Qui non alius est, quam hic: *Θρᾴκη καὶ Μακεδονία*, sive *Θρᾷκές τε καὶ Μακεδόνες*. Inversionis exempla rarissima esse, antecedentia patefecerunt.

Primum igitur thema Thracia, i. e. Byzantium, erit, cum agro vicino, cuius tamen fines nondum inveni; secundum Macedonia. De his v. ipsum Constantinum (p. 1. huius commentationis): *Τὸ τοίνυν θέμα τῆς Θρᾴκης ἄρτι* (nuper) *τὴν θέσιν* (institutionem) *καὶ τὴν ὀνομασίαν ἔλαχε θέματος, ἀφ' οὗ τὸ τῶν Βουλγάρων γένος τὸν Ἴστρον ποταμὸν διεπέρασεν, ἐπεὶ πρότερον εἰς βασιλείας διττὰς***) *διῄρητο. Καὶ μαρτυροῦσιν αὐτὰ τὰ ὀνόματα τῶν πόλεων, ἥ τε Μεσημβρία καὶ ἡ Σηλυμβρία, βασιλέων προσηγορίας ἔχουσαι πόλεις, πρὶν τὴν τῶν Ῥωμαίων βασιλείαν αὐξηθῆναι . . Ἐπαρχία δὲ Θρᾴκης ὑφ' ἡγεμόνα ἐτέτακτο καὶ ὑπὸ τὸν λεγόμενον κονσιλιάριον . . Ταῦροι γὰρ . . ἐκράτει τῆς Θρᾴκης ἐπὶ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ἔχων ὑφ' ἑαυτὸν πόλεις ὑφ' ἡγεμόνα καὶ κονσιλιάριον* 53 . .***) *Τὸ δὲ τῆς Θρᾴκης θέμα ὑπὸ τὸν βασιλέα Κωνσταντινουπόλεως ἐτέτακτο . . καὶ οὐδέπω τις στρατηγὸς ἦν αὐτῷ. Ἀφ' οὗ δὲ τὸ θεομίσητον*****) *τῶν Βουλγάρων ἔθνος ἐπεραιώθη εἰς* (dele hanc vocem) *τὸν Ἴστρον . . τότε . . βασιλεὺς ἠναγκάσθη . . εἰς θέματος τάξιν ἀγαγεῖν αὐτό, καὶ στρατηγὸν ἐν αὐτῷ χειροτονῆσαι.*

---

*) Leo Sapiens in suo ecclesiarum indice (p. 46 huius libelli): *Τῷ Ἡρακλείας* (metropolitae), *Θρᾴκης καὶ Μακεδονίας*. Scriptt. post Theophanem ed. Ven. p. 103: *Μακεδονίας τῆς Θρᾴκης*. Ibidem pag. 223. ed. Bonn. (in Basilio Macedone cap. 9): *Ἐκ Μακεδονίας τῆς Θρᾴκης*. De Thracia et Macedonia Cononis, immo Photii patriarchae (Phot. biblioth p. 140. a. ed. Bekk), vide E p i m e t r u m S t r a b o n i a n u m.

**) Thraciam primo aevo duo regna habuisse, narrat Constantinus, quo nisus veterum testimonio? An Taciti annal. 2, 64.? Urbes ab ipso memoratae nil faciunt ad rem. Thracia pro temporum ratione in numero regnorum variavit.

***) Hieroclis sex primae eparchiae (p. 11 huius commentationis) revera computum habent 53 urbium nostrarum.

****) En Graeculi fidem! *Idem* plane purpuratus scriptor haec habet cerim. 2, 47 (T. 2. p. 681. ed. Bonn.): *Ὁ τῶν ἀπὸ Βουλγαρίας ἐρχομένων πρέσβεων πρὸς τὸν βασιλέα χαιρετισμός*. Interrogatio legatorum Bulgaricorum: *Πῶς ἔχει ὁ θεοστεφὴς βασιλεὺς ὁ πνευματικὸς πάππος τοῦ ἐκ θεοῦ ἄρχοντος Βουλγαρίας κ. τ. λ.* Logothetae byz. ad eos interrogatio: *Πῶς ἔχει ὁ*

Secundi (Macedonici) thematis fines aliquanto commodius definiri poterunt. Ii sunt Pontus Euxinus; e borea Danubii inferioris terra, scilicet Bulgaria, Serviae per Nissam contigua. Vide Nos p. XVI. Quae mire quantum confirmat Laonicus Chalcondylas de rebus Turcicis libro I. p. 36. ed. Bonn. (capitum signa libris non addidit Bekkerus, ut in Anna bene Schopenus fecit): Τοὺς μέντοι Ἰκργάρας (ita negligentissime Bekkerus; tu lege Βυλγάρας), οὓς κάτω Μυσίαν καλεῖν οἱ ἄμεινον Ἑλληνικῆς ἐπαΐοντες φωνῆς, ἐπίσταμαι καθήκειν ἐπὶ τὸν Ἴστρον ἀπὸ τῆς Βιδίνης (Vidinae) πόλεως ἔστε ἐπὶ (sic) Εὔξεινον πόντον, ἐν Τριβάβῳ πόλει τὰ βασίλεια σφίσιν ἀποδεικνυμένας. Egregie sic Laonicus, quocum hodierna provinciarum divisio apprime consentit. V. tabulam Lapiei geographicam fol. 5.

Occidentales thematis limites vix invenio. Fuit puto Hebrus et Rhodope, vel ipse solusque Hebrus; Adrianopolis vero metropolis, quamquam hoc quoque thema in minora divisum fuisse constat, coll. Niceta in Isaacio Angelo 3, 4 (p. 571. ed. Bonn.): Περὶ τὸ λεγόμενον Νιούτζικον· τόπος δέ ἐστιν οὗτος διοριστικὸς τῶν ἐπαρχιῶν ἀμφοτέρων, τῆς Ἀδριανοῦ φημὶ καὶ τῆς Φιλίππου (Philippopoleos).

Aliam quoque huius thematis divisionem veteribus placuisse video, ut scilicet diceretur *Macedonia intra iugum* (Haemum) *situ*, *et extra* (ὁ ἐντός, ὁ ἐκτὸς ζυγός). Anna Comnena 8, 7. (ed. Bonn.): Τὴν μέχρις αὐτοῦ τοῦ ζυγοῦ. Sic enim legendum, non Ζυγοῦ. *) Nicetas in Isaacio Angelo 1, 5 (p. 486. ed. Bonn.): Κατὰ τῶν ὕπωθεν τοῦ Αἵμου κωμοπόλεων καὶ συγκτήσεων. Ubi codex Augustanus: Ἀλλὰ καὶ κατὰ τοῦ ἔξω λεγομένου ζυγοῦ (Slavice dixeris *Zagorae*). Georgius Pachymeres in Michaele Palaeologo 3, 18 (Opp. ed. Bonn. vol. I. p. 210): . . Φιλιππούπολις . . Σθενίμαχον (sic) . . καὶ ἅπας ὁ ἔξω τοῦ Αἵμου ζυγός. Idem in Andronico Palaeologo 1, 29 (Vol. II. p. 86): . . νέφος Σκυθῶν Παριστρίων . . διελθὸν τὴν Βουλγάρων γῆν . κατὰ τὸν ἔξω ζυγὸν γίνεται. **) Et haec quidem de *iugo* ipso, et de *iugo extra sito*. Alterum *iugum*, *intra* situm, nondum inveni; quamquam eius denominatio e priori consequitur.

Venio ad ultimum, quod promisi, exponendum, quomodo scilicet factum sit, ut haec Thracia diceretur Macedonia.

Iamque aliquis, *en vero*, inquiet, *tu Thraciam Macedoniae veteris Thraciamque Haemi miscere videris. Namque illa ipsa quoque vetus et genuina Macedonia Thraciae (occidentalis) pars fuit.* Scio equidem cum pauculis, Macedoniam inter Peneum et Strymonem sitam originetenus Thraciam vere fuisse, non Macedoniam, quod multa mihi lectio ut tot alia sole clarius patefecit. En igitur sola fere Stephani Byzantini testimonia, ordine alphabetico repetita, scriptoris tandem aliquando diligentius legendi. Is igitur: Αἰόλιον, τῆς Θρᾴκης Χερρονήσου (sic) πόλις. Θεόπομπος ἐν Φιλιππικῶν εἰκοστῇ τρίτῃ· „ἐπορεύθην εἰς πόλιν Αἰόλιον τῆς Ἀττικῆς (lege Ἀκτῆς, ad Atho) μὲν οὖσαν, πολιτευομένην δὲ μετὰ τῶν Χαλκιδέων.“ Idem: Ἄργη . . τετάρτη τῆς Ἐρασίνων (sc. χώρας) πρὸς τῇ Θρᾴκῃ (Ἀκτῇ?). Idem: Βέργη πόλις Θρᾴκης πρὸς τῇ Χερρονήσῳ. Idem: Βέρης (sic), πόλις Θρᾴκης, ἀπὸ Βέρητος υἱοῦ Μακεδόνος. Idem: Βρίγες, ἔθνος Θρᾳκικόν . . Βριγία ἡ Τρωική, τουτέστιν ἡ Φρυγία, ἀπὸ Βρίγου τοῦ κατοικήσαντος ἐν Μακεδονίᾳ. Adde Eundem in vocibus Βρυγιάς, Βρύγιον, Βρύκαι, Βρύξ. Idem: Γιγωνίς, πόλις Θρᾴκης, προσεχὴς τῇ Παλλήνῃ. Idem: Γρηστωνία, χώρα Θρᾴκης πρὸς τῇ Μακεδονίᾳ. Idem: Ἐορδαῖαι, δύο χῶραι Μυγδονίας (l. Μακεδονίας). Εἰσὶ καὶ ἄλλαι . . ἡ δὲ Θρᾴκης. Idem: Εὔρωπος, πόλις Μακεδονίας, ἀπὸ Εὐρώπου,

---

πνευματικὰς ἔκγονοι τοῦ βασιλέως ἡμῶν . . ὁ ἐκ Θεοῦ ἄρχων Βουλγαρίας, κ. τ. λ. Similia circa *Papam Romanum* et *Emirum* (Sultanum) Ciliciae vide ibidem pag 680—82. Veniunt autem *primo* honoris loco legati Papae Romani, *secundo* Bulgarorum regis, *tertio* Turcae Cilicis. En trifolium!

*) Non aliter intelligo Stephanum Byz.: Γότθοι, ἔθνος πάλαι οἰκῆσαν ἐντὸς τῆς Μαιώτιδος· ὕστερον δὲ εἰς τὴν ἐκτὸς Θρᾴκην μετανέστησαν. Erat ea Thracia inter Haemum Pontumque Euxinum sita.

**) Eandem dictionem in rebus Moreoticis deprehendi. Georgius Phrantza 2, 2 (p. 150 sq ed. Bonn.): Τοῦ ὑπερμεγέθους ὄρους τοῦ Ταϋγέτου . . καὶ πάντα τὸν ἐκείνου ζυγὸν ἄχρι καὶ τῆς Πύλου . . ἐν δὲ τοῦ ἔξω ζυγοῦ τὸ κάστρον Ζαρνάτας . . .

τοῦ Μακεδόνος, καὶ Ὠρειθυίας τῆς Κέκροπος. Unde vides, quaenam Thraciae pars significetur, in quam Boreas (Herodotus 7, 189. Plat. Phaedr. 229. B.) Orithyiam, Atticam virginem, avexerit. Est Macedonia vetustissimi sensus Thracica, inter Peneum Axiumque sita.*) Idem: Κασάνδρεια, πόλις Μακεδονίας πρὸς τῇ Θράκῃ, ἡ ποτε Ποτίδαια λεγομένη. Idem: Κεκροπία χώρα .. ἔστι καὶ Κεκροπίς, χώρα Θράκης· ἔστι δὲ δῆμος Θεσσαλονίκης (i. e. pagus provinciae Thessalonicae medii aevi, h. e. Macedoniae veteris). Idem: Μαιδοί, ἔθνος Θράκης, πλησίον Μακεδονίας. Idem: Μεθώνη, πόλις Θράκης. Idem: Μίλκωρος, Χαλκιδικὴ πόλις ἐν Θράκῃ. Idem: Μυγδονία, μοῖρα Μακεδονίας .. τινὲς δὲ Μαιδὰς αὐτὰς φασιν. Idem: Ὀλόφυξος, πόλις ἐν Θράκῃ περὶ τὸν Ἄθω. Idem: Ὄλυνθος, πόλις Θράκης πρὸς τῇ Σιθωνίᾳ τῆς Μακεδονίας. Idem: Παλλήνη, πόλις Θράκης, ἀπὸ Παλλήνης τῆς Σίθωνος κ. τ. λ. Idem: Ποτίδαια, πόλις Θράκης. Idem: Σάνη, πόλις Θράκης μεταξὺ Ἄθω καὶ Παλλήνης. Idem: Σιθωνία, μέρος Θράκης. Idem: Σκίαθαι, πόλις Θράκης πλησίον Ποτιδαίας. Idem: Σκιώνη, πόλις Θράκης. Idem: Στράμβαι, πόλις Θράκης. Idem: Στῶλος, πόλις μία τῶν ἐν Θράκῃ βαρβαρικῶν, ἃς μετήνεγκαν ἐκ τῶν Ἠδωνῶν οἱ Χαλκιδεῖς εἰς τὰς αὐτῶν πόλεις. Idem: Τράγιλος, πόλις μία τῶν ἐπὶ Θράκης πρὸς τῇ Χεῤῥονήσῳ (qualis peninsula?) καὶ Μακεδονίᾳ. Idem: Φλέγρα, πόλις Θράκης, ἣν Εὔδοξος μετὰ ταῦτα Παλλήνην φησὶ κληθῆναι. Idem: Χαλάστρα, πόλις Θράκης περὶ τὸν Θερμαῖον κόλπον. Addo: Idem: Θέρμη, πόλις Ἑλλήνων Θρηΐκων. Idem: Αἶσα, πόλις Θράκης, προσεχὴς τῇ Παλλήνῃ. Idem: Αἰσύμη, πόλις Θράκης. Ὅμηρος (Iliad. 8, 304) κ. τ. λ. Idem: Ἀφύτη ἢ Ἄφυτις, πόλις πρὸς τῇ Παλλήνῃ Θράκης, ἀπὸ Ἀφύτου τινὸς ἐγχωρίου. Ἔσχε (l. εἶχε) δὲ ἡ πόλις μαντεῖον Ἄμμωνος. Apollonius Rhod. 1, 601.: Ἄθω .. κολώνη Θρηϊκίη.

Et haec quidem sufflectura pro tempore arbitror, alia daturus in secunda fragmentorum Strabonianorum editione. Quid ergo ex his omnibus consequitur? Nil aliud, quam quod modo demonstravi: stricti sensus Macedoniam fere omnem originetenus fuisse Thracicam; quanquam in his doctorum quosdam a me dissensuros puto. Verum alia aeva aliam dictionem sequuntur. Fuit enim medio aevo alia prorsus Macedonia, sc. inter Danubium inferiorem et Propontidem sita, nil commune habens cum ista genuina, praeter cognationem quandam, a me iam nunc clarius patefaciendam.

Colonias suas, ut Asiae, ita etiam Thraciae, inter Rhodopen Pontumque Euxinum sitae, Macedonum reges inde a Philippo, Alexandri M. patre, imposuerunt. Videatur Stephanus Byzantinus: Καλύβη, πόλις Θράκης, ἄποικος Μακεδόνων. Idem: Φιλιππόπολις, πόλις Μακεδονίας, Φιλίππου τοῦ Ἀμύντου κτίσμα ἐν τῷ Ἕβρῳ. Idem: Πιάσται· ἔθνος πρὸς τῷ Πόντῳ. Βαρύνεται δὲ ὁμοίως τῷ Ὀρέσται. Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ Διέσται. Μακεδονικὰ δέ εἰσιν ἔθνη καὶ Πιάσται. Χρὴ δὲ εἰδέναι, ὅτι οὔ φησι, καὶ τοὺς Πιάστας Μακεδονικὸν ἔθνος εἶναι, ἀλλὰ συμβαρυνομένους τοῖς Διέσταις καὶ Ὀρέσταις.**) Ergo Macedonicas gentes et colonias prope Pontum habemus *Diestas, Orestas, Piastas.* Primos puto a Dio, juxta sinum Thermaeum sito, ad Haemum transpositos fuisse. Piastas minus iam tango, magis vero *Orestas.* Hosque omnes Macedonas Ponticos s. Thracicos fuisse, a veteribus didicerat Stephanus Byzantinus. Ceterum Piastas agnoscit Tabula quoque Peut. sect. VIII., scribens *Pehastii.* Sedebant e sinistra Tunzae fluvii ora, quem male *Tontum* dicit eadem tabula.

En vero O r e s t a r u m historiam sequiorem, e tenebris Byzantinis tandem aliquando a me plenius narrandam. Ergo Leo Diaconus hist. 8, 2 (p. 130. ed. Bonn.): .. τὴν Ἀδριανοῦ (Adrianopolin) .. ἣν Ὀρέστην φασὶ πολίσαι τὸν τοῦ Ἀγαμέμνονος, ὅτε τὸν πλάνον ὑπέστη μετὰ τὴν ἀναίρεσιν Κλυταιμνήστρας, τῆς ἰδίας μητρός· ἐξ ἐκείνου τε Ὀρεστιάδας κεκλῆσθαι τὸ πρότερον, Ἀδριανὸν δὲ Ἀδριανοῦ ὀνομάσαι. Theophanes continuatus libro VI (in Constantino Porphyrog. cap. 8. pag. 387. ed. Bonn.): .. τὴν Ἀδριανούπολιν .. ἥτις τὸ πρὶν μὲν Ὀρεστιὰς ἐκαλεῖτο, ἐξ Ὀρέστου, υἱοῦ Ἀγαμέμνονος, ὃς .. ταύτην (matrem Clytaemnestram) .. ἀποκτείνας λίαν ἐκμέμηνεν, καὶ ἐν τῇ συνελεύσει Ἕβρου, Ἄρζου τε καὶ Ἀγριάνου τῶν τριῶν ποταμῶν γε λουσάμενος, τῆς νόσου ἀπήλλακτο. Ἀδριανὸς δὲ Καῖσαρ .. αὐτὴν μεγαλύνας πόλιν Ἀδριανοῦ μετακέκληκεν. Αὕτη τρίτης ἡμέρας .. ἐν διόδῳ Φιλιππουπόλεως σταδιάζεται, ἠγκαλισμένη

*) Ad sinum Melanem, prope Hellespontum. hunc raptum transponit Apollonius Rhod. I, 211 ss. (Σαρπηδονίην .. πέτρην .. ποταμοῖο παρὰ ῥόον Ἐργίνοιο). Veteres similiter in sede Orphei Thracica variant.

**) Stephani locus, qualis nunc habetur, sensu caret. Quid enim est: *Piastas quoque, ut reliquos, gentem Macedonicam esse negat: sed nomen eodem accentu gravi legendum esse?* Anne legendum: συμβαλλομένους, *iunctos sermone vulgari, i. e. non diversos ab illis?* Alii de lacuna cogitabunt.

τῷ ὄρει τῷ Αἵμῳ, παρ' ᾧ οἱ τρεῖς ποταμοὶ συμβάλλονται τὸ ὄμβριμον ὕδωρ. Idem plane narrat Symeon Magister in Basilio Macedone cap. 1 (l. c. pag. 686); ubi tamen pro fluviis Arzo et Artaco occurrunt Arxus et Artabus. Zonaras 17, 23.: *Τὴν Ὀρεστιάδα .. οὕτω πάλαι ἡ πόλις ἐκαλεῖτο τοῦ .. Ἀδριανοῦ ἐξ Ὀρέστου τοῦ Ἀγαμέμνονος.* Anna Comnena 2, 6 (ed. Bonn. vol. I. p. 110): *Πλὴν τῶν κατὰ τὴν Ὀρεστιάδα.* Nicephorus Bryennius 3, 2 (p. 101. ed. Bonn.): *Ἐξ Ὀδρυσῶν.* Id. cap. 5 (p. 105): .. *ἐν Ὀδρύσαις ἐφοίτα πρὸς τὴν πάλαι μὲν Ὀρεστιάδα καλουμένην, νυνὶ δὲ Ἀδριανούπολιν.* Nicetas in Io. Comneno cap. 2.: .. *ἐξ Ὀρεστιάδος .. μία δὲ αὕτη τῶν εὐδαιμόνων .. παρὰ Μακεδόσιν πόλεων.* Idem in urbe capta cap. 10: .. *καὶ οἱ ἐν Ὀρεστιάδι.* Georgius Pachymeres in Michaele Palaeologo 2, 8 (Ed. Bonn. vol. I. p. 108): *Τῆς κατὰ τὴν Ὀρεστιάδα Ἀδριανοῦ* (sic) *πόλεως.* Ib. cap. 26 (p. 137): .. *Θρᾴκην .. τὰ κατὰ τὴν Ὀρεστιάδα.* Ibid. 4, 30 (p. 322): *Τὰ κατὰ τὴν Ὀρεστιάδα τε καὶ τὰ ἐνδότερα τοῦ Αἵμου.* Idem 6, 5: *Ἐπ' Ὀρεστιάδος.* Idem in Andronico Palaeologo 5, 28 (vol. II p. 417): *Πρὸς Ὀρεστιάδα.* 6, 32: *Καταλιπὼν τὴν Ὀρεστιάδα, περὶ τὴν Ἄπρω πλησίον κατασκηνοῖ.* 7, 19: *Ἐκ Ὀρεστιάδα.* Nicephorus Gregoras 1, 2, 1: *Τὰ τῆς Ὀρεστιάδος ἱππήλατα* (planitiem). 7, 5, 5: *Ἐν Ὀρεστιάδι .. τῇ Θρᾳκικῇ.* 8, 4, 7. .. *τῆς μεσογείου .. ὁπόση τῆς Ὀρεστιάδος ἐστὶ περίοικος.* Ibid. 6, 7.: *Ἐξ Ὀρεστιάδος.* 8.: *Τὴν Ὀρεστιάδα.* 11, 9.: *Ὀρεστιάδα καὶ Διδυμότειχον.* 9, 15, 1.: *Ἄχρις Ὀρεστιάδος.* 12, 14, 2.: *Τῆς Ὀρεστιάδος.* Ibid.: *Ἐπ' Ὀρεστιάδα.* 12, 14, 3.: *Τοῦ παραρρέοντος τῇ Ὀρεστιάδι ποταμοῦ* (Hebri). 15, 5, 1: *Εἰς Ὀρεστιάδα .. κατὰ Θρᾴκην.* 16, 3, 2, 3.: *Ἐς Ὀρεστιάδα .. ἐντὸς Ὀρεστιάδος .. τῇ Ὀρεστιάδι.* 16, 7, 5.: *Ἐξ Ὀρεστιάδος.* Cantacuzenus Orestiade nunquam utitur, sed Adrianopoli. Idem tamen Odrysas non omittit 1, 7. 21. 39. 2, 3 (ubi occurrit urbs Bucelom); id quod eodem redit. Laonicus Chalcondylas libro I. p. 31. ed. Bonn.: *Ὀρεστιάδε, τὴν Ἀδριανούπολιν καλουμένην.* Georgius Phrantza 1, 5 (Opp. ed. Bonn. p. 29, 22.): *μετὰ τινῶν ..* Ubi codex Paris.: .. *μετὰ διακοσίων ἐν Ὀρεστιάδι ὄντα.*

Et haec quidem in memoriam huius Macedonum coloniae Thraciae, **Adrianopoleos**, inquam:*) cujus origines heroicas diu ante Stephanum in medium protulit Aelius Lampridius in Heliogabalo cap. 7.: *Et Orestem quidem ferunt non unum simulacrum Dianae, nec uno in loco posuisse, sed multa in multis. Posteaquam se apud tria flumina circa Hebrum ex responso purificavit, etiam Orestam* (l. *Orestiam*) *condidit civitatem, quam saepe cruentari hominum sanguine necesse est. Et Orestam* (l. *Orestiam*) *quidem urbem Adrianus suo nomine* (l. *nomini*) *vindicari jussit, eo tempore, quo furere coeperat, ut ex responso, quum ei dictum esset, ut in furiosi alicujus domum vel nomen irreperet.* Sic lego ultima loci, male sani, fere Orestei.**)

Philippopolin Thraciam, Philippi coloniam, supra vidimus p. xiv.***) En aliam, ut puto, Philippi Thraciam coloniam. Etymologicum M.: *Βίκη, πόλις. Μέμνηται ταύτης Ἡρόδοτος, καί φησιν ὠνομάσθαι, ὑπὸ Φιλίππου οἰκισθεῖσαν, ἀπὸ τῶν ἐν αὐτῇ συνοικισθέντων μοιχῶν.* Moechos Philippus I., Macedo, moechorum, furum, potorum princeps, in Thraciam relegavit? Veteres tamen dixerunt, ni crediderunt. Eadem de Philippopoli quoque tra-

*) Distinguantur quatuor Orestiae s. Orestiades, a veteribus ad Orestem, Agamemnonis filium, relatae. **Prima** Peloponnesi. Steph. Byz.: *Μεγάλη πόλις Ἀρκαδίας· ἐκαλεῖτο δὲ τὸ ἡμισυ Ὀρεστία ἀπὸ τῆς τοῦ Ὀρέστου παρουσίας· οἱ δὲ πολῖται Ὀρέστιοι καὶ Μεγαλοπολῖται.* Cum his confer eundem Stephanum: *Ὀρεστία .. ἔστι καὶ ἄλλη ἐν Ἀρκαδίᾳ Ὀρεστία.* — **Secunda**, Epiri. Stephanus Byz.: *Ὀρέσται, Μολοσσικὸν ἔθνος. Ἑκαταῖος Εὐρώπῃ* (fragm. 77. ed. Klausen.). *Θεαγένης .. φησὶν, ὅτι, ἐπεὶ ἀφείθη τῆς μανίας Ὀρέστης .. εἰς ταύτην ἦλθε τὴν γῆν, καὶ παῖδα ἔσχεν Ὀρέστην, οὗ ἀρξάντος ἐκλήθησαν Ὀρέσται. Αὐτὸς δὲ ὑπὸ ἐχίδνης δηχθεὶς θνήσκει εἰς χωρίον τῆς Ἀρκαδίας* (i. e. morsus, venit in locum quendam Arcadiae, ubi moritur). *τὸ λεγόμενον Ὀρέστειον.* Strabo 7, 7, 8.: .. *Μολοττοὶ .. Ὀρέσται .. λέγεται δὲ τὴν Ὀρεστιάδα κατασχεῖν ποτε Ὀρέστης, καὶ καταλιπεῖν ἐπώνυμον ἑαυτοῦ τὴν χώραν· κτίσαι δὲ καὶ πόλιν, καλεῖσθαι δ' αὐτὴν Ἄργος Ὀρεστικόν.* — **Tertia**, Macedoniae, nobilissima. Stephanus: *Ὀρεστία, πόλις ἐν Ὀρέσταις, ἐν ὄρει ὑπερκειμένῳ τῆς Μακεδονικῆς γῆς.* — **Quarta**, Haemi (Thraciae). — Postremo Orestem Perinthus quoque, Propontidis urbs, spectat, coll. Stephano Byz.: *Πέρινθος, ἀπὸ Περίνθου Ἐπιδαυρίου τοῦ μετὰ Ὀρέστου στρατευσαμένου. Ἔστι δὲ πόλις Θρᾴκης.*

**) Lampridii locus Meletio (*Γεωγραφία παλαιὰ καὶ νέα.* Ed. Anthimus Gazes. Ven. 1807. vol. 3. p. 101) in urbis nostrae mentione obversatus esse videtur. Obiter eius res situmque tangit b. Wilkenius (Kreuzzüge vol. 4. p. 28 seq. not. 73). Meliora praestitit Turca Hadschi Chalfa (Rumeli und Bosna p. 1—15 Venet.).

***) Anonymus Canisii in exped. Frid. I (Basnage, thes. monumentorum cett. vol. 3. p. 510): *Est autem Philippopolis, urbs praedita, et sublimis metropolis, in capite Macedoniae sita.*

duntur, item de Cabyle. Ergo de *Philippis* Michael Apostolius centuria 3, 37.: .. *Ἔστι δέ τις περὶ Θράκην Πονηρόπολις, ἣν Φίλιππόν φασι συνοικίσαι, τοὺς ἐπὶ πονηρίας διαβαλλομένους αὐτόθι συναγαγόντα συκοφάντας καὶ ψευδομάρτυρας καὶ τοὺς συνηγόρους καὶ τοὺς ἄλλους πονηροὺς, ὡς δισχιλίους, ὡς Θεόπομπος ἐν ιγ* (13) *τῶν Φιλιππικῶν φησι* (fragm. 122. ed. Wichers.). *Philippopolin* in his significari, nota res est, coll. Plin. H. N. 4, 11. 18.: *Hebrus amnis. Oppidum sub Rhodope, Poneropolis antea, mox a conditore Philippopolis; nunc a situ Trimontium.* Tzetza (ad calcem chiliadum, ed. Kiessling. pag. 510): .. *ὁ ῥήτωρ .. ἐπιφορίας ἀξίους δεικνὺς τοὺς τοιούτους φαύλους, καὶ μακαρίζων τὸν Φίλιππον, πάντας πονηροὺς καὶ μοιχοὺς εἰς Πονηρόπολιν συνοικίσαντα καὶ Μοιχόπολιν, ἣ Βιναρία καλεῖται.* Verum Cabyle quoque colonia Philippus sede maleficorum usus est, teste Strabone 7, 6. p. 320.: *Τὸ τῶν Ἀστῶν ἔθνος, ἐν ᾧ πόλις Καλύβη (Καβύλη?), Φιλίππου τοῦ Ἀμύντου τοὺς πονηροτάτους ἐνταῦθα ἱδρύσαντος.* Quas Macedonum colonias Thracicas praeter rationes militares metalla spectare puto, quae a maleficis eo relegatis colebantur. Cabylen et Calyben cum Astis A. *Pauly* leviter attigit in Encyclopaedia reali s. v. De ea adde Harpocrationem: *Καβύλη· Δημοσθένης ἐν η Φιλιππικῶν. Χωρίον ἐστὶ Θρᾴκης, ὥς φησι Θεόπομπός τε ἐν μζ' καὶ Ἀναξιμένης ἐν η Φιλιππικῶν. Οὗτος δέ φησιν, αὐτὸ ἱδρῦσθαι πρὸς Τάξῳ ποταμῷ κατὰ μέσον τῆς Θρᾴκης.* Ubi pro *Τάξῳ*, quod est nihili, lege *Τόνζῳ*, vel *Ἄρζῳ* (cum Vömelio, de loco Ptolemaei geogr. 3, 2, 12. Francof. ad M. 1815. p. 3—5). De Calybe et Cabyle, item de Bine v. Nos in nova Fragmentorum Strabonianorum editione.

Venio ad alia vetustioris Macedoniae nomina, uni alterique Thraciae loco imposita. **Axius.** Eum fluvium exposui in Thessalonica urbe p. 287—310. Sed fuit etiam Scythiae minoris (Dobrudschae, e meridie Danubii ostiorum, coll. Strab. libro 7, p. 490.) fluvius **Axius**, teste Aeliano h. a. 14, 25. ed. Iacobs. Ibidemque urbs **Axiopolis** (Ptolem. geogr. 3, 10. p. 152. ed. Wechel.); de qua omnino videndus Wesselingius ad Itineraria pag. 224. Adde Mannertum geogr. VII. 116. — **Beroë.** Urbs Thraciae, apud recentiores geographos neglectior (Wesseling. in Indice rerum ad Itineraria). De ea repeto, quae scripsi in libro: Real-Encyclop. der class. Alterthumswissenschaft Vol. I. p. 1100 sqq.: »Stadt im Innern Thraziens. Gehörte später, wie Philippopolis immer, zu den militarisch bedeutendsten Punkten des Landes (Ammianus XXVII, 4.). Wenn nun erst das Itin. Anton. (S. 231. Wess.), Ammianus a. a. O. und Hierocles S. 635. Wess., nicht aber Ptolemäus (Geogr. III, 11.) sie nennt, so folgt daraus nichts gegen ihre viel frühere, vermuthlich schon den Macedoniern zu verdankende Gründung, von denen auch Philippopolis und viele andere dortige Anlagen urkundlich herrühren. Denn Ptolemäus gibt fast nur thrazische **Kustenorte**, und in der Tab. Peut. gehort der Ort **Berone**, statt **Beroe** (ganz an der Stelle des thrazischen Berröa), zu den unzähligen mittelalterlichen Schreibfehlern dieser alten Charte. Wenn ferner Reichard sagt, die Lage des Ortes sei noch nicht erwogen (und doch gibt er auf seiner Charte sie ziemlich richtig an), so hatte er Wesseling a. a. O. nicht gelesen. Mannert, der, wenn er Wesseling widerspricht, meist irrt, setzt (VII. 276 ff.) den Ort zwischen Philippopolis und dem agäischen Meer (also in das thrazische Bergland Rhodope, zwischen der Maritza und dem Mesto); ein Fehler, der davon kommt, dass er das in den Acta S. Alexandri c. 2. (Wess. a. a. O.) vorkommende Philippi für identisch hält mit dem ersten macedonischen (zwischen Drama und Cavala); während doch Philippopolis (an der Maritza), diese zweite Stiftung von Philipp I., nicht selten auch Philippi heisst (Malchus cap. 2. S. 234. ed. Bonn. zum Jahr 475 n. Chr. u. a.). Ausserdem ist zwischen Macedonisch-Philippi und Thrazisch-Berroa ein viel grösserer Zwischenraum, als zwischen Thrazisch-Berröa und Thrazisch-Philippi (Philippopolis). Auch ist Mannert's Fluss Arzus, an den er dieses Berroa verlegt, 7 M. P. davon entfernt (Wessel. a. a. O.), und verschieden von der Arda der Türken, welche von der Rhodope (also westlich) kommt, und zwar reissend, aber von kurzem Laufe ist (Hadschi-Chalfa S. 12.); womit also die 87 M. P. des Itin. Ant., welche dieses zwischen Berroa und Adrianopel zeichnet, abermals gar nicht stimmen. Berroa liegt vielmehr unterhalb Philippopolis, in einem östlichen Seitenthale der Maritza, an einem Zufluss der Tundscha, welche, vom Balkan kommend, bei Adrianopel, wie die Arda, in die Maritza fällt. Es existirt noch u. d. Namen **Beria** (s. d. türk. Charten), d. h. *Βερόη* (Veroj) oder *Βέῤῥοια*; denn beide Formen kommen für den Ort in den Urkunden vor (Wessel. a. a. O.) S. 231. 635). Vorübergehend erhielt es im 8ten Jahrhundert durch die Kaiserin Irene, von der es restaurirt wurde, den Namen Irenopolis (Wessel. a. a. O. S. 635.). Seine Bedeutung im Mittelalter schreibt sich von den Einfällen der Nordvölker her, denen es, mit Philippopolis und andern unzähligen Burgen des Balkan, einen Damm

entgegensetzen sollte. Bald nach dem Anfang des schwachen lateinischen Kaiserreichs wurde es von den Bulgaren beinahe ganz verwüstet (Akropolita cap. 38.). Im Allgemeinen s. man ausser Wessel. a. a. O.: Catanesisch ad Tab. Peut. I. 726. Schafarik in den Wiener Jahrbb. XLVI. 57.« E diutinis igitur tenebris haec quoque urbs protracta esse videtur. — Erigon. Superioris Macedoniae fluvius, Axio illabens ab occidente (Thessalonica p. 305. Via Egnatia, Comment. I. p. 41.). Eundem vero fluvium Thracia quoque meridionalis habet ex Hebri oriente. Strabo libro VII. in fine secundum epitomen Palatinam §. 25. (meae edit. p. 37): *Ὅτι ὁ νῦν ποταμὸς Ῥιγινία ἐν Θράκῃ καλούμενος(?) Ἐρίγων ἦν καλούμενος(?)*. Ubi Wesselingius (ad Itineraria p. 632) pro *Ἐρίγων* conjicit *Ἔργινος*, *) byzantinam scriptionem ad antiquius aevum minus bene transferens, obsequente Kramero in Vaticana Strabonis epitome pag. 21. Tu retine *Ἐρίγων*. Veteres enim Macedones varia suae terrae nomina in colonias transferre amabant, cuius rei multa exempla afferri cum possint, non debent. Age vero huius fluvii historiam diligentius iam nunc attingamus, quanquam dissensus auctorum aliquam decernendi difficultatem afferre videtur. Ergo Theophylactus Simocatta, seculi VII scriptor, histor. 1, 7 (p. 46. ed. Bonn.): *Ἀφικνεῖται δὲ* (dux Byzantini exercitus, Comnentiolus) *κατὰ τὸν Ἐργινίαν οὕτω καλούμενον ποταμόν*. Symeon Magister (sec. X) in Leone Armenio cap. 9 (Theophanes continuatus pag. 614. ed. Bonn.): *Καὶ περάσαντες* (Bulgari, duce Chrumo) *τὸ δεξιὸν μέρος τῆς πόλεως* (Cpolis), *κατέκαυσαν τὰ ἔξωθεν τῆς χρυσῆς πόρτης ἕως τοῦ Ῥιγίου*. Ubi tamen *Ῥηγίου* legendum esse patet, de qua Thraciae prope Cpolin urbe ex occidente (fuit autem duplex) videndus Ducangius ad Nicephorum Gregoram 9, 2 (pag. 1236. ed. Bonn.). Idem vero Symeon ibidem cap. 10 (pag. 616) indubie de nostro fluvio loquitur his verbis: *Καὶ ἐλθόντες* (Bulgari) *ἕως Ἀρκαδιούπολιν* (sic, cum accusativo), *καὶ περάσαντες τὸν Ῥιγίαν (ποταμὸς δὲ οὕτως ἐστὶ λεγόμενος), ηὗρον λαὸν πολύν, καὶ ᾐχμαλώτευσαν αὐτόν*. Formam *Ῥιγίαν* nihili esse, unusquisque concedet. Lege, me suadente, *Ῥιγινίαν*. Tagenonis descriptio expeditionis Asiaticae Friderici I (Freher, scriptt. rerum Germ. vol. 1. p. 411): *kal. Mart. (1190) dux Sueviae exivit Hadrianopoli cum suo agmine. Sequenti die dominus Imp. cum suo exercitu IV Non. Martii* (4 Mart., dominica Laetare) *transierunt Rima flumen cum magno labore, et eodem die cantabatur Laetare Hierusalem*. Ubi legendum esse *Riginiam*, unusquisque concedet. Georgius Acropolita (sec. XIII) annal. cap. 41 (pag. 135. ed. Bonn.): *Οἱ μὲν οὖν Σκύθαι* (Bulgari), *τὴν Ἀδριανοῦ παραμείψαντες, τὰ περὶ τὸν ποταμόν, ὃ Ῥηγίνα τοὔνομα, λείαν ἐποιοῦντο, καὶ τὰ πέριξ τοῦ Διδυμοτείχου* (sic, pro .. τείχου) *ἐσκύλευον ... περὶ που τὰ μέρη τῆς Βιζύης ... ὁ βασιλεὺς* (Byzantinorum) *περὶ τὸν ποταμόν, ὃς Ῥηγίνα καλεῖται, τὴν σκηνὴν ἔπηξε*. Ephraemius in Caesarr. v. 9079.: *Πρὸς ποταμὸν Ῥηγῖνα* (hoc accentu). Idem v. 9195.: *Τὸν ποταμὸν Ῥηγῖνα*. Hic Erigon vix alius esse poterit quam Agrianes Herodoti 4, 89. 90. In eum influit Contadesdus, in hunc Tearus, teste Herodoto l. c., cuius verba memorabilia in eorum gratiam repetere lubet, qui istam quandoque regionem adibunt. Ergo pater historiae: *Δαρεῖος δέ, ὡς διέβη τὸν Βόσπορον κατὰ τὴν σχεδίην, ἐπορεύετο διὰ τῆς Θρηΐκης· ἀπικόμενος δὲ ἐπὶ Τεάρου ποταμοῦ τὰς πηγάς, ἐστρατοπεδεύσατο ἡμέρας τρεῖς. Ὁ δὲ Τέαρος λέγεται ὑπὸ τῶν περιοίκων εἶναι ποταμῶν ἄριστος, τά τε ἄλλα ἐς ἄκεσιν φέροντα, καὶ δὴ καὶ ἀνδράσι καὶ ἵπποισι ψώρην ἀκέσασθαι. Εἰσὶ δὲ αὐτοῦ αἱ πηγαὶ δυῶν δέουσαι τεσσεράκοντα, ἐκ πέτρης τῆς αὐτῆς ῥέουσαι· καὶ αἱ μὲν αὐτέων εἰσὶ ψυχραί, αἱ δὲ θερμαί. Ὁδὸς δ' ἐπ' αὐτάς ἐστι ἴση ἐξ Ἡραίου τε πόλιος τῆς παρὰ Περίνθῳ, καὶ ἐξ Ἀπολλωνίης τῆς ἐν τῷ Εὐξείνῳ Πόντῳ, δυῶν ἡμερέων ἑκατέρη. Ἐκδιδοῖ δὲ ὁ Τέαρος οὗτος ἐς τὸν Κονταδεσδὸν ποταμόν, ὁ δὲ Κονταδεσδὸς ἐς τὸν Ἀγριάνην, ὁ δὲ Ἀγριάνης ἐς τὸν Ἕβρον, ὁ δὲ ἐς θάλασσαν τὴν παρ' Αἴνῳ πόλι*. Sequitur apud Herodotum c. 91. inscriptio Teari laudatoria, in cippo ibidem posita. Solus, ni fallor, Byzantinorum scriptorum Chalcocondylas (sec. XV) memoriam Teari recolit, *Taeuri* nomine, non *Taenari* (ut male habet Latinum Chalcocondylae Clauserianum) libro I. p. 12. ed. Bonn.: *... τά τε ἄλλα καὶ ἐς Ταίαυρον ἐμβάντα* (Turcam Orthogrulem) *ποταμὸν τὸν κατὰ τὴν Αἶνον ἐπὶ πολὺ τοῦ ποταμοῦ σὺν ταῖς ναυσὶ προελθεῖν*. Ibid. p. 25.:

---

*) Hanc fluvii formam diu ante habet Apollonius Rhodius I, 211 seqq.: *Σαρπηδονίην .. πέτρην .. ποταμοῖο .. Ἐργίνοιο*. Is igitur fluvius sinui Melani immittitur. Pomponius Mela 2, 2, 6.: in Propontide Selymbria, Perinthos, Bithynis; amnesque, qui interfluunt, Erginos et Athyras (hi igitur immittuntur Propontidi). Plin. N. H. 4, 11, 18.: At in ora (Propontidis) amnis Erginus; oppidum fuit Ganos; deseritur et Lysimachia, iam in Cherroneso.

Ἐπέδραμόν (Turcae) *τε τὴν Θράκην ἕς τε ἐπὶ Ταίαρον τὸν ποταμόν.* Ibid. p. 30.: *Ὁ μὲν οὖν Συλαϊμάνης ἔτυχε πολιορκῶν πόλισμα, τὸ παρὰ Ταίαρον ποταμὸν, διέχον ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως σταδίους ὡσεὶ ἑβδομήκοντα.* Ibid. p. 31.: *Παρὰ Ταίαρον ποταμὸν, ἐς ὕδωρ κάλλιςόν τε παρέχεται καὶ ὑγιεινότατον· θέρους δὲ ἦν ὥρα.* Ubi memoratur locus *Κερμιανόν.* De Riginiae fontibus (iuxta Turcicum Burgas) eiusque ponte pulcherrimo, antequam in Maritzam (Hebrum) exit, adi Hadschi-Chalfam in Rumel. et Bosnia p. 66 seq. Eius igitur nominum ordo chronologicus is erit: *Agrianes, Erigon, Erginus, Erginias, Riginias, Regina, Erkene* (turcice). Vidimus in unius fluvii nuncupatione magnam seculorum mutationem, de qua in universum legendus Nicephorus Bryennius (sec. XII) hist. 4, 5 (p. 134 seq. ed. Bonn.): .. *παρὰ ποταμὸν, οὐκ οἶδ᾽ ὅπως ἀρχῆθεν καλούμενον, διὰ τὸ ἀμειφθῆναι τῶν ὀνομάτων τὰ πλεῖστα· τέως δ᾽ οὖν ἐκ τῶν Θρακικῶν ὀρῶν καταῤῥέοντα, καὶ Ἀλμυρὸν κατὰ ἐγχωρίων καλούμενον. Ἐν ᾧ καὶ φρούριον ἐπὶ λόφου ἵδρυται· Καλόβρυη τούτῳ τὸ ὄνομα.* Indigenas significat Graecos Byzantinos, veteres autem Thracas, coll. castelli nomine semithracico. Halmyri nomen, quod a salso sapore cett. venisse puto, vetustioris aevi speciem prae se fert, quo Graecorum coloniae Propontidis oram fere solae tenebant. Est autem Halmyrus fluvius inter Selybriam et Heracleam (Perinthum) quaerendus, ubi in Propontidem exit, coll. Cantacuzeno hist. 3, 77 (ad a. 1344): .. *παρὰ ποταμὸν προσαγορευόμενον Ἀλμυρὸν, μεταξὺ Σηλυβρίας καὶ Ἡρακλείας.* Ubi simul occurrit locus *Δαφνίδιον.* Eundem diu ante (sec. XIII) respexerat Ephraemius in Caesarr. (in Theodoro Lascari) v. 7324.: *Εἰς Ἀλμυρὸν δ᾽ ἥλατο χῶρον ἑσπέρας.* Quae verba incredibile dictu quomodo vertat A. Maius (et repetat I. Bekkerus), sic nimirum: *Tum ad hesperium salsi aëris locum mittitur.* En igitur novum post tot alia veteris geographiae incrementum, soli Byzantinae historiae debitum. — Curisca. Theophylactus Simocatta hist. 7, 3 (pag. 274. ed. Bonn.): *Ἐπὶ τὴν Θεοδώρου πόλιν ... ἐπὶ πρωΐτην δὲ ἕω ἐν τῇ λεγομένῃ Κουρίσκᾳ* (Curiscam) *φοιτᾷ. Τρίτῃ δὲ ἡμέρᾳ, καὶ ἐν Ἀσίμῳ τῇ πόλει τὰς ἐπαύλεις ποιεῖται.* Eandem invenio ibidem libro 8, 6 (p. 385), ubi *Καρίσκα* nunc legitur et *Ἄσημα.* Nostra Curisca mihi nomen Macedonicum esse videtur, unde locus tabulae Peutingerianae (sect. VII) Curisto s. Euristo, inter Lychnidum et Heracleam Pelagoniae situs, medelam lectionis habebit: lego enim *Curisco.* *) — Sequitur Nicaea, ut antecedens, inter Lychnidum et Heracleam sita (Via Egnatia, comment. I. p. 38). Eandem terra Paristriana habuit, sive Bulgaria borealis, scilicet Niceen s. Nicaeam, coll. p. XVI. hujus Epistolae. — Perinthus (Heraclea), Propontidi apposita. Eam Oresti tributam supra vidimus pag. XXVI. not. *). Eandemque Tzetza (chil. 3, 100. pag. 111. ed. Kiessling.) Mygdonicam dicit, scilicet nomine Macedonico. — Scupi. Urbs Paeoniae s. Dardaniae meridionalis (veteris Macedoniae borealis) nobilissima, Axii initiis apposita, de qua sufficiet ablegare ad P. Wesselingium (Itinerar. p. 655). Eius vero nomen in Moesia quoque inferiori haud semel occurrit. Stephanus: *Σκοῦποι, πόλις Θρᾴκης.* Theophylactus Simocatta 7, 2 (p. 272. ed. Bonn.): *Τὰ γὰρ Ζαλδαπὰ καὶ Ἄκις καὶ Σκοῦπις καταπρονομεύσαντες* (antea depopulati Slavi); unde situs urbis satis cognoscitur, coll. ibidem Simocatta p. 271.: *Ἀπολιπὼν τε τὴν Ὀδησσὸν, ἐπὶ τὰ ἐνώπια τῶν χώρων μεταφοιτᾷ, τῇ τε Μαρκιανοῦ συγγενόμενος πόλει ...* Ergo hi Scopi inter Axiopolin et Marcianopolin quaeri debebunt. Eandemque diu ante, seculi quarti fine, S. Paulinus habere videtur carmine XXXI., sc. de reditu Nicetae episcopi in Daciam (Maxima bibliotheca Patrum T. VI. p. 294 C.). Alium tamen hujus vocis locum Thracia borealis et occidentalis habet, ab antecedenti, item Thracico, distinguendum. Procop. aedif. 4, 4 (Opp. ed. Bonn. Tom. 3. pag. 282.): *Ὑπὸ πόλιν Σαρδικήν· Σκάπειον* (sic), *Στένες* (l. *Στενά*), *Μαρκίπετρα* etc. Eae urbes e situ nomen traxisse videntur. Et haec quidem Scupi urbs Sardicae (Triaditzae) vicina fuit, a Scopis minoris Scythiae longe diversa.

Sed videndum de itinere Nicetae tribusque Scupis. Sic igitur S. Paulinus l. c.: *Tu per Philippeos Macetum* **) *per agros, Per Tomitanam*

---

*) Ubi tamen alii de Cyrrho et regione Cyrrhestice, ibidem positis, cogitabunt.

**) *Macedum* edd. Monstrum grammaticum. E voce *Macedonum* (declinatione tertia) non descendit *Macedum*. Immo juxta vocem *Μακεδών* cett. dicitur quoque *Μακέτης, Μακέται,* cett., unde istud latino-graecum *Macetûm*. De his adi quoque Stephanum Byz.: *Μακεδονία .. λέγεται καὶ Μακέτης ἀρσενικῶς καὶ Μακετὶς γυνή, καὶ Μάκεσσα ἐπιθετικῶς .., καὶ Μάκεττα διὰ δύο τ καὶ δι᾽ ἑνὸς τ.* Ultimo aevo pro *Μακεδὼν* molliorem formam *Μαγεδὼν* placuisse video. Georgius Pachymeres in Michaële Palaeologo 3, 16 (Opp. ed. Bonn. vol. I. p. 205): *Παραδὺς κἀκεῖνον, ὅσον ἦν ἐκ Μαγεδῶνος Ῥωμαίων.* Idem

gradieris urbem, Ibis et Scupos patriae propinquos Dardanus hospes. *) Is Nicetas, natione (nomen talia prodere videtur) Graecus, erat Remesianae Dardanicae episcopus sec. IV. V. (Pagi, critica in annales C. Baronii ad annum 396). Remesianae autem situm inter Naïssum (Nisch) et Sardicam (Triaditzam), isti tamen propius, quaerendum esse, Tabula Peutingeriana docet fol. 7.; neque etiam dubitandum de scriptione *Remesiana*, pro aliis scribendi variationibus, coll. Procop. aedif. 4, 4 (Opp. ed. Bonn. Tom. 3. p. 284. ed. Bonn.): *Ἐν χώρᾳ Ῥεμεσιανισίᾳ* (l. *Ῥεμεσιάνα*) *Βρίττερα κ. τ. λ.*; unde simul Remesianam non urbem tantummodo fuisse patet, sed etiam regionem. Dardaniam autem boreali Macedoniae et Serviae meridionali seculo secundo sqq. respondisse, testis est Ptolemaeus geogr. 3, 9 (pag. 149. ed. Wechel.): *Καὶ τῆς Δαρδανίας δὲ πόλεις· Ἀρριβάντιον, Νίσους* (l. *Ναισσός*). *Οὐλπιανόν, Σκοῦποι.* Is igitur Sanctus anno 398 e sede episcopali Remesiana, urbe patria, Italiam adierat cum urbe Nola. Qua digressus, ut in patriam rediret, Canusium Apulorum **) attigit, in via Appia positum (Horat. sat. 1. 5, 91); hinc eadem puto via publica utens, Lupias Calabrorum petiit, mox Hydruntum.***) Ex Equo enim Tutico et Canusio Rubos puto venit, mari Adriatico appositos, hinc per Brundisium et Lupias (Antonini itinerar. pag. 115.) Hydruntum, ubi »Trajectus« in Epirum (Ant. itin. ibid.). Hinc primo adiit duplicem Epirum (Paulinus l. c.: *Ibis Epiro gemina videndus, et per Aegaeos penetrabis aestus Thessalonicen*), †) ad quem locum Wesselingius (ad Itiner. pag. 656): »Cui bono per geminam Epirum Thessalonicen Nicetam ablegat, cum brevius per Praevalitanam Dardaniamque provincias iter, in Tabula signatum, in Scupos et Remesianam versus pateret?« Imprudenter, ut raro, sic P. Wesselingius. Nicetas enim duplicem Epirum adiit, hinc mari Aegaeo usus Thessalonicam: in ipsam Graeciam non exscendit, id quod verba modo memorata satis demonstrant. Cui itineri quare Batavus invidet? Mercatorumne more, brevi (si juvat) utentium, pro longa, sumtus gratia? Quamquam ab Apollonia vel Dyrrachio, Thessalonicam proficiscens, brevissima uti poterat per continentem Egnatia. Immo Epirum duplicem minime praetervectus est, sed eam adiit Sanctorum causa, ut alibi quoque Sanctos adiit, Thessalonicae scilicet et Philippis Macedonum, quam posteriorem urbem nolis pro Macedonia simpliciter dictam putare: antecessit enim istud poëtae: *Ibis Epiro gemina videndus, Et per Aegaeos penetrabis aestus Thessalonicen.* Ergo ut Thessalonica, sic etiam Philippi pro urbe haberi debent, non pro terra Macedonica, ut quibusdam videtur, qui in Scupis offendunt, quos Macedoniae assignant. Sunt enim alii quoque Scupi, praeter Scupos Dardaniae (Macedoniae superioris), coll. antecedentibus. E Philippis autem Thracas Bessos petiit S. Nicetas, in summo Haemo habitantes; qua de re videantur fragmenta Straboniana (pag. 55 sq. meae edit.). ††) Eos ad Jesum Christum sive Nicetas converterat, sive alius quisquam. Montes Rhi-

ibid. 4, 17 (p. 310): *Ἦσαν ἔνθεν μὲν Θρᾷκες, ἐκεῖθεν δὲ Φρύγες· ἔνθεν μὲν Μακεδόνες, ἐκεῖθεν δὲ Μυσοί, καὶ Κᾶρες ἄλλοι καὶ πολλοί. Τὸ ἐκ Μαγεδῶνος καί γε τὸ Σκυθικὸν προσῆν, καὶ τὸ ξενικὸν Ἰταλικόν.* Ibidem p. 311.: *Ἀβαλά τε καὶ Καΰστρου χῶραι καὶ Μαγεδὼν καὶ ἡ περίπυστος Καρία.* Idem ibid. libro 6, 10 (p. 468): *Τὰ κατὰ Κάϋστρον καὶ Πριήνην .. καὶ τὰ κατὰ Μίλητον, καὶ Μαγεδών.* Ducas cap. 2. (p. 13. ed. Bonn): *Μαγνησία μέχρι Περγάμου καὶ πάσης Μαγεδὼν* (hoc accentu) *ἐπαρχίας.* Ubi interpres Italus (p. 351. ed. cit.): *Tutta la eparchia de Magdon.* En ultimo aevo Macedonas Hyrcanos Taciti (annal. 2, 47) reperimus, coll. ibi interpr.

*) *Hospes*, sc. Scupensium, non Nolanorum.

**) Paulinus l. c.: *Apulis sed nunc via prima terris Te vehet longo spatiosa plano, Qua Canusino medicata flagrant Vellera fuco.* Beneventum primo, ni fallor, petebat, per planum (planitiem), hinc per montes Canusium, ut Horatius l. c. Appia utens. Canusii fabricas tinctorias ex Nostro adde Horatianorum interpretum copiis qualibuscunque.

***) Id. ibid.: *Ast ubi paulo via proferretur* (sic) .. *levis spiret sine nube siccis Aura Calabris. Te per Hydruntum Lupiasque vectum .. Ambient uno .. Ore catervae.* In his *paulo* dicit abusive. Calabria enim stricti sensus non incipit, nisi in ea terra, quae est inter Brundusium et Tarentum sita.

†) Nil agunt, quibus istud „Epiro videndus" idem est quod „videndus in praetervectione maritima." Ergo fratrum legiones pro litore Epirotico stabant, Sanctum visurae in mari Adriatico! Attende quoque ad istud juxta positum: *per Aegaeos aestus.*

††) Paulinus l. c.: *Nam simul terris animisque duri, Et sua Bessi nive duriores. Nunc oves facti duce te gregantur Pacis in aulam .. Nunc magis dives pretio laboris Bessus exultat. Quod humi manuque Ante quaerebat, modo mente coelo Colligit aurum.*

phaei, cum Borea ibidem memorati, geographiam mythicam s. poëticam spectant, non historicam, coll. Strabone 7, 3, 6. pag. 399. ed. Cas. Significantur summa Rhodopes Haemique. His superatis Ponti Euxini litora Nicetas adit, ubi Tomi, urbs nobilissima, cuius lectio minime in Stobos mutari debebat. Erat enim prima e quindecim Scythiae (minoris), coll. Hierocle (pag. 11. hujus commentationis), Ovidii Nasonis exilio famosa. Hinc itum ad vicinum Scuporum oppidum, inter Axiopolin Istri et Marcianopolin situm. Alius tamen de Scupio Procopii juxta Sardicam sito cogitabit, non omnino vituperandus. Erat enim hoc Scupium agri Remesiani locus, unde noster Nicetas ortum habuisse dicitur. Pessime vero de Scopia (Scupis) uno omnes consensu cogitant. Namque haec Scopia non erat patriae nostri Nicetae, sc. Dardaniae, »propinqua«,*) sed ipsius Dardaniae metropolis, coll. Hierocle p. 13. huius commentationis: »XXVI. *Ἐπαρχία Δαρδανίας .. πόλεις 5· Σκοῦποι μητρόπολις, κ. τ. λ.*« Ergo Philippis relictis orientem petiit, hinc occidentem, ubi patria ejus et sedes episcopalis, Remesiana.

Talia de Thraciae nominibus Macedonicis, immo coloniis, coll. iis, quae de ipsis Macedonum coloniis non dubitandis supra monstravi. Veteres enim, ubi suarum sedium nomina peregrinis locis imponebant, id non aliud agentes faciebant, sed suos reapse cives aliquam ob causam istic transponentes; id quod non minus clarum fit ex omni Macedonum historia, quam ex Romanorum, stirpium in his, ut alias, haudquaquam absimilium.**)

Pervestigavi vetus aevum, antiquas ibi Macedonum colonias tum ex ipsa historia monstrans, tum e larga nominum opportunitate.

Iamque ad ipsos Byzantinorum annales descendendum esse videtur, qui cum veterum traditione mirum quantum concordant. Byzantini imperatores non tantum hereditatem, verum ipsum quoque nomen Macedonum imperii habebant, sive ipsi talia opinati, sive ab Orientalibus adepti. Orientales certe, ipsique puto Byzantini, Romanorum imperium colebant tamquam successorem in paterna Alexandri Magni domo; cujus rei testis Codinus est (de officiis aulae Byzantinae cap. 6. ed. Bonn. pag. 55.): *Καὶ ἐπειδὴ ὁ μὲν Ἀλέξανδρος τῶν Μακεδόνων ἦν βασιλεὺς, ἡ δὲ Μακεδονία ὑπὸ τὴν τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων χεῖρα εὑρίσκεται, τὰ μὲν ἑῷα ἔθνη διδόασι τὴν τιμὴν τῷ βασιλεῖ ὡς διαδόχῳ τοῦ πατρικοῦ οἴκου Ἀλεξάνδρου, τὰ δ᾽ αὖ ἑσπέρια ὡς τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου διαδόχῳ.* Scripta haec seculo XV constat. Adscendo ad seculum XIV. Cantacuzenus 4, 14 (Opp. ed. Bonn. Tom. 3. pag. 91): *Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ἐλεοῦντος καὶ ἐλεήμονος. Μακροημερεύσει ὁ θεὸς .. τὰς ἡμέρας τῆς βασιλείας τοῦ μεγάλου, τοῦ εὐεργετικοῦ .. τοῦ θεμελίου τῆς πίστεως .. τῶν Χριστιανῶν .. τῆς σπάθης τῶν Μακεδόνων, τοῦ Σαμψὼν, τοῦ βασιλέως τῶν Ἑλλήνων, τοῦ βασιλέως τῶν Βουλγάρων, τῶν Ἀσανίων, τῶν Βλάχων, τῶν Ῥώσων καὶ τῶν Ἀλανῶν, τῆς τιμῆς τοῦ δόγματος τῶν Ἰβήρων καὶ τῶν Σύρων .. Ἀγγέλου Κομνηνοῦ Παλαιολόγου τοῦ Καντακουζηνοῦ κ. τ. λ.****) Imperatori Byzantino haec a. 1348 scripsit Sultanus Aegypti, Mohammedanus, unde de hac alloquendi formula edoctus? Ab ipsis mehercule Graeculis, quorum imperatores sic plane vel similiter de se ad exterorum principes scripsisse putandi sunt, collato Anonymo Canisii (Basnage, thes. monumentorum cett. vol. II. p. 510): *Ysaacius, a Deo constitutus imperator sacratissimus, excellentissimus, sublimis moderator Romanorum, angelus totius orbis, haeres coronae magni Constantini, dilecto fratri imperii sui, maximo principi Alemanniae, gratiam suam, fraternam et puram dilectionem.* Haec a. 1189 Isaacius Angelus, Graecorum imperator, Friderico I. Suevo scripsit, recte istum vix angelicum Graeculi fastum notante coaevo quodam, Dietbaldo (Wilken, Kreuzz. vol. 4. p. 72. not. 47.); cujus tamen episcopi verba †) h. Wilkenium (l. c.) non intellexisse video. Namque Isaacius,

---

*) Paulinus l. c.: *Scupos patriae propinquos Dardanus hospes.* In fine noto, Wesselingium itineris Nicetiani difficultates vidisse quidem, nec tamen vicisse. Namque in Scupis offendit, item in Tomis. Partes itineris Italicam et Epiroticam bene perspexit Coleti (Farlati, Illyricum sacrum, vol. 8. pag. 77.).

**) Haec omnia, ut tot alia, insuper habuit Hegewischius in libro: Ueber die griechischen Colonieen seit Alexander dem Grossen. Altonae 1811. pag. 5 seqq.

***) Eam epistolam, cuius initium (tituli) puro sermone originetenus scriptum est, e lingua vulgari in puram convertendam curavit Pontanus, Cantacuzeni olim editor; male. Tenendum erat Graecum istius aevi vulgare, addenda vero interpretatio veteris idiomatis.

†) „Rex Graecorum superbe et arroganter angelum dei et originem nostrae fidei et Romanum imperatorem se appellat."

ex Angelorum Byzantinorum gente, totius orbis angelum se nuncupat: quam dicendi arrogantiam *) ne monachis quidem concedi velim, quanquam talia, ut tot alia, Byzantii usu venisse video, coll. Eustathio a me edito (Opusc. pag. 240, 50. cett.), qui monachos ll. citt. angelos terrestres dicit.

In reliquis tamen Macedonicus Byzantinorum imperatorum titulus speciem quandam juris vetustioris revera prae se ferre videtur, scilicet geographici. Supra legimus coloniarum Thracicarum, condente Philippo I Macedone, nomina non addubitanda; habuimus alia quoque locorum Thracicorum nomina, quae testimonium nobis deferebant Macedonicae ibidem terrarum pristinae dominationis.

Ex hac ulterioris antiquitatis memoria et traditione factum equidem puto, ut illa Thraciae pars initio medii, quod dicunt, aevi, vel diu ante Macedonia nuncuparetur, adeoque una quoque et altera incolentium familia, ex obscuris, ut fit, initiis ad regnum enixa, eundem nascendi titulum affectaret; cujus rei luculentissimum exemplum ea Byzantinorum imperatorum dynastia nobis proponit, quam seculo nono Basilius, Macedonis nomine, condidisse fertur, coll. Incerto Theophanis continuatore (sec. X) 5, 1 (p. 212. ed. Bonn.): *Αὐτοκράτωρ Βασίλειος ὥρμάτο μὲν ἐκ τῆς Μακεδόνων γῆς, το δὲ γένος εἷλκεν ἐξ Ἀρμενίων ἔθνες Ἀρσακίων* (l. *Ἀρσακιδῶν*). Neque aliter Genesius (eidem seculo X assignandus) libro IV. p. 107. ed. Bonn.: *Ὑπῆρχε δὲ Βασίλειος ἐκ γένους μὲν πρεσβυτάτε Πάρθε Ἀρσάκε αὐχων .. καθεξῆς δὲ και Τηριδάτυ* (l. *Τιριδάτου*) *τον βασιλέως, τῆς αὐτῆς σειρᾶς ἐξημμένε· ἀλλὰ μὲν* (l. *μὴν*) *καὶ Φιλίππε καὶ Ἀλεξάνδρε .. ἐξεἰχετο. Ὃς Μακεδόσης* (l. *Μακέσσης* vel *Μακέτιδος*) *γῆς ἐκφυεὶς, γεννητόρων ἦν κατὰ γενεὰν οὐκ ἀσήμων.* Quibuscum ea mirifice consentiunt, quae narrat Michael Glycas (claruit circa annum 1118) pag. 599. ed. Bonn.: *Ἔφθασε γὰρ ὁ Μονομάχος* (imp. a. 1042—1054) *ἐκεῖσε* (in Asiam) *διαπεράσας τας Μακεδονικὰς δυνάμεις .. λόγος γαρ παρὰ τοῖς Τέρκοις ἐφέρετο, ὡς ὑπ᾽ ἐκείνων καταλυθήσονται, μεθ᾽ ὧν ο Ἀλέξανδρος τὴς Πέρσας κατέλυσεν.* Talia igitur seculis IX. X. XI. credebantur, insequentibus, mutato dynastiarum ordine, non item, collato Zonara (ejusdem cum Glyca seculi, sc. XII) libro 16, 5. 6.: ... *Βασιλειοι τε Μακεδόνος .. ἔφυ δὲ πατέρων ἀσήμων .. εἰ καί τις τῶν τὰ περὶ αὐτε ἐξιςορησάντων ἐκ τε τῶν Ἀρσακιδῶν αὐτὸν γένες κατάγεσθαι τερατεύεται* (fabulose mentitur). Constantinus Manasses (ejusdem seculi) versu 5190 seqq. (pag. 221. ed. Bonn.): .. *περι Βασιλεια .. κωμης μὲν ὃν ἐξώρμητο λιτρὰς, προσγειτονούσης τῇ λαμπρᾷ τῶν Μακεδόνων πόλει.* Ephraemius (sec. XIII) v. 3213 sq.: *Χώρας δ᾽ ὁ Βασίλειος ἐξέφυ πάλαι Μακεδονίας, ἐξ ἀσήμων πατέρων.*

Et habebant sane Thraces illi bellatores, sive indigenae dicendi, sive *αὐτόχθονες* cum Graecis, Macedonibus, Latinis, **) Slavis Bulgarisque

---

*) Byzantinorum de se magniloquentiam non deseruerunt Turcarum imperatores, coll. Schweiggeri, popularis mei, *Newe Reyssbeschreibung aus Teutschland nach Constantinopel.* Norimb. 1608. p. 125.

**) Magnum Latinarum per Thraciam coloniarum copiam testantur Itineraria Romanorum cum Tabula Peutingeriana, Notitia Dignitatum Orientis et Occidentis, Procopius de aedificiis libro IV., Theophylactus Simocatta; de quo scriptore adite paginam huius epistolae XV. Hi igitur cum Graecis et Thracibus, quos Strabo Vaticanus egregie illustravit, coaluisse videntur. Iamque intelliges famosissima Theophylacti Simocattae verba 2. 15. pag. 99. ed. Bonn.: *Μεγίστε δὲ συμπεσόντος τῷ στρατεύματι θορύβε, θρους παρ᾽ αὐτοῦ πολὺς ἐπανίσταται, παλινοστεῖν τε ἐβόα πας γεγωνὼς διαπρύσιον. ἐπιχωρίῳ τε γλώττῃ εἰς τοὐπίσω τραπέσθαι ἄλλος ἄλλῳ προσέταττε, ρετόρνα μετὰ μεγίστε ταράχε φθεγγόμενοι, οἷα νυκτομαχίας τινὸς ἐνδημούσης ἀδοκήτως αὐτοῖς.* Respicitur terror panicus, exercitum Commentioli, Byzantinorum ducis, Avaros in Astica regione seculo VI debellantis, nullo tamen detrimento, invadens. Ergo milites illi, rustica sua Italorum lingua usi, clamitabant: *retorna*, i. e. terga verte. Nec minus fortiter Haemi quoque urbes Avaris tum resistebant, coll. eodem Simocatta 2, 15 (p. 100.). Notandumque, barbaros illos rarius ipsum Haemum (Balcanum) petiisse, cum Byzantium tenderent, sed inter Pontum Euxinum et Haemum processisse, ut seculi nostri decade tertia *οἱ Ῥῶς* (Russi): bono consilio. Namque Haemi incolae, favente natura cum munimentis (Nicetas in Isaacio Angelo pag 487 ed. Bonn.), strenue resistebant (Simocatta 5. 16. pag. 135). Haemum vero nec insequens Byzantinorum aevum neglexit, testante Niceta in Isaacio Angelo secundum codicem B (p. 488): *Ἐκεῖνος γάρ* (Basilius Bulgaroctonus sec. X. XI). *ὅτε τέτες* (Blachos) *εἰς τέλος διέφθειρε, διετάξατο, εἴπερ πάλιν εἰς ἀποστασίαν ποτὲ τράπωσιν οἱ Βλάχοι, ὅτως ὀφείλει ὁ μέλλων καταπολεμήσειν αὐτοὺς ποιῆσαι τὰ αὐτὴ* (*αὐτε τα?*) *κατανοτόπια*

mixti, quod laudem quandam Macedonicae virtutis sibi arrogarent. Taceo scriptores, primum aerae Christianae seculum antegressos. En vero Strabonem. Is secundum Vaticana fragmenta libri septimi (p. 54. meae Strabonianorum fragmentorum editionis): *Παροικοῦσι δὲ τὸν Ἕβρον Κορπίλοι, καὶ Βρέναι ἔτι ἀνωτέρω, εἶτ' ἔσχατοι Βεσσοί· μέχρι γὰρ δεῦρο ὁ ἀνάπλους. Ἅπαντα δὲ τὰ ἔθνη λῃστρικὰ ταῦτα, μάλιστα δ' οἱ Βεσσοί, οὓς λέγει γειτονεύειν Ὀδρύσαις καὶ Σαπαίοις.* Ubi *Βέναι* pro *Βρέναι* legendum esse, alio tempore ostendam. Adde Eundem ibidem: *Ἔστι δ' ἡ Θράκη σύμπασα ἐκ δυεῖν καὶ εἴκοσι ἐθνῶν συνεστῶσα. Δύναται δὲ στέλλειν, καίπερ ὅσα περισσῶς ἐκπεπονημένη, μυρίους καὶ* · (15,000) *ἱππέας. πεζῶν δὲ καὶ εἴκοσι μυριάδας* (200,000). De Bessis egi ibidem p. 55 seq. Deinde Iustinianus imp. novella 26: *Ἐκεῖνο τῶν ὁμολογουμένων ἐστὶν, ὅτι περ, εἴ τις τὴν Θρακῶν ὀνομάσειε χώραν, εὐθὺς συνεισέρχεται τῷ λόγῳ καί τις ἀνδρείας καὶ στρατιωτικοῦ πλήθους καὶ πολέμων καὶ μάχης ἔννοια. Ταῦτα γὰρ ἐγγενῆ τε καὶ πάτρια τῇ χώρᾳ καθέστηκεν ἐκείνῃ.* Eam virtutis laudem non amisit seculi sexti sive Iustinianei finis septimique initium, coll. nota**) antecedentis paginæ. Viris vero fortibus eiusdem aevi iam Slavos quoque, Moesiae novos incolas, intermixtos fuisse, equidem non dubito, monstrare iam nequeo. Sequentia secula legionum Macedonicarum et Thracicarum mentionem habere non desistunt, coll. antecedentibus (p. XVI seq.). Eas puto ex earundem fere terrarum incolis conscriptas fuisse, neque tamen e solis. Imperante enim Constantino Monomacho (a. 1042—1054) mercenarias Iberorum copias (Caucasias, Colchicas cett.), numero 30,000 Cpoli habitas fuisse, Glycas testatur annalium parte quarta pag. 598. ed. Bonn. Hac militia imperatorem Graecum praeter indigenas usum existimo, non hominibus urbis Byzantii, quos imbelles opificesque, non milites, dicit Leo Diaconus 4, 6. 6, 10. (ed. Bonn.): Russos (*Ῥῶς*) vero longe fortiores (*αἱμάτων ἄνδρας*). Initio seculi X Macedonum laudem recolit Italus Luitprandus hist. 5, 10 (Muratori SS. rer. Itall. vol. II. pag. 465) his verbis: *Non enim clam te* (imperator) *est, Macedones* (militiam Byzantinorum) *bello duros existere.* Ubi significatur annus Christi 919., sive imperium Romani Lecapeni. Militiam Byzantinorum attigi in Thessalonicensibus pag. 515 seq.; cuius utinam diligentior expositio tandem aliquando a viris eruditioribus tentetur!

Pergo in expositione Vlachorum Bulgaricorum, inter Danubium et Propontidem sedentium. Bulgari, cum fine seculi septimi istas terras occuparent, eae incolas potissimum Thraco-Latinos habebant et Slavos, quibus victores, numero licet minores, suum nomen imponebant. Eo tempore (secc. VII—XII) num victi inter se et cum victoribus concreverint, an suam quisque stirpem et originem tenuerint, id vero difficile dictu videtur. Recuperata libertate, quod post annum 1185. accidisse constat, Vlachorum nostrorum memoria nil frequentius in Byzantinorum annalibus, maximopere Nicetae, cum Bulgarorum, olim dominorum, nomen multo rarius audiatur; unde istarum gentium numero validissimam tum Vlachorum fuisse existimabis. Ii Haemum maxime incolentes (Nicetas p. 482. 676. ed. Bonn.), a Graecis vexati defecere (Nic. pag. 482 seq.), aliquoties tamen fugati (Nic. ibid. p. 487. 515). Nomen eorum pro Bulgaris occurrere solet (Nic. p. 490. 516. 568. 572. 575. 589. 616. 617. 820. 732. 835.). Alibi apud eundem cum Mysis, Scythis, Cumanis memorantur, i. e. cum Cumanis et Bulgaris (Nic. p. 485. 520. 569. 811. 837. all.). Linguam eorum non praetermittit Nicetas pag. 617. Ab iisdem Graecorum odium Bulgari didicerant (Nic. p. 851). Eorumque duces famosissimi, Ioannes (Iwan, Ibancus), Asanus et Chrysus, non Bulgari erant, sed Vlachi, coll. Niceta non uno tantum loco. Postremo regionis quoque inter Cpolin et Bizyam, Astorum olim regiam, incolae Vlachi erant, teste Georgio Pachymere in Andronico Palaeologo 1, 37 (Opp. ed. Bonn. vol. 2. p. 106).

Verum haec hactenus. Minus enim ethnographiam illarum terrarum scribimus, quam geographiam, quantum provinciarum nomina et limites spectat.

Tertium thema, Strymon. Brevitati iam studebitur, minus ob scribendi taedium, quam propter fontium penuriam, quibus tamen Edrisius Arabs iam accedat cum Pactis quibusdam Latinis, regnum Graecorum spectantibus inter annos Christi 1199 et 1204; multa vero in antecedentibus praeoccupata video. Eius provinciae fines inter Hebrum et Strymonem quaero, licet claris hoc scriptorum verbis significatum non video. Illi fluvii orientem et occidentem cum meridie spectant, adversante tamen, ut videtur, Muntaneri Hispani chronico (cap. 230., coll. cap. 224. 228)

(praesidia), *καὶ εἰσελθεῖν εἰς αὐτούς.* Quod ipsum seculo XII insuper habuit Isaacius Angelus, socors imperator (Nicetas l. c. p. 487). Septem inter Belegradam et Cpolin angustias enumeravit Hammerus ad Hadschi-Chalfam in Rumelia p. 39 seq.

e versione b. Buchoni: *La cité de Christoble* (Cavala?) *qui est à l'entrée du royaume de Salonique.* Fines provinciae boreales pro temporum ratione diversos fuisse puto, modo latiores, modo angustiores. Seculo XII., quo cruciatae, quas dicunt, expeditiones vigebant, eos urbem novitiam Kostendil (Iustinianam primam, Iustiniani imp. patriam), iuxta Strymonis initium sitam, non excessisse autumo, coll. Ansberti narratione de Friderico I. Suevo secundum codicem Pragensem (Wilken, Kreuzzüge. Vol. 4. p. 104): *Fridericus, advocatus de Berge* (Philippopoli commorans), *invasit regionem opulentam, Flachiam dictam, non multum a Thessalonica distantem,* cett., ubi Thessalonicae provincia significatur. — Strategi Strymonii raro memorantur, coll. Constant. Porphyrogenito p. 19. 20. huius Commentationis. Adde Jo. Cameniatam in narratione Thessalonicensi cap. 20.: *Ὑπὸ τὸν στρατηγὸν Στρυμόνος* Cap. 59: *Τὸν στρατηγὸν Στρυμόνος* (in Theophane continuato p. 514. 569 ed. Bonn.). Plurimas huius thematis urbes cum agri parte exposui in Via Egnatia Comment. II. pag. 9 — 57. His vero iam ex Edrisio quaedam addantur, bonae frugis plena. Ea Thessalonicense et Strymonium thema spectant. Celeberrimus igitur Arabs in Macedonia superiori (Dardania) p. 31. 32. 35. huius comment. locum habet *Cortos*, i. e. urbem *Corita* eius privilegii, quod Venetis dedit Alexius III. a. 1199.*) Ibidem locorum memorat urbem *Rhagoria* (l. *Zagoria* eiusdem privilegii); ibidemque *Drama* urbs, supra Philippos, occurrit (Arabs male *Rahna*). Heracleam Lynci (Pelagoniam) dicit *Tutili,* pro quo lege *Butili,* Bulgarorum regiam (Bitoliam), coll. Cedreno ed. Bonn. T. 2. p. 460. Ibidem legitur *Budiana* (*Vodina*). Deinde pag. 32. occurrit urbs *Malsada* (immo *Malsuba*, privilegii citati *Malesovo*). Et pag. 36. Arabs Platamonem habet civitatem, urbis Lycostomii flumen (Peneum), Citrum, Thessalonicam, Rendinam, Christopolin (bis), a Chrysopoli eam discernens; Cavalam, quam Calam dicit, eam ab utraque (Christ. et Chrys.) ut nos (Thessalonica pag. 501) rite separans. Iuxta Philippos memorat fluvium *Macropotamos* (l. Mavropotamos). Postremo *Rhusium* quoddam, Thaso insulae oppositum, p. 35. agnoscere videtur; unde veram esse apparet notam Graeci cuiusdam marginalem ad Ptolemaeum geogr. 3, 11.

Quartum thema, Thessalonica. Eius fines modo vidimus. Erant Strymon ex oriente, Peneus ab occidente cum meridie, et quidem per maximam aevi medii partem. Provincia satis magna, si Chalcidicem non praetermittas: nam haec quoque pars eius fuit. Versus boream raro Axii alveum medium, etiam Tzernae (Erigonis) vallem superasse eam puto, certe non ante Manuelem Comnenum seculi XII parte altera. Strategos eius habes pag. 19. 20. huius Commentationis. Uberius hoc thema tractavi in Thessalonica mea, quam adi.

Quintum thema, Hellas. In describendis Byzantinarum provinciarum limitibus si terminos maiorum metropoleon sequaris (nec video, quare alia semper via utaris), ambitus huius thematis facili opera definiri poterit. Habebimus enim eos Graeciae veteris tractus, qui inter Olympum, Macedoniae montem, Isthmumque Corinthi patent, exclusis Aetolia et Acarnania, i. e. Nicopolitano aevi medii themate. Erit igitur Thessaliae fluvius Peneus (nunc Salamvria, apud Edrisium fluvius Lycostomii), limes borealis; montes Illyricum Aetoliamque a Thessalia dirimentes occidentalis, coll. Georg. Pachymere in Mich. Palaeologo 3, 16 (T. I. pag. 526. ed. Bonn.): *Τὰ τοῦ Πηνειοῦ πέραν, τὴν ἰδίως Ἑλλάδα λεγομένην.* — Raro Helladis thema a veteribus memorari, multa me lectio edocuit. En igitur scriptorum, quotquot inveni, testimonia. Theophanes continuatus in Basilio Maced. c. 59. pag. 298. ed. Bonn.: *Τοῦ δὲ στρατηγοῦ τῆς Ἑλλάδος.* Idem in Leone, Basilii Maced. filio, cap. 16. pag. 364. ed. cit.: *Πορθήθη δὲ ἡ πόλις Δημητριάς, ἡ ἐν τῷ θέματι Ἑλλάδος, ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν.* Jo. Cameniata in capta Thessalonica cap. 13 (p. 506. ed. cit.): *Δημητριὰς .. οὕτω καλουμένη, τῆς Ἑλλάδος ἑτέρα πόλις.* Georgius Monachus in Leone, Basilii filio, cap. 22 (p. 860. ed. cit.): *Τὸ κάστρον Δημητριὰς ἐν τῷ θέματι τῆς Ἑλλάδος.* Quibus adde locos, e Constantino Porphyrog. de cerim. aulae p. 19. 20. huius Commentationis excitatos. Idem Constantinus ibid. 2, 44 (p. 655. ed. Bonn.): *Διὰ τοῦ θέματος Ἑλλάδος.* Idem ibidem p. 657: *Ὁ ἄρχων Χρήπα* (l. *Ἐγρίπα*) *ἐν τῷ θέματι Ἑλλάδος.* — Jam quaerendum etiam videtur, unamne provinciam hoc thema effecerit, an duas minores? Posterius placet ob Leonem Sapientem (pag. 19. huius Commentationis): »XXXV. *Τῆς Λαρίσσης, δευτέρας Ἑλλάδος.*« Ubi codd. Pariss.: „.. *Δευτέρας Θετταλίας καὶ πάσης Ἑλλάδος.*" Idemque plane repetit Ordo metropolitarum cett. (p. 54 huius Commentationis);

*) Marin, stor. civ. e polit. del commercio de' Veneziani. T. 3. p. 310 - 339.

XIV. *Ἐπαρχία Δακίας μισογείου, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις* 5, *Σαρδικὴ μητρόπολις, Πανταλία, Γερμανή, Ναϊσός, Ῥεμεσιάνα.*

XV. *Ἐπαρχία [Δακίας] παρα[ποταμίας], ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις* 5, *Ῥατιαρία μητρόπολις, Βονωνία, Ἀκυές, κάστρα Μάρτις, Ἴσκος.*

XVI. *Ἐπαρχία Δαρδανίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις* 3, *Σκοῦποι μητρόπολις, Μηρίων* (?), *Οὐλπιάνα.*

XVII. *Ἐπαρχία Πρεβάλεως, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις* 3, *Σκόδρα, Λίσσος, Δωράκιον μητρόπολις.*

XVIII. *Ἐπαρχία Μυσίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις* 5, *Βιμινάκιον μητρόπολις, Σιγγιδοῦνον, Γρατιανά, Τρικόρνια, Ὅρρεον Μάργου.*

XIX. *Ἐπαρχία Παννονίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις* 2, *Σίρμιον, Βασιάνα.*

XX. *Ἐπαρχία Ἀσίας, ὑπὸ ἀνθύπατον, πόλεις* 41, *Ἔφεσος, Ἀναία, Πριήνη, Μαγνησία Μαιάνδρου, Τράλλεις, Νύσσα, Βρίουλα, Μάσταυρα, Ἀνίνητα, Ὕπαιπα, Ἀρκαδιούπολις, Διὸς ἱερόν, Εὔαζα, Καλόη, Ἄλγιζα, Νικόπολις, Παλαιὰ πόλις, Βαρέττα, Αὐλίου κώμη, Νέα αὐλή, Κολοφὼν μητρόπολις, Λέβεδος, Τίος, Σμύρνα, Κλαζομεναί, Σατρώτη* (?), *Μαγνησία Σιπύλου, Αἶγαι, Τῆμνος, Φωκαία, Μύρινα, Κύμη, Πέργαμος, Ἐλαία, Πιτάνη, Κάναι, Θεοδοσιούπολις, Ἀδραμύττιον ἤ ποτε Λύρνησος, Ἄντανδρος, Γάργαρα, Ἄσσος.*

XXI. *Ἐπαρχία Ἑλλησπόντου, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις* 34, *Κύζικος μητρόπολις, Προικόνησος ἡ ἐξορία, Ἀρίσβη, Πάριον, Λάμψακος, Ἄβυδος, Δάρδανον, Ἴλιον, Τρωάς, Σκάμανδρος, Πολίχνα, Ποιμανηνός, Ἀτάρνευς, Ῥοιτεῖον, Βλαῦδον, Σκέλεντα, Μιλητούπολις, Γέρμη, Ἄνδηρα, Κάλη, Σάρνακα, Ἀδριανοῦ θῆραι* (?), *Τιάρη, Πιονία, Κονίσιον, Λάρισσα, Κίος Τρ[ο]άδος, Μανδακάδα, Ἐργαστήριον, Μάνδραι, Ἵπποι, Ὄκη, Σίδηρον, Σκῆψις.*

XXII. *Ἐπαρχία Φρυγίας Πακατιανῆς, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις* 38, *Λαοδίκεια, Ἱεράπολις, Μόσυνα, Ἄττουδα, Τραπεζούπολις, Κολοσσαί, Κερετάπα, Θεμισώνιον, Οὐαλεντία, Σαναός, Κονιούπολις, Σιτούπολις, Κράσος, Λοῦνδα, Πέλται, Εὐμένεια, Σιβλία, Πέπουζα, Βριάνα, Σεβάστη, Ἴλουζα, Ἀκμονία, Ἀλιοί, Ἰου[λιο]χάραξ, Διόκλεια, Ἀρίστιον, Κύδισσος, Ἄππια, Εὐδοκιάς, Ἀζανοί, Τιβεριούπολις, Κάδοι, Θεοδοσιούπολις, Ἄγκυρα, Σύνναος, Τημένου θύραι* (?), *Τρανούπολις, Πουλχεριούπολις.*

XXIII. *Ἐπαρχία Λυδίας, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις* 22, *Σάρδεις, Φιλαδέλφεια, Τρίπολις, Θυάτειρα, Σίται, Μαιονία, Ἰουλιούπολις, Δάλδη, Αὐρηλιούπολις, Ἀτταλία, Ἑρμοκαπηλία, Ἀκρασός, Ἀπόλλωνος ἱερόν, Τάβαλα, Βάγη, Κεράση, Μεσοτίμωλος, Ἀπολλωνίς, Ἱεροκαισάρεια, Μοστήνη, Σάταλα, Γόρδος.*

XXIV. Ἐπαρχία Πισιδίας, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις 25, Ἀντιόχεια, Νεάπολις, Λιμέναι, Σαβῖναι, Ἀτμενία, Πάππα, Σινίανδος, Λαοδίκεια κεκαυμένη, Τυράϊον, Ἀδριανούπολις, Φιλομήλιον, Σωζόπολις, Τύμανδος, Μητρόπολις, Ἀπάμεια, Εὐδοξιούπολις, Ἀγαλασσός, Βάρις, Σελεύκεια ἡ σιδηρᾶ, Τιμβριάδες, Θεμισώνιον (?), Ἰουστινιανούπολις, Μάλλος, Ἀδάδα, Ζάρζηλα, Τιτυασός.

XXV. Ἐπαρχία Λυκαονίας, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις 18, Ἰκόνιον μητρόπολις, Λύστρα, Μίσθεια, Ἄμβλαδα, Οὐάσαδα, Ὁμόναδα, Ἴλιστρα, Λάρανδα, Δέρβη, Βαρατή, Ὕδη, Ἰσαυρόπολις, Κόρνα, Σάβατρα, Πέρτα, Κάννα, Γλαύαμα, Ῥίγνον.

XXVI. Ἐπαρχία Φρυγίας Σαλουταρίας, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις 20, Εὐκαρπία, Ἱεράπολις, Ὄτρος, Στεκτόριον, Βροῦζος, κλῆρος Ὀρεινῆς, κλῆρος Πολιτικῆς, Δεβαλάκια, Λυσιάς, Σύνναδα, Πρύμνησος, Ἴψος, Πολύβοτος, Δοκίμιον, Μητρόπολις, Μῆρος, Νακολία, Δορύλαιον, Μίδαιον, δῆμος Λυκαόνων, δῆμος Αὐλοκρῆναι, δῆμος Ἀμαδάσση, δῆμος Πραιπένισσος.

XXVII. Ἐπαρχία Παμφυλίας II, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις 44, Πέργη, Σύλαιον, Μάγυδος, Ἀτταλία, δῆμος Οὐλίαμβος, Τρέσενα, δῆμος Καναύρα, Ἰοβία, Τερμησσὸς καὶ Εὐδοκιάς, δῆμος Μενεδήμιος, δῆμος Πώγλα, Ἴσινδα, Βάρβη, Σιλιάνδα, Μυωδία, χωρία Μιλυαδικά, Ὄλβασα, Παλαιάπολις, Λυσινία, Κόμανα, Κόρβασα, Κρῆμνα, Πανέμου τεῖχος, Ἀριασσός, Μαξιμιανούπολις, κτῆμα Μαξιμιανουπόλεως, Ῥεγεσαλάμαρα, Λιμόβραμα, Κόρδυλα, Δημουσία, δῆμος Σαβαιῶν, Πεδνηλισσός, Σέλγη, Πριμούπολις, Σίδη, Σέννα, Λύρβη, Κασσά, Κότενα, Ὄρυμνα, Κορακήσιον, Σύεδρα, Καράλλια, Κορυβρασσός.

XXVIII. Ἐπαρχία Λυκίας, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις 32, Φασηλίς, Ἄναπος, Γάγαι, Ἀκαλισσός, Ἐδεβησσός, Λίμυρα, Ἀρύκανδα, Ποδάλεια, Χῶμα, Ῥεγκυλιάς, Μῦρα μητρόπολις, Ἀρνεαί, Κυάνεαι, Ἀπεῤῥαί, Φελλός, Ἀντίφελλος, Κάνδυβα, Εὐδοκιάς, Πάταρα, Ξάνθος, Κόμβα, Νύσα, Πίναρα, Σίδυμα, Τλῶς, Τελμισσός, Καῦνος, Ἄραξα, Βουβών, Οἰνόανδα, Βάλβουρα, Κομιστάραος (?).

XXIX. Ἐπαρχία Νήσων, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις 18, Ῥόδος, Κῶς, Σάμος, Χίος, Μιτυλήνη, Μέθυμνα, Τῆλος, Τένεδος, Πορδοσελήνη, Ἄνδρος, Τῆνος, Νάξος, Σίφνος, Μῆλος, Ἴος, Θήρα, Ἀμοργός, Ἀστυπάλαια.

XXX. Ἐπαρχία Καρίας, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις 29, Μίλητος, Ἡράκλεια Λάτμου, Μύνδος, Ἁλικαρνασσός, Κνίδος, Κέραμος, Μύλασα, Στρατονίκεια, Ἀμυζών, Ἄλινδα, Ἀλάβανδα, Ὀρθωσία, Ἅρπασα, Νεάπολις, Ὑλάριμα, Ἀντιόχεια μητρόπολις, Ἀφροδισιάς, Ἡράκλεια Σαλβάκιος, Τάβαι, Ἀπολλωνιάς, Σεβαστόπολις, Ἴασος, Ἔριζος, Μαρκιανούπολις, Ἀναστασιούπολις, χωρία Πατριμονιάλια, Κίβυρα, Κοκτημαλικαί (?).

XXXI. Ἐπαρχία Ποντικῆς I (?), ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις 16, Χαλκηδών, Νικομήδεια, Πραίνετος, Ἑλενόπολις, Νίκαια, Βασιλινούπολις, Κίος, Ἀπάμεια, Προῦσα, Καισάρεια, Ἀπολλωνιάς, Δασκύλιον, Νεοκαισάρεια, Ἀδριανοί, Ῥεγετατταῖος, Ῥεγέδωρις.

XXXII. Ἐπαρχία Ὀνωριάδος, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις 6, Κλαυδιούπολις, Προυσιάς, Ἡράκλεια, Τίος, Κράτεια, Ἀδριανούπολις.

XXXIII. Ἐπαρχία Παφλαγονίας, ὑπὸ κορίκτορα, πόλεις 6, Γάγγρα, Πομπηϊούπολις, Σῶρα, Ἀμάστριον, Ἰωνόπολις, Δάδυβρα.

XXXIV. Ἐπαρχία Γαλατίας I, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις 7, Ἄγκυρα μητρόπολις, Ταβία, Ἄσπονα (?), Κίννα, Ῥεγελαγανία, Ῥεγέμνιζος, Ἡλιούπολις.

XXXV. Ἐπαρχία Γαλατίας σαλουταρίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις 9, Πεσινοῦς, Ῥεγεμαυρέκιον, Πετενησός, Ἀμώριον, Κλάνεος, Ῥεγετρώκμαδα, Εὐδοξιάς, Μυρικιών, Γερμία.

XXXVI. Ἐπαρχία Καππαδοκίας I, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις 4, Καισάρεια, Νύσσα, Θέρμα, Ῥεγεποδανδός.

XXXVII. Ἐπαρχία Καππαδοκίας II, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις 8, Τύανα, Φαυστινούπολις, Κύβιστρα, Ναζιανζός, Σάσιμα, Παρνασός, Ῥεγεδόαρα, Ῥεγεμωκισός.

XXXVIII. Ἐπαρχία Ἑλενοπόντου, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις 7, Ἀμασία, Ἴβωρα, Ζῆλα, Σάλτος Ζαλίχων, Ἄνδραπα, Ἀμισός, Σινώπη.

XXXIX. Ἐπαρχία Πόντου Πολεμωνιακοῦ, πόλεις 5, ὑπὸ ἡγεμόνα, Νεοκαισάρεια, Κόμανα, Πολεμώνιον, Κερασοῦς, Τραπεζοῦς.

XL. Ἐπαρχία Ἀρμενίας I, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις 5, Σεβάστεια, Νικόπολις, Κολώνεια, Σάταλα, Σεβαστούπολις.

XLI. Ἐπαρχία Ἀρμενίας II, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις 6, Μελιτηνή, Ἄρκα (?), Ἀράβισσος, Κουκουσός, Κόμανα, Ἀριαράθεια.

XLII. Ἐπαρχία Κιλικίας I, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις 8, Τάρσος μητρόπολις, Πομπηϊούπολις, Σεβαστή, Κώρυκος, Ἄδανα, Αὐγούστα, Μάλλος, Ζεφύριον.

XLIII. Ἐπαρχία Κιλικίας II, ἡ ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις 9, Ἀνάζαρβος μητρόπολις, Μοψουεστία, Αἰγαί, Ἐπιφάνεια, Ἀλεξάνδρεια, Ῥῶσος, Εἰρηνούπολις, Φλαβιάς, Κασταβάλα.

XLIV. Ἐπαρχία Κύπρου τῆς νήσου, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις 15, Κωνσταντία μητρόπολις, Ταμασσός, Κίτιον, Ἀμαθοῦς, Κούριον, Πάφος, Ἀρσινόη, Σόλοι, Λάπηθος, Κιρβοῖα (?), Χύθροι, Καρπάσιον, Κυρήνεια, Τριμιθοῦντον, Λευκωσία.

XLV. Ἐπαρχία Ἰσαυρίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις 23, Σελεύκεια μητρόπολις, Κελένδερις, Ἀνεμούριον, Τιτυούπολις, Λάμος, Ἀντιόχεια, Ἰουλιοσεβαστή, Κέστροι, Σελινοῦς, Ἰωτάπη, Διοκαισάρεια, Ὄλβη, Κλαυδιούπολις, Ἱεράπολις, Δαλισανδός, Γερμανικόπολις, Εἰρηνόπολις, Φιλαδέλφεια, Μωλώη (?), Ἀδρασός, Ζεέδη(?), Νεάπολις, Λαύζαδος.

XLVI. Ἐπαρχία Συρίας I, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις 7, Ἀντιόχεια ἡ πρὸς Δάφνην, Σελεύκεια, Λαοδίκεια, Γάβαλα, Πάλτος, Βέῤῥοια, Χαλκίς.

XLVII. Ἐπαρχία Συρίας II, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις 8, Ἀπάμεια, Ἐπιφάνεια, Ἀρέθουσα, Λάρισσα, Μαριάμμη, Βαλαναία, Ῥαφαναία, Σελευκόβηλος.

XLVIII. Ἐπαρχία Εὐφρατησίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις 12, Ἱεράπολις, Κύῤῥος, Σαμόσατα, Δολίχη, Ζεῦγμα, Γερμανικία, Πέῤῥη, Νικόπολις, Σκηναρχία, Σαλγενορατίξενον (?), Οὔριμα, Εὔρωπός.

XLIX. Ἐπαρχία Ὀσροήνης, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις 8, Ἔδεσσα, Κωνσταντία, Θεοδοσιούπολις, Κάῤῥαι, Βάτναι, Νέα Βαλεντία, Λεοντόπολις ἡ καὶ Καλλίνικος, Βίρθα (?).

L. Ἐπαρχία Μεσοποταμίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλιν 1, Ἄμιδα.

LI. Ἐπαρχία Φοινίκης, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις 13, Τύρος, Πτολεμαΐς, Σιδών, Βηρυτός, Βύβλος, Βότρυς, Τρίπολις, Ἀρκαί, Ὀρθωσιάς, Ἄραδος, Ἀντάραδος, Κωνσταντίνα πωγωνιαία, Πανειάς.

LII. Ἐπαρχία Φοινίκης Λιβανησίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις 6, Ἔμισα, Λαοδίκεια, Δαμασκός, Ἡλιούπολις, Ἄβιλα, Παλμύρα.

LIII. Ἐπαρχία Παλαιστίνης I, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις 22, Καισάρεια μητρόπολις, Δῶρα, Ἀντιπατρίς, Διόσπολις, Ἄζωτος παράλιος, Ἄζωτος μεσόγειος, Ἐλευθερόπολις, Αἰλία ἡ καὶ Ἱεροσόλυμα, Νέα πόλις, Λιβιάς, Σεβαστή, Ἀνθηδών, Διοκλητιανούπολις, Συκαμάζων, Ὀνοῦς, Σώζουσα, Ἰόππη, Γάζα, Ῥαφία, Ἀσκαλών, Γάζαρα, Βιτύλη.

LIV. Ἐπαρχία Παλαιστίνης II, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις 11, Σκυθόπολις, Πέλλη, Γάδαρα, Ἄβιλα, Καπετωλιάς, Ἵππος, Τιβεριάς, Ἑλενούπολις, Διοκαισάρεια, Μαξιμιανούπολις, Γάβαι.

LV. Ἐπαρχία Παλαιστίνης III, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις 10, Πέτρα, Αὐγουστόπολις, Ἀρίνδηλα, Χαρακμοῦβα, Ἀρεόπολις, Ζώαρα, Μάμψης, Βιταροῦς, Ἐλοῦσα, Σάλτος **.

LVI. Ἐπαρχία Ἀραβίας, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις 17, Βόστρα, Νεεληκώμη, Ἄδρα, Δία, Ἐξακωμία κώμη(?), Μήδαβα, Γέρασα, Μαιοῦδος, Φιλαδέλφεια, Νεά-

πολις, Ἱεράπολις, Φιλιππόπολις, Φαινώ, Κωνσταντία, Διονυσιάς, Κανωθά, Ἀδρασσός.

LVII. Ἐπαρχία Αἰγυπτιακῆς, ὑπὸ αὐγουστάλιον, πόλεις 23, Ἀλεξάνδρεια, Ἑρμούπολις, Μενελαΐτης, Μέτηλις, Βουτώ, Καβασσά, Σάϊς, Ναύκρατις, Ἀνδρῶν, Νικίου, Ξοΐς, Φράγωνις, Παχνεμουνίς, Διόσπολις, Σεβέννυτος, Ὄνουφις, Ταύα, Κλεοπάτρα, Κυνώ, Βούσιρις, Ὄασις, Ἐλεαρχία, Παράλιος.

LVIII. Ἐπαρχία Αὐγούστα I, ὑπὸ κορρήκτορα, πόλεις 13, Ῥινοκόρουρα, Ὀστρακίνη, Κάσσιον, Πεντάσχοινον, Ἀφναῖον, Γέρρα, Σέλα, Πηλούσιον, Σεθρωΐτης, Ἥφαιστος, Πανέφυσος, Τάνις, Θμοῦϊς.

LIX. Ἐπαρχία Αὐγούστα , ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις 7, Λεοντώ, Ἄθριβις, Ἡλίου, Βούβαστος, Φάρβητος, Ἀραβία, Κλύσμα κάστρον.

LX. Ἐπαρχία Ἀρκαδίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις 9, Κυνώ, Ὀξύρυγχος, Ἡρακλέους, Ἀρσινοΐτης, Θεοδοσιούπολις, Νειλόπολις, Ἀφροδιτώ, Μέμφις, Λητοῦς.

LXI. Ἐπαρχία Θηβαΐδος τῆς ἔγγιστα, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις 10, Ἑρμοῦ ἡ μεγάλη, Θεοδοσιούπολις, Ἀντινώ, Κοῦσαι, Λύκων, Ὑψηλή, Ἀπόλλων μικρός, Ἀνταίου, Πανός, Ὄασις μεγάλη.

LXII. Ἐπαρχία Θηβαΐδος τῆς ἄνω, ὑπὸ δοῦκα, πόλεις 11, Πτολεμαΐς, Διόσπολις, Τέντυρα, Μαξιμιανούπολις, Κόπτος, Φίλαι, Διοκλητιανούπολις, Ἑρμονθίς, Λάτων, Ἀπόλλωνος, Ὄμβοι.

LXIII. Ἐπαρχία Λιβύης τῆς ἄνω, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις 6, Σώζουσα, Κυρήνη, Πτολεμαΐς, Τεύχειρα, Ἀδριανή, Βερονίκη.

LXIV. Ἐπαρχία Λιβύης τῆς κάτω, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις 6, Παραιτόνιον, Ζωγροζαγούλης (?), Πιθανία, Ἀντιφρώ, Δάρνις, Ἀμμωνιακή.

Τέλος τοῦ καταλόγου πασῶν τῶν ἐπαρχιῶν καὶ πόλεων, τῶν ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῶν Ῥωμαίων τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει διοικουμένων.

II. STADIODROMICUM BYZANTINO-CRETENSE.

Indictione VII., sive anno Chr. 949., imperante Constantino, adversus Saracenos Cretenses Constantinus Gongylas expeditionem fecit infelici successu (Constantinus Porphyrog. de cerim. 2, 45. ed. Bonn. Vol. I. p. 664. sqq., coll. Cedreno ed. Bonn. Vol. II. p. 336.; e quo posterior aliquis annus, forte 956., consequi videtur, quod Reiskius monuit ad Constantinum Vol. II. p. 787). Ibidem copiae huius expeditionis tum navales, tum terrestres, cum tormentis bellicis fusius enarrantur, addito indice stipendii, navium cett. Finem narrationis facit *σταδιοδρομικὸν* s. elenchus milliarium Constantinopolin inter et Cretam, coll. de milliarium et stadiorum discrimine Leonis libro tactico 17,89.: *Αἱ δὲ ἑκατὸν ὀργυιαὶ ποιοῦσι στάδιον ἕν, τὰ δὲ ἑπτὰ καὶ ἥμισυ στάδια ποιοῦσι μίλιον ἕν.* De his v. quoque Du Cangium s. v. *μίλιον*.

Tabularum geographicarum imperatores Byzantinos non ignaros fuisse, verisimile per se unicuique videbitur, atque ex Annae Comnenae quodam loco discere memini, ubi Alexium I., patrem suum, ducibus in Illyricum adversus Normannos proficiscentibus talis tabulae exemplar dedisse narrat. Alius vero speciei tabulas s. indices, i. e. stadiasmos, Graeciam istius aevi in usu habuisse, solum mihi sequens stadiodromicon persuasit; quanquam

idem plane ex Edrisio, Arabum seculi XII celeberrimo geographo, nuper demum plenius edito, cuius capita selecta paulo inferius recudenda curavi, clarius tandem aliquando intelligitur. Ita Graecus Arabsque invicem alterutrum illustrant et confirmant.

Ordo autem expeditionis Cretensis initio non rectâ processit. Classis Constantinopoli relicta dextram Propontidis (maris Marmarici) oram legit, ut Perinthum (Heracleam, Erekli) veniret, ubi diu ante, sc. imperante Leone Sap. (a. 886—912), pars Byzantinae classis stationem suam habuisse putanda videtur, coll. Constantino Porphyrog. de cerimoniis 2. 44. Iam non recto hinc cursu Callipolin (Gallipolin, initio Hellesponti in Europa sitam) petebat, sed Proconnesum, Propontidis insulam, contra sitam ad litus Asiaticum, ut (puto) alia sibi bellica subsidia iungeret. Abydum dein ventum, in litore Asiatico; post vero ad locum, Abydum inter et Tenedum insulam, nomine *τὰ Πευκία* (sic scribe, non *Ταπευκία*), i. e. (per diminutivi formam) *pinus parvas;* quorum veterum mos conferri poterit, qui unam et alteram urbium ex arboribus denominabant. Cuius rei documenta praebent Romanorum itineraria (p. 237. ed. Wesseling.): *Arbore felice.* Ibidem p. 550: *Tres arbores.* Quibus addo Procopium de aedificiis 4. 4 (Opp. ed. Bonn. Vol. 3. p. 285, 34.): *Τρεδεκατιλίους*, i. e. *tredecim tilias;* coll. formis Theotiscis *Hohenlinden*, *Neustadt an der grossen Linde* cett. Quid? quod antiquissima quoque Graecia urbes quasdam et insulas ex eadem fere arbore (pinu) dicere amabat, ut Lampsacum (Lapsak), ibidem e septentrione sitam, antea *Πιτυοῦσαν* (Strabo p. 589. Casaub.). Neque aliud de Salami insula et Chio constat (Strabo p. 594). Et *Πιτυοῦς* Troadis ager Parianus dicebatur (Strabo p. 588). Iam locum nostrum *τὰ Πευκία* Tenedo insulae situm fere oppositum habuisse, stadiodromicum ostendit. Novitium eius nomen me latet; neque huc pertinere alium locum *τὰ Πευκία* (Nicetas in Alexio, Manuelis Comneni filio, cap. 3), Reiskius ad Constantinum ostendit. Ultimum enim *τὰ Πευκία* Chalcedoni (Scutario, Cpoli opposito) vicinum est; multo igitur magis boream spectat. Sequitur Mitylene (Mytilene) insula, veterum Lesbus, coll. Thessalonica p. 516 sq. Post hanc venit Chius (Skio) cum Samo (Susamadassi). Tum additur: *Ἀπὸ τῆς Σάμου ἕως τοὺς Φούρνους κ. τ. λ.* Hanc quoque b. Reiskius l. c. ignorare fatetur. Significantur (quod pluralis quoque monet) parvae quaedam insulae, nomine *Furnis*, e meridie Sami (Tabula geogr. Franco Galli Lapie, anno 1824. edita, fol. 12). De Sami promontorio boreali, itidem *Furni* dicto, nemo cogitabit. Insulas Iam, Theram et Therasiam non est quod illustrem. Christiana Diamque insulas a quibusdam male pro eadem haberi, recte monuit Reiskius. Christiana (*τὰ Χριστιανά*) sunt insulae quaedam minimae infra Theram, postremo Dia (Standia) e conspectu urbis Candiae sita est.

ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΚΟΝ.

Ἀπὸ τῆς Θεοφυλάκτου πόλεως εἰς Ἡράκλειαν μίλια 60. Ἀπὸ Ἡρακλείας ἕως Προικοννήσου μιλ. 40. Ἀπὸ Προικοννήσου ἕως Ἀβύδου μιλ. 100. Ἀπὸ Ἀβύδου ἕως τὰ Πευκία μιλ. 12. Ἀπὸ τὰ Πευκία ἕως Τενέδου μιλ. 8. Ἀπὸ Τενέδου ἕως Μιτυλήνης μιλ. 100. Ἀπὸ Μιτυλήνης ἕως Χίου μιλ. 100. Ἀπὸ Χίου ἕως Σάμου μιλ. 100. Ἀπὸ τῆς Σάμου ἕως τοὺς Φούρνους μιλ. 30. Ἀπὸ τοὺς Φούρνους ἕως Ναξίας μιλ. 70. Ἀπὸ Ναξίας ἕως τὴν Ἴον μιλ. 30. Ἀπὸ τῆς Ἴου ἕως τὴν Θήραν καὶ Θηρασίαν μιλ. 20. Ἀπὸ τῆς Θήρας καὶ Θηρασίας ἕως τὰ Χριστιανὰ μιλ. 20. Ἀπὸ τῶν Χριστιανῶν ἕως τῆς Δίας μιλ. 80. Ἀπὸ τῆς Δίας ἕως Κρήτης μιλ. 12. Ὁμοῦ μίλια 792.

III. CONSUETUDINES PIETATIS.

Regni sui initio singuli Byzantinorum imperatores summis suorum magistratuum, ecclesiasticis, civilibus, militaribus, donativa dedisse feruntur pecunia numerata, coll. Constantino Porphyrogenito de cerimoniis 2, 52 (Opp. ed. Bonn Vol. 1. p. 712 sqq). Summas eorum munerum, secundum ordines singulorum distributas, idem imperator enumerat l. c. Addit deinde indicem talium donativorum, ex quibus ea eligo, quae strategos provinciarum spectabant; unde, si aliunde, provinciarum Graecarum divisio et dignitas melius fere, quam ex aliis documentis, intelligi posse videtur. Omisi, inquam, quae ibidem sequuntur de aliis magistratibus minoribus, maxime ordinis civilis et

aulici. In fine addidi ejusdem capitis locum de ordine strategorum. Ibidem alia sequuntur de reliquis minorum ordinum classibus. Nos ergo typis repetenda non alia curavimus, quam quae ipsam regni Byzantini divisionem spectant. Strategi tum temporis erant praesides civiles et militares (Du Cange s. v. Adde Reiskium ad Constantinum Vol. 2. p. 836.). De reliquis dignitatibus v. Eosdem ibidem. Postremo nostri scriptoris συνήθεια est stipendium s. donum more collatum, coll. Du Cang. s. v.; hoc autem loco donativum imperatorium. Et εὐσεβείας additamentum nil aliud spectat, quam devotionem imperatoris ecclesiasticam.

ΣΥΝΗΘΕΙΑ ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ.

Καὶ πρώτη μὲν καὶ μεγίστη ἡ τοῦ βασιλεοπάτορος παρὰ Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου ἡμῶν βασιλέως ἐκφωνηθεῖσα ἀξία· 2) *ἡ τοῦ ῥαίκτωρος ἀξία·* 3) *ἡ τοῦ συγκέλλου·* 4) *ἡ τοῦ στρατηγοῦ τῶν Ἀνατολικῶν ἀξία·* 5) *ἡ τοῦ δομεστίκου τῶν σχολῶν·* 6) *ἡ τοῦ στρατηγοῦ τῶν Ἀρμενιακῶν·* 7) *ἡ τοῦ στρατηγοῦ τῶν Θρακησίων·* 8) *ἡ τοῦ κόμητος τοῦ Ὀψικίου·* 9) *ἡ τοῦ στρατηγοῦ τῶν Βουκελλαρίων·* 10) *ἡ τοῦ στρατηγοῦ Καππαδοκίας·* 11) *ἡ τοῦ στρατηγοῦ Χαρσιανοῦ·* 12) *ἡ τοῦ στρατηγοῦ Κολωνίας·* 13) *ἡ τοῦ Παφλαγονίας·* 14) *ἡ τοῦ στρατηγοῦ τῆς Θράκης·* 15) *ἡ τοῦ στρατηγοῦ Μακεδονίας·* 16) *ἡ τοῦ στρατηγοῦ Χαλδίας·* 17) *ἡ τοῦ δομεστίκου τῶν Ἐξσκουβίτων ἀξία·* 18) *ἡ τοῦ ἐπάρχου Πόλεως ἀξία·* 19) *ἡ τοῦ στρατηγοῦ Πελοποννήσου·* 20) *ἡ τοῦ στρατηγοῦ Νικοπόλεως·* 21) *ἡ τοῦ στρατηγοῦ τῶν Κιβυῤῥαιωτῶν·* 22) *ἡ τοῦ στρατηγοῦ Ἑλλάδος·* 23) *ἡ τοῦ στρατηγοῦ Σικελίας·* 24) *ἡ τοῦ στρατηγοῦ Στρυμόνος·* 25) *ἡ τοῦ στρατηγοῦ Κεφαληνίας·* 26) *ἡ τοῦ στρατηγοῦ Θεσσαλονίκης·* 27) *ἡ τοῦ στρατηγοῦ Δυῤῥαχίου·* 28) *ἡ τοῦ στρατηγοῦ τῆς Σάμου·* 29) *ἡ τοῦ στρατηγοῦ τοῦ Αἰγαίου πελάγους·* 30) *ἡ τοῦ στρατηγοῦ Δελματίας·* 31) *ἡ τοῦ στρατηγοῦ Χερσῶνος . . .*

* * *

Ὅσαι ἐν ταῖς τῶν στρατηγῶν κατατάττονται τάξεις, εἰσὶ τὸν ἀριθμὸν 26· *Ὁ στρατηγὸς τῶν Ἀνατολικῶν· ὁ στρατηγὸς τῶν Ἀρμενιακῶν· ὁ στρατηγὸς τῶν Θρακησίων· ὁ κόμης τοῦ Ὀψικίου· ὁ στρατηγὸς τῶν Βουκελλαρίων· ὁ στρατηγὸς Καππαδοκίας· ὁ στρατηγὸς Χαρσιανοῦ· ὁ στρατηγὸς Κολωνίας· ὁ στρατηγὸς Παφλαγονίας· ὁ στρατηγὸς τῆς Θράκης· ὁ στρατηγὸς Μακεδονίας· ὁ στρατηγὸς Χαλδίας. Αὗται οὖν αἱ στρατηγίαι ἐν τοῖς Ἀνατολικοῖς θέμασιν ἀριθμοῦνται. Αἱ δὲ τῆς δύσεως εἰσιν αὗται· ὁ στρατηγὸς Πελοποννήσου· ὁ στρατηγὸς Νικοπόλεως· ὁ στρατηγὸς Κιβυῤῥαιωτῶν· ὁ στρατηγὸς Ἑλλάδος· ὁ στρατηγὸς Σικελίας· ὁ στρατηγὸς Στρυμόνος· ὁ στρατηγὸς Κεφαληνίας· ὁ στρατηγὸς Θεσσαλονίκης· ὁ στρατηγὸς τοῦ Δυῤῥαχίου· ὁ στρατηγὸς τῆς Σάμου· ὁ στρατηγὸς τοῦ Αἰγαίου πελάγους· ὁ στρατηγὸς Δελματίας· ὁ στρατηγὸς Χερσῶνος, καὶ οἱ ἐκ προσώπου εἰσὶ τῶν σχολῶν.*

IV. ORDO SEDENTIUM MAGISTRATUUM IN EPULIS IMPERATORIIS.

Ex eodem libro Constantini de cerimoniis 2, 52 (Opp. ed. Bonn. Vol. 1. p. 727 sq.) alia decerpo de strategis regni Byzantini, ad illustrandam geographiam istius terrae: quibuscum conferri velim proömium Meum in indicem ecclesiasticum D. Epiphanii Cyprii. Post sublimiora igitur aulae capita (in fine alia enumerantur) hi sedebant in epulis aulicis.

Ὁ ἀνθύπατος πατρίκιος καὶ δομέστικος τῶν σχολῶν· ὁ ἀνθύπατος πατρίκιος καὶ στρατηγὸς τῶν Ἀρμενιακῶν· ὁ ἀνθύπατος πατρίκιος καὶ στρατηγὸς τῶν Θρακησίων· ὁ ἀνθύπατος πατρίκιος καὶ κόμης τοῦ Ὀψικίου· ὁ ἀνθύπατος πατρίκιος καὶ στρατηγὸς τῶν Βουκελλαρίων· ὁ ἀνθύπατος πατρίκιος καὶ στρατηγὸς Καππαδοκίας· ὁ ἀνθύπατος πατρίκιος καὶ στρατηγὸς τοῦ Χαρσιανοῦ· ὁ ἀνθύπατος πατρίκιος καὶ στρατηγὸς Κολωνίας· ὁ ἀνθύπατος πατρίκιος καὶ στρατηγὸς Παφλαγονίας· ὁ ἀνθύπατος πατρίκιος καὶ στρατηγὸς τῆς Θράκης· ὁ ἀνθύπατος πατρίκιος καὶ στρατηγὸς Χαλδίας· ὁ ἀνθύπατος πατρίκιος καὶ στρατηγὸς Μακεδονίας· ὁ ἀνθύπατος πατρίκιος καὶ στρατηγὸς καὶ δομέστικος τῶν Ἐξακουβιτόρων· ὁ ἀνθύπατος πατρίκιος καὶ ἔπαρχος τῆς Πόλεως· ὁ ἀνθύπατος πατρίκιος καὶ στρατηγὸς Πελοποννήσου· ὁ ἀνθύπατος πατρίκιος καὶ στρατηγὸς Νικοπόλεως· ὁ ἀνθύπατος πατρίκιος καὶ στρατηγὸς τῶν Κιβυῤῥαιωτῶν· ὁ ἀνθύπατος πατρίκιος καὶ στρατηγὸς Ἑλλάδος· ὁ ἀνθύπατος καὶ στρατηγὸς Σικελίας· ὁ ἀνθύπατος πατρίκιος καὶ στρατηγὸς Στρυμόνος· ὁ ἀνθύπατος πατρίκιος καὶ στρατηγὸς Κεφαληνίας· ὁ ἀνθύπατος πατρίκιος καὶ στρατηγὸς Θεσσαλονίκης· ὁ ἀνθύπατος πατρίκιος καὶ στρατηγὸς τοῦ Δυῤῥαχίου· ὁ ἀνθύπατος πατρίκιος καὶ στρατηγὸς τῆς Σάμου· ὁ ἀνθύπατος πατρίκιος καὶ στρατηγὸς τοῦ Αἰγαίου πελάγους· ὁ ἀνθύπατος πατρίκιος καὶ στρατηγὸς Δελματίας· ὁ ἀνθύπατος πατρίκιος καὶ στρατηγὸς Χερσῶνος.

V. BINI CATALOGI URBIUM, QUAE SEQUENTI AEVO NOMEN MUTARUNT.

Priorem „edidit Goarus post Notitiam Graecorum episcopatuum pag. (Codini de officiis) 404.; idem breviorem quendam, a Bernardo Medonio e codice Monchalliano sumtum, pag. 320 posuit.“ Haec I. Bekkerus in Constantini sua editione Vol. 3. p. 280. not. Ultimus Bekkeri numerus (pag. 320) falsus est; istum enim breviorem catalogum Medonii nemo ibi inveniet. Sed fidem habeo Bekkero, qui codicum lectiones religiose reddere solet. Quod vero Notitias ecclesiasticas, veteribus Codini editionibus annexas, idem in sua Codini editione non repetiit; id quo jure fecerit, equidem non perspicio. Num enim, ut hoc unum animadvertam, in rebus Byzantinis thronus et ecclesia vere distingui possunt? Atque ne hoc quidem perspexisse videtur, Notitias civiles et clericales invicem sibi lucem suppeditare. Unde qui opus Byzantinorum scriptorum, duce Parisina, repetere in animo habet, omnia vel vilissima reddere debet, non curtata, ut alibi fecit I. Bekkerus; quod ni fecerit, nausea forte talium literarum motus, is aut omne inceptum negotium abjiciat, aut commentarios ipse exaret Alemannianos, DuCangianos, Goarianos, Gretserianos, Petavianos, Reiskianos.

Ad prioris Notitiae vocem Αὔδειρα (immo Ἄβδηρα) haec addit I. Bekkerus l. c. p. 281. not.: „Quae sola habet M. (Medonius, s. codex Monchallianus), haec sunt: Βοιωτία, ἡ νῦν Λιβαδία. Ἐλισσών, ὁ Ἐλασσών.

Ἑλλάς, ἡ νῦν ὀνομαζομένη Πελοπόννησος. Εὐρώπη, ἡ δύσις πᾶσα. Ἰλλυριοί, οἱ Ἀλβανῖται. Καιτιαῖοι, οἱ νῦν Μακεδόνες. Κιλικία, ἡ Ἀρμενία. Κίλιξ, ὁ Ἀρμένιος. Ὀλυμπία ἐν Ἀρκαδίᾳ (unde emendari poterit Hierocles p. 13. huius editionis). Πτολεμαΐς, ἡ Φιλαδέλφεια. Φωτική, ἡ νῦν Πελλᾶ (?)." Sunt bona mixta pejoribus.

Posteriorem catalogum primus edidit Vulcanius ad calcem libri primi de provinciis. In utroque catalogo multa tacitus emendavi.

---

1) *ΟΣΑΙ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ ΜΕΤΩΝΟΜΑΣΘΗΣΑΝ ΕΙΣ ΥΣΤΕΡΟΝ.*

Ἐπίδαμνος, τὸ νῦν Δυῤῥάχιον. ‖ Πρέβαλις, ἡ Ἀχρίδα. ‖ Ἡράκλεια, ἡ νῦν Πελαγονία. ‖ Σελασφόρος, ἡ νῦν Δεάβολις. ‖ Ἰλλυρικόν, τὰ νῦν Κάνινα. ‖ Ἔδεσσα, τὰ νῦν Μόγλαινα (?). ‖ Ἀξειὸς ποταμός, ὁ νῦν Βαρδάριος. ‖ Ἄργος Θετταλικόν, ἡ Λάρισσα. ‖ Αἴπεια, ἡ νῦν Κορώνη. ‖ Πήδασος, ἡ νῦν Μεθώνη. Ταύτης πλησίον ἐστὶ χεῤῥόνησος, ἥτις καλεῖται Πύλος, ἡ πατρὶς Νέστορος· νῦν δὲ καλεῖται Ἀβαρῖνος. ‖ Τρίκκη, τὰ νῦν Τρίκαλα. ‖ Θεούπολις, ἡ νῦν Προῦσα. ‖ Ἀπολλωνία, ἡ νῦν Ἱερισσός, ἡ πρὸς τῷ Ἄθῳ ὄρει κειμένη. ‖ Ἀμφίπολις, ἡ νῦν Χρυσόπολις (?). ‖ Θεοδοσιούπολις, ἡ νῦν Ἄπρως, παρὰ τοῦ Ἄπρου πενθεροῦ Κάρου κτισθεῖσα. ‖ Ὀρθαγορία καὶ Στάγειρα, ἡ νῦν Μάκρη. ‖ Τόπειρος, τὸ νῦν Ῥούσιον. ‖ Πέρινθος, ἡ νῦν Ἡράκλεια. ‖ Τιβεριούπολις, ἡ νῦν Στρούμιτζα. ‖ Βελεντιούπολις, τὸ Βελεσβούδιον. ‖ Δάρες, τὸ νῦν Ταῦρις. ‖ Μαρτυρούπολις, τὸ νῦν Μερφεκή. ‖ Βέῤῥοια, τὸ νῦν Χαλέπε. ‖ Προποντίδες δύο, ἡ μὲν κατὰ τὴν Ἄβυδον, η δὲ κατὰ τὸ Ἱερὸν καὶ Ψαμμάθιον. ‖ Γερμανικία Συρίας, ἡ νῦν Τελεσαῦρα, Μόψου δὲ κρῆναι. ‖ Σπερχειὸς ποταμός, ὁ νῦν Ἀγριομέλας. ‖ Καστάβαλλα Κιλικίας, ἡ νῦν Μάμιστα. ‖ Αἱ ἄνω Γαλίαι καὶ τὰ ἐπέκεινα τῶν Ἄλπεων εἰσὶ τὰ πρὸς ὠκεανόν. Οἷον Γαλατία, Ἱσπάνια. Γερμανοὶ δὲ οἱ Φράγκοι. ‖ Σίρμιον, ἡ νῦν Οὐγγρία καὶ Στρίωμος (?)· οἱ δὲ Οὔγγροι τὸ παλαιὸν ἐλέγοντο Γήπαιδες. ‖ Δορύστολον, ἡ νῦν Δύστρα. ‖ Ὀδρυσὸς καὶ Ὀρεστιάς, ἡ νῦν Ἀδριανούπολις. ‖ Μαιῶτις λίμνη, ἡ νῦν Γαλατία. ‖ Ποτιδαία, ἡ Κασσάνδρεια. ‖ Κολοσσός, η Τύρος (?). ‖ Ἀχαΐα, ἡ νῦν Πάτρα. ‖ Δαναοί, οἱ Ἕλληνες. ‖ Ἀσία, ἡ Ἔφεσος. ‖ Ἰωνία, ἡ περὶ Ἀσίαν. ‖ Εὔβοια, ἡ Εὔριπος. ‖ Βοιωτία, αἱ Θῆβαι. ‖ Φθία, ἡ Φαρσαλία. ‖ Νικόπολις, ἡ νῦν Πρέβεζα. ‖ Αἰτωλία, τὰ Λεχώνια. ‖ Κερκύρα, ἡ Φαιακία. ‖ Δωδώνη, ἡ Βόνδιτζα. ‖ Ἤπειρος, τὸ Βουθρεντόν. ‖ Δελφοί, τὸ Χρυσὸς καὶ Σύλων (?). ‖ Διόσπολις, τὸ Ῥάμπελον. ‖ Καισάρεια Φιλίππου, ἡ Τονόπυργος. Ἡ αὐτὴ καὶ Πανειὰς ἀπὸ τοῦ ἐκεῖ ὄρους Πανείου. ‖ Σαρδική, ἡ νῦν Τριάδιτζα (?). ‖ Λάρυμνα (?), ἡ Λάρισσα. ‖ Θέρμη καὶ Ἠμαθία, ἡ Θεσσαλονίκη. ‖ Κολοσσαί, αἱ Χῶναι. ‖ Ῥοδόπη, ἡ Φιλιππούπολις. ‖ Ἰταλία, ἡ Λογγιβαρδία. ‖ Μέμφη, τὸ νῦν Ταμιάθην. ‖ Πέργη, τὸ νῦν Πυργίν. ‖ Ἄβδηρα, τὸ νῦν Πολύστυλον.

2) *ΠΟΛΕΩΝ ΟΝΟΜΑΤΑ, ΟΣΑΙ ΕΝ ΤΟΙΣ ΥΣΤΕΡΟΙΣ ΧΡΟΝΟΙΣ ΜΕΤΩΝΟΜΑΣΘΗΣΑΝ.*

Ἐπίδαμνος, τὸ νῦν Δυῤῥάχιον. ‖ Αἴπεια, ἡ νῦν Κορώνη. ‖ Πίδασος, ἡ νῦν Μεθώνη. Ταύτης δὲ πλησίον ἐστὶν χεῤῥόνησος μικρά, ἥτις τὸ μὲν παλαιὸν ἐλέ-

γετο Πύλος, ἡ πατρὶς τοῦ Νέστορος, τοῦ παρὰ τῷ Ὁμήρῳ ᾀδομένου· νῦν δὲ καλεῖται Ἀβαρῖνος. ‖ Ποτιδαία, ἡ νῦν Βέῤῥοια (?). ‖ Πύδνα, τὸ νῦν Κίτρος. ‖ Ἀπολλωνία, ἡ νῦν Ἐρισσός, ἡ πρὸς τῷ Ἄθῳ τῷ ὄρει κειμένη. ‖ Τρίκκη, τὰ νῦν Τρίκαλα. ‖ Θερμοπύλαι, τὸ νῦν Ζκίλος. ‖ Σίπυλον ὄρος, ὁ νῦν Κουσινᾶς. ‖ Σωτηρόπολις, τὰ νῦν Πύθια. ‖ Ἔμεσα, τὸ παρὰ τοῖς Σαρακηνοῖς Χέμψ. ‖ Ὑποπλάκιοι Θῆβαι, τὸ νῦν Ἀδραμύττιον. ‖ Ἄργος Θετταλικόν, τὸ νῦν Λάρισσα. ‖ Σίρμιον, ἡ νῦν Οὐγγρία. Οἱ δὲ Οὔγγροι οὗτοι ἐλέγοντο τὸ παλαιὸν Γήπαιδες. ‖ Σαρδική, ἡ νῦν Τριάδιτζα. ‖ Λάρας, τὸ νῦν Ταυρές. ‖ Μαρτυρόπολις, τὸ νῦν Μεφερκί. ‖ Βέῤῥοια, τὸ νῦν Χάλεπ. ‖ Κρώμνα, ἡ νῦν Ἄμαστρις. ‖ Τόπειρος, τὸ νῦν Ῥούσιον. ‖ Ἔφυρα, ἡ νῦν Κόρινθος. ‖ Περίνθος, ἡ νῦν Ἡράκλεια πρὸς δύσιν. ‖ Ἄμιδα, τὸ νῦν Ἔμετ. ‖ Ὀδρυσός, ἡ νῦν Ἀδριανούπολις. ‖ Δορόστολον, ὁ νῦν Δρήστρον. ‖ Ἴστρος ποταμός, ὁ νῦν Δανούβιος. ‖ Κολόσσαι, αἱ νῦν Χῶναι.

VI. EX EDRISIO, ARABUM GEOGRAPHO, CAPITA SELECTA.

Anno Christi 1834. Parisiis liber frugis bonae plenus edi coepit hoc titulo: *Recueil de Voyages et de Mémoires, publié par la société de Géographie*, forma 4.; cujus collectionis volumina sex multum ego terens variâ nuper didicisse confiteor, scilicet ante mihi (ut fit) non satis neque clara, neque adeo cognita.

Praeter commentationes hominum noviliorum geographicas emendatius ibi repetuntur itineraria quaedam medium aevum spectantia, scilicet Marco-Poli, Iordani, Rubrucii, Plan-Carpini, Bernardi, Saevulfi.

Quintum vero cum sexto volumen multis diu desideratum Edrisium Arabem in scenam producit, geographum famosissimum, e cuius opere multa erant pridem edita, nec tamen omnia.

Ita factum est, ut Amadaeus *Jaubert*, Parisinus, de hominum eruditorum studiis atque desideriis promereret. Etenim post tot annorum decursum egregia Arabis geographia jam tota habetur, e duobus Parisinorum codicibus mss., non pluribus, repetita (Vol. 5. 6.); arabice quidem et latine, ut sperari poterat, sed Gallice, arabice vero interpositis locorum nominibus propriis, cum notulis criticis, satis parce suppositis vel interpositis. Desideratur quoque commentarius historico-geographicus, quem alio tempore (hoc est in nostris votis) post b. Hartmannum cum *Hasio* exarabit Amadaeus *Jaubertus*.

A re mea consilioque minime alienum putans, Arabis aliquot capita huicce fasciculo interserere, lubens hoc feci, eam quoque ob causam, ut verba ejus crisi multo, quam ante, severiori indigere ostenderem. Ubi vero textus mihi sanus esse videtur, quam bona, immo unica, narrat de Sicilia, Italia inferiore, Graecia cum omni Thracia, immo Suevia et Austria, vir ingenii elegantissimi! Quam scite distinguit inter Slavos et Arnaútas (Illyrios)! Jamque in stadiasmis ejus permulti quidem numerorum errores deprehenduntur, qui tamen posthac aliorum codicum ut plurimum ope vel etiam conjectura eliminari posse videntur. Iidem vero ipsi stadiasmi, cum iconibus eius geographicis, luculento sunt documento, quantopere Ptolemaeum suum, ut Byzantinorum quidam, Eustathius inquam et Tzetza, sive animo tenuerit, sive etiam ab eo pependerit. Arabes enim cum Graecis literas geographicas magis coluere, quam iis videtur, qui alia multa callere sibi videntur, medii aevi geographiam non callent. Edrisius deinde in scribendis Graecorum et Italorum nominibus geographicis diligentior adeo et eruditior est, quam hi ipsi. Quasdam etiam mearum Thracicae et Macedonicae geographiae emendationum bene confirmavit et auxit.

Praeter Rodigerum Ienensem, virum celeberrimum (Ersch und Gruber Encyclopädie s. v. *Edrisi*) volupe est, b. Schnurreri, mei olim praeceptoris pia memoria venerandi, verba de Edrisio repetere. Ergo cancellarius Tubingensis (Bibliotheca Arabica p. 167.): „Edrisii geographia. Auctor natus est, quod ex arabicis scriptoribus compertum sibi perhibet Casiri (Biblioth. P. II. p. 13.), Septae in Africa, vulgo Ceuta, ann. Heg. 403. Chr. 1099, oriundus ex nobili familia Edrisidarum, qui olim in Africae partibus imperium habuerunt. Cordubae in Hispania disciplinis operam dedit, religione Moslemus. Rogante Siciliae rege, Rogerio II., perfecit ann. Heg. 548. Chr. 1153. (ante Abulfedam circiter 173 annis) opus geographicum, quod ineditum exstat in bibliotheca Bodlejana, Catalog. p. 191." De literatura Edrisiana inspice ulteriorem Schnurreri tractationem p. 167—174.

A. Italiae inferioris partes (Edrisi Vol. 2. p. 116 sqq.)

Cette troisième section du quatrième climat comprend la description de la partie de la Méditerranée où se trouvent les îles de Corfou قرفس, de Leucata لوقاطة, d'Ithaque ثعو, de Céphalonie جفلونية, et de Djadjito جاجتو (Zante), et celle du littoral où l'on remarque Sainte-Euphémie سنت فيمي, Atrabia اترابية (Trapeja), Almassa المصة, Codjensa قوجنس (Cozensa), Djaradji جراجي (Garace), Martos مارطوس (Mortorano ?), Calliboli قليبلي (Gallipoli), Castera قسطرة (Castro), Odrant ادرنت (Otrante), Abrandes ابرندس (Brindes), Ledja لج (Lecce), Lablouna ابلونة (Avlona), Budrint بدرنت (Butrinto), Djoumara جمارة, Fachkio فاشكيو, Bendesa بندسة, Adernopoli ادرنوبلي (Andria ?), et Ialtha يالثة. Notre intention est de procéder à cette description ville par ville et contrée par contrée.

Nous disons donc que la partie de la mer comprise dans la présente section embrasse en largeur, du côté de l'occident, un espace de 6 fortes journées de navigation, c'est-à-dire depuis Reggio ريو jusqu'à Cabes Rousia قبس روسية. Reggio, dépendance de la Calabre قلورية, est située sur le bord du détroit de Sicile, à la distance de 7 milles de Messine, ce qui forme la largeur du détroit sur ce point. „Quoique cette ville (Reggio) soit peu considérable, on y trouve en quantité des fruits et des légumes; elle est bien peuplée, et on y remarque des bazars florissants, des bains et une muraille en pierres:“ elle est bâtie sur la côte orientale du détroit. De là, en suivant la côte, au cap Calama قلامة (del Armi ?), on compte 6 milles.

De ce cap à Bothra بثرة (Bova ?), 3 milles.

De là à Catala قطالة, par terre, 3 milles.

De Bothra à la rivière du Miel وادي العسل, 6 milles.

De là à Tabela طابلة (San Giovanni d'Avolo), bourg, 6 milles.

De Tabela au cap Djefira جفيرة, de ce cap à la rivière de Batricona بطرقونة et à Borsana برصانة (Bruzzano), 6 milles.

„Borsana برصانة est un lieu situé sur une montagne, et d'où dépendent des terrains fertiles. Les habitants possèdent des boeufs et des moutons, des champs contigus et des revenus assurés.“ De là à la rivière de Djaradji وادي جراجي (ou de Garace), 12 milles.

„La ville qui porte ce nom (Garace), et qui s'élève sur les bords de cette rivière, est jolie, assez considérable, bien bâtie; à l'entour sont des champs ensemencés et des vignobles.“

De là à la rivière d'Alana الانة (l'Alaro), qui provient des montagnes de Stilo استيلو, on compte 24 milles.

De là à la rivière de Nedjelaïa نجلاية, sur laquelle sont des moulins, 12 milles.

De cette rivière à celle d'Esteladja استلاجة (Squillace?), qui est navigable, 10 milles;

Puis à la rivière de Tadjnou طاجنو, 10 milles;

Puis à celle de Salmira سلميرة, 12 milles.

De Salmira à Ousela اوسلة (Isola?) île agréable, et à Porto-Maria برط مارية, „port considérable, mais rempli d'herbes qui croissent dans la mer," 6 milles.

De Porto-Maria à Afloumat el Sawâri افلومة السوارى, où l'on remarque des constructions antiques, 6 milles.

De là à Cotrouna قطرنة (Crotone), „ville dont les constructions sont anciennes, l'étendue vaste, et la population considérable, 10 milles;

Puis à l'embouchure de la rivière de Santarina سنترينة, formant un port exposé à trois vents, 12 milles.

De là au cap el-Badja راس البجة, 24 milles.

De là à l'église bâtie sur le cap Abracana راس ابراقنة, 12 milles.

A Rosiana رسيانة (Rossano), 20 milles;

A Wadi'l-Kebir وادى الكبير (la grande Rivière), 12 milles;

A San Rochit سنت روشيت, 12 milles;

A la roche dite Sokn صخرة سكن, formant la limite entre les Lombards et les Francs (Francavilla?), 12 milles.

De cette roche à la rivière Sakna وادى سكنة, qui est navigable et qui offre un excellent mouillage, 6 milles.

De cette rivière à celle de Bratana براطنة (le Brandano), „couronnée de montagnes couvertes de forêts de pins, d'où l'on extrait du goudron et de la poix résine qui s'exporte au loin," 24 milles.

De là à Akra أكرة (Agri), rivière, 6 milles;

A Nahr el-Moudjez نهر الموجز, rivière, 18 milles;

A l'Iragna ايراغنة, rivière, 3 milles;

A la rivière de Latino لاطينو (Lato?), 15 milles;

A celle de Limna لمنة, 3 milles;

A la rivière Tortueuse وادى المعوج, 6 milles;

A celle dont les eaux font tourner les moulins de Tarente مطاحن طارنت, 3 milles;

De là à Tarente طارنت, 6 milles.

„Tarente est une ville grande, ancienne, et (même) antique, remarquable sous le rapport de la beauté des édifices publics et des maisons particulières, fréquentée par

un grand nombre de marchands et de voyageurs. Les vaisseaux y opèrent des chargements et les caravanes y arrivent, car elle est riche et commerçante." Il existe, à l'occident de la ville, un port rempli par les eaux de la grande mer. Au nord-est est un lac qui environne la ville, en telle sorte que l'espace compris entre le pont et la porte de la ville est de 12 milles. Ce pont sépare le lac de la grande mer; sa longueur, depuis la porte, dans la direction du sud-ouest, jusqu'à la terre ferme, est de 300 coudées, et sa largeur de 15. Le pont est percé de soupiraux au moyen desquels, deux fois par jour et deux fois par nuit, les eaux du lac s'écoulent dans la grande mer, et réciproquement. La profondeur du lac varie de 10 à 15 et à 30 brasses. Au reste de tous les côtés, excepté du côté du nord, Tarente est entourée par la grande mer et par le lac. De cette ville en se dirigeant à l'orient vers la rivière d'Astoura أسطورة, où les navires peuvent mouiller, on compte 12 milles.

De là à la rivière d'Aclouïa أقلوية, 3 milles.

De là à Catilouca قطيلوقة (Catolica?), où est une fontaine, 12 milles.

De là à Mersa Madjeloud مرسى مجلود, port à l'abri de tous les vents, où l'on trouve des citernes et des puits, 12 milles;

Puis à Mersa Noderos مرسى نودروس, petit port qu'on appelle aussi Nartos نارطوس (Nardo), et qui est situé à 4 milles de la mer, 12 milles.

De là à Mersa Tradja مرسى طراجة, bon port, eau douce en abondance, 12 milles.

De là à Gallipoli قليبلي, „ville considérable, ancienne, bien peuplée, construite sur une langue de terre baignée de tous côtés par la mer, en sorte qu'elle forme une presqu'île," 6 milles.

De Gallipoli à Mersa Anbana مرسى أنبانة (Taviano), où est une source d'eau douce, 15 milles.

De là à Leïca ليقة (Leuca), promontoire qui s'avance dans la mer et où l'on trouve deux fontaines, 15 milles.

De là à Castra قاستره (Castro), petite ville sur le bord de la mer, 10 milles.

De là à Routa Mart روطا مرت (Martignano?), ville située dans les terres, 12 milles.

De là à Salit سليط, 3 milles;

Puis à Ledj لج (Lecce), ville, 26 milles;

Puis à Odrant أدرنت (Otrante), 30 milles.

„Cette dernière ville est ancienne, très-peuplée, très-bien bâtie; il y a des marchés florissants où il se fait beaucoup de commerce." Ses murailles sont, de trois

côtés, entourées par les eaux de la mer, en sorte qu'Otrante ne touche au continent que par un isthme situé du côté du nord. Près de là coule une rivière venant du même côté, passant auprès de la porte de la ville, et se dirigeant vers le golfe de Venise جون البنادقة et vers Abrantes أبرنتس ou Abrandes ابرندس (Brindes). La distance qui sépare ces deux villes est de 40 milles. Les habitants de Brindes sont Lombards, et la ville appartenait anciennement au seigneur de Constantinople. Quant à Otrante, elle est à l'entrée du détroit qui sépare la Méditerranée بحر الشام de la mer des Vénitiens بحر البنادقيين du côté du couchant, et de cette ville à Adraso أذرس (Durazzo), on compte 70 milles.

„Adraso أذرس (Durazzo), ville florissante, abondante en ressources, pourvue de nombreux marchés et dans une situation prospère, est située sur la rive orientale du détroit."

De là à Lablouna لبلونة (Avlona), ville située sur les bords de la Méditerranée, on compte 100 milles;

Et en suivant les contours du golfe, 125 milles.

De Lablouna à Djoumara جمارة, ville considérable et populeuse, en suivant les contours du cap, 100 milles.

Le nom de Djoumara est en grec Barento برنتو (?). De là à Butrinto بترنتو, petite ville bien peuplée, avec marchés, etc. on compte 40 milles.

De Djoumara, en suivant le littoral, à Fachkio فاشكيو, ville de grandeur médiocre, à l'orient de laquelle il existe un canal très-étroit, mais cependant accessible aux navires, 60 milles.

De Fachkio فاشكيو à Bendesa بندسة (Prevesa?), „petite ville ceinte de murailles et commerçante," 30 milles;

Et de Bendesa à Nabakta نبكتة (Lépante, anciennement *Naupactus*), 150 milles.

Près de Djoumara, c'est-à-dire à 30 milles de distance, il existe une île jolie et boisée où est un port et qu'on nomme Thacou ثكو (Ithaque). Au sud-ouest de cette île est celle de Corfos قرفس (Corfou), qui est considérable, puisque sa longueur est de 100 milles. Il y a une ville florisante „et un fort construit sur une cime escarpée. Les habitants de cette île sont braves et en état de résister à leurs ennemis." De Thacou ثكو à Corfou قرفس on compte 30 milles.

De Corfou à Otrante, dont il a déjà été fait mention, 90 milles, ou 1 journée de navigation.

De Corfou à Lablouna لبلونة (Avlona), 90 milles.

Parmi les îles situées dans ces parages est celle de Djefalounia جفلونية (Céphalonie), située à l'orient de Corfou, ayant 200 milles de circonférence, bien peuplée, et où l'on remarque une ville.

De Céphalonie à Djadjito جزيرة جاجتو (Zante), île également peuplée et qui a 80 milles de tour, on compte 50 milles.

De Céphalonie, en se dirigeant du côté du nord, à l'île de Leuca لوقة, qui a la forme d'un triangle dont chaque côté est de 20 milles, 40 milles.

B. Peloponnesus cum adjacentibus quibusdam (Edrisi Vol. 2. p. 122).

Cette section comprend la partie de la Méditerranée où sont diverses îles et entre autres celles de la Romanie رومانية, le Péloponèse بلبونس, grande presqu'île entourée par les eaux de la mer sur un espace de 1000 milles, sans autre communication avec le continent que par un isthme de la largeur de 6 milles; isthme sur lequel l'un des empereurs romains fit construire une muraille de même largeur, c'est-à-dire de 6 milles. „Le Péloponèse renferme treize villes principales et bien connues, sans compter un très-grand nombre de lieux fortifiés, de villages et d'habitations.“ Dans cette section sont également comprises l'île de Crète (اقريطش, comptée au nombre des plus grandes de la Méditerranée, vingt-huit autres petites îles dont les unes sont désertes et les autres, en plus grand nombre, habitées. Nous allons entrer dans quelque détails sur leur état actuel, s'il plaît à Dieu.

Ainsi que nous l'avons expliqué plus haut, de Bendesa بندسة (Prevesa?) à Nabacto نبقطو (Lepante), on compte 150 milles.

Mais en suivant le littoral de Faskio فاسكيو, ville dont nous avons déjà parlé, à la rivière salée نهر المالح, „sur les bords de laquelle est bâtie la ville de Bendesa, à 3 milles de distance de la mer,“ 6 milles.

De cette rivière à celle dite d'Eau-Douce نهر الحلو, où sont un grand port et des fontaines jaillissantes, 24 milles.

De là au port de Leucata مرسى لقاطة, qui est également très-vaste et où l'on trouve de l'eau douce, 12 milles.

De là à Elmira المبرة, tour bâtie à l'entrée d'un détroit qui porte le nom de Mers el-Sabbaghîn مرسى الصباغين (port des Teinturiers), 3 milles.

Ici le bras de mer se rétrécit au point qu'une personne placée sur l'une des deux rives peut facilement distinguer presque tous les objets sur la rive opposée; mais ensuite il s'élargit et s'étend jusqu'à l'embouchure de la presqu'île du Péloponèse. La ville de Nabacto نبقطو (Lépante) est située sur ce bras de mer, du côté du nord, au bras d'une montagne et vis-à-vis (en déclinant un peu vers l'orient) de la ville de Corinthe du Péloponèse. La distance qui les sépare en ligne directe est de 35 milles.

De Nabacto, et suivant par terre le rivage, à 75 milles on trouve Astifas أستيفاس qu'on nomme aussi أستيباس Astibas (Thèbes) ville située à 6 milles de la mer. Quant à Corinthe مدينة قورنث, c'est une ville grande et populeuse, bâtie sur la rivage de la mer, à 30 milles (de l'entrée) du détroit.

La circonférence du Péloponèse est, ainsi que nous l'avons dit, de 1000 milles, et l'isthme par lequel cette presqu'île communique avec le continent à 6 milles d'étendue. Les petites embarcations pénètrent dans le golfe des Sabbaghîn جون الصباغين, parviennent à l'extrémité du canal et sont transportées (littéral. traînées) par terre durant 6 milles. Cette voie est la plus courte pour les personnes qui désirent arriver promptement, mais les grands vaisseaux ne sauraient la prendre; ils sont obligés de faire le tour de la presqu'île, c'est-à-dire 1000 milles, pour parvenir à l'entrée du Péloponèse: il ne leur est pas possible d'éviter ce détour.

Cette presqu'île est florissante, et l'on y compte à peu près cinquante villes parmi lesquelles seize ou environ sont importantes et renommées. Il y de plus nombre de bourgs et de villages, de cours d'eau, et une nombreuse population. La première des villes de l'intérieur et sur le littoral est Corinthe قرنثة, dont nous venons de parler. De cette ville à Poras بوراس on compte 30 milles.

De Poras à Djentina جنطينة, 28 milles.

De là à Nadjina ناجينة, port considérable défendu par un château fort, 40 milles.

De là à Batra باترة (Patras?), promontoire où sont une église et une ville, 40 milles.

De là au fort dit Arbat-Ablana أربطة ابلانة, près duquel une petite rivière à son embouchure, 12 milles.

De ce fort à celui de Bend-Camales بند قمالص, 12 milles.

De ce dernier lieu au cap Astalaria أستلاريا la distance manque.

De la ville de Camales مدينة قمالص à celle d'Arkadie أركدية, qu'on écrit aussi Arcadie أرقدية par un *caf*, 100 milles.

Arcadie est une ville grande et peuplée, où les navires abordent et d'où ils mettent à la voile. De là au port d'Irouda (Navarin), qui est très-vaste, 30 milles.

De là à Motonia مثونية (Modon), ville défendue par un fort qui domine la mer, 30 milles.

De Modon à Nama نامة (port Lambro), 12 milles.

De là à Corouia قرونية (Coron), petite ville avec un fort qui domine la mer, 28 milles.

De Coron à Maïtha مايثة, ville grande et peuplée, 20 milles.

De Maïtha à Malaïa ملاية, 24 milles.

Malaïa est aussi le nom d'un promontoire (Malée) à partir duquel la mer forme une courbure vers le nord. De là on peut apercevoir, par un temps clair, les montagnes de

l'île de Crète اقريطس. Ce passage, que doivent nécessairement franchir ceux qui pénétrer dans la Romanie ou en sortir, a 60 milles de largeur.

De Malaïa à el-Kedemona الكدمونة (Lacédémone) on compte 56 milles. Lacédémone est une ville considérable et florissante, située à 6 milles de la mer. De Lacédémone à Maliassa مليناصة (Monembasia), ville défendue par un château très-élevé qui domine la mer, d'où l'on aperçoit l'île de Crète, à la distance de 90 (d'autres disent 68) milles, 90 milles.

De Maliassa à Gethuria جثورية (Astros ?), lieu distant d'environ 8 milles de la mer, 90 milles.

De là à Argho ارغو (Argos), lieu célèbre et beau paysage, 70 milles.

De là à Anaboli انابلي (Napoli de Romanie), 90 (ou plutôt 9) milles.

De là à Hadjiria حجرية, jolie ville située dans une plaine sablonneuse, non loin du fort d'Achkala حصن اشكلة, à la base d'un promontoire qui s'avance dans la mer sur un espace de 50 milles, et qui à 25 milles de largeur, 90 milles.

De Hadjiria à la ville de بندسية Bendesia, par la route directe, 135 milles.

Cette ville est située à 50 milles du cap Achkala راس اشكلة, et dernier contrefort d'une montagne qui s'étend dans l'intérieur du Péloponèse sur un espace de 100 milles. De ce cap à Maliassa ملياصة (Monembasia), 280 milles.

Entre les deux caps (dont les noms manquent) on compte 6 milles.

De l'entrée du détroit du Péloponèse à Bendesia, 45 milles.

Ces diverses villes de la presqu'île sont célèbres, et on y trouve des marchés permanents. Les villages et châteaux qui en dépendent sont très-nombreux; les habitants (de ce pays) possèdent des navires de transport, mais ils ne communiquent avec le continent que par l'isthme de 6 milles dont nous avons déjà parlé.

C. Illyricum, Macedonia, Thessalia, Thraciae partes (Edrisi Vol. 2. p. 286).

Cette section comprend le pays de Raguse بلاد رغوسة, l'Esclavonie اسقلونية, la Germanie بلاد جرمانية le canal de Constantinople خليج قسطنطينية, ainsi que les villes principales situées sur ses bords, et quelques parties de la contrée située au delà (du Bosphore). „Nous allons traiter ce sujet avec tous les détails possibles, autant que nous le permettront nos forces et l'état de nos connaissances, s'il plaît à Dieu.“

Nous disons que le pays des Vénitiens بلاد البنادقة, le pays des Slaves بلاد الصقالبة, et (en général) tout ce qui est baigné par la mer des Vénitiens, est entouré comme d'une zone du côté de l'orient par une chaine de montagnes qui commence à 30 milles d'Andrinople اندرنوبلي. Ces montagnes se nomment Lesso ألسو (Alessio),

ejt à leur sommet il existe une ville du même nom. Elles se prolongent vers le nord usqu'à Castorina قسطورية, et il en dérive un embranchement vis-à-vis de Durazzo دراستن par lequel passe le chemin qui conduit à cette dernière ville et ailleurs. Là la montagne prend le nom d'Altamora التموره. Trois rivières dont le cours se dirige vers Avlona ابلونة et Durazzo دراستن y prennent leur source, puis se déchargent dans la mer. La première, qui est celle d'Avlona, se nomme la Chouzza شوصة (la Voïoutza), la seconde porte le nom de Dabli دابلي, et la troisième celui de Strina استرينة (le Drin). Cette chaîne s'étend ensuite dans la direction de Durazzo دراستن jusqu'à 40 milles de Djadra حادره (Zara). L'embranchement le plus voisin d'Andrinople ادرنبلي et de la ville de Cania قانيا (Camio?), se dirige vers les bords de la mer du Péloponèse بحر بلبونس, et se termine à 80 milles d'Astibos استيفس (de Thèbes) „d'où ses cimes dominent la mer."

„Quant à la montagne de Lesso جبل لسو, dont nous venons de parler, elle est située à 15 milles de Durazzo. De la ville de Lesso مدينة لسو à Deldjina la Maritime دلجينة (Dulcigno), on compte 30 milles."

„Et de Deljina à la montagne, 12 milles.

Cette montagne se prolonge jusqu'auprès, 1° d'Antibara انتبره (Antivari), jolie ville bâtie sur le penchant d'une colline, à 3 milles de distance de la mer; 2° de Cataro قاطرو (Cattaro), lieu situé à 3 milles de la montagne; et 3° de la ville de Raguse مدينة رغوسة.

Vis-à-vis de la ville de Cadara قادره (Cattaro dont il est ici question, et au delà de la montagne, à une distance de 15 milles, est Camio قاميو, ville florissante, située sur un embranchement et entourée de montagnes qui affectent la forme d'un *kief* كف, en sorte qu'on ne peut y parvenir que d'un seul côté. La chaîne se dirige ensuite vers Staghno استغنو (Stagno) et là il s'en détache un pic très-élevé; puis vers Sbalato اسبالطو (Spalatro), situé à 6 milles de la montagne" derrière laquelle sont deux villes, savoir: Nidjau نجاو (Clissa?) et Kitra كيتره; la première à 12 milles de Spalatro et à 1 journée de la seconde. „L'une et l'autre sont environnées de montagnes d'un difficile accès." La chaîne se prolonge après vers Targhouri ترغوري (Traw) et vers Sinadji سناجي (Sebenico), ville bâtie sur un contre-fort de montagnes; puis vers Djadera جادره (Zara), située dans une plaine à 1 journée des montagnes; puis vers Nouna la Maritime نونة (Nona), située à 12 milles; puis vers Sana سانة (Segna) sur le penchant d'un coteau. Là ces montagnes atteignent, par une ligne droite, les environs de Lobara لوبارا (Lovrano), lieu situé sur une agréable colline; puis par une ligne droite, les terres voisines d'Aquilée ايكلاية, „hautes et d'un difficile accès. La chaîne de montagnes dont nous venons d'indiquer la direction ceint et protége toute ces villes.

Entre la mer des Vénitiens et le détroit de Constantinople il existe quantité de lieux et de résidences célèbres. Nous allons les indiquer en détail.“ Nous disons donc que la route de Durazzo دراس à Akhrisopoli اخرسوبلي (*Christopolis*) est comme il suit:

De Durazzo sur les bords de la mer de Venise, en prenant par terre la direction de Constantinople, on se rend d'abord à Teberla تبرلة (Debra?), „lieu situé sur une éminence, „2 journées.

De là à Okhrida أخريدة (Ochrida), 4 journées.

Okhrida est une ville remarquable par le nombre de ses édifices et par l'importance de son commerce.“ Elle est bâtie sur une agréable éminence et non loin d'un lac considérable où l'on se livre à la pêche avec des embarcations. Autour de ce lac sont divers lieux habités. Sa circonférence, située vers le midi de la ville, embrasse un peu plus de 3 journées. A 2 journées de là est Bolghoura بلغرة (*Pologos?*), jolie ville située sur le sommet d'une haute montagne, „à la distance de 4 journées, en se dirigeant vers le nord-est de Scopia أسقوبية (Scopia ou Uskup), ville considérable, entourée de beaucoup de vignobles et de champs cultivés. De là on se rend à Cortos قورطس, lieu également situé vers le nord-est, après avoir traversé le Fardari فرداري (le Vardar), grande rivière. Cortos est une ville florissante et peuplée, environnée de cultures et de vignobles.“ De là à Strina أسترينة (ou Stranissa) أسترنيسة, „ville bâtie sur une éminence et remarquable par la quantité de vignobles et de jardins qui l'environnent,“ en se dirigeant vers l'orient, 1 journée.

De Stranissa أسترنيسة à Raghoria راغورية (*Ropelia?*), „ville considérable, célèbre, des plus anciennes de la Romanie, entourée de villages et de cultures,“ en se dirigeant vers le nord-est, 1 journée.

„Au nord de cette ville coulent quatre rivières dont les eaux viennent se mêler à celles du Vardar فرداري.“

De Raghoria راغورية, à Serès سرس on compte 1 journée.

„Serès est une jolie ville bâtie sur une colline, dont les environs sont très-agréables, les habitations nombreuses et les ressources abondantes.“

De là à Rahna رحنة, (Drama), „ville agréable, bien peuplée, „entourée de vignobles, d'habitations et de cultures,“ en se dirigeant vers l'orient, 1 journée.

De là à Akhrisoboli أخرسوبلي (*Christopolis*), grande ville située sur les bords du détroit de Constantinople, 1 journée.

„ITINÉRAIRE DE DURAZZO دراس À SALONIQUE صلونيك.

De Durazzo à Teberla تبرلة (Debra?), comme nous l'avons dit, 2 journées.

De Teberla à Okhrida أخريدة, 4 journées.

D'Okhrida à Toutili تونيلي (Tourboli?) ville agréable et jolie, vers l'orient, 2 journées.

De Toutili à Aberlis أبرنيس, lieu situé sur une éminence dont les alentours sont habités, cultivés et couverts de vignobles et de cultures, 1 demi-journée.

D'Aberlis à Ostrobou أسترودو (Ostrovo), 1 journée et demie.

Ce pays est entouré par les eaux d'un lac de 1 journée et demie de circonférence, où l'on pêche beaucoup de poisson.

D'Ostrobou à Boudiana بودنانة (Vodina, l'antique *Édesse*) lieu situé par une éminence, par la route la plus fréquentée, 1 journée.

De là à Salonique صلونيك, ville située sur le détroit de Constantinople, 2 journées."

ITINÉRAIRE DE DURAZZO À BELGHRADOUN بلغرون (BELGRADE) SUR LE DANUBE.

De Durazzo à Teberla تبرلة, 2 journées.

De là à Okhrida, 4 journées;

Puis à Boulghar بولغر, 2 journées;

Puis à Scopia أسقوبية (Uskup), 1 journée.

„(Nous avons déjà décrit ces pays.)"

De Skopia à Cortos قرطوس, 1 journée.

Là vous laissez à droite la route d'Akhrisoboli أخرسوبلى et, descendant vers le nord, vous arrivez à Formendos فرمندس, „ville bâtie sur le sommet d'un montagne et environnée de vignobles et de cultures," 2 journées.

De là à Malsouda مالسودة, „lieu situé sur un plateau et remarquable par la quantité de vergers, de jardins et de cultures qui l'environnent de tous côtés," 1 journée et demie.

De lò à Rermania رمانية (Vrana), „jolie ville située dans une plaine, au milieu de vignobles et de champs cultivés et fertiles," 3 journées.

De là à Stobouni أستبونى, „village," 1 journée.

De là à Atralsa أترالسة, „lieu bien peuplé et situé dans une plaine fertile," 1 journée.

De là à Atroubi أتروبى ou Atrouni, „lieu situé sur une montagne d'où découle un cours d'eau qui se dirige vers la Morawa مورافة," 1 journée.

„De là à Nisou نيسو (Nissa), 1 journée.

Cette dernière ville est bâtie dans le voisinage d'une rivière qui se nomme la Morawa مورافا et qui descend des montagnes de Serina جبال سرينة (le Balkan).

De Nissa نيسو à Rabna ربنة (Rachna), 1 journée.

De Rabna à Afridesfa أفريدسفا (ou Akrideska), ville florissante, bâtie au sommet des montagnes qui s'étendent le long du Danube, 1 journée et demie."

D'Afridesfa à Belghradoun بلغردون, ville sur les bords de ce fleuve, 1 journée.

De la ville d'Avlona ابلونة, située sur les bords de la mer de Venise, à celle d'Armiroun ارميرون (*Armyros*), sur le détroit de Constantinople, la route est comme il suit:

D'Avlona à Adernoboli ادرنبولي (*Drynopolis*), par terre, 2 journées.

A 1 journée de là est Ialna يالنة (Ianina), ville „bâtie sur une éminence, bien peuplée, environnée de beaucoup d'eau et de vergers."

D'Adernoboli à Castoria قسطورية, 2 journées.

„Castoria est une ville agréable, riche, bien peuplée, entourée de villages et d'habitations. Elle est située sur une éminence baignée par les eaux d'un grand lac où l'on pêche, au moyen de barques, beaucoup de poisson."

De là à Taroufnika طرفنيقة (Tricala), „ville située dans une plaine et entourée de vignobles et de cultures," 3 journées;

De là à Larissa لريسة (Larisse), „ville considérable, entourée de plantations de figuiers, de vignobles et de champs cultivés," 1 journée.

„De Larissa à Armirion ارميريون, ville située sur le détroit de Constantinople (nous en reparlerons ci-après), 2 fortes journées."

De Saint-Georges la Maritime سنت جرجي (cap Saint-Georges?), en se dirigeant vers l'intérieur des terres, on rencontre à 2 journées Rousio روسيو (*Rhousion*), „ville sur le penchant d'une haute montagne," vis-à-vis et à 1 journée de Tabos تابوس (*Thasos?*), sur le rivage.

De Rousio روسيو à Kobsila كبسيلة (*Ypsala*), „ville située à 12 milles de Rodosto رودستو, non loin d'une rivière qu'on appelle la Mariso ماريسو (Maritza), rivière considérable et qu'on passe en bateau," en se dirigeant vers le nord, 12 milles.

De Rousio روسيو à Abrous ابرس (*Apros*), „ville florissante de l'intérieur, entourée d'habitations et de vignobles," 1 journée.

De Abrous ابرس à Nicolowa نيقلوا, 1 journée.

De là à Sorlou سرلو (Tchorlou), „après avoir traversé une rivière," 1 journée.

„Tchorlou est une ville de l'intérieur, bâtie dans une plaine, au pied d'une montagne, vis-à-vis et à 50 milles de Baudhos la Maritime (باندس (Panados)."

De Tchorlou سرلو à Arkadioboli اركاديوبلي (*Arcadiopolis*), 1 journée et demie „ou 40 milles."

D'Arkadioboli à Adrianoboli ادرنوبلي (Andrinople), 50 milles.

„On traverse dans l'intervalle une rivière qui se nomme Akhlion اخليون (*Agrianès*).

„Andrinople ادرنوبلي est une ville continentale, belle, florissante, peuplée et entourée de nombreuses cultures."

De là à Thamianos ثميانس (*Damianos*), „après avoir également traversé l'Akhlioun نهر اخليون,“ 60 milles.

De Thamianos ثمانوس à Carwi قاروى (*Karpos?*), „ville au pied d'une chaine de montagnes,“ 1 journée.

De là à Constantiniah قسطنطنية (Constantinople), en se dirigeant vers l'orient, 160 milles.

De même, de Carwi قاروى à Ligholgho ليغلغو, „ville importante, située au sommet d'une montagne, en se dirigeant vers l'occident,“ 1 journée.

De Carwi قاروى à la chaine de montagnes qui la domine vers le nord, 20 milles.

Constantinople قسطنطنية est une grande ville, très-peuplée, remplie d'édifices et dont les environs sont bien cultivés. Elle est située à 40 milles de Filibobolis فلبوبلس (*Philippopolis*); „on traverse une rivière dans l'intervalle.“

De Philippopoli à Andrinople, en se dirigeant vers l'orient, 50 milles.

„D'Andrinople à Arcadiopolis, comme nous venons de le dire en faisant mention de ces deux villes, 50 milles.

D'Arcadiopolis اركديوبلى à Sorloua سرلوة (Tchorlou), dont nous avons déjà parlé, 40 milles.

(La rivière d'Akhlioun اخليون passe dans le voisinage de l'une et de l'autre de ces villes.)“

De Sorloua سرلوة à Zaghoria زغورية (l'ancienne *Develtus*), „ville située auprès d'une chaine de montagnes,“ 160 milles.

De Zaghoria زغورية à Salonique la Maritime صلونيك الساحلية, 140 milles.

„La montagne de Zaghoria se prolonge entre Zaghoria et Larisse ci-dessus mentionnée, sur un espace de 220 milles.“

De Larisse au passage de l'île d'Égribos اغريبس (ou de Négrepont) on compte 80 milles.

„La rivière de Lycostomi ليقستمى (*le Pénée*) passe dans le voisinage de Larisse لارسة. De cette dernière ville à Taroufnica طاروفنيقة (Tricala) on compte 120 milles;

De Larisse à un pays situé sur les bords de la mer et nommé Kharista خارستا (Caritza), 30 milles.

Taroufnica طاروفنيقة, ville située dans l'intérieur des terres, est également voisine de la rivière de Lycostomi ليقستمى, laquelle se jette dans la mer entre Kharista خارستا et Athina اثينة (Athènes), ville maritime peu éloignée du détroit de Péloponèse مضيق بيلبونس; cette rivière coule entre Larisse et Athènes.

Entre l'embouchure de cette rivière et celle du Fardari فردارى (l'ancien *Axius*, aujourd'hui Vardar) on compte 50 milles.

La montagne d'el-Lacoudemonia جبل اللقودمونية (Lacédémone) se prolonge du midi au nord à la distance de 125 milles de Costantiniah قسطنطنية (de Constantinople), et de 40 milles de Carwi قاروى. De cette montagne à la montagne la plus voisine on compte 30 milles. Un embranchement se dirige de l'occident vers l'orient, et un autre du nord au midi, à la distance de 20 milles de Carwi قاروى. Toutes ces montagnes portent le nom de montagnes de Lacédémone. Les deux chaînes sont séparées par la rivière d'Akhlioun أخليون, laquelle est grande et célèbre. Elle vient du côté du nord et coule à 120 milles de Constantinople. Cette rivière passe à 12 milles de Philippopolis, se détourne vers l'occident, puis vers Andrinople dont elle baigne les murs à l'occident; puis vers Sorloua سرلوة (Tchorlou), puis vers Arkadoboli اركادوبلى, puis enfin directement vers Akhrisobouli la Maritime أخرسوبلى (*Christopolis*) où elle prend le nom de Mari مارى (ou de Maritza)."

„Pour se rendre de Durazzo دراس à Constantinople قسطنطينية, en suivant les contours des rivages, on passe d'abord par Lablouna لبلونة (Avlona), puis on double la pointe du Péloponnèse قرطيل من جزيرة بلبونس, puis on longe les côtes de cette presqu'île jusqu'au détroit dont l'entrée est sur le côté opposé près le cap Achkala راس اشكلة (cap Skyllo ou *Promontorium Scyllaeum*). Nous avons déjà décrit cette route dans le quatrième climat. Nous disons donc que d'Anaboli انابلى (Napoli de Romanie) à Hadjiria حجرية on compte 90 milles;

Et de Hadjiria à Bendesia بندسية (Vostitza?), en ligne directe et par terre, 135 milles.

De Bendesia au cap Achkala, 50 milles.

Ce cap est formé par une chaîne de montagnes qui pénètre à 100 milles dans l'intérieur du Péloponnèse.

Du cap Achcala à Malbasa ملبصة (*Monembasia*), 280 milles;

Et d'un cap à l'autre (dont le nom manque), comme nous l'avons dit, 6 milles.

De l'entrée du détroit de la presqu'île à Bendesia بنتسية, ville maritime, bien peuplée et commerçante, 45 milles.

De Bendesia à Athina اثينة (Athènes), 50 milles.

Athènes est une ville populeuse, environnée de jardins et de champs cultivés.

De là à Kharista خارستى (*Carystos*), ville maritime, très peuplée, entourée de champs cultivées et de vergers, 60 milles.

De là à l'extrémité de l'île d'Egribos اغريبس (Négrepont) et à la ville d'Armirou ارميرون, 88 milles.

L'île d'Egribos (l'ancienne *Eubée*) a 100 milles de circonférence, et on y remarque deux villes, savoir: celle qui est voisine de Kharista (de *Carystos*) et qui se nomme Aghinis

اغينس (*Hagios Joannis?*), et dans la partie orientale de l'île, près le cap Eskel-Fara أسكلفاره (le port de Fara?) la ville de Fasimont فاسى منت (*Phalasia?*)

Le climat d'Egribos est salubre, son territoire fertile, couvert de cultures et produisant toute sorte de fruits en abondance. La ville d'Armyroun ارميرون (*Armyros*), située à l'entrée du détroit, est considérable, peuplée et commerçante. C'est là que les Grecs entreposent leurs marchandises." De là à Demetriana دمتريانه (*Demetrias*), petite ville bien peuplée, on compte 30 milles.

De Demetriana à Ablatamouna ابلاطمونه (Platamona), 110 milles.

„Entre ces deux villes coule la rivière de Lycostomi ليقستمى (le *Pénée*).

Ablatamouna ابلاطمونه (Platamona) est une ville florissante dont les maisons sont hautes et magnifiques, et le territoire agréable et productif. Son port offre un bon mouillage."

De là à Kitros كترس (Kidros), „ville considérable, forte, commerçante et bien peuplée," 120 milles.

De là à Salonique صلونيك, par la voie la plus directe, 20 milles.

„La mer forme ici un golfe peu considérable à l'extrémité duquel est bâtie Salonique, ville agréable, célèbre et possédant une nombreuse population."

De là à Rendhina رنذينه, „ville entourée de murs et possédant des marchés," 25 milles.

De Rendhina à Akhristoboli la Maritime اخرسوبلى (*Christopolis*), 25 milles.

„Cette dernière ville est agréable et remarquable par la beauté de ses marchés et par l'importance de son commerce. Auprès de ses murs coule une rivière connue sous le nom de Marmari مرمارى (la Maritza)."

D'Akhrisoboli à Akhristobolis اخرستوبلس on compte 25 milles.

„Vis-à-vis de ce dernier lieu et dans son voisinage il existe une montagne auprès de laquelle est un pays connu sous le nom de Filibes فلببس (*Philippes*), où il y a beaucoup d'industrie et de commerce, soit d'exportation, soit d'importation. Ce pays, couvert de vignes et de plantations de toute espèce, est situé sur une éminence à 8 milles de la mer. Entre le premier et le second de ces lieux, coule une rivière connue sous le nom de Magrobotami مغروبتمى (*Makropotamos* ou *Mavropotamos*). Ce fut à Filibes (*Philippes*) que naquit Alexandre.

De la rivière en question à Akhristobolis اخرستوبلس on compte 12 milles."

De Filibes فلببس à Kalah كلاه (la Cavale, anciennement *Neapolis*), „ville maritime, forte et jolie," 25 milles.

De là à Saint-Djordji سنت جرجى (Saint-Georges), „ville importante, avec de magnifiques bazars, de larges rues, de belles maisons, peuplée, riche et commerçante," 25 milles.

De là à Calliboli قلبلى (Gallipoli), „belle et grande ville," 100 milles.

De Gallipoli à Nabdhos نابذوس (*Panados*), „ville importante, dont les maisons sont nombreuses, les rues, les bazars et les places publiques larges, et vis-à-vis laquelle est

située, sur le continent, à 30 milles de distance, la ville de Rousio روسيه dont nous avons déjà parlé, 65 milles.

- De là à Rodosto رودستو, „jolie ville dont les maisons sont contiguës, la situatio riante, et les environs couverts de vignobles," 20 milles.

De là à Iraclia ايرقلية, qu'on nomme aussi Heraclia هرقلية, „ville très-peuplée et très-commerçante où s'abritent les flottes et les armées," 25 milles.

D'Heraclia à Selimiria سليمبريه (*Selymbria*, aujourd'hui Silivri), „ville forte et résidence bien connue," 25 milles.

De là à Bathoura باثوره (*Athyra*, aujourd'hui Buïuk-Tchekmedje), „lieu remarquable par ses vignobles, ses vergers et ses champs cultivés," 20 milles.

De là à Rio ريه (*Rhegium*, aujourdhui Kutchuk-Tchekmedjé), pays commerçant, agréable et très-fréquenté," 20 milles.

De là à Costantiniah قسطنطينيه (Constantinople), 20 milles.

Cette capitale est bâtie sur une langue de terre de forme triangulaire. Deux de ses côtés sont baignés par la mer; le troisième comprend le terrain sur lequel s'élève la porte Dorée. La longueur totale de la ville est de 9 milles. „Elle est ceinte d'une forte muraille dont la hauteur est de vingt et une coudées et revêtue d'un parapet haut de dix coudées, tant du côté de la terre que de celui de la mer. Entre ce parapet et la mer il existe une tour درجة qui s'élève à la hauteur d'environ cinquante coudées *rechachi*. La ville a environ cent portes dont la principale est celle qu'on nomme la porte Dorée; elle est en fer recouvert de lames d'or, et l'on n'en connaît pas qui lui soit comparable en grandeur dans toute l'étendue de l'empire romain.

Cette ville renferme un palais renommé par la hauteur, la vaste étendue et la beauté de ses constructions, et de plus un hippodrome دهرس (.) par lequel on arrive à ce palais, cirque le plus étonnant qui existe dans l'univers. On y marche entre deux rangs de statues en bronze d'un travail exquis, représentant des hommes, des chevaux, des lions, etc. sculptées avec une perfection de nature à faire le désespoir des artistes les plus habiles. Ces figures sont d'une stature plus haute que la grandeur naturelle. Le palais contient également un grand nombre d'objets d'art infiniment curieux.

VII. PERIPLUS PONTI EUXINI OCTUPLUS,
ad fidem tabularum mss. Bibliothecae Caesareae Vindobonensis.

Huius peripli exemplar mihi dono dedit Ernestus Zachariae, Heidelbergensis Ictus eruditissimus, ex oriente redux a. 1838. Quem libellum aliine praeter me multi norint, equidem nescio, immo addubito. Verum prudentissimo Anonymi consilio editus est Vindobonae anno 1836 apud Geroldum e schedulis octo quorundam mercatorum Italicorum, Siculorum, Hispanicorum, qui seculis XIV—XVII omnem Ponti Euxini oram adirunt.

Anno 1839 quum Thessalonicensia mea evulgarem, multoties hoc conspectu geographico fructus sum sive gavisus, tum maxime in emendando Beniamine Tudelitano, mercatore Ebraico seculi XII., operam meam ut hodie collocans. Est autem noster Periplus perquam utilis ad cognoscenda nomina aevi medii geographica incredibiliter depravata ideoque emendanda: dein varia contribuit ad augendam historiam mercaturae, brevi ante renovatam Indiae orientalis cognitionem in Ponto Euxino tum strenue exercitae. Postremo emergunt novae quaedam Europaeae atque Asiaticae geographiae stationes.

In gratiam eorum, qui Ponti Euxini mediam historiam cum ultima scrutantur, Fallmerayeri, Schaffarikii, aliorum, hanc Tabulam geographicam recudendam curavi, non mutatam vel emendatam, praeter alios veterum ratione habita Edrisii Arabis, cuius capita selecta modo repetii, istud quoque mare spectantia. Ejus Edrisii geographica Bulgarica acumini potissimum Schaffarikiano emendanda commendo. Innumeros enim librariorum errores non sustulerunt neque Hasius neque Iaubertus.

Petrus Vesconte de ianua fecit istas tabulas A. D. MCCCXVIII. (1318)	(Ex apographo tabulae fratrum Piziganorum in Bibliotheca Caes. Vind. asservato.) (1367)	Icollaus filius C. Passqualini nicolai de venetijs me fecit A. D MCCCCVIII. (1408)	Gratiosus Benincasa Anconitanus composuit Ancone A. D. MCCCCLXXX. (1480)	(Anonymus.) (1530—1550)	Diegi Homem cosmographi opus 1561. (1561)	Joan Martines en messina 1570. (1570)	franciscus oliva fecit in nobile urbe messane a. 1614. (1614)
Constantinopoli	*Costantinopoli*	*Costantinopoli*	*Costantinopoli*	*Costantinopoli*	*Costantynopoly*	*Costantinopolj*	*Costantinopoli*
pera . . .	*pera* . .	*pera* . .	*pera* . .	*pera* . .	*pera* . .	*pera* . .	*perra*
fanar . . .	—	—	fanar . .	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	felemolast
—	—	—	—	giro . . .	—	—	—
filea . . .	—	fillea . .	fillea . .	filea . . .	—	feuo . .	felea
mallatro . .	malama . .	malatia . .	—	malatra . .	malara . .	molast . .	malfeta
omidia . .	omidea . .	omidoe . .	omidie . .	—	—	—	—
—	—	—	—	polici . .	—	polisj . .	—
staignara . .	*stagniara* .	*stagnora* .	*stagnara* .	*stagnaira* .	*stagnaira* .	*staicjnoj* .	stanpara
gatopolli . .	gatopoli . .	gatopoli . .	gattopoli . .	gallopoli . .	gatopy . .	gastopoli .	gastopoi
uerdisso . .	verdiso . .	uerdico . .	verduço . .	uerdizo . .	veronyco .	uerdizo . .	—
lalea . . .	—	—	—	—	—	—	—
—	axine . .	axine . .	asine . .	lesnii . .	—	esnii . .	asine
çixopoli . .	sisopoli . .	*sisopoli* . .	*sixopoli* .	sisopoli . .	*cysopoli* .	sisopoli . .	*sisopoli*
tafida . . .	scafida . .	stafida . .	scaffida . .	scafidia . .	scafydia . .	stafe . .	—
poro . . .	—	portj . .	poro . .	porro . .	—	—	—
axello . . .	laslla . .	axillo . .	lassillo . .	achilo . .	lasylo . .	—	—
mesenber . .	*mesenbre* .	*mensebre* .	—	*mesenbre* .	mesembre .	*misenba* .	misebria
cauo de lemano .	cauo de lamo .	lemonra . .	c. de lemona .	c. de lemano .	—	c: delamano .	c. delemano
lauiza . . .	viça . .	mauro . .	lauiça . .	leiniza . .	leuyca . .	lanize . .	c: lamia
mauro . . .	—	lauiça . .	mauro . .	mauro . .	—	maura . .	maura
cetrina . . .	—	—	—	—	—	—	—
galato . . .	galata . .	gallata . .	gallato . .	galiato . .	galato . .	—	gasasto
—	—	—	—	rusico . .	—	—	—
varna . . .	*varna* . .	*uarna* . .	*varna* . .	*uerna* . .	*uerna* . .	*barna* . .	*barbana*
castri . . .	—	castriçi . .	castrici . .	castri . .	castrice . .	castrisj . .	castrisi
carbona . .	cacna . .	crauca . .	carbona . .	carbona . .	carbona . .	carbona . .	carbona
—	gauama . .	cauarna . .	gauarna . .	gauarna . .	gauarna . .	gauarna . .	gauarna
caliacra . .	taiacra . .	caliacra . .	—	*caiacla* . .	*chaliacra* .	*tajaceja* .	*taiasca*
laseluzo . .	laxilucico .	lassillucio .	lo silluacho .	losilucico .	losilosycho .	loxilusjco .	loxinixio
pangallia . .	pangala . .	pangalla . .	pangalla . .	pangalla . .	pagala . .	pangalaj .	pangalai
costanza . .	costança . .	costança . .	gostança . .	costanza . .	costança . .	costansa . .	costansa
zanauarda . .	zinauarda .	zunauarda .	*cinauarda* .	—	*zanauarda* .	—	zarauaIda
grossea . grossea	grosea . .	groico . .	groxea . .	grosea . .	groxia . .	g: locea .	—
—	—	proslauiza .	proslaniça .	prosaluiza .	proslauiça .	—	—
—	—	—	brillago . .	—	brilago . .	—	—
strauiq . .	stanico . .	strenico . .	strauicho .	stranico . .	stranich . .	lastraniti .	stanurca
—	laspera . .	—	—	—	—	—	—
sti georgy . .	aspera . .	sco zorzi .	la spera . .	laspora . .	laspera . .	lasprenja .	laspea
[fidonisi] aspera banbola	[fidonisi] segorci . .	[fidonisi] espera . .	[fidonisi] san giorgio .	[fidonisi] s- zorzi . .	s gorgy . .	s: jordi . .	[fidonisi] s: giorgi
solina lodonauici	salina . .	sallina . .	saline . .	solina . .	—	solmar . .	salina
—	—	terem luxo .	—	—	—	—	—
lirostomo . .	liecstamo .	licostome .	*lichostomo* .	*licostoma* .	*lycostoma*	*licostajna* .	*licostaini*
—	—	—	chieli . .	chieli . .	—	—	—
saline . . .	—	falconere . .	saline . .	saline . .	salyne . .	salina . .	salina
larcouare . .	falconare .	salline . .	falconere .	falconaira .	falconayre .	falconajra .	falconara
mauro castro .	mancastro .	*maurocastro*	*monchastro* .	*mocastro* .	moncastro .	*moncastro* .	f: torbolo
—	—	flm tarllo .	—	flumen turlo .	—	—	*m. castro*
—	—	içera . .	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	illanogai
—	—	setaticia . .	—	la . . .	—	—	—
laginestra . .	flordelise . .	zinestra . .	la ginestra .	lazinestea .	lag'nestra .	lasinestra .	lasinestra
—	—	*mauronero* .	—	—	—	—	—
flor de lisso .	cinestra . .	flor dellix .	flordelix . .	flordelix . .	froldelis . .	f: delis . .	flordellis
barbarese . .	barbarese .	barbareça .	barbarexe .	—	—	barbarasa . .	barbarasa
—	—	—	—	ferxo . .	ferxo . .	—	—
—	—	—	—	—	—	—	f: fondina
—	—	grotte de tono	grotte de tonnj	grote de tono	grole de tono	—	—
flumidna de ellexe	flume erese	—	—	boristene f .	—	—	f: lorese
—	porto de luco	—	porto de bo .	p. de bouo .	bouo . .	p: delo . .	p: de louo

—	—	—	—	ſ. luseo	—	—	—
flumina de ellexe	elese	lellexe	erexe	erexe	erexe	*pideja*	—
—	—	—	megafico	megaricho	—	erexj	—
pidea	*pidea*	lapidea	*pidea*	*pideja*	*pydea*	mingarjro	menerigo
—	—	caroroca	—	—	—	—	—
nisi	ysola resa	illa rossa	isola rossa	y. rubea	j. rubea	illarossa	illarosa
cutulura	—	cattalluçe	—	—	—	—	—
gulffo de pidea	—	—	—	—	—	—	—
gulffo de nigropola	golfo de gropila	g. de nigropilla	g. de nigropoli	g. de nigropoli	g. denigopoli	g: de nigropoli	g: denigropoli
—	—	—	saline	saline	—	salina	—
mega glosida	—	—	—	—	—	—	—
grosida	lacrosca	lagroxea	lagroxida	lagrosca	—	—	—
varangolimena	varagolime	uarangico	—	uarangico	—	—	barangola
—	—	—	lar magno	—	—	—	—
—	—	—	lar paruo	— TARTICA	—	—	—
rossofar	larosofar	rosafar	—	c. rosofar	rosafar	c: roxofar	c: roxofar
calolimena	—	—	—	—	—	—	—
saline de crichiniri	—	—	—	—	—	—	—
crichiniri	crerenicibi	chiiti	trinici	trichinch	—	—	—
saline	saline	saline	saline	saline	saly	—	—
rossoca	—	—	—	—	—	—	—
—	—	folitico	—	—	—	—	—
lefeti	feti	feti	feti	lofeti	—	lofeti	roselli
calamita	calami	—	chalamita	calamita	—	calaliuja	calami
cersona	—	cressona	giriçonda	gerezonda	—	—	—
fanar	—	—	fanar	fanar	—	—	—
cenbalo	çinbalo	zinbano	*çembano*	*cenbaro*	*zembaro*	*cenbaro*	*sanbaru*
—	—	—	—	—	—	cile	—
—	—	—	—	—	—	—	cusseleue
laia	lagia	—	lota	laia	—	joja	ioia
—	—	—	cacu iani	caloiane	—	cacojao	cacoiao
cauo sti todari	scoroadoro	s. todero	san todero	s. todaro	s. todaro	—	—
—	—	—	gorçoui	—	gorcouy	—	—
pangropolli	pangropoli	pangropolj	pangropoli	nagropoli	—	—	—
lusta	nusto	alusta	lustra	lusta	—	lurca	—
. . .	scon	saili	seuli	—	—	—	—
. . .	—	ueluio	—	—	—	—	—
sodaia	*soldadia*	*soldaja*	—	*sodaia*	soldaya	*soldaja*	*soldaia*
meganone	meganome	meganosse	meganone	(m)eganome	ne	nigauon	—
—	—	—	—	—	—	—	baluclaua
—	calitera	—	callitra	calita	—	catolica	—
—	—	—	—	—	—	—	palormo
pesdima	—	—	pechdema	pesdima	—	—	—
cafa	*gafa*	*coffa*	*caffa*	*cafa*	*cofa*	*caffa*	*caffa*
sauida	cauida	sauida *Gataria*	çauida	zauida	—	—	—
connestaxe	— *Gazaria*	—	conestaxe	conestaxe	—	costansa	—
ciprico	ciprico	—	ciprico	ciprico	cypryco	—	—
caualar	caualari	caualair	cauallari	caualari *Gazaria*	—	—	gauarna
—	—	uipi	—	—	—	—	—
aspromiti	—	aspmitj	aspromiti	aspromiti	—	aspiopiti	—
uospo	*uospero*	*uospero*	*uospro*	*uospro*	uospro	*nespro*	*uaspro*
—	pondico	pondico	pondico	pundico	pundico	pundico	pondico
—	—	—	—	zucalai	—	—	—
—	—	—	—	—	—	*grez*	—
carcauoni	—	cauca	carcauognj	carcauogni	carca	carcauoj	—
—	—	seche	—	—	—	—	—
—	—	barbato	—	—	—	—	—
—	—	*or*	—	—	—	—	—
cesscam	sescam	sesscam	seschaw	jhiscan	secham	jhistaj	illascani
salline	saline	saline	saline	saline	salyne	salina	salina
—	—	—	—	—	—	—	stagno
comania	*comania*	*chumonia*	*chumania*	*comania*	*cumanya*	*comanja*	*comania*
—	—	—	—	—	—	—	salina
sti georgy	sco çerçi	sco çorçi	san giorgio	sanzorzi	s. gyorgy	s: jordi	s: giorgi
. . *Comania*	—	pllotussi	—	—	—	—	—
—	la de cospory	lena de gosporj	lena de gospori	lenadecospori	lena degospori	linasopoli	lenadiropoli
liporti	portenty	liporteti	portetti	porteti	portety	p: teti	polsela
pollizo	—	—	—	—	—	—	—
pollonisi	polomixi	palonixi	polonixi	polonissi	polonysi	polonixi	palomissi
pallastra	palastra	palastra	palastra	palastra	palasta	palastra	palastra
locachi	locaq	lochachi	lo cachi	lochachi	lochachy	locasj	p: deloraio
papacomi	papacomo	papacomo	papacomo	papacomo	papacomo	papacojao	bogoma
—	—	passiuca	—	—	—	—	—

rosso	roso	rosso	fiume rosso	f. rosso	f: rosa	f: merso	—
cabarli	*cabarez'*	*cabardj*	*chabardj*	*cabardi*	*cabardy*	*labardj*	*tabor*
—	—	—	—	—	—	—	man
porto pissano	portopixian	p. pixam	porto pixam	p. pisan	p. pyxan	p: pisa	p: pisa
—	magromixi	y. de magrabissj	magromixi	magremissi	magromisy	magromisi	—
tanna	*tana*	*lattana*	*lalana*	*tanna*	latana	*tanu*	*lata*
—	—	—	—	—	f. lanais	—	—
—	—	roxo	casar de rossi	casardelirossi	casal delirosy	casardelirossj	catardilirussi
jacaria	çacana	zacaria	jacharia	jacaria	jacharia	locarj	tocari
bacinachi	bacinaco	papinaq	baciuachi	bacinachi	bucyuachy	basinaquj	basinaesi
lotar	loral	lotal	tar magno	tarmagno	—	tarmagio	trimagina
—	—	—	tar paruo	tarparuo	tarparuo	trapano	—
pexo	*pexie*	pexo	*lo pexo*	pexo	*lopexo*	pexo	pexo
sti georgy	sco çorçi	sco çorçi	san giorgio	s. zorzi	s. gyorgy	s: jordj	s: giorgi
—	—	baglati (bagtair)	—	—	—	—	—
cicopa	locipoca	loci copa	lo cinchopa	cicopa	locyncopa	—	—
cici	an	loci ci	lo cicij	lotiti	—	—	—
copa	*copa*	*coppo*	*lo copa*	*coppa*	—	*coppa*	*cappa*
—	—	balla	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	caraisto	comisto
cauo de croxe	caue de croxie	c. croxe	c. de croxe	c. de ✝	c. decroxe	—	c: decreu
matreca	manrga	*matrega*	*matrigo*	*matrega*	*matryge*	*madaq*	*manda*
—	—	—	—	—	—	—	*esi*
—	—	cuitauj	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	fiumen
mapa	mapa	mapa	mapa	—	mapa	niup	—
triniszie	tumixie	ternisia	trinici	trinisie	—	—	—
—	—	qssa	—	—	—	—	—
—	—	callollimeca	calolimena	calolimene	p. ca	calaliuja	calamia
maure laro	manlaco	*maurolaco*	*maurolacho*	*maurolocho*	*maurolaco*	*maurj loco*	*mauri luceo*
—	—	—	choreca	careto	coreca	ceaio	c: carso
maura zeqa	trançaqua	maurocichia	maura çichia	maurazechia	—	maurazica	maura sicca
—	—	—	fiume londia	f. londia	f. londar	f: londjna	f: londina
p. de xurzuchi	porto de susaco	p. de sussaca	p. de susacho	p. de susaco	p. de çucacho	p: saco	p: marsacoco
xania	albaçrqia	casp çichia	alba xichia	albazechia	albazychya	albasequa	albacquia
alba zeqa	. . *çequa*	—	sanna . *Zichia*	sanna	sana	suruja	sarnia
guba	cuba	cuba	cauo de cubba	c. decuba	c. decuba	c: cuboj	c: coboi
. . *auogazia*	costo *Auogaxia*	custo	costo *Auogassia*	costo	costo	goto	gotto
cacari	ayaso	laiaço	aiaço	laizo	ayaso	lejasso	teiasso
laiaso	cacary	çacarj . uucassia	cacari	caccari	—	lecarj	—
—	—	sca sophia	sca soffia	s. sofia	—	sofia	—
giro	giro	giro	cauo de giro	c. de giro	gyro	g: giro	—
pezonda	peçonda	peçonda	*peçonda*	pezonda	*pezonda*	pizonda	—
caun de buxo	cauo de bux	c. de bux	cauo buxio	c. buxxo	c. buzyo	c: baxo	—
nicoffa	fim nicola	fim nicola	fiume de nicosia	f. nicola	fyumedycolya	f: nicola	—
—	—	—	cauo de bossi	—	—	—	—
sanastopoli	*sconastolpoli*	*sauastopolj*	*sauastopoli*	*sauastopoli*	*sauastopoly*	*sauastropolj*	—
—	—	g. de sauastopolj	—	—	—	—	—
—	—	—	p. mengrelo	p. mengrelo	p. mengrelo	—	—
calancha	—	—	—	—	—	—	—
—	cicupa	cicaba	çichaba	cicabar	mfyta (?)	cicabo	—
murcula	—	—	—	—	—	—	—
—	goro	golo	gotto	gotto	golo	goto	—
laxo polamo	—	—	—	—	—	—	—
—	tamasa	tamorci	lamansa	tamasa	lamansa	lejaso	—
castro corenbedia	corbood a	corebedia	chorobendi	corobendia	—	—	—
—	negapolano	negapomo	negapomo	negapolano	negapoly	lecarj	—
—	apotano	dipiômo	lipotomo	lipotano	lypotymo	—	—
faxo	*faxio*	*fassa*	*faxio*	*fasso*	*faxyo*	laxo	—
—	—	archussi	—	—	—	—	—
—	—	allio stoma	palia stoma	—	paliosto	polistonj	—
castris		—	—	—	—	—	—
—	scoçorçi	sco zorzi	san giorgio	—	s. zorzy	—	—
—	—	g. deluatlj	—	—	—	—	—
yati	*ealy*	*eluattj*	*lo uali*	—	*lauaty*	lauanti	—
—	genex	gonea	gonea	gonea	—	—	—
artaui	airam	archauj	archaui	arcani	archam	arcanj	—
quissa	quisa	chissa	quixa	quisia	quisya	quifa	—
sentina	sentina	sentina	sentina	scalina	sentyna	sentina	—
laxia	—	—	—	—	—	—	—
risso	riso	rixo	risso	risso	ryso	risso	—
cauo de croxe	—	—	cauo croxe	c. de croxe	c. decroxe	c: decrosa	—
—	stilo	stillor	stillo	stillo	stylo	estilo	—

zusmena	sormena	sormena	sormena	surmena	sormena	surmena	—
—	—	maidam	f. londa	flonda	f londa	fjonda	—
trapessonda	*traebsonda*	*trabexonda*	*trebesonda*	*trapesonda*	*trapisonda*	*trapisonda*	—
platena	—	platena	platena	platena	platena	platena	—
sgordilli	—	—	—	—	—	—	—
giro	giro	giro	giro	giro	gyro	giro	—
viopolli	niopull	uiopollj	viopoli	uiopoli	—	—	—
—	fgo lion	—	—	—	—	—	—
—	—	carolla	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	lartos
—	—	—	sco vigeni	s. uigeni	s. uyceny	s: uigenj	s: uigini
laitos	layros	laitos	lartos	laitos	lartos	lartos	lartos
tripoli	tripoli	*arpoli*	tripoli	tripoli	—	tripoli	—
zeffara	çofalo	zefalu	cefalo	zefano	—	—	—
zeraprino	girapino	giraprimo	girprimo	giraprimo	gyraprima	giraprjmo	giraprimo
sanuaxili	*arisonda*	*cirixonda*	*chirisonda*	*chirizonda*	*chirisonda*	*sirizonda*	*trapisonda*
quirissonda	scouaxili	sco. uassilly	san vasilli	sanuaxili	s. uasyly	s: uasilj	s; uasilli
doe midio	omidoe	omideo	homidie	omidie	omydie	omiedj	—
bazar	baçar	baçar	baçar	bazar	bacar	uezar	uesar
schifi	scifi	scifi	schiffi	sechin	s. chify	—	—
santomao	—	—	san tomao	santhomao	s. tomao	stomao	p: teni
lauona	lauona	*lauona*	*lauona*	*lauona*	*lauona*	*liona*	*leona*
—	—	diassonj	—	—	—	—	—
pormon	pairno	pormon	pormon	pormon	pormom	p: mon	picto
valiza	vança	*valiça*	*valiça*	*faliza*	*valyza*	*fadida*	*fadida*
omnio	honio	onio	homnio	homo	omnyo	homo	homo
—	—	crios	—	—	—	—	—
larmiro	lamiro	larmire	larmiro	lamiro	lamyro	lamiro	larmiro
lalim'nia	limonia	liminia	limonia	liminia	fymoua	limina	limi
—	—	callonouj	—	—	—	—	—
lirio	—	—	lirio	lirio	lyryo	lirus	lario
simisso	*simiso*	*simiso*	*simiso*	*simisso*	*symyso*	*simisso*	*simiso*
—	—	sca cumia	—	—	—	—	—
—	pratagona	—	plategona	platagona	platagona	plantago	—
languisso	languxi	langissi	langixi	langusi	langistro	langasj	—
lali	cauo de lali	lallia	lallj	lalli	laly	laujj	lalli
panigero	panierio	panigerio	panigerio	panigerio	panygeryo	pauigarjo	panigro
—	—	axamis	—	—	—	—	—
calimo	calipo	callamos	challipo	calipo	calypo	galipo	galepa
carossa	carosa	cauissa	caroxa	carossa	cyroca	carosa	carosa
sinopi	*sinopi*	*sinapi*	*sinopi*	*sinopi*	ermynyo	*sinopi*	*sinopi*
erminio	erminio	p. armim	porto erminio	erminio	*synopy*	ermo	p: ermenia
lefeti	—	feli	lefti	lefti	lesty	tofeti	lofeta
stephanio	*stefanio*	stefanio	—	stefanio	stefanyo	steua	s: stefano
quinolj	quenoli	qnollj	quinopoli	quinoli	qinopoly	quinolj	csinopi
ginopolli	ginopoli	ginopollj	ginopoli	ginopoli	gynopoly	—	ginopi
carami	calami	caramis	carami	carami	—	arcanj	carosa
gira peira	girapotimo	—	girapetrino	girapetrino	gyrapetryno	—	giraprimo
qitolli	*casteli*	*castelle*	*chastelle*	*castelle*	*castele*	*castels*	*castellas*
—	comania	cromena	comana	comana	comena	comano	comano
tripissillo	pixili	tripixillj	tripixilli	tripisilli	tripisylhi	tripolj	tripoli
—	—	—	boscham	buscan	boream	buscanj	buscani
samastro	*samastro*	*samastro*	*samastro*	*samosto*	—	*sinastro*	*siuastro*
—	—	lagia	—	—	—	—	—
parteni	copireana	partenj	parleni	partem	parlyne	p: temj	p: teni
lio	—	thio	thio	thio	thyo	lio	tisio
cauo pisselo	epixilo	c. pisilli	cauo pixello	c. piselo	c. piselo	opicello	c: spinga
moline	manere	—	molini	moline	molyny	molina	molma
—	—	—	agoia	aguia	—	agjo	—
punta rachia	*pontaqia*	*ponta rachla*	*penderachia*	*penderachia*	*penderachia*	lapio	limpo
nipi	nipo	nipo	nippo	nipo	nypo	*p: derachia*	lario
lirio	lirio	limo	limo	lirio	lyma	lirjo	*p: nazia*
zagari	çagani	zagari	çachari	zagari	zaga	zagarj	zangari
—	—	—	aqua	aqua	aqua	aqua	laqua
fonosia	fonosia	y. farnaxia	la fenoxia	fenosia	lafeo	fnesja	—
carpi	*carpi*	*carpi*	*charpi*	*carpi*	—	*carpi*	*cappis*
dipotamo	depotimo	dipotimo	depontimo	depotimo	—	Čepotinja	depotinio
silli	silli	silli	c. schilli	silli	—	—	—
riua	uua	riua	riua	riua	—	reue	—
giro	giro	giro	giro	giro	algyro	joja	ioia
scutar	sciniy	scutarj	—	*sculari*	*scutary*	—	—

APPENDIX ALIORUM LIBELLORUM, VETEREM GEOGRAPHIAM CUM MEDIA, INPRIMIS BYZANTINA, ILLUSTRANTIUM.

PARS POSTERIOR, ECCLESIASTICA.

I. EPIPHANII, ARCHIEPISCOPI CYPRI, EXPOSITIO PRAESIDENTIUM PATRIARCHARUM ET METROPOLITARUM.

(Const. Porphyrog. de cerim. 2, 54).

„Procul dubio seniorem Epiphanium, Constantiae seu Salaminis in Cypro episcopum, qui medio saeculo IV. floruit, designat, de quo v. Fabricii Bibl. Gr. T. VII. p. 427. Est enim iunior quoque. Sed de hic memorata eius notitia sedium episcopalium nullibi quidquam reperio, quamvis improbabile non sit, saeculo IV. iam subordinationem et notitiam episcoporum per totum orbem Romanum institui amel editam fuisse.“ Reiske ad Constantinum ed. Bonn. Vol. II. p. 892. Mihi quoque Notitias episcoporum ecclesiasticas, publica auctoritate munitas, seculo quarto extitisse perquam probabile videtur, sc. eo aevo, quo J. Christi sacris ethnicorum superstitio everti coepit. Ulterioris certe antiquitatis speciem indubiam haec Notitia praesessionum, nomine S. Epiphanii Cyprii evulgata, a Constantino imperatore evulgata, prae se ferre etiamnunc mihi videtur; quanquam, qui caute rem literariam administrant, omnes, quas repetii, Notitias, cum civiles, tum ecclesiasticas, probe inter se comparaturos esse confido, ut inde tandem aliquando solidum de Epiphaniana Notitia aliisque judicium emergat.

Textum locis aliquammultis emendavi, meo primum iudicio usus, tum etiam lectionibus codicis Taurinensis (Pasini, catalogus mss. bibl. regiae Taurin. I. 201 sqq.). De vv. *πρωτοκλησία* et *ἐπιχόμενος* nil apud Du Cangium; *αὐτοκέφαλοι* vero episcopi quidam dicebantur, nulli V patriarcharum subditi, sed jure patriarchali in suis diöcesibus utentes, coll. Du C. s. v.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΥ, ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΥΠΡΟΥ, ΕΚΘΕΣΙΣ ΠΡΩΤΟΚΛΗΣΙΩΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΩΝ ΤΕ ΚΑΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΩΝ.

Ὁ πατριάρχης Ῥώμης· ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως· ὁ πατριάρχης Ἀλεξανδρείας· ὁ πατριάρχης Ἀντιοχείας· ὁ πατριάρχης Ἱεροσολύμων.

Α. Κλῆσις μητροπολιτῶν.

1. *Ἐπαρχίας Καππαδοκίας ὁ Καισαρείας.* **2.** *ἐπαρχίας Ἀσίας ὁ Ἐφέσου.* **3.** *ἐπαρχίας Εὐρώπης ὁ Ἡρακλείας.* **4.** *ἐπαρχίας Γαλατίας πρώτης ὁ Ἀγκύρας.* **5.** *ἐπαρχίας Ἑλλησπόντου ὁ Κυζίκου.* **6.** *ἐπαρχίας Λυδίας ὁ Σάρδεων.* **7.** *ἐπαρχίας Βιθυνίας ὁ Νικομηδείας.* **8.** *ἐπαρχίας τῆς αὐτῆς ὁ Νικαίας.* **9.** *ἐπαρχίας τῆς αὐτῆς [ὁ] Χαλκηδόνος.**) **10.** *ἐπαρχίας Παμφυλίας ὁ Σίδης.* **11.** *ἐπαρχίας Ἀρμενίας α ὁ Σεβαστείας.* **12.** *ἐπαρχίας Ἑλενοπόντου ὁ Ἀμασίας.* **13.** *ἐπαρχίας Ἀρμενίας β ὁ ὁ Μελιτίνης.* **14.** *ἐπαρχίας Καππαδοκίας β ὁ Τυάνων.* **15.** *ἐπαρχίας Παφλαγονίας ὁ Γάγγρων.* **16.** *ἐπαρχίας Ὀνωριάδος ὁ Κλαυδιουπόλεως.* **17.** *ἐπαρχίας Πόντου Πολεμωνιακοῦ ὁ Νεοκαισαρείας.* **18.** *ἐπαρχίας Γαλατίας β ὁ Πισινοῦντος.* **19.** *ἐπαρχίας Λυκίας ὁ Μύρων.* **20.** *ἐπαρχίας Καρίας ὁ Σταυρουπόλεως.* **21.** *ἐπαρχίας Φρυγίας Πακατιανῆς ὁ Λαοδικείας.* **22.** *ἐπαρχίας Φρυγίας Σαλουταρίας ὁ Συνάδων.* **23.** *ἐπαρχίας Λυκαονίας ὁ τοῦ Ἰκονίου.* **24.** *ἐπαρχίας Πισιδίας ὁ Ἀντιοχείας.* **25.** *ἐπαρχίας Παμφυλίας ὁ Πέργης.* **26.** *ἐπαρχίας Καππαδοκίας α ὁ Μωκησοῦ.* **27.** *ἐπαρχίας Λαζικῆς ὁ τοῦ Φάσιδος.* **28.** *ἐπαρχίας Θρᾴκης ὁ Φιλιππουπόλεως.* **29.** *ἐπαρχίας Ῥοδόπης ὁ Τραϊανουπόλεως.* **30.** *ἐπαρχίας νήσων Κυκλάδων ὁ Ῥόδου.* **31.** *ἐπαρχίας Αἱμιμόντου ὁ Ἀδριανουπόλεως.* **32.** *ἐπαρχίας τῆς αὐτῆς ὁ Μαρκιανουπόλεως.* **33.** *ἐπαρχίας Φρυγίας Πακατιανῆς ὁ Ἱεραπόλεως.*

Β. Περὶ τῶν αὐτοκεφάλων ἀρχιεπισκόπων.

1. *Ἐπαρχίας Μυσίας ὁ Ὀδύσου.***) **2.** *ἐπαρχίας Σκυθίας ὁ Τόμης.* **3.** *ἐπαρχίας Εὐρώπης ὁ Βιζύης.* **4.** *ἐπαρχίας Παφλαγονίας ὁ Πομπειουπόλεως.* **5.** *ἐπαρχίας*

---

*) Tum sequitur in Ms. Taur.: *Ἐπαρχία Λυκαονίας.*

Ἀσίας ὁ Σμύρνης. 6. ἐπαρχίας Ἰσαυρίας ὁ Λεοντοπόλεως. 7. ἐπαρχίας Ῥοδόπης ὁ Μαρωνείας. 8. ἐπαρχίας Βιθυνίας ὁ Ἀπαμείας. 9. ἐπαρχίας Ῥοδόπης ὁ Μαξιμιανουπόλεως. 10. ἐπαρχίας Γαλατίας α ὁ τῶν Γερμίων. 11. ἐπαρχίας Εὐρώπης ὁ Ἀρκαδιουπόλεως. 12. ἐπαρχίας Θρᾴκης ὁ Βερόης. 13. ἐπαρχίας νήσου Λέσβου ὁ Μιτυλήνης. 14. ἐπαρχίας Ἑλλησπόντου ὁ τοῦ Παρίου. 15. ἐπαρχίας Καρίας ὁ Μιλήτου. 16. ἐπαρχίας Θρᾴκης ὁ Νικοπόλεως. 17. ἐπαρχίας νήσου Προικοννήσου [ὁ τῆς αὐτῆς]. 18. ἐπαρχίας Ῥοδόπης (?) ὁ Ἀγχιάλου. 19. ἐπαρχίας Εὐρώπης ὁ Σηλυβρίας. 20. ἐπαρχίας νήσου Λέσβου ὁ Μεθύμνης. 21. ἐπαρχίας Βιθυνίας ὁ Κίου. 22. ἐπαρχίας Εὐρώπης ὁ Ἄπρων. 23. ἐπαρχίας Ῥοδόπης (?) ὁ Κυμψάλων. 24. ἐπαρχίας Ζηχίας ὁ Χερσῶνος. 25. ἐπαρχίας Βοσπόρου [ὁ] τῆς αὐτῆς. 26. ἐπαρχίας τῆς αὐτῆς ὁ Νικόψεως. 27. ἐπαρχίας Ἰσαυρίας ὁ Κωτράδων. 28. ἐπαρχίας Ἑλενοπόντου ὁ Εὐχαΐτων. 29. ἐπαρχίας νήσων Κυκλάδων ὁ Καρπάθου. 30. ἐπαρχίας Ῥοδόπης ὁ Αἴνου. 31. ἐπαρχίας Εὐρώπης ὁ Δρουσιπάρων. 32. ἐπαρχίας Αἱμιμόντου ὁ Μεσημβρίας. 33. ἐπαρχίας Ἀρμενίας β ὁ Ἡρακλειουπόλεως.*) 34. ἐπαρχίας Ἀμασίας ὁ Σεβαστοπόλεως.**)

Γ. Περὶ ἐπισκόπων ἐπεχομένων.

Ἐπαρχία Καππαδοκίας α, μητρόπολις Καισαρείας, ἔχει ὑπ᾽ αὐτὴν πόλεις κατὰ ἐπισκόπους 5, οἷον τὸν τῶν βασιλικῶν Θερμῶν, τὸν Νύσης, τὸν Θεοδοσιουπόλεως Ἀρμενίας, τὸν Καμουλιανῶν, τὸν Κικισοῦ. ‖ Ἐπαρχία Ἀσίας, μητρόπολις Ἐφέσου, ἔχει πόλεις ὑπ᾽ αὐτὴν ἤτοι ἐπισκόπους 36, οἷον τὸν Ὑπαίπων, τὸν Τραλλέων, τὸν Μαγνησίας Μαιάνδρου, τὸν Ἐλαίας, τον Ἀδραμυττίου, τὸν Ἄσσου, τὸν Γαργάρων, τὸν Μασταύρου, τὸν Καλοῆς, τὸν Βρουύλων, τὸν Πιτάνης, τὸν Μυρίνης, τὸν Φωκαίας, τὸν Αὐρηλιουπόλεως, τὸν Νύσσης, τὸν Μασχακώμεων, τὸν μητροπολίτην τῶν Βαρέτων, τὸν Μαγνησίας Νήλου [l. Σιπύλου], τὸν Ἀνηνάτων, τὸν Περγάμου, τὸν Πριήνης, τὸν Ἀρκαδιουπόλεως, τον νέας Αὐλῆς, τὸν Διὸς ἱεροῦ, τὸν Αὐγάζων, τὸν Σιῶν, τὸν Κολοφῶνος, τον Λεβέδου, τὸν Τέου, τὸν Ἐρυθρῶν, τὸν Κλαζομενῶν, τὸν Ἀντάνδρου, τὸν Θεοδοσιουπόλεως, τον Περπερίνης, τὸν Κύμης, τὸν Παλαιουπόλεως. ‖ Ἐπαρχία Εὐρώπης Θρᾴκης, μητρόπολις Ἡρακλείας, ἔχει ὑπ᾽ αὐτὴν πόλεις ἤτοι ἐπισκόπους 5, οἷον τὸν τοῦ Πανίου, τὸν Καλλιπόλεως, τὸν Χερονήσου, τὸν Κύλας, τὸν Ῥαιδεστοῦ.***) ‖ Ἐπαρχία Γαλατίας α, μητρόπολις Ἀγκύρα, ἔχει πόλεις ὑπ᾽ αὐτήν, ἤτοι ἐπισκόπους 7, οἷον τὸν Ταβίας, τὸν Ἰουλιοπόλεως, τὸν Ἀσπόνης, τὸν Βηρινουπόλεως, τὸν Μνήζου, τὸν Κίνης, τὸν Ἀναστασιουπόλεως. ‖ Ἐπαρχία Ἑλλησπόντου, μητρόπολις Κυζίκου, ἔχει πόλεις ὑπ᾽ αὐτήν, ἤτοι ἐπισκόπους 12, οἷον τὸν Γέρμης, τὸν Ποιμανηνοῦ, τὸν Ὤκης, τὸν Σασαβαρέως (?), τὸν Ἀδριανοῦ θηρῶν, τὸν Λαμψάκου, τὸν Ἀβύδου, τὸν Δαρδάνου, τὸν Ἰλίου, τὸν Τρωάδος, τὸν Πιονίας, τὸν Μελιτουπόλεως. ‖ Ἐπαρχία Λυδίας, μητρόπολις Σάρδεων, ἔχει ὑπ᾽ αὐτὴν πόλεις, ἤτοι ἐπισκόπους 26, οἷον τὸν Φιλαδελφίας, τὸν Τριπόλεως, τὸν Θυατείρων, τὸν Ζετῶν, τὸν Αὐρηλιουπόλεως, τὸν Νακωλίας, τὸν τοῦ Λοκιμίου, τὸν Μιδαΐου, τὸν Ἴψου, τὸν Προμνήσου, τὸν Μήρου, τὸν Σιβήνδου, τὸν Πολυβότου, τὸν Φυτίας, τὸν Ἱεραπόλεως, τὸν Εὐκαρπίας, τὸν Λυσιάδος, τὸν Αὐγουστοπόλεως, τὸν Βροζοῦ (?), τὸν Ὤτρου, τὸν Λυκάωνος (?), τὸν

*) Ms. Taur. addit ἤτοι Πηδαχθῶ.

**) Ms. Taur. addit: Ἐπαρχίας Γαλατίας β ὁ τοῦ Ἀμορίου. Ἐπαρχίας Πόντου Πολεμωνιακοῦ ὁ Τραπεζοῦντος. Ἐπαρχίας Ἑλλάδος ὁ Θηβῶν. Ἐπαρχίας Ἀχαΐας ὁ Ἀθηνῶν. Ἐπαρχίας Παφλαγονίας ὁ Ἀμάστρης. Ἐπαρχίας Λυκαονίας ὁ Μισθείας. Ἐπαρχίας Ἑλλάδος ὁ Αἰγίνης. Ἐπαρχίας Θρᾴκης ὁ Δέρκων. Ἐπαρχίας τῆς αὐτῆς ὁ Μεσσίνης. Ἐπαρχίας . . . ὁ Γαριάλων. Ἐπαρχίας Σικελίας ὁ Κατάνης. Ἐπαρχίας Καλαβρίας ὁ τοῦ Ῥηγίου.

***) Ms. Taur. addit: Τὸν Λιζικοῦ, τὸν Τζωροίλλου, τὸν Θεοδωρουπόλεως.

Στεκτωρίου, τὸν Κινναβορίου, τὸν Κόνης [ἤτοι] Δημητροπόλεως, τὸν Σκορδασπίας (?), τὸν Νικουπόλεως, τὸν Αὐροκλῶν. ‖ *Ἐπαρχία Λυκαονίας, μητρόπολις τοῦ Ἰκονίου, ἔχει ὑπ' αὐτὴν πόλεις, ἤτοι ἐπισκόπους* **14**, *τὸν Λύστρων, τὸν Οὐασάδων, τὸν Ἀμβλάδων, τὸν Νοουμανάδων [l. Οὐμάνδων], τὸν Μισθίων, τὸν Λαράνδων, τὸν Βαρέτων, τὸν Δέρβης, τὸν Σαβάτρων, τὸν Κανοῦ, τὸν Βηρινουπολιοψιανῶν, τὸν Γαλβάνου, τὸν Λήστρων, τὸν Περγῶν.* ‖ *Ἐπαρχία Πισιδίας, μητρόπολις Ἀντιοχείας, ἔχει ὑπ' αὐτὴν πόλεις, ἤτοι ἐπισκόπους* **18**, *τὸν Φιλομηλίου, τὸν Σαγαλασοι, τὸν Σωζουπόλεως, τὸν Ἀπαμίας τῆς Κιβώτου, τὸν Ῥαΐου (?), τὸν Βάρεως, τὸν Ἀδριανουπόλεως, τὸν Λιμένου, τὸν Νεαπόλεως, τὸν Λαοδικείας τῆς κεκαυμένης, τὸν Σελευκίας, τὸν Σιδηρᾶς, τὸν Ἀδάδων, τὸν Ζορζήλων, τὸν Τυμβριάδος, τὸν Τυμάνδου, τὸν Ἰουστινιανουπόλεως, τὸν Μητροπόλεως, τὸν Πάππων.* ‖ *Ἐπαρχία τῆς Παμφυλίας, μητρόπολις Πέργης, ἔχει ὑπ' αὐτὴν πόλεις, ἤτοι ἐπισκόπους* **18**, *τὸν Ἀταλίας, τὸν Εὐδοξιάδος, τὸν Τελμήσου, τὸν Σίνδου, τὸν Μαξιμιανουπόλεως, τὸν Λαγίνων, τὸν Παλαιουπόλεως, τὸν Κορημνοῦ, τὸν Κουδρούλων, τὸν Πετλινήσσου, τὸν Ἀριασσοῦ, τὸν Πουγλῶν, τὸν Ἀδριανῆς, τὸν Δικητάναυρου,[1] τὸν Βάρβης, τὸν Συλαίου, τὸν Περβαίνων.* ‖ *Ἐπαρχία Καππαδοκίας, μητρόπολις Μωκησοῦ, ἔχει ὑπ' αὐτὴν πόλεις, ἤτοι ἐπισκόπους* **4**, *τὸν Ναζιανζοῦ, τὸν Κολωνείας, τὸν Παρνασσοῦ, τὸν Δοάρων.* ‖ *Ἐπαρχία Λαζικῆς, μητρόπολις Φάσιδος, ἔχει ὑπ' αὐτὴν πόλεις, ἤτοι ἐπισκόπους* **4**, *τὸν Ῥοδοπόλεως, τὸν τῆς Σαησινῶν, τὸν Πετρῶν, τὸν τῆς Ζιγανέων.* ‖ *Ἐπαρχία Θρᾴκης, μητροπολις Φιλιππουπόλεως, ἔχει ὑπ' αὐτὴν πόλεις, ἤτοι ἐπισκόπους,* **3**, *τὸν Διοκλητιανουπόλεως, τὸν Σεβαστουπόλεως, τὸν Διοσπόλεως. Ἐπαρχία Εὐρώπης, μητρόπολις Τραϊανοῦ, ἔχει ὑπ' αὐτὴν πόλεις, ἤτοι ἐπισκόπους* **2**, *τὸν Πήρου, τὸν Ἀναστασιουπόλεως.* ‖ *Ἐπαρχία νήσων Κυκλάδων, μητρόπολις Ῥόδου, ἔχει ὑπ' αὐτὴν πόλεις, ἤτοι ἐπισκόπους* **11**, *τὸν Σάμου, τὸν Χίου, τὸν Κώου, τὸν Ναξίας, τὸν Θήρας, τὸν Πάρου, τὸν Λεροῦ, τὸν Ἄνδρου, τὸν Τίνου, τὸν Μήλου, τὸν Πισσύνης.* ‖ *Ἐπαρχία Αἱμιμόντου, μητρόπολις Ἀδριανοῦ, ἔχει ὑπ' αὐτὴν πόλεις, ἤτοι ἐπισκόπους* **5**, *τὸν Μεσημβρίας, τὸν Σωζοπόλεως, τὸν Πλωτινουπόλεως, τὸν Ἀναστασιουπόλεως, τὸν Τζωΐδων.* ‖ *Ἐπαρχία τῆς αὐτῆς μητρόπολις Μαρκιανοῦ, ἔχει ὑπ' αὐτὴν πόλεις, ἤτοι ἐπισκόπους* **5**, *τὸν Ῥωδοστόλου, τὸν Τραμαρίσκων, τὸν Νόβων, τὸν Ζεκεδέσπων, τὸν Σκαρίας (?).* ‖ *Ἐπαρχία Φρυγίας Καππαδοκίας, μητρόπολις Ἱεραπόλεως, ἔχει ὑπ' αὐτὴν πόλεις, ἤτοι ἐπισκόπους,* **5**, *τὸν Μετελλουπόλεως, τὸν Διονυσιουπόλεως, τὸν Ἀττούδων, τὸν Μεσύνων.*

II. LEONIS SAPIENTIS (a. 886 – 907) INDEX ECCLESIARUM, THRONO CONSTANTINOPOLITANO PARENTIUM.

Hunc primus edidit Freherus in Leunclavii jure Graeco-Romano. Eum aliasque indices repetivere Codini editores ad calcem libri de officiis aulae Byzantinae. Hos omnes quare Immanuel Bekkerus in sua Codini editione non repetendos curaverit, id vero ut tot alia difficile intellectu esse videtur. Hae enim scriptiunculae non Codinum quidem illustrant, sed alia historiae Byzantinae stadia, geographice satis incognita.

Non totam autem et integram Leonis ὑποτύπωσιν ad nos venisse, alii ante me viderunt, coll. imprimis Zepernikii editione novellarum Leonis. Parisiis desideratas partes frustra per amicos quaesivi. Nihilominus ex Innocentii epistolis etc. quasdam Leonianarum metropoleon satis tuto restitui posse, id variis Thessalonicensium meorum et Egnatianorum locis luculenter monstravi.

Ἡ γεγονυῖα διατύπωσις παρὰ τοῦ βασιλέως Λέοντος τοῦ σοφοῦ, ὅπως ἔχουσι τάξεως οἱ θρόνοι τῶν ἐκκλησιῶν, τῶν ὑποκειμένων τῷ πατριάρχῃ Κωνσταντινουπόλεως.

1. Ἡ Καισάρεια. 2. ἡ Ἔφεσος. 3. ἡ Ἡράκλεια. 4. ἡ Ἄγκυρα. 5. [ἡ] Κύζικος 6. αἱ Σάρδεις. 7. ἡ Νικομήδεια. 8. ἡ Νίκαια. 9. [ἡ] Χαλκηδών. 10. ἡ Σίδη 11. ἡ Σεβάστεια. 12. ἡ Ἀμάσεια. 13. ἡ Μελιτηνή. 14. τὰ Τύανα. 15. ἡ Γάγγρα 16. [ἡ] Θεσσαλονίκη. 17. ἡ Κλαυδιούπολις. 18. ἡ Νεοκαισάρεια. 19. ἡ Πισινοῦς. 20. τὰ Μύρα. 21. ἡ Καρία. 22. ἡ Λαοδίκεια. 23. τὰ Σύναδα. 24. τὸ Ἰκόνιον. 25. ἡ Ἀντιόχεια. 26. τὸ Σύλαιον. 27. ἡ Κόρινθος. 28. αἱ Ἀθῆναι. 29. ὁ Μωκισσός. 30. ἡ Κρήτη. 31. ἡ Σελεύκεια. 32. ἡ Καλαυρία. 33. αἱ Πάτραι. 34. ἡ Τραπεζοῦς. 35. ἡ Λάρισσα. 36. ἡ Ναύπακτος. 37. ἡ Φιλιππούπολις. 38. ἡ Τραϊανούπολις. 39. ἡ Ῥόδος. 40. ἡ Φιλίππων. 41. ἡ Ἀδριανούπολις. 42. ἡ Ἱεράπολις. 43. τὸ Δυῤῥάχιον. 44. ἡ Σμύρνα. 45. ἡ Κατάνη. 46. τὸ Ἀμόριον. 47. ἡ Κάμαχος. 48. τὸ Κοτυάειον. 49. ἡ ἁγία Σεβηριανή. 50. ἡ Μιτυλήνη. 51. αἱ νέαι Πάτραι. 52. τὰ Εὐχάϊτα. 53. ἡ Ἄμαστρις. 54. αἱ Χῶναι. 55. ἡ Ὑδροῦς. 56. [ἡ] Κελτζήνη. 57. ἡ Κολώνεια. 58. αἱ Θῆβαι. 59. αἱ Σέῤῥαι. 60. ἡ Πομπηιούπολις. 61. ἡ Ῥωσία. 62. ἡ Ἀλανία. 63. ἡ Αἶνος. 64. ἡ Τιβεριούπολις. 65. ἡ Ἀχαΐα. 66. ἡ Κερασοῦς. 67. ἡ Νακωλεία. 68. ἡ Γερμανία. 69. τὰ Μάδυτα. 70. ἡ Ἀπάμεια. 71. τὸ Βασίλειον. 72. ἡ Δρύστρα. 73. ἡ Ναζιανζός. 74. τὰ Κέρκυρα.*) 75. ἡ Ἄβυδος. 76. ἡ Μήθυμνα. 77. ἡ Χριστιανούπολις. 78. τὸ Ῥούσιον. 79. ἡ Λακεδαιμονία. 80. ἡ Ναξία. 81. ἡ Ἀττάλεια.

Αἱ Ἀρχιεπισκοπαί.

1. Ἡ Βιζύη. 2. ἡ Λεοντόπολις. 3. ἡ Μαρώνεια. 4. τὰ Γέρμια. 5. ἡ Ἀρκαδιούπολις. 6. τὸ Πάρειον. 7. ἡ Μίλητος. 8. ἡ Προικόννησος. 9. ἡ Σηλυβρία. 10. [ἡ] Κίος. 11. ἡ Ἄπρως 12. τὰ Κύψελλα. 13. ἡ Νίκη. 14. ἡ Νεάπολις. 15. ἡ Σέλγη. 16. ἡ Χερσών. 17. ἡ Μεσήνη. 18. ἡ Γάρελλα. 19. ἡ Βρύσις. 20. ἡ Δέρκως. 21. ἡ Καραβιζύη. 22. ἡ Λῆμνος. 23. ἡ Λευκάς. 24. ἡ Μίσθεια. 25. αἱ Κοῦδραι. 26. ἡ Σωτηρόπολις. 27. ἡ Πηδαχθόη. 28. ἡ Γέρμη. 29. ὁ Βόσπορος. 30. ἡ Κότραδις. 31. ἡ Ἐρωΐνη. 32. ἡ Κάρπαθος. 33. ἡ Μεσημβρία. 34. ἡ Γοτθία. 35. ἡ Σουγδαΐα. 36. αἱ Φοῦλλαι. 37. ἡ Αἴγινα. 38. τὰ Φάρσαλα. 39. τὰ Μάτραχα.

Τάξις προκαθεδρίας τῶν ὑπὸ τὸν ἀποστολικὸν θρόνον Κωνσταντινουπόλεως τελούντων μητροπολιτῶν καὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν ἐπισκόπων.

I. Τῷ Καισαρείας, Καππαδοκίας.

1. Ὁ Νύσσης. 2. ὁ Καμουλιανῶν. 3. ὁ τῶν Βασιλικῶν θερμῶν. 4. ὁ Κισσοῦ. 5. ὁ Εὐαίσσων. 6. ὁ Σεριάδος. 7. ὁ Ἀριαραθίας. 8. ὁ τῶν Αἰπολίων.

II. Τῷ Ἐφέσου, Ἀσίας.

1. Ὁ Ὑπαίπων. 2. ὁ Τράλλεων. 3. ὁ Μαγνησίας πρὸς Μαίανδρον. 4. ὁ Ἐλαίας. 5. ὁ Ἀτραμυττίου. 6. ὁ Ἀσσοῦ. 7. ὁ Γαργάρων. 8. ὁ Μασταύρων. 9. ὁ Καλόης.

---

*) Schol.: *Μετὰ τὰ Κέρκυρα ἦσαν τελευταῖαι τρεῖς αὗται· ἡ Σεβαστόπολις, ὁ Εὔριπος, τὰ Κύβιστα ἤτοι τὰ Ἡρακλέους. Ἔνθα καὶ παρεγγράφη, ὅτι μετετέθη ἀπὸ τοῦ εἶτα ἐπισκοπὴ τοῦ Τυάνων εἰς ἀρχιεπισκοπὴν ἐπὶ Κωνσταντίνου, τοῦ ἁγιωτάτου καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου.*

10. ὁ Βριούλλων. 11. ὁ Πιτάνης. 12. ὁ Μυρίνης. 13. ὁ Αὐρηλιουπόλεως. 14. ὁ Νύσσης τῆς ἑτέρας. 15. ὁ Μασχακώμης. 16. ὁ Μητροπόλεως. 17. ὁ Βερίτων. 18. ὁ Ἀνινάτων. 19. ὁ Περγάμων. 20. ὁ Ἀνέων. 21. ὁ Πριήνης. 22. ὁ Ἀρκαδιουπόλεως. 23. ὁ Νέας αὐλῆς. 24. ὁ Διὸς ἱεροῦ. 25. ὁ Αὐγάζων. 26. ὁ Σιῶν. 27. ὁ Κολοφῶνος. 28. ὁ Λεβέδου. 29. ὁ Τέου. 30. ὁ Ἐρυθρᾶς. 31. ὁ Ἀντάνδρου. 32. ὁ Θεοδοσιουπόλεως, ἤτοι Περπερίνης. 33. ὁ Κύμης. 34. ὁ Παλαιουπόλεως. 35. ὁ Θυραίων. 36. ὁ Χλιάρων.

III. Τῷ Ἡρακλείας, Θρᾴκης καὶ Μακεδονίας.

1. Ὁ Θεοδωρουπόλεως. 2. ὁ Ῥαιδεστοῦ. 3. ὁ Πανίου. 4. ὁ Ἐξαμιλίου. 5. ὁ Καλλιουπόλεως. 6. ὁ Περιστάσεως. 7. ὁ Χαριουπόλεως. 8. ὁ Χαλκίδος. 9. ὁ Λαονείου. 10. ὁ Μαδύτων. 11. ὁ Παμφύλου. 12. ὁ Μηδείας. 13. ὁ Λιζίκου. 14. ὁ Σεργέντζης. 15. ὁ Μέτων. 16. ὁ Τζουρολλόης. 17. ὁ Ἀθύρων.

IV. Τῷ Ἀγκύρας, Γαλατίας.

1. Ὁ Ἀτταλίας. 2. ὁ Ἡλιουπόλεως. 3. ὁ Ἀσπόνης. 4. ὁ Βηρινουπόλεως, ἤτοι Σταυροῦ.*) 5. ὁ Μίζου. 6. ὁ Κίνης. 7. ὁ Ἀναστασιουπόλεως. 8. ὁ Καλουμένης.

V. Τῷ Κυζίκου, Ἑλλησπόντου.

1. Ὁ Γέρμης. 2. ὁ Ὤκης. 3. ὁ Ποιμανηνοῦ. 4. ὁ Βάρεως. 5. ὁ Δαφνουσίας. 6. ὁ Ἀδριανοῦ θηρῶν. 7. ὁ Λαμψάκου. 8. ὁ Ἀβύδου. 9. ὁ Δαρδάνου. 10. ὁ Ἰλίου. 11. ὁ Τρωάδος. 12. ὁ Πιονίας. 13. ὁ Μελιτουπόλεως.**)

VI. Τῷ Σάρδεων, Λυδίας.

1. Ὁ Φιλαδελφείας. 2. ὁ Τριπόλεως. 3. ὁ Θυατείρων. 4. ὁ Σετῶν. 5. [ὁ] Αὐρηλιουπόλεως. 6. ὁ Γόρδου. 7. ὁ Τραλλίων. 8. ὁ Σάλων. 9. ὁ Σιλανδοῦ. 10. ὁ Μαιονίας. 11. ὁ Ἀπόλλωνος ἱεροῦ. 12. ὁ Ὑρκανίδος. 13. ὁ Μοστήνης. 14. ὁ Ἀκαρασοῦ. 15. ὁ Ἀπολλωνιάδος. 16. ὁ Ταβίας. 17. ὁ Βανοῦ. 18. ὁ Βλάδεων. 19. ὁ Μεσοτιμώλου. 20. ὁ Ἱεροκαισαρείας. 21. ὁ Λάδεων. 22. ὁ Στρατονικείας. 23. ὁ Κερασίων. 24. ὁ Σατάλων. 25. ὁ Καβάλων. 26. ὁ Ἑρμοκαπηλείας.***)

VII. Τῷ Νικομηδείας, Βιθυνίας.

1. Ὁ Προύσης, ἤτοι Θεουπόλεως. 2. ὁ Πραινέτου. 3. ὁ Ἑλενοπόλεως. 4. ὁ Βασιλινουπόλεως. 5. ὁ Δασκυλίου. 6. ὁ Ἀπολλωνιάδος. 7. ὁ Νεοκαισαρείας. 8. ὁ Ἀδριανῶν. 9. ὁ Καισαρείας. 10. ὁ Γάλλου, ἤτοι Λόφου. 11. ὁ Δαφνουσίας. 12. ὁ Ἀρίστης.

VIII. Τῷ Νικαίας,†) Βιθυνίας.

1. Ὁ Μοδρηνῆς, ἤτοι Μελῆς. 2. ὁ Λινόης. 3. ὁ Γορδοσέρβων. 4. ὁ Νουμερικῶν. 5. ὁ Ταείου. 6. ὁ Μαξιμιανῶν.

IX. Τῷ Χαλκηδόνος, Βιθυνίας, θρόνος ὑποκείμενος οὐκ ἔστι.

X. Τῷ Σίδης, Παμφυλίας.

1. Ὁ Ἀσπένδου. 2. ὁ Τένης. 3. ὁ Ἐταίνου. 4. ὁ Ῥύμνης. 5. ὁ Κάσσων. 6. ὁ Σεμνέων. 7. ὁ Καραλλίων. 8. ὁ Κορακησίου. 9. ὁ Συνέδρων. 10. ὁ Μύλων,

---

*) Schol.: Ἐτέθησαν εἰς μητροπόλεις ὁ Ἀσπόνης καὶ ὁ Βηρινουπόλεως.

**) Schol.: Ἡ Μελιτουπόλεως ἐτιμήθη εἰς ἀρχιεπισκοπήν, ἡ Ἄβυδος εἰς μητρόπολιν.

***) Schol.: Ἀντὶ τοῦ ὁ Κερασίων γράφεται ὁ Δύλης(?)[Σατάλων?], καὶ ἀντὶ τοῦ ὁ Σατάλων γράφεται ὁ Κερασίων.

†) Schol.: Νίκαια, πόλις ἐν τῇ κατὰ Βιθυνίαν Μυσίᾳ, ἐκτίσθη ὑπὸ Λυσιμάχου ἐπὶ τῆς Ἀσκανίας λίμνης.

ἤτοι Ἰουστινιανουπόλεως. **11.** ὁ Οὐμάνδων. **12.** ὁ Δαλδασοῦ. **13.** ὁ Ἴσβων. **14.** ὁ Λύρβης. **15.** ὁ Κολυβρασοῦ. **16.** ὁ Βαναύσων.

XI. Τῷ Σεβαστείας, [πρώτης] Ἀρμενίας.

1. Ὁ Σεβαστουπόλεως. **2.** ὁ Νικοπόλεως. **3.** ὁ Σατάλων. **4.** ὁ Κολωνείας. **5.** ὁ Βηρίσσης.

XII. Τῷ Ἀμασείας, Ἑλενοπόντου.

1. Ὁ Ἀμινσοῦ. **2.** ὁ Σινώπης. **3.** ὁ Ἰβόρων, ἤτοι Πιμολίσσης. **4.** ὁ Ἀνδράπων. **5.** ὁ Ζαλίχου, ἤτοι Λεοντοπόλεως. **6.** ὁ Ζήλων.

XIII. Τῷ Μελιτηνῆς, δευτέρας Ἀρμενίας.

1. Ὁ Ἄρκης. **2.** ὁ Κουκουσοῦ. **3.** ὁ Ἀραβισοῦ. **4.** ὁ Ἀριαράθης. **5.** ὁ Κεομανῶν.

XIV. Τῷ Τυάνων, δευτέρας Καππαδοκίας.

1. Ὁ Κυβιστρῶν.*) **2.** ὁ Φαυστινουπόλεως. **3.** ὁ Σασίμων.

XV. Τῷ Γάγγρας, Παφλαγονίας.

1. Ὁ Ἰννουπόλεως. **2.** ὁ Δαδύβρων. **3.** ὁ Σωρῶν.

XVI. Τῷ Θεσσαλονίκης, Θετταλίας.

1. Ὁ Κίτρους. **2.** ὁ Βεῤῥοίας. **3.** ὁ Δρουγουβιτίας. **4.** ὁ Σερβίων. **5.** ὁ Κασανδρίας. **6.** ὁ Καμπανίας, ἤτοι Καστρίου. **7.** ὁ Πέτρας. **8.** ὁ Ἐρκουλίων, ἤτοι Ἀρδαμέρεως. **9.** ὁ Ἱερισσοῦ, ἤτοι Ἁγίου ὄρους. **10.** ὁ Λιτῆς καὶ Ῥεντίνης. **11.** ὁ Βαρδαριωτῶν, ἤτοι Τούρκων.

XVII. Τῷ Κλαυδιουπόλεως, Ὀνωριάδος.

1. Ὁ Ἡρακλείας Πόντου. **2.** ὁ Προυσιάδος. **3.** ὁ Τίου. **4.** ὁ Κρατείας. **5.** ὁ Ἀδριανουπόλεως.

XVIII. Τῷ Νεοκαισαρείας,**) Πόντου Πολεμωνιακοῦ.

1. Ὁ Κερασοῦντος. **2.** ὁ τοῦ Πολεμωνείου. **3.** ὁ Κομάνων. **4.** ὁ Ἄλυος. **5.** ὁ Ῥιζαίου. **6.** ὁ Κόκκου. **7.** ὁ Εὐνίκου.

XIX. Τῷ Πισινοῦντος, δευτέρας Γαλατίας.

1. Ὁ Γερμοκολωνείας. **2.** ὁ Πιτανίσσου. **3.** ὁ Συναδέων. **4.** ὁ τοῦ ἁγίου Ἀγαπητοῦ. **5.** ὁ Δωτινοῦ. **6.** ὁ Ὀρκιστοῦ. **7.** ὁ Σπαλείας.

XX. Τῷ Μύρων, Λυκίας.

1. Ὁ Μασταύρων. **2.** ὁ Τελμινσοῦ. **3.** ὁ Λιμύρων. **4.** ὁ Ἀράξης. **5.** ὁ Ἀπρίλλων. **6.** ὁ Ποδαλείας. **7.** ὁ Ὀρυκάνδων. **8.** ὁ Τάτλων. **9.** ὁ Ἀρνέων. **10.** ὁ Σιδύμων. **11.** ὁ Ζηνωνουπόλεως. **12.** ὁ Ὀλύμπου. **13.** ὁ Ὄτλων. **14.** ὁ Κορυδάλων. **15.** ὁ Καννοῦ. **16.** ὁ Ἀκρασοῦ. **17.** ὁ Ξάνθου. **18.** ὁ Βώβου, ἤτοι Σοφιανουπόλεως. **19.** ὁ Μαρκιανῆς. **20.** ὁ Ὀνούρδων. **21.** ὁ Χώματος. **22.** ὁ Κανδάνων. **23.** ὁ Φελλοῦ. **24.** ὁ Ἀντιφελλοῦ. **25.** ὁ Φασήλιδος. **26.** ὁ Ῥοδιοπόλεως. **27.** ὁ

Ἐκαλεῖτο δὲ πρότερον Ἑλικόρη, καὶ ἐθαυμάζετο ὑπὸ τῆς Ἑλλήνων ὑπανδρίας καὶ εὐδαιμονίας. Δόλῳ δὲ ληφθείσης ὑπὸ Μυσῶν, τῶν ἀνδρῶν οἱ μὲν διεφθάρησαν, οἱ δὲ διέφυγον, καὶ ᾤκησαν τὰς παρακειμένας πόλεις, καὶ ἡ χώρα αὐτῶν κατεσκάφη. Μετὰ δὲ τὴν Ἀλεξάνδρου τελευτὴν ἐκτίσθη ὑπὸ Λυσιμάχου, καὶ ὀνομάσθη Νίκαια, ἀπὸ τῆς Ἀντιπάτρου θυγατρός. Ἐκ ταύτης ὁ Στωϊκὸς φιλόσοφος Ἀπολλῶ, Ἀπολλωνίου τοῦ μετὰ Λαρδανὴν (?) γνώριμος· Λύκων καὶ Λύκανδρος, ὁμοίως Στωϊκοὶ φιλόσοφοι· Ἱέραξ, Ἡλιόδωρος, δόκιμοι γραμματικοί.

*) Schol.: *Ἀντὶ τοῦ Κυβιστρῶν γράφεται καὶ Κυβιστῶν. Ἐτιμήθη εἰς ἀρχιεπισκοπὴν ἐπὶ Κωνσταντίνου, τοῦ ἁγιωτάτου καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου.*

**) Schol.: *Τῷ Νεοκαισαρείας εἰσὶ καὶ αὗται· ὁ Ἀρναδάσης, ὁ Μαρτυροπόλεως, ὁ Ὑψηλοῦ.*

Ἀκαμίσου. 28. ὁ Ἀκάνδων. 29. ὁ Παλλιωτῶν. 30. ὁ Εὐδοκιάδος. 31. ὁ Πατάρων. 32. ὁ Κόμβων. 33. ὁ Νήσων. 34. ὁ Βαρβοίρων. 35. ὁ Μηλοιτῶν. 36. ὁ Κυανέων.

XXI. Τῷ Σταυρουπόλεως, Καρίας.

1. Ὁ Κιβύρας. 2. ὁ Ἡρακλείας Σαλβάκου. 3. ὁ Ἀπολλωνιάδος. 4. ὁ Ἡρακλείας Λάτμου. 5. ὁ Ταβῶν. 6. ὁ Λάρβων. 7. ὁ Ἀντιοχείας Μαιάνδρου. 8. ὁ Ταβάσσων. 9. ὁ Ἀρπάσσων. 10. [ὁ] Νεαπόλεως. 11. ὁ Ὀρθωσιάδος. 12. ὁ Ἀνατετάρτης. 13. ὁ Ἀλαβάνδων. 14. ὁ Στρατονικείας. 15. ὁ Ἀλίνδων. 16. ὁ Μυλάσσων. 17. ὁ Μήζου, ἤτοι Ἀμηζόνος. 18. ὁ Σίζων. 19. ὁ Ἰασσοῦ. 20. ὁ Βαρβυλίου. 21. ὁ Ἁλικαρνασσου. 22. ὁ Λαρύμνων. 23. ὁ Κνίδου. 24. ὁ Μίνδου. 25. ὁ τοῦ Ἱεροῦ. 26. ὁ Κινδράμων. 27. ὁ Κεράμων.

XXII. Τῷ Λαοδικείας, Φρυγίας Πακατιανῆς.

1. Ὁ Τραπεζουπόλεως. 2. ὁ Ἀκμωνείας. 3. ὁ Σεβαστείας. 4. ὁ Χαιροτόπων. 5. ὁ Ἀπείας. 6. ὁ Πελτῶν. 7. ὁ Εὐμενείας. 8. ὁ Σουβλαίου. 9. ὁ Ποιμαίνου θυρῶν. 10. ὁ Τραϊανουπόλεως. 11. ὁ Ἀτανωσσοῦ. 12. ὁ Λούνδων. 13. ὁ Κιδισσοῦ. 14. ὁ Ὡράκων. 15 ὁ Ὀρίνων. 16. ὁ Ἐλάζης. 17. ὁ Συναιοῦ. 18. ὁ Θαμψιουπόλεως. 19. ὁ Διοκλείας. 20. ὁ Ἀριστείας. 21. ὁ Οἰνοκόμου, ἤτοι Ἰουστινιανουπόλεως.

XXIII. Τῷ Συνάδων, Φρυγίας Σαλουταρίας.

1. Ὁ Δορυλαίου. 2. ὁ Μιδαίου. 3. ὁ Ὕψου. 4. ὁ Ἀκροκονοῦ. 5. ὁ Προμησοῦ. 6. ὁ Μηρου. 7. ὁ Σιvβινδοῦ. 8. ὁ Φυτείας. 9. ὁ Ἱεραπόλεως. 10. ὁ Εὐκαρπίας. 11. ὁ Λυσιάδος. 12. ὁ Αὐγουστοπόλεως. 13. ὁ Βρυζοῦ. 14. ὁ Ἰτοοῦ. 15. ὁ Λυκάονος. 16. ὁ Στεκτορίου. 17. ὁ Γορδορινίας. 18. ὁ Καβορκίου. 19. ὁ Δαφνουδίου. 20. ὁ Κλήρων.

XXIV. Τῷ Ἰκονίου, Λυκαονίας.

1. Ὁ Λύστρων. 2. ὁ Βασάδων. 3. ὁ Λιβλάδων. 4. ὁ Μανάδων. 5. ὁ Ψιβήλλων. 6. ὁ Συνάτρων. 7. ὁ Κάνης. 8. ὁ Εὐδοκιάδος. 9. ὁ Πύργων. 10. ὁ Λαράνδων. 11. ὁ Ἰλίστρων. 12. ὁ Πασσάλων. 13. ὁ Τιβασσάδων. 14. ὁ Βαράτων. 15. ὁ Πέρτων.

XXV. Τῷ Ἀντιοχείας, Πισιδίας.

1. Ὁ Σαγαλασσοῦ. 2. ὁ Σωζοπόλεως. 3. ὁ Ἀπαμείας. 4. ὁ Τυραίου. 5. ὁ Βάρεως. 6. ὁ Ἀδριανουπόλεως. 7. ὁ Λιμένων. 8. ὁ Λαοδικείας. 9. ὁ Σελευκείας. 10. ὁ Λάδων. 11. ὁ Ζαρζήλων. 12. ὁ Τιμωμαριάδος. 13. ὁ Τυμανδοῦ. 14. ὁ Κονώνης. 15. ὁ Μαλοῦ. 16. ὁ Σιτριανδοῦ. 17. ὁ Τιτυασσοῦ. 18. ὁ Μητροπόλεως. 19. ὁ Πάππων. 20. ὁ Παραλαοῦ. 21. ὁ τοῦ Βινδαίου.

XXVI. Τῷ Συλαίου, ἤτοι τῷ Πέργης, δευτέρας Παμφυλίας.

1. Ὁ Ἀτταλείας.*) 2. ὁ Μανδοῦ. 3. ὁ Εὐδοκιάδος.

4. Ὁ Τελμισσοῦ. 5. ὁ Ἰσινδοῦ. 6. ὁ Μαξιμιανουπόλεως. 7. ὁ Κρημνῶν. 8. ὁ Κορυδάλων. 9. ὁ Ἀριασσοῦ. 10. ὁ Πελτινήσου. 11. ὁ Ἀδικετανaύρων. 12. ὁ Πούγλων. 13. ὁ Ἀδριανῆς. 14. ὁ Σαρδίδου. 15. ὁ Βάρβης. 16. ὁ Περβαίνων. **)

XXVII. Τῷ Κορίνθου, Πελοποννήσου.

1. Ὁ τοῦ Δαμαλοῦ. 2. ὁ Ἄργους. ***) 3. ὁ Μονεμβασίας.

---

*) Schol.: Ἡ Ἀττάλεια γέγονε μητρόπολις ἐν ἔτει 1092., ἐπὶ Εὐστρατίου τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου, παρὰ τοῦ βασιλέως κυρίου Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ.

**) Schol.: Ὑπόκεινται τῇ Πέργῃ καὶ ἕτεροι δύο· ὁ Λαγίνων καὶ ὁ Παλαιουπόλεως ἤτοι Ἀλεερῶν.

***) Schol.: Ὁ Ἄργους γέγονε μητροπολίτης ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἰσαακίου τοῦ Ἀγγέλου ἐν ἔτει 1197.

4. Ὁ Κεφαλληνίας. 5. ὁ Ζακύνθου. 6. [ὁ] Ζημένης. 7. ὁ Μαΐνης.

XXVIII. Τῷ Ἀθηνῶν, Ἑλλάδος.

1. [Ὁ] Εὐρίπου. 2. ὁ Δαυλίας. 3. ὁ Κορωνείας. 4. ὁ Ἄνδρου. 5. ὁ Ὠρεοῦ. 6. ὁ Σκύρου. 7. ὁ Καρύστου. 8. ὁ Πορθμοῦ. 9. ὁ Αὐλῶνος. 10. ὁ Σύρας.

XXIX. Τῷ Μωκισσοῦ, Καππαδοκίας.

1. ὁ Ναζιανζοῦ. 2. ὁ Κολωνείας. 3. ὁ Παρνασοῦ. 4. ὁ Δοάρων. 5. ὁ Μετιάνης (?).

XXX. Τῷ τῆς νήσου Κρήτης.

1. Ὁ Γορτύνης. 2. ὁ Κνωσσοῦ. 3. ὁ Ἀρκαδίας. 4. ὁ Χεῤῥονήσου. 5. ὁ Αὐλοποταμοῦ. 6. ὁ τοῦ Ἀγρίου. 7. ὁ Λάμπης. 8. ὁ Κυδωνίας. 9. ὁ Ἱερᾶς. 10. ὁ Πέτρας. 11. ὁ Σιτείας. 12. ὁ Κισσάμου.

XXXI. Τῷ Σελευκείας [Mss. Pariss. Βεῤῥοίας] θρόνος ὑποκείμενος οὐκ ἔστι.

XXXII. Τῷ Ῥηγίου, ἤτοι τῷ Καλαβρίας.

1. Ὁ Βιβώνης. 2. ὁ Ταυριάνης. 3. ὁ Λοκρίδος. 4. ὁ Ῥουσιάνου. 5. ὁ Σκυλακίου. 6. ὁ Τροπαίου. 7. ὁ Ἀμαντείας. 8. ὁ Κροτώνης. 9. ὁ Κωνσταντίας. 10. ὁ Νικοτέρων. 11. ὁ Βισουνιάνου [Pariss. Κασάνου]. 12. ὁ Νεοκάστρου.

XXXIII. Τῷ Πατρῶν, Πελοποννήσου.

1. Ὁ Λακεδαιμονίας.*) 2. ὁ Μεθώνης. 3. ὁ Κορώνης. 4. ὁ Ἕλους. 5. ὁ Βολαίνης.

XXXIV. Τῷ Τραπεζοῦντος, Λαζικῆς.

1. Ὁ Χεριάνων. 2. ὁ Χαμούζουρ. 3. ὁ Χαχαίου (?). 4. ὁ Παΐπερ. 5. ὁ Κεραμείων. 6. ὁ Λεριου. 7. ὁ Βιζάνων. 8. ὁ Σακάβου. 9. ὁ Τοχαβτζίτζου (?). 10. ὁ Τοχαντίερζ. 11. ὁ Τουλνούτου. 12. ὁ Φασιανῆς. 13. ὁ Τοσερμάτζου. 14. ὁ Ἀνδάκτων. 15. ὁ Ζαριμάκων.

XXXV. Τῷ Λαρίσσης, δευτέρας Ἑλλάδος [Pariss.: δευτέρας Θετταλίας καὶ πάσης Ἑλλάδος].

1. Ὁ Δημητριάδος. 2. ὁ Φαρσάλων. 3. ὁ Λομοκοῦ [Pariss.: Δομενίκου]. 4. ὁ Ζητουνίου. 5. ὁ Ἐζεροῦ. 6. ὁ Λοιδορικίου. 7. ὁ Τρίκης. 8. ὁ Ἐχίνου. 9. ὁ Κυλύδρου. 10. ὁ Σταγῶν. 11. ὁ Κατρίας (Καστρίου?). 12. ὁ Γαρδικίου. 13. ὁ τῆς ἑτέρας Γαρδικίας. 14. ὁ Περιστερᾶς. 15. ὁ Ῥαδοβιστιου. 16. ὁ Πατρούνας. 17. ὁ Βεσήνης. 18. ὁ Σκοπέλου. 19. ὁ Καλλίνδου. 20. ὁ Μαρμαριτζίου. 21. ὁ Λυτζᾶς. 22. ὁ Χαρμένων. 23. ὁ Βουνόης (?. 24. ὁ Ἁλμυροῦ. 25. ὁ Ὀξυμοκόβου (?). 26. ὁ Βιαίνης.

XXXVI. Τῷ Ναυπάκτου, Αἰτωλίας.

1. Ὁ Βουνδίτζης. 2. ὁ Ἀετοῦ. 3. ὁ Ἀχελώου. 4. ὁ Ῥωγῶν. 5. ὁ Ἰωαννίνων. 6. ὁ Φωτικῆς. 7. ὁ Ἀδριανουπόλεως. 8. ὁ Βουθρωτοῦ. 9. ὁ Χιμάρας.

XXXVII. Τῷ Φιλιπποπόλεως, Θράκης.

1. Ὁ Ἀγαθονικείας. 2. ὁ Διοτίτζης. 3. ὁ Σκουταρίου. 4. ὁ Λεύκης. 5. ὁ Βλεπτοῦ. 6. ὁ Δραμίτζης. 7. ὁ Ἰωαννίτζων. 8. ὁ Κωνσταντίας. 9. ὁ Βελικείας. 10. ὁ Βουκούβων.

XXXVIII. Τῷ Τραϊανουπόλεως, Ῥοδόπης.

1. Ὁ Διδυμοτείχου. 2. ὁ Μάκρης. 3. ὁ Μισινουπόλεως. 4. ὁ Ἀναστασιουπόλεως. 5. ὁ Πόρων. 6. ὁ Ξανθείας. 7. ὁ Περιθεωρίου. 8. ὁ Θεοδωρίου.

---

*) Schol.: Ἡ Λακεδαιμονία ἐτιμήθη εἰς μητρόπολιν παρὰ τοῦ βασιλέως κυρίου Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ, ἐπὶ τοῦ κυρίου Εὐστρατίου τοῦ πατριάρχου, ἐν ἔτει 1090.

XXXIX. Τῷ Ῥόδου, τῶν Κυκλάδων νήσων.

1. Ὁ Σάμου. 2. ὁ Χίου. 3. ὁ Κῶ. 4. ὁ Ναξίας.*) 5. ὁ Θηρασίας. 6. ὁ Πάρου. 7. ὁ Τήνου. 8. ὁ Μήλου. 9. ὁ Πισσίνης. 10. ὁ Ἰκαρίας. 11. ὁ Λερίας. 12. ὁ Ἀστυπαλαίας. 13. ὁ Τραχείας. 14. ὁ Νισύρου.

XL. Τῷ Φιλίππων, Μακεδονίας.

1. Ὁ Θεωρίου. 2. ὁ Πολυστύλου. 3. ὁ Βελικείας. 4. ὁ Χριστουπόλεως. 5. ὁ Σμολαίνων. 6. ὁ Καισαροπόλεως. 7. ὁ Ἀλεκτρυοπόλεως (l. Ἀνακτοροπόλεως).

XLI. Τῷ Ἀδριανουπόλεως, Αἱμιμόντου.

1. Ὁ Σωζοπόλεως. 2. ὁ Ἀγαθοπόλεως. 3. ὁ Δεβελτοῦ. 4. ὁ Τραβιζύης. 5. ὁ Καράβου. 6. ὁ Βουκέλλου. 7. ὁ Προβάτου. 8. ὁ Σκοπέλου. 9. ὁ Βρύσεως. 10. ὁ Βουλγαροφύγου. 11. ὁ Τζωΐδων.

XLII. Τῷ Ἱεραπόλεως, Φρυγίας Πακαατιανῆς.

1. Ὁ Μετελλουπόλεως. 2. ὁ Αὐτούδων. 3. ὁ Μοσύνων. 4. ὁ Φόβων. 5. ὁ Ἀγκύρας. 6. ὁ Συναοῦ. 7. ὁ Τιβεριουπόλεως. 8. ὁ Κανῶν. 9. ὁ Ζανῶν.

XLIII. Τῷ Δυῤῥαχίου.

1. Ὁ τῶν Στεφανιάκων. 2. ὁ Χουναβίας. 3. ὁ Κροῶν. 4. ὁ Ἐλισσοῦ. 5. ὁ Διοκλείας. 6. ὁ Σκοδρῶν. 7. ὁ Δριβάστου. 8. ὁ Πολάθων. 9. ὁ Γλαβινίτζας ἤτοι Ἀκροκεραυνείας. 10. ὁ Αὐλωνείας (l. Ἀπολλωνίας). 11. ὁ Λυχνίδων (l. Αὐλῶνος). 12. ὁ Ἀντιβάρεως. 13. ὁ Τζερνίκου. 14. ὁ Πυλχεριοπόλεως. 15. ὁ Γραδιτζίου.

XLIV. Τῷ Σμύρνης, Ἀσίας.

1. Ὁ Φωκαίας. 2. ὁ Μαγνησίας. 3. ὁ Ἀτηλίου (l. Σιπύλου). 4. ὁ Κλαζομενῶν. 5. ὁ Σωσάνδρου. 6. ὁ τοῦ Ἀρχαγγέλου. 7. ὁ τῆς Πέτρας.

XLV. Τῷ Κατάνης θρόνος ὑποκείμενος οὐκ ἔστιν.

XLVI. Τῷ Ἀμμορίου, Φρυγίας.

1. Ὁ Φιλομηλίου. 2. ὁ τοῦ Δοκιμίου. 3. ὁ Κλανεοῦ. 4. ὁ Πολυβότου. 5. ὁ Πισσίας.

XLVII. Τῷ Καμάχου, Ἀρμενίας.

1. Ὁ Κελτζηνῆς. 2. ὁ Ἀραβράκων. 3. ὁ Βαρζανίσσης. 4. ὁ Μελοῦ. 5. ὁ Μελοῦ ἕτερος (l. ἑτέρου). 6. ὁ Ῥωμανουπόλεως. 7. ὁ Τουτιλείου.

XLVIII. Τῷ Κοτυαείου, Φρυγίας.

1. Ὁ Σπορῆς. 2. ὁ Κονῆς. 3. ὁ Γαϊουκώμης.

XLIX. Τῷ ἁγίας Σεβηριανῆς, Καλαβρίας.

1. Ὁ Εὐρυάτων. 2. ὁ Ἀκεραντείας (l. Ἀχερουντίας). 3. ὁ Καλλιπόλεως. 4. ὁ τῶν Ἀεισύλων (?). 5. ὁ τοῦ Παλαιοκάστρου.

L. Τῷ Μιτυλήνης, Λέσβου.

1. Ὁ Ἐρισσοῦ. 2. ὁ Στρογγύλης. 3. ὁ Τενέδου. 4. ὁ Βερβίνου. 5. ὁ Περπερίνης. 6. ὁ Μαρμαριτζάνων.

LI. Τῷ νέων Πατρῶν, Ἑλλάδος.

1. Ὁ Γαλάζων. 2. ὁ Κουτζιάγρων. 3. ὁ Σιβικτοῦ. 4. ὁ Βαριανῆς.

LII. Τῷ Εὐχαΐτων θρόνος ὑποκείμενος οὐκ ἔστιν.

LIII. Τῷ Ἀμάστριδος ὁμοίως.

*) Schol.: Ἡ Πάρος καὶ ἡ Ναξία ἡνώθησαν, καὶ γεγόνασι μητρόπολις μηνὶ Μαΐῳ, ἐπινεμήσεως ἕκτης, ἐν ἔτει 1091.

LIV. *Τῷ Χωνῶν ὁμοίως.*

LV. *Τῷ Ὑδροῦντος ὁμοίως.*

LVI. *Τῷ Κελτζήνης, σὺν τῷ Κορτζήνης καὶ Ταρῶν·*

1. *Ὁ Τομοῦς.* 2. *ὁ Χατζτοὺν.* 3. *ὁ Λυκοποταμίας.* 4. *ὁ Κορτζηνής* 5. *ὁ Μαστραβάτζ.* 6. *ὁ Χουΐτ.* 7. *ὁ Τοπάρχου* (?). 8. *ὁ Ἀμβρῆς.* 9. *ὁ Τουτάρων.* 10. *ὁ Μαρμεντιτζοὺρ.* 11. *ὁ Ματζιερτε.* 12. *ὁ τοῦ ἁγίου Νικολάου.* 13. *ὁ Εὐᾶς τῆς Θεοτόκου.* 14. *ὁ Ἀρτζεσίου, ἤγουν ἁγίου Νικολάου.* 15. *ὁ Ἀρτζικε, ἤτοι Ἀρχεράβου.* 16. *ὁ Ἀμουκίου.* 17. *ὁ Περκὶν.* 18. *ὁ τοῦ ἁγίου Γεωργίου.* 19. *ὁ Ὀστὰν.* 20. *ὁ τοῦ ἁγίου Ἐλισσαίου.* 21. *ὁ τοῦ Σεδρὰκ, τῆς Θεοτόκου.*

LVII. *Τῷ Κολωνείας θρόνος ὑποκείμενος οὐκ ἔςιν.*

Οἱ ἀποσπασθέντες ἐκ τῆς Ῥωμαϊκῆς διοικήσεως, καὶ νῦν τελοῦντες ὑπὸ τὸν θρόνον Κωνσταντινουπόλεως μητροπολῖται, καὶ οἱ ὑπ' αὐτὸν ἐπίσκοποί εἰσιν·

1. *Ὁ Θεσσαλονίκης.* 2. *ὁ Συρακούσης.* 3. *ὁ Κορίνθου.* 4. *ὁ τοῦ Ῥηγίου.* 5. *ὁ Νικοπόλεως.* 6. *ὁ Ἀθηνῶν.* 7. *ὁ Πατρῶν.*

Τῷ Συρακούσης, Σικελίας.

1. *Ὁ Ταυρομενίου.* 2. *ὁ Μεσήνης.* 3. *ὁ Ἀκράγαντος.* 4. *ὁ Κρονίου.* 5. *ὁ Λιλυβαίου.* 6. *ὁ τοῦ Δρεπάνου.* 7. *ὁ τοῦ Πανόρμου.* 8. *ὁ τῶν Θερμῶν.* 9. *ὁ Κεφαλουδίου.* 10. *ὁ Ἀλέσης.* 11. *ὁ Τυνδαρίου.* 12. *ὁ Μελίτης.* 13. *ὁ Λιπάρας.*

Καὶ ἀπὸ τῆς ἀνατολικῆς διοικήσεως ὁ Σελευκείας Παμφυλίας μετὰ τῶν ὑπ' αὐτὸν 23 ἐπισκόπων, οἵ τινές εἰσιν οὗτοι·

1. *Ὁ Κελευτέρεως* (l. *Κελενδέρεως*). 2. *ὁ Ἀνεμόης* (l. *Ἀνεμουρίου*). 3. *ὁ Τιτυουπόλεως.* 4. *ὁ Λάμων.* 5. *ὁ Ἀντιοχείας.* 6. *ὁ Σελινοῦντος.* 7. *ὁ Ἡλίου* (l. *Ἰουλίου*) *Σεβαστῆς.* 8. *ὁ Ζη[νων]οπόλεως.* 9. *ὁ Λαυσάδων.* 10. *ὁ Διοκαισαρείας.* 11. *ὁ Ὄλβας.* 12. *ὁ Κλαυδιουπόλεως.* 13. *ὁ Νεαπόλεως.* 14. *ὁ Δαλισανδοῦ.* 15. *ὁ Φιλαδελφείας.* 16. *ὁ Ἀδράσου.* 17. *ὁ Μωλόης.* 18. *ὁ Εἰρηνουπόλεως.* 19. *ὁ Γερμανικουπόλεως.* 20. *ὁ Δομητιουπόλεως.* 21. *ὁ Σιβήλων* (?). 22. *ὁ Κοδάκων* (?). 23. *ὁ Συνήδων.*

III. ANDRONICI PALAEOLOGI SENIORIS (a. 1282—1320) INDEX ECCLESIARUM, THRONO CONSTANTINOPOLITANO PARENTIUM.

Hunc seculorum XIII. XIV. libellum, imperatori modo dicto rite adjudicatum, post Leonianum (secc. IX. X.) indicem lubenter apposui. Est enim is quoque indiculus minime inutilis ad illustrandas Byzantinorum literas cum geographicas, tum historicas. Quid? quod etiam tenacitatem eorum in servandis veterum formis geographicis testatur, et luculentum ingruentis Turcarum praepotentiae documentum nostris oculis proponit. Contextum multoties emendavi.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΥΡΟΥ ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΥ ΤΟΥ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ, ΤΟΥ ΓΕΡΟΝΤΟΣ, ΟΠΩΣ ΝΥΝ ΕΧΟΥΣΙ ΤΑΞΕΩΣ ΑΙ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΣ ΤΩι ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΩι ΘΡΟΝΩι ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

---

1. *Ὁ Καισαρείας.*
2. *Ὁ Ἐφέσου.*
3. *Ὁ Νικομηδείας.*
4. *Ὁ Νικαίας.*
5. *Ὁ Ἡρακλείας.*
6. *Ὁ Ἀγκύρας.*

7. Ὁ Κυζίκου.

8. Ὁ Σάρδεων.

9. Ὁ Χαλκηδόνος.

10. Ὁ Φιλαδελφίας. Αὕτη, ἐπισκοπὴ οὖσα τοῦ Σάρδεων, προεπιβάσθη παρὰ τοῦ βασιλέως Κυροῦ Ἀνδρονίκου τοῦ Παλαιολόγου εἰς θρόνον δέκατον.

11. Ὁ Θεσσαλονίκης. Καὶ αὕτη, θρόνος οὖσα 16, εἰς 11, παρὰ τοῦ εἰρημένου βασιλέως ἀνήχθη. Νῦν δὲ τὸν τόπον ἐπέχει τοῦ Ἀγκύρας.

12. Ὁ Ἀδριανουπόλεως. Καὶ αὕτη, θρόνος οὖσα 40, εἰς 12 ἐτιμήθη.

13. Ὁ Σίδης. Ἡ δέκατος οὖσα θρόνος, εἰς 13 ὑπεβιβάσθη.

14. Ὁ Σεβαστείας. Καὶ αὕτη, 11 οὖσα θρόνος, εἰς 14 ὑπεβιβάσθη.

15. Ὁ Ἀμασείας. Ὁμοίως καὶ αὕτη, 12 οὖσα, εἰς 15 κατήχθη.

16. Ὁ Μελιτήνης. Ὡσαύτως καὶ αὕτη, 13 οὖσα, εἰς 16 ὑπεβιβάσθη.

17. Ὁ Τυάνων. Καὶ αὕτη, 14 οὖσα θρόνος, εἰς 17 κατήχθη.

18. Ὁ Γάγγρων. Καὶ αὕτη, 15 οὖσα θρόνος, εἰς 18 κατήχθη.

19. Ὁ Ποντοηρακλείας. Αὕτη ἐπισκοπὴ ἦν τοῦ Κλαυδιουπόλεως· καὶ διὰ τὸ ὑπὸ ἐθνῶν ἐκείνην κατασχεθῆναι, ἐτιμήθη αὕτη ἀντ' ἐκείνης εἰς μητρόπολιν, καὶ εἰς θρόνον 17. Νῦν δὲ 19 γέγονεν.

20. Ὁ Προύσης. Καὶ αὕτη, ἑκατοστὸς θρόνος οὖσα, εἰς εἰκοστὸν προεβιβάσθη.

21. Ὁ Πηγῶν. Καὶ αὗται, 90 θρόνος οὖσαι, εἰς 21 προήχθησαν.

22. Ὁ Περγάμου. Καὶ αὕτη, θρόνος 69 οὖσα, εἰς 22 προεβιβάσθη.

23. Ὁ Νεοκαισαρείας. Ὁμοίως καὶ αὕτη, θρόνος 17 οὖσα, εἰς 23 ὑπεβιβάσθη.

24. Ὁ Πισσινοῦντος. Καὶ αὕτη, θρόνος οὖσα 19, εἰς 24 ὑπεβιβάσθη.

25. Ὁ Μύρων. Καὶ αὐτὰ, 20 ὄντα, εἰς 25 κατήχθη.

26. Ὁ Σταυρουπόλεως. Καὶ αὕτη, 21 οὖσα, 26 γέγονεν.

27. Ὁ Λαοδικείας. Καὶ αὕτη, 22 οὖσα, 27 γέγονεν.

28. Ὁ Συνάδων. Καὶ αὐτὴ, 23 οὖσα, 28 γέγονεν.

29. Ὁ Ἰκονίου. Καὶ αὐτὸς, θρόνος 24 ὢν, εἰς 29 κατεβιβάσθη.

30. Ὁ Βεῤῥοίας. Καὶ αὐτὴ, ἐπισκοπὴ τοῦ Θεσσαλονίκης, ἢ, ὥς τινες, τοῦ Ἀχρίδος, εἰς 30 θρόνον ἐτιμήθη.

31. Ὁ Πισιδίας. Αὕτη, θρόνος 25 οὖσα, 34 γέγονεν.

32. Ὁ Συλαίου. Καὶ αὐτὸ, θρόνος ὢν 26, εἰς 32 κατήχθη.

33. Ὁ Κορίνθου. Καὶ αὐτὴ, 27 οὖσα, εἰς 33 κατῆλθεν.

34. Ὁ Μονεμβασίας. Ἐπισκοπὴ οὖσα Κορίνθου, ἢ, ὥς τινες, τῶν παλαιῶν Πατρῶν, εἰς μητρόπολιν καὶ θρόνον 44 ἐτιμήθη.

35. Ὁ Ἀθηνῶν. Ὡσαύτως καὶ αὐτὴ, θρόνος οὖσα 28, εἰς 34 ὑπεβιβάσθη.

36. Ὁ Μωκησσοῦ. Καὶ αὕτη, θρόνος οὖσα 29, εἰς 35 κατήχθη.

37. Ὁ Κρήτης. Καὶ αὕτη, 30 οὖσα, εἰς 37 προεβιβάσθη.

38. Ὁ Καλαβρίας. Καὶ αὐτὴ, θρόνος οὖσα 31, εἰς 38 ὑπεβιβάσθη.

39. Ὁ παλαιῶν Πατρῶν. Καὶ αὐτὴ, 32 οὖσα, εἰς 39 ὑπεβιβάσθη.

40. Ὁ Τραπεζοῦντος. Καὶ αὐτὴ, 33 οὖσα, εἰς 40 κατήχθη.

41. Ὁ Λαρίσσης. Καὶ αὐτὴ, 34 οὖσα, εἰς 41 κατήχθη.

42. Ὁ Ναυπάκτου. Καὶ αὐτὸς, 35 ὢν θρόνος, εἰς 42 κατῆλθεν.

43. Ὁ Φιλιππουπόλεως. Καὶ αὐτὴ, 36 οὖσα, 43 γέγονεν.

44. Ὁ Τραϊανουπόλεως. Καὶ αὐτή, 36 οὖσα, 44 γέγονεν.

45. Ὁ Ῥόδου. Καὶ αὐτὴ, 38 οὖσα, 45 κατέστη.

46. Ὁ Σεῤῥῶν. Καὶ αὐτὴ, 58 οὖσα, εἰς 46 ἀνήχθη.

47. Ὁ Φιλίππων. Καὶ αὐτὴ, 39 οὖσα, εἰς 47 κατήχθη.

48. Ὁ Χριστουπόλεως, ἤτοι ἡ Καβάλλα. Καὶ αὐτὴ, θρόνος 76 οὖσα, εἰς 48 προεβιβάσθη.

49. Ὁ Ἱεραπόλεως. Καὶ αὐτὴ, 41 οὖσα, εἰς 49 ὑπεβιβάσθη.

50. Ὁ Δυῤῥαχίου. Καὶ αὐτὸ, 42 ὂν, εἰς 51 ὑπεβιβάσθη.

51. Ὁ Σμύρνης. Καὶ αὐτὴ, 43 οὖσα, εἰς 51 κατήχθη.

52. Ὁ Μιτυλήνης. Καὶ αὐτὴ, 49 οὖσα, εἰς 52 κατήχθη.

53. Ὁ Ἰωαννίνων, ἐπισκοπὴ οὖσα τοῦ Ναυπάκτου, εἰς 53 προεπιβάσθη.

54. Ὁ Διδυμοτείχου. Καὶ αὐτὸ, ἀρχιεπισκοπὴ ὄν ποτε πάλαι ποτὲ, ἢ μᾶλλον ἐπισκοπὴ τοῦ Τραϊανουπόλεως Ῥοδόπης, εἰς 54 προεβιβάσθη.

55. Ὁ Μελενίκου.

56. Ὁ Κατάνης. Καὶ αὐτὴ, 44 οὖσα, εἰς 57 κατήχθη.

57. Ὁ Ἀμμορίου. Καὶ αὐτὸ, 45 ὂν, 58 γέγονεν.

58. Ὁ Καμάχου. Καὶ αὐτή, 46 οὖσα, 59 γέγονεν.

59. Ὁ Κοτυαείου. Καὶ αὐτό, 47 ὄν, 61 γέγονεν.

60. Ἡ ἁγία Σεβηριανή. Καὶ αὐτή, 48 οὖσα, γέγονε 62.

61. Ὁ νέων Πατρῶν. Καὶ αὗται, 50 οὖσαι, εἰς 63 ὑπεβιβάσθησαν.

62. Ὁ Ἄπρω. Καὶ αὐτό, 69 ὄν, προήχθη εἰς 63.

63. Ὁ Ἀμάστριδος. Καὶ αὐτή, 52 οὖσα, εἰς 64 κατήχθη.

64. Ὁ Χωνῶν. Καὶ αὗται, 53 οὖσαι, εἰς 65 κατήχθησαν.

65. Ὁ Ἰδροῦς. Καὶ αὐτή, 54 οὖσα, εἰς 66 κατήχθη.

66. Ὁ Κελτζήνης. Καὶ αὐτή, 67 οὖσα, 55 γέγονεν.

67. Ὁ Κολωνείας. Καὶ αὐτή, 56 οὖσα, 68 γέγονεν.

68. Ὁ Θηβῶν. Καὶ αὗται, 57 οὖσαι, 69 γέγονεν.

69. Ὁ Πομπηϊουπόλεως. Καὶ αὐτή, 59 οὖσα, εἰς 70 κατήχθη.

70. Ὁ Ῥωσίας. Καὶ αὐτή, 60 οὖσα, εἰς 72 κατήχθη θρόνον.

71. Ὁ Αἴνου. Καὶ αὐτή, 61 οὖσα, 73 γέγονεν.

72. Ὁ Ἀλανίας. Καὶ αὐτή, 62 οὖσα, 74 γέγονεν.

73. Ὁ Φαρσάλων. Καὶ αὐτὰ ἀρχιεπισκοπὴ ὄντα, ἐτιμήθησαν [εἰς μητρόπολιν].

74. Ὁ Τιβεριουπόλεως, ἤτοι Β'ρνης. Ἡ, 63 οὖσα, 75 γέγονε.

75. Ὁ Εὐχαΐτῶν. Καὶ αὐτά, 64 ὄντα, 76 γεγόνασιν.

76. Ὁ Κερασοῦντος. Καὶ αὐτή, 65 οὖσα, 77 γέγονεν.

77. Ὁ Νακωλείας. Καὶ αὐτή, 66 οὖσα, 78 γέγονεν.

78. Ὁ Γερμίου. Καὶ αὐτή, 67 ὄντα, 79 γεγόνασιν.

79. Ὁ Μαδύτων. Καὶ αὐτή, 68 ὄντα, 80 γεγόνασιν.

80. Ὁ Ἀπαμείας. Καὶ αὐτή, ἀρχιεπισκοπὴ οὖσα, ἐτιμήθη, εἰς μητρόπολιν.

81. Ὁ Λίτβων. Τὰ Λίτβαδα, ἐνόρια ὄντα τῆς μεγάλης Ῥωσίας, μητροπόλεις γεγόνασιν ἐπὶ τῆς βασιλείας κυροῦ Ἀνδρονίκου, ἐπὶ τοῦ πατριάρχου Ἰωάννου Γλυκέος, ἐν ἔτει ϛω'.

82. Ὁ Καυκάκου (Καυκάσου?), ἐν ἔθνει Ὀβυδίνης.*) Καὶ αὐτή, ἐπισκοπὴ οὖσα τῆς Βουλγαρίας, ἐτιμήθη.

83. Ὁ Γοτθίας. Καὶ αὐτή, ἐπισκοπὴ οὖσα, μητρόπολις γεγονεν.

84. Ὁ Βασιλαίου. Καὶ αὐτό, θρόνος ὂν 70 ὑπεβιβάσθη εἰς 87.

85. Ὁ Ναζιανζοῦ. Καὶ αὐτή, 72 οὖσα; εἰς 88 κατέβη.

86. Ὁ Κερκύρων. Ἃ, 73 ὄντα, 89 γεγόνασιν.

87. Ὁ Ἀβύδου. Ἡ, 74 ουσα, 90 γέγονε.

88. Ὁ Μεθύμνης.

89. Ὁ Χριστιανουπόλεως. Ἡ, 76 οὖσα, 92 γέγονεν.

90. Ὁ Ῥωσίου. Καὶ αὐτό, 77 ὄν, 93 γέγονεν.

91. Ἡ Παροναξιῶν. Αὗται προῆσαν (l. πρώην ἦσαν) θρόνος 79· γεγόνασι δὲ 94.

92. Ὁ Ἀτταλείας. Ἡ, 80 οὖσα, 95 γέγονεν.

93. Ὁ Ζηκχίας. Αὐτή, ἀρχιεπισκοπὴ οὖσα, μητρόπολις γέγονεν.

94. Ὁ Βοσπόρου. Καὶ αὐτὴ προεβιβάσθη, ἀρχιεπισκοπὴ οὖσα.

95. Ὁ Βιζύνης.

96. Ὁ Σουγδαίας. Ἡ ἀπὸ ἀρχιεπισκοπῆς ἐτιμήθη [εἰς μητρόπολιν].

97. Ὁ Μεσημβρίας. Ἡ, 83 θρόνος οὖσα, 100 γέγονεν.

98. Ἀρκαδιουπόλεως. Ἡ, 82 οὖσα, γέγονε 101.

99. Ὁ Σηλυβρίας.) Καὶ αὐτή, 81 ουσα, 102 γέγονεν.

100. Ὁ Μιλήτου. Καὶ αὐτή, 84 οὖσα, 103 γέγονεν.

101. Ὁ Γερδικῆς (Σερδικῆς?). Καὶ αὐτή, 85 οὖσα, 104 γέγονεν.

102. Ὁ Ἄργους. Καὶ αὐτός, 88 ὤν, 105 γέγονεν.

103. Ὁ Δρίστρας. Καὶ αὐτή, 71 οὖσα, κατήχθη εἰς 106.

104. Ὁ Πυργίου. Ὃς 90 ὤν, 107 γέγονεν.

105. Ὁ Σεβαστουπόλεως. Ἡ, θρόνος 51 (91?) οὖσα, κατεβιβάσθη εἰς 108.

106. Ὁ Εὐρίπου. Ὡσαύτως καὶ αὐτός, 92 ὤν, 109 γέγονεν.

107. Ὁ Κυβίστου. Ὁμοίως καὶ αὐτά, 93 ὄντα, 110 γέγονεν.

108. Ὁ Ἀντιοχείας.

109. Ὁ Ἀχιράους.

*) Antecedentia sensu carent, sc. lacunae speciem prae se ferentia, quam alii explebunt. Sicque habebimus non 109 thronos, sed 110., coll. nr. 107 (110 γέγονεν). Locum e cod. Paris. sic lege: ἐν ἔθνει ... 82. Ὁ Βιδύνης. Καὶ αὐτή, ἐπισκοπὴ οὖσα τῆς Βουλγαρίας, εἰς μητρόπολιν προήχθη.

IV. ORDO METROPOLITARUM, QUINAM EX IIS DICANTUR EXARCHI ET HYPERTIMI, QUI VERO HYPERTIMI SOLUMMODO.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΑΞΕΩΣ ΤΩΝ ΘΡΟΝΩΝ ΤΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΩΝ, ΤΙΝΕΣ ΑΥΤΩΝ ΛΕΓΟΝΤΑΙ ΕΞΑΡΧΟΙ ΚΑΙ ΥΠΕΡΤΙΜΟΙ, ΤΙΝΕΣ ΥΠΕΡΤΙΜΟΙ ΜΟΝΟΝ.

A.

1. Ὁ Καισαρείας Καππαδοκίας, ὑπέρτιμος τῶν ὑπερτίμων καὶ ἔξαρχος πάσης Ἀνατολῆς.

2. Ὁ Ἐφέσου ὑπέρτιμος, καὶ ἔξαρχος πάσης Ἀσίας.

3. Ὁ Ἡρακλείας, πρόεδρος τῶν ὑπερτίμων καὶ ἔξαρχος πάσης Θρᾴκης καὶ Μακεδονίας.

B.

Οἱ ἑξῆς πάντες ὑπέρτιμοί, ἤγουν ἔξαρχοι καὶ ὑπέρτιμοι.

1. Ὁ Ἀγκύρας, ἔξαρχος πάσης (an πρώτης, coll. nr. 16.?) Γαλατίας.

2. Ὁ Κυζίκου, ἔξαρχος παντὸς Ἑλλησπόντου.

3. Ὁ Σάρδεων, πάσης Λυδίας· ἀνθ' οὗ ἔνι (?) νῦν ὁ Φιλαδελφείας, ὢν μὲν πρότερος ἐπίσκοπος τοῦ Σάρδεων. Γενόμενος δὲ μητροπολίτης, ἔχει νῦν καὶ τὸν τόπον καὶ τὴν ἐξαρχίαν τοῦ Σάρδεων, καὶ τὰς λοιπὰς ἐπισκοπὰς ἐφ' ἑαυτόν.

4. Ὁ Νικομηδείας, πάσης (?) Βιθυνίας.

5. Ὁ Νικαίας, πάσης (?) Βιθυνίας.

6. Ὁ Χαλκηδόνος, ὁμοίως (?).

7. Ὁ Σίδης, πάσης Παμφυλίας.

8. Ὁ Σεβαστείας, πάσης Ἀρμενίας.

9. Ὁ Ἀμασείας, Εὐξείνου πόντου.

10. Ὁ Μελιτήνης, δευτέρας Ἀρμενίας.

11. Ὁ Τυάνων, δευτέρας (?) Καππαδοκίας.

12. Ὁ Γάγγρων, πάσης Παφλαγονίας.

13. Ὁ Θεσσαλονίκης, πάσης Θετταλίας· ἔχει δὲ νῦν τὸν τόπον τοῦ Ἀγκύρας.

14. Ὁ Κλαυδιουπόλεως πάσης Ὀνωριάδος· ἀνθ' οὗ ἔνι (?) ὁ Ποντοηρακλείας, ἐπίσκοπος μὲν ὢν τοῦ Κλαυδιουπόλεως πρότερον. Γενόμενος δὲ μητροπολίτης, ἔχει καὶ τὸν τόπον καὶ τὴν ἐξαρχίαν ἐκείνου.

15. Ὁ Νεοκαισαρείας, Πόντου Πολεμωνιακοῦ.

16. Ὁ Πισσινοῦντος, δευτέρας Γαλατίας.

17. Ὁ Μύρων, πάσης Λυκίας.

18. Ὁ Σταυροπόλεως, πάσης Καρίας.

19. Ὁ Λαοδικείας, Φρυγίας Πακατιανῆς.

20. Ὁ Συνάδων, Φρυγίας Σαλουταρίας.

21. Ὁ Ἰκονίου, πάσης Λυκαονίας.

22. Ὁ Ἀντιοχείας, πάσης Πισιδίας.

23. Ὁ Συλαίου, ὃς καὶ Πέργης λέγεται, δευτέρας Παμφυλίας· ἀνθ' οὗ νῦν ὁ Ἀτταλίας, ἐπίσκοπος μὲν ὢν τοῦ Πέργης. Ἔχει δὲ νῦν, μητροπολίτης γενόμενος, τὸν τόπον αὐτοῦ.

21. Ὁ Κορίνθου, πάσης Πελοποννήσου.

25. Ὁ Ἀθηνῶν, πάσης Ἑλλάδος.

26. Ὁ Μωκησοῦ, δευτέρας (?) Καππαδοκίας.

27. Ὁ Σελευκείας, δευτέρας Παμφυλίας.

28. Ὁ Ῥηγίου, ὃς καὶ Καλαβρίας λέγεται, ἐξαρχίαν οὐκ ἔχει.

29. Ὁ παλαιῶν Πατρῶν, πάσης Ἀχαΐας.

30. Ὁ Τραπεζοῦντος, πάσης Λαζικῆς.

31. Ὁ Λαρίσσης, δευτέρας Θετταλίας καὶ πάσης Ἑλλάδος.

32. Ὁ Ναυπάκτου, πάσης Αἰτωλίας.

33. Ὁ Φιλιππουπόλεως ἐξαρχίαν οὐκ ἔχει. *)

34. Ὁ Τραϊανουπόλεως, πάσης Ῥοδόπης.

35. Ὁ Ῥόδου, τῶν Κυκλάδων νήσων.

36. Ὁ Φιλίππων, πάσης Μακεδονίας.

37. Ὁ Ἀδριανουπόλεως, ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος Αἱμιμόντου. **)

C.

Μέχρι τούτων οἱ ἔχοντες τὰς ἐξαρχίας· οἱ δὲ λοιποὶ πάντες μητροπολῖται ὑπέρτιμοι μόνον γράφονται, καὶ οὐκ ἔξαρχοι, οὓς εὑρήσεις ἔμπροσθεν.

****

Περὶ τοῦ Βάρνης.

Ἡ Βάρνα, λέγουσί τινες. Αὐτή ἐστιν ἡ Τιβεριούπολις. Διὰ τοῦτο καὶ ἐν τῇ ἐκθέσει οὐχ εὑρίσκεται κειμένη οὔτε ἐν ταῖς μητροπόλεσι, οὔτε ἐν ταῖς ἀρχιεπισκοπαῖς, ἢ ἐπισκοπαῖς· ἀλλ' ὁ Βάρνης αὐτός ἐστιν ὁ Τιβεριουπόλεως.

Περὶ τοῦ Ἀγχιάλου.

Ἡ δὲ Ἀγχίαλος πρότερον μὲν ἡνωμένη ἦν τῇ ἀρχιεπισκοπῇ Μεσημβρίας· αὐτῆς δὲ τιμηθείσης

---

*) Σημείωσαι, ὅτι πρὸς τὸν Φιλιππουπόλεως οἱ μὲν τοῦ Κωνσταντινουπόλεως νοτάριοι ὑπέρτιμον ἔγραψαν καὶ ἔξαρχον πάσης Θρᾴκης μόνον. Ὁ δὲ Φιλιππουπόλεως Δαμιανὸς γράψας ἡμῖν ἔγραψεν ἑαυτὸν ὑπέρτιμον καὶ ἔξαρχον πάσης Εὐρώπης καὶ Δραγοβιντίας.

**) Σημείωσαι, ὅτι οὕτω γράφει μητροπολίτης πρὸς τὸν Ἀδριανουπόλεως· πανιερώτατε μητροπολῖτα Ἀδριανουπόλεως, ὑπέρτιμε καὶ ἔξαρχε Αἱμιμόντου.

εἰς μητρόπολιν, ἐγένετο καὶ ἡ Ἀγχίαλος ἀρχιεπισκοπή.

Περὶ τοῦ Μελενίκου.

Τὸν δὲ Μελένικον οὐχ εὑρίσκοιεν οὐδαμοῦ γεγραμμένον. Λέγεται δὲ ἀγράφως (?) καὶ αὐτὴ τοῦ Σερρῶν εἶναι ἐπισκοπή.

D.

Εἰσὶ καὶ ἕτεροι μητροπολῖται, ἔξω τῶν ὧν γράφει ἡ διατύπωσις ἡ ἀρχαία· οἵ τινες ἀπὸ ἀρχιεπισκόπων καὶ ἐπισκόπων ἐτιμήθησαν κατὰ διαφόρους καιρούς. Καὶ ἀπὸ μὲν ἀρχιεπισκόπων ἐγένοντο οὗτοι·

1. Ὁ Βιζύης.
2. Ὁ Μιλήτου.
3. Ὁ Σηλυβρίας.
4. Ὁ Ἄπρω.
5. Ὁ Γαρέλλης.
6. Ὁ Βρύσεως.
7. Ὁ Δέρκω.
8. Ὁ Χερσῶνος.
9. Ὁ Μεσημβρίας.
10. Ὁ Μετράχων, ὃς καὶ Ζηκχίας λέγεται.
11. Ἡ δὲ Σουγδαῖα καὶ αἱ Φοῦλλαι δύο ἦσαν ἀρχιεπισκοπαί· ἑνωθεῖσαι δὲ ἐγένοντο μία μητρόπολις. Διὸ καὶ ὁ Σουγδαΐας καὶ Φούλλων λέγεται.
12. Ἀπὸ δὲ τῶν ἐπισκόπων τοῦ Ἐφέσου, ἐγένετο μητροπολίτης ὁ Περγάμου.
13. Ἀπὸ τῶν τοῦ Ἡρακλείας, ὁ Μαδύτων καὶ ὁ Μηδείας καὶ ὁ Πρoύσης.
14. Ἀπὸ τοῦ Θεσσαλονίκης, ὁ Βεῤῥοίας.
15. Ἀπὸ τοῦ Νεοκαισαρείας, ὁ Κερασοῦντος καὶ ὁ Ῥιζαίου.
16. Ἀπὸ τοῦ Κορίνθου, ὁ Μονεμβασίας· ὃς καὶ ἔξαρχος λέγεται πάσης Πελοποννήσου, καὶ ἔχει καὶ τὸν τόπον τοῦ Σίδης.
17. Ἀπὸ τοῦ Μωκησοῦ, ὁ Ναζιανζοῦ.
18. Ἀπὸ τοῦ παλαιῶν Πατρῶν, ὁ Λακεδαιμονίας.
19. Ἀπὸ τοῦ Ναυπάκτου, ὁ Ἰωαννίνων.
20. Ἀπὸ τοῦ Φιλιππουπόλεως, ὁ Λιτίτζης.
21. Ἀπὸ τοῦ Τραϊανουπόλεως, ὁ Διδυμοτείχου, ὁ Μάκρης, ὁ Ξανθείας καὶ ὁ Περιθεωρίου.
22. Ἀπὸ τοῦ Ῥόδου, ὁ Χίου καὶ ὁ Κῶ ἀρχιεπίσκοπος.
23. Ἀπὸ τοῦ Φιλίππων δὲ, ὁ Χριστουπόλεως καὶ ὁ Δράμας, ὃς οὐκ ἦν ἐπίσκοπος· ἀλλ' ὡς λέγουσι, πρωτοπαπᾶς ἦν τοῦ Φιλίππων ἐν τῇ Δράμᾳ.
24. Ἀπὸ τοῦ Ἀδριανουπόλεως, ὁ Σωζοπόλεως.
25. Ἀπὸ τοῦ Καμάχου, ὁ Κελτζήνης.
26. Ἀπὸ τοῦ Σερρῶν, ὁ Ζιχνῶν.
27. Ἐγένοντο ὕστερον καὶ ἐν τῇ Οὐγγροβλαχίᾳ δύο μητροπολῖται. Καὶ ὁ μὲν εἷς ἔχει τὸν τόπον τοῦ Νικομηδείας, καὶ ἔξαρχος λέγεται καὶ πάσης Οὐγγρίας καὶ Πλαγηνῶν· ὁ δὲ ἕτερος λέγεται μητροπολίτης μέρους Οὐγγροβλαχίας, καὶ τὸν τόπον ἐπέχων τοῦ Ἀμασείας.
28. Ἐγένετο ἐφ' ἡμῶν καὶ μητροπολίτης Βιδύνης.
29. Καὶ ἐν τῇ Μαυροβλαχίᾳ ἕτερος.
30. Καὶ ἐν τῇ Γαλίτζῃ, ἥ τις ἦν μέρος τῆς μικρᾶς Ῥωσίας.
31. Ὁ μὲν οὖν πατριάρχης γράφει τοὺς μητροπολίτας καὶ ἀρχιεπισκόπους, ἱερωτάτους.
32. Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς πρὸς ἀλλήλους πανιερωτάτους.
33. Οἱ δὲ ἀρχιεπίσκοποι οὐ γράφονται ὑπέρτιμοι, ἀλλ' ἀδελφοὶ καὶ συλλειτουργοὶ, ὡς καὶ οἱ μητροπολῖται.

INDEX EORUM,

QUIBUS ORDO PHILOSOPHORUM TUBINGENSIUM SUMMOS SUOS HONORES DECREVIT.

A. 1 Mai. 1839 — 30 Apr. 1840.

1. AUGUSTUS FOEHR, *Stuttgartiensis.*
2. THEODORUS TOPHOFF, *Paderbornensis.*
3. EDUARDUS KELLER, *Stuttgartiensis.*
4. GOTTHARDUS VICTOR LECHLER, *Reichenbacensis.*
5. IOANNES ANTONIUS FERD. ROESE, *Lubecensis.*
6. IOANNES NICHOLSON, *natus in insula Barbados.*
7. IOANNES HENRICUS BRINCKMANN, *Monasteriensis.*
8. GUILIELMUS THEODORUS BUDDE, *Düsseldorfiensis.*
9. ADOLPHUS PESCHIER, *Prof. Tubing. p. extr.* (*honoris causa*).

B. 1 Mai. 1840 — 30 Apr. 1841.

1. IOANNES THOMAS SCHERR, *Tigurinus.*
2. CAESAR IMMANUEL FREGE, *Wismariensis.*
3. EDUARDUS THEODORUS HAUPT, *Wismariensis.*
4. CAROLUS FRIDERICUS KLAIBER, *Gochsensis.*
5. IOANNES GEORGIUS SAMUEL RICHTER, *Oettingensis.*
6. IOANNES GEORGIUS KASTNER, *Argentoratensis.*
7. FRIDERICUS REIFF, *Vaihingensis.*
8. HENRICUS MERZ, *Crailshemiensis.*
9. FRIDERICUS BELSER, *Oehringensis.*
10. ERNESTUS HENRICUS MEIER, *Schaumburgo-Lippiacus.*
11. CAROLUS GUSTAVUS REUSCHLE, *Stuttgartiensis.*
12. IOANNES HIERONYMUS SCHERR, *Strassdorfiensis.*
13. IO. FRANCISCUS MAURITIUS DE KALKSTEIN, *Rastenburgo-Borussus.*
14. ADOLPHUS HELFFERICH, *Böblingensis.*
15. WOLFGANGUS ADAMUS RUCKDESCHEL, *Norimbergensis.*
16. CHRISTOPHORUS ZIEGLER, *Ulmensis.*
17. GUSTAVUS HERMANNUS ZELLER, *Nürtingensis.*
18. IOANNES ULRICUS WIRTH, *Ditzingensis.*
19. IOANNES DAVIDES WILDERMUTH, *Pleidelshemiensis.*
20. CHRISTIANUS FULDA, *Tubingensis.*
21. EDUARDUS MOHL, *Stuttgartiensis.*

C. 1 Mai. 1842 — 30 Apr. 1843.

1. CAROLUS ERNESTUS GEORGIUS SCHMIDT, *Stargardiensis.*
2. IOANNES REICHARDT, *Waiblingensis.*
3. THEODORUS NOVER, *Luga[illegible]ensis.*
4. OTTO LUDOVICUS KLUMPP, *Leomontanus.*
5. EDUARDUS SCHODER, *Ludovicopolitanus.*
6. CAROLUS LAMEY, *Dainbacensis.*
7. C. G. HERWIG, *Esslingensis.*
8. CAROLUS HÄFNER, *Nürtingensis.*
9. HERMANNUS MÜLLER, *Calvensis.*
10. IOANNES OFFENBERG, *Monasteriensis.*
11. DAVIDES ROTHSCHILD, *Hammensis.*
12. THEODOXUS CHRISTIANUS REUSS, *Esslingensis.*
13. IOANNES LUDOVICUS KRAPFF, *Derendingensis (honoris causa).*
14. IOANNES HONEGGER, *Turicensis.*
15. GUILIELMUS DILLENBURGER, *Essendiensis.*
16. CAROLUS LUDOVICUS SCHMID, *Vaihingensis.*
17. GUILIELMUS SIGISMUNDUS TEUFFEL, *Ludovicopolitanus.*
18. IOSEPHUS DE SCHELLING, *Leomontanus (titulo honoris causa renovato).*
19. IACOBUS PHILIPPUS FALLMERAYER, *Monacensis (honoris causa).*

CONSTANTINUS PORPHYROGENITUS DE PROVINCIIS REGNI BYZANTINI. LIBER SECUNDUS, EUROPA.

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΟΥ ΠΟΡΦΥΡΟΓΕΝΝΗΤΟΥ
ΠΕΡΙ ΘΕΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΔΥΣΕΩΣ ΗΓΟΥΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΤΟ Β'.

ΠΡΩΤΟΝ ΘΕΜΑ ΤΟ ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΥΣΕΩΣ ΗΓΟΥΝ ΕΥΡΩΠΗΣ ΚΕΙΜΕΝΟΝ ΓΗΣ, ΤΟ ΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΟΝ ΘΡΑΙΚΩΙΟΝ, ΕΝ ΩΙ ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟΝ ΙΔΡΥΤΑΙ ΚΑΙ ΤΟ ΤΩΝ ΡΩΜΑΙΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ.

Δίκαιόν ἐστι προκατάρχειν τῆς Εὐρώπης γῆς τὸ Βυζάντιον, τὴν νυν οὖσαν Κωνσταντινούπολιν, ἐπεὶ καὶ πόλις ἐστὶ βασιλεύουσα τοῦ τε κόσμου παντὸς ὑπερέχουσα, ὡς τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου καὶ βασιλέως τὴν ἐπωνυμίαν κληρονομήσασα. — Ἀρχὴν δὲ τῆς Εὐρώπης ἐγὼ τίθημι, ἐπεὶ καὶ αὐτὸ τὸ Βυζάντιον τῆς Θρᾴκης ἐστὶ μέρος τὸ κάλλιστόν τε καὶ τιμιώτατον. — Τὸ τοίνυν θέμα τῆς Θρᾴκης ἄρτι τὴν θέσιν καὶ τὴν ὀνομασίαν ἔλαχε θέματος, ἀφ' οὗ τὸ τῶν Βουλγάρων γένος τὸν Ἴστρον ποταμὸν διεπέρασεν, ἐπεὶ πρότερον εἰς βασιλείας διττὰς διῄρητο· καὶ μαρτυροῦσιν αὐτὰ τὰ ὀνόματα τῶν πόλεων, ἥ τε Μεσημβρία καὶ ἡ Σηλυμβρία, βασιλέων προσηγορίας ἔχουσαι πόλεις, πρὶν ἢ τὴν τῶν Ῥωμαίων βασιλείαν αὐξηθῆναί τε καὶ διαδραμεῖν πάντα τὰ τοῦ κόσμου πληρώματα. Ἀφ' οὗ γὰρ ἡ τῶν Ῥωμαίων ἀρχὴ τὴν ἑαυτῆς σαγήνην ἐξήπλωσεν εἰς πάντα τὰ τοῦ κόσμου τέρματα, πάντας ὡς εἰπεῖν διεσκεύασε καὶ μετεσκεύασεν εἰς μίαν ἀρχήν, καὶ ζυγὸν ἠνάγκασε τελεῖν ἕνα πάντας. Ἀρξαμένης δὲ τῆς σαγήνης διασήπεσθαι καὶ διαῤῥήγνυσθαι, ἄλλως καὶ τὰ πράγματα καὶ τὰ ὀνόματα μετεποιήθησαν. Ἐπαρχία δὲ Θρᾴκης ὑφ' ἡγεμόνα ἐτέτακτο καὶ ὑπὸ τὸν λεγόμενον κονσιλιάριον, τουτέστι βουλευτήν. Ταῦρος γὰρ ἀνθύπατος ἐκράτει. τῆς Θρᾴκης ἐπὶ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ἔχων ὑφ' ἑαυτὸν πόλεις ὑφ' ἡγεμόνα καὶ κονσιλιάριον **53.** *Διασαπείσης δὲ τῆς σαγήνης, ὡς εἴπομεν, καὶ τῶν βαρβάρων ἐκπορθησάντων τὰς πόλεις, εἰς μικρὰ τμήματα διῃρέθη ἡ τῆς Θρᾴκης ἀρχή· ἥ τε γὰρ Βουλγαρία καὶ αὐτὸς ὁ Ἴστρος καὶ τὸ περιώνυμον ὄρος τὸ διῆκον ἄχρι τοῦ Πόντου, τὸ καλούμενον Αἷμος, τῆς Θρᾴκης εἰσὶ μέρη, νυνὶ δὲ ἀλλότρια χρηματίζουσι. Τὸ δὲ τῆς Θρᾴκης θέμα ὑπὸ τὸν βασιλέα Κωνσταντινουπόλεως ἐτέτακτο, καὶ εἰς ὑπουργίαν αὐτοῦ ἐχρημάτιζε, καὶ οὐδέπω τις στρατηγὸς ἦν ἐν αὐτῷ. Ἀφ' οὗ δὲ τὸ θεομίσητον τῶν Βουλγάρων ἔθνος ἐπεραιώθη εἰς τὸν Ἴστρον ποταμόν, τότε καὶ αὐτὸς βασιλεὺς ἠναγκάσθη διὰ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Σκυθῶν καὶ αὐτῶν τῶν Βουλγάρων εἰς θέματος τάξιν ἀγαγεῖν αὐτό, καὶ στρατηγὸν ἐν αὐτῷ χειροτονῆσαι. Ἐγένετο δὲ ἡ τῶν βαρβάρων περαίωσις ἐπὶ τὸν Ἴστρον ποταμὸν εἰς τὰ τέλη*

τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ Πωγωνάτου, ὅτε καὶ τὸ ὄνομα αὐτῶν φανερὸν ἐγένετο· πρότερον γὰρ Ὀνογουνδούρους αὐτοὺς ἐκάλουν. Ἡ δὲ Θρᾴκη ὀνομασίαν μὲν εἶχεν ἀπὸ Θρᾳκὸς βασιλέως τοῦ πάλαι ἐν αὐτοῖς τελευτήσαντος, ἢ ἀπὸ νύμφης Τιτανίδος, ἀφ' ἧς καὶ Κρόνου Δόλογκος· ὅθεν τὸ πρῶτον ἔθνος τῶν Θρᾳκῶν Δόλογκοι ὀνομάζονται. Μαρτυρεῖ δὲ τῷ λόγῳ καὶ Ἱεροκλῆς ὁ γραμματικὸς, ὁ γράψας τὸν Συνέκδημον, τὸ τῶν Δολόγκων ἔθνος τῇ Θρᾴκῃ συναριθμῶν, λέγων οὕτως· „εἰσὶν αἱ πᾶσαι ἐπαρχίαι καὶ πόλεις, αἱ ὑπὸ τὸν βασιλέα τῶν Ῥωμαίων διοικούμεναι τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐπαρχίαι 64, πόλεις δὲ 935." Ἀρχὴν οὖν τῆς Εὐρώπης τὴν βασιλίδα τῶν πόλεων καὶ τοῦ κόσμου παντὸς τὴν νέαν Ῥώμην Κωνσταντινούπολιν ἐγὼ τίθημι· διὰ τοῦτο καὶ τὸ περὶ αὐτὴν θέμα, τὸ καλούμενον Θρᾴκη, τῶν ἐν τοῖς Εὐρώπης μέρεσι θεμάτων πρῶτον τεθείκαμεν, ὡς καὶ αὐτῆς τῆς πόλεως τῆς πάλαι Βυζαντίδος καλουμένης ἐν τῇ τῶν Θρᾳκῶν ἱδρυνθείσης χώρᾳ. Αὐτὸ δὲ τὸ Βυζάντιον Μεγαρέων καὶ Λακεδαιμονίων καὶ Βοιωτῶν ἐστὶν ἀποικία, τῶν ἀρχαιοτάτων Ἑλλήνων· διὸ καὶ τῆς τῶν Δωριέων γλώττης ἐν ἐπιστήμῃ τυγχάνουσιν. Εἴπωμεν τοίνυν, ὡς ἡ ἀρχαία τάξις ἐκράτει, καὶ αὐτῶν τῶν ἐπαρχιῶν τὰ ὀνόματα.

„Επαρχία Θρᾴκης ἤγουν Εὐρώπης, ὑπὸ κονσιλιαρίων, τουτέστι βουλευτῶν, πόλεις 14· Εὐδοξιούπολις, Ἡράκλεια, Ἀρκαδιούπολις, Βιζύη, Πάνιον, Ὄρνοι, Γάνος, Καλλίπολις, Μόριζος, Σιντική, Σαυαδία, Ἀφροδισιάς, Ἄπρως, Κοῖλα.

Ἐπαρχία Ῥοδόπης, ὑπὸ τὸν αὐτόν, πόλεις 7· Παρθικόπολις, Ἡράκλεια Στρυμόνος, Αἶνος, Μαξιμιανούπολις, Σέῤῥαι, Φίλιπποι, Τραϊανούπολις.

Ἐπαρχία Αἱμιμόντου, ὑφ' ἡγεμόνα, πόλεις 6· Ἀδριανούπολις, Ἀγχίαλος, Δεβελτός, Πλωτινόπολις, Τζόϊδος.

Ἐπαρχία Θρᾴκης, ὑπὸ κονσιλιαρίου, πόλεις 5· κλίμα Μεστικὸν καὶ Ἀκόντισμα, Φιλιππούπολις, Βερόη, νῆσος Θάσος, νῆσος Σαμοθρᾴκη.

Ἐπαρχία Μυσίας, ὑφ' ἡγεμόνα, πόλεις 15· Τόμις, Διονυσόπολις, Ἄκραι, Καλλάτις, Ἴστρος, Κωνσταντιάνα, Ζέλπα, Τρόπαιος, Ἀξιούπολις, Καπιδάβα, Κάρπος, Τρῶσμις, Νοβιόδουνος, Αἴγισσος, Ἁλμυρίς."

Ἕως ὧδε τὸ τῆς Θρᾴκης θέμα κατὰ τὸν Ἱεροκλέους Συνέκδημον, καὶ μετὰ ταῦτα τὸ τῆς Μακεδονίας θέμα, ὃ ὑπὸ τὸ Ἰλλυρικὸν καὶ τὴν ἐκεῖσε τοποθεσίαν τέτακται. Ἄρχεται οὖν οὕτως.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΘΕΜΑ, ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ.

Μακεδονία ἡ χώρα ὠνομάσθη ἀπὸ Μακεδόνος τοῦ Διὸς καὶ Θυίας τῆς Δευκαλίωνος, ὥς φησιν Ἡσίοδος ὁ ποιητής·

Ἡ δ' ὑποκυσσαμένη Διῒ γείνατο τερπικεραύνῳ
υἷε δύω, Μάγνητα Μακηδόνα θ' ἱππιοχάρμην,
οἳ περὶ Πιερίην καὶ Ὄλυμπον δώματ' ἔναιον.

Ἄλλοι δ' ἀπὸ Μακεδόνος τοῦ Αἰόλου, ὡς Ἑλλάνικος ἱερειῶν πρώτῃ τῶν ἐν Ἄργει· „καὶ Μακεδόνος Αἰόλου, οὗ νῦν Μακεδόνες καλοῦνται, μόνοι μετὰ Μυσῶν τότε οἰκοῦντες." Λέγεται δὲ καὶ Μακεδονίας μοῖρα Μάκετα, ὡς Μαρσύας ἐν πρώτῳ Μακεδονικῶν· „καὶ τὴν Ὀρεστείαν δὲ Μάκεταν λέγουσιν ἀπὸ τοῦ Μακεδόνος." Ἀλλὰ καὶ τὴν ὅλην Μακεδονίαν Μακετίαν οἶδεν ὀνομαζομένην Κλείδημος ἐν πρώτῳ Ἀτθίδος· „καὶ ἐξῳκίσθησαν ὑπὲρ τὸν Αἰγιαλὸν ἄνω τῆς καλουμένης Μακετίας." Οἱ δὲ τῆς Μακεδονίας βασιλεύσαντες ἀπογόνους ἑαυτοὺς Ἡρακλέους ὀνομάζουσιν, Ἡρακλέους ἐκείνου τοῦ βουφάγου καὶ λεοντοφόνου τυγχάνοντος, οὗ τὴν εἰκόνα καὶ τὸ μέγεθος καὶ ὅλον αὐτοῦ τὸν χαρακτῆρα ἐν τῷ Ἱπποδρόμῳ ὁ χαλκοῦς ἀνδριὰς ἀπεμάξατο· ὃς ἦν Ἀλκμήνης καὶ Ἀμφιτρύωνος υἱός, ὡς Ἕλληνες ψευδολογοῦσι τοῖς γράμμασι. Διὸ καὶ ἀντὶ ταινίας καὶ στέμματος καὶ πορφύρας βασιλικῆς τῷ δέρματι τῆς κεφαλῆς τοῦ λέοντος ἑαυτοὺς ταινιοῦσι, καὶ στέμμα τοῦτο καὶ κόσμον ἡγοῦνται, καὶ ὑπὲρ πάντα λίθον καὶ μάργαρον τούτῳ ἐγκαλλωπίζονται. Καὶ μάρτυς ἀξιόπιστος αὐτὸ τὸ νόμισμα τοῦ Μακεδόνος Ἀλεξάνδρου, τοιαύτῃ εἰκόνι καλλωπιζόμενον. Ἐκράτησε δὲ ἡ βασιλεία τῶν Μακεδόνων, ἀρξαμένη ἀπὸ τοῦ τρίτου υἱοῦ Ἡρακλέους Καρανοῦ προσαγορευομένου, αὐξηθεῖσα δὲ ὑπὸ Φιλίππου τοῦ πατρὸς Ἀλεξάνδρου, μεγαλυνθεῖσα δὲ καὶ ὑπερφυῆς γενομένη καὶ τῶν ἄκρων τῆς γῆς αὐτῶν ἐπιψαύσασα ἐπ' αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν αὐτοῦ διαδόχων, καταλήξασα δὲ εἰς Περσέα τὸν Φιλίππου· ὥστε καὶ αὐτὸ ἀποβαλεῖν τὸ τῆς βασιλείας ἀξίωμα. Αἰχμάλωτος γὰρ αὐτὸς ὁ Περσεὺς μετὰ γυναικὸς καὶ τέκνων, ἡττηθεὶς ὑπὸ Αἰμιλίου ἀνθυπάτου καὶ στρατηγοῦ τῶν Ῥωμαίων, εἰς τὴν Ῥώμην ἀπήχθη δέσμιος καὶ πάντα τὰ τῆς βασιλείας τῶν Μακεδόνων ἐπίσημα, ὥστε ἀπὸ βασιλείας εἰς ἐπαρχίαν τὸ σχῆμα μεταβαλεῖν, καὶ νῦν εἰς θέματος τάξιν καὶ στρατηγίδος αὐτὴν καταλῆξαι.

„Ἐπαρχία Μακεδονίας, ὑπὸ κονσιλιάριον, πόλεις **31**· *Θεσσαλονίκη, Πέλλη, Εὔρωπος, Δίον, Βέῤῥοια, Ἐορδαία, Ἔδεσσα, Κέλλη, Ἀλμωπία, Ἡράκλεια Λύγκου, Ἀντανία, Γέμινδος, Νικαία, Δόβηρος, Ἰδομένη, Βράγυλος, Πρίβανα, Μαρώνεια, Ἀμφίπολις, Νεάπολις, Ἀπολλωνία, Τόπειρος τὸ νῦν Ῥούσιον, Νικόπολις, Ἰθάπολις, Ἄκανθος, Κεραιόπυργος, Βέργη, Ἄλωρος, Διοκλητιανούπολις, Σεβαστόπολις.*

Ἐπαρχία Μακεδονίας, ὑφ' ἡγεμόνα, πόλεις **8**· *Στόβοι, Ἄργος, Ἀστραῖον, Πελαγονία, Βάργαλα, Κελαινίδιον, Ἁρμονία, Ζάπαρα.*

Ἐπαρχία Θεσσαλίας, ὑπὸ τὸν αὐτόν, πόλεις **17**· *Λάρισσα, Δημητριάς, Θῆβαι, Ἐχῖνος, Λαμία, Τρίκη, Γόμφοι, Ὕπατα (αἱ νῦν λεγόμεναι Νέαι Πάτραι), Μητρόπολις, Καισάρεια, Φάρσαλος, σάλτος Βουραμίνσιος, Σάλτος Ἰόβιος, νῆσος Σκίαθος, νῆσος Σκόπελος, νῆσος Πεπάρηθος."*

Ἕως ὧδε τὸ θέμα Μακεδονίας.

ΤΡΙΤΟΝ ΘΕΜΑ, ΣΤΡΥΜΟΝΟΣ.

Τὸ δὲ θέμα τοῦ Στρυμόνος τῇ Μακεδονίᾳ συντέτακται, καὶ οὐδαμοῦ τούτου λόγος ἐστὶ περὶ θέματος, ἀλλ' εἰς κλεισούρας τάξιν λελόγισται· καὶ Σκύθαι αὐτὸ ἀντὶ Μακεδόνων διανέμονται, Ἰουστινιανοῦ τοῦ Ῥινοτμήτου ἐν τοῖς ὄρεσι τοῦ Στρυμόνος καὶ ταῖς διαβάθραις τῶν κλεισουρῶν τούτους ἐγκατοικίσαντος.

ΤΕΤΑΡΤΟΝ ΘΕΜΑ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ.

Τὸ δὲ νῦν εἰς θέματος τάξιν χρηματίζει Θεσσαλονίκη, καὶ αὐτὸ Μακεδονίας μέρος τυγχάνει. Καὶ ἵνα μὴ λέγω τοὺς ἔξωθεν καὶ παλαιοὺς τοῦ τοιούτου μάρτυρας πράγματος, ἀξιόχρεως μάρτυς ὁ ἅγιος τοῦ Χριστοῦ ἀπόστολος Παῦλος, Μακεδονίαν ταύτην ἀποκαλῶν. Γράφει δ' οὕτως· „παρόντος ἡμῖν Ἀριστάρχου Μακεδόνος Θεσσαλονικέως.“ Ἡ γὰρ Θεσσαλονίκη μητρόπολίς ἐστι τῆς Μακεδονίας. Ἀλλὰ καὶ Ἱεροκλῆς ὁ γραμματικὸς ἐν ταῖς Μακεδονικαῖς αὐτὴν τέθεικε πόλεσιν. Ἔχει δὲ τὴν ὀνομασίαν ἀπὸ τοιαύτης αἰτίας· Φίλιππος ὁ Ἀμύντου, Θεσσαλοὺς ἐκεῖ νικήσας, τῇ θυγατρὶ καὶ τῇ πόλει ὁμωνύμως τὸ ὄνομα ἔθετο.

ΠΕΜΠΤΟΝ ΘΕΜΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ, ΕΛΛΑΣ.

Ἑλλὰς ἡ χώρα ἐκλήθη ἀπὸ Ἕλληνος τοῦ Δευκαλίωνος, ὃς δυναστεύσας τῆς Φθιώτιδος τοὺς ὑπηκόους ἑαυτῷ γενομένους ἀντὶ Γραικῶν Ἕλληνας ἐκάλεσε· καὶ τότε πρῶτον Ἑλλὰς ὠνομάσθη. Οὐκ ἦν δὲ τοῦτο παλαιὸν ὄνομα ἔθνους, ἀλλὰ φωνῆς τῆς Ἑλληνικῆς ἰδίωμα, ὡς ὁ συγγραφεὺς Ἀλέξανδρός (l. Θουκυδίδης) φησι, τὴν ὀνομασίαν νεωτερικὴν εἰδώς· „δοκεῖ δέ μοι, οὐδὲ τὸ ὄνομα τοῦτο σύμπασά πως εἶχεν ἡ χώρα.“ Οὐδ' ὁ ποιητὴς ἐμνήσθη Ἑλλήνων, Ἀργείους αὐτοὺς ἀποκαλῶν, ἀλλὰ Θεσσαλοὺς μόνον ἀποκαλῶν, καὶ Ἑλλάδα τὴν ὑπ' Ἀχιλλεῖ πόλιν, ὡς Ἀλέξανδρός φησιν ὁ πολυΐστωρ, οὐδαμοῦ τοὺς σύμπαντας ὠνόμασεν Ἕλληνας, οὐδ' ἄλλους ἢ τοὺς μετὰ Ἀχιλλέως ἐκ τῆς Φθιώτιδος πρὸς τὴν Ἴλιον ἐκπλεύσαντας. Ἔχει δὲ τὸ θέμα τῆς Ἑλλάδος πόλεις 79· πρώτην μὲν Σκάρφειαν, 2. Ἐλευσῖνα, 3. Δαύλιον, 4. Χαιρώνειαν, 5. Ναύπακτον, 6. Δελφούς, 7. Ἄμφισσαν, καὶ τὰς λοιπάς. Συναρίθμει δὲ ταύταις καὶ νῆσον τὴν Εὔβοιαν, ἣν τινες Χάλκιν ἢ Χαλκίδα ἐπονομάζουσιν. Ἔχει δὲ μεθ' ἑαυτῆς καὶ τὰς καλουμένας νήσους Κυκλάδας καὶ νῆσον τὴν Αἴγιναν· καταντᾷ δὲ καὶ μέχρι Θερμοπυλῶν, ἐν ᾧ τόπῳ Λεωνίδης ἐκεῖνος ὁ Λακεδαιμόνιος μετὰ τριακοσίων στρατιωτῶν ἀντέστη Ξέρξῃ, τῷ τῶν Περσῶν βασιλεῖ. Καὶ τοσαῦτα μὲν ἡ Ἑλλὰς κατὰ τὸν Ἱεροκλέα.

ΕΚΤΟΝ ΘΕΜΑ, ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ.

Κόρινθος, ἡ ποτε Ἐφύρα, μητρόπολις πάσης Ἑλλάδος καὶ αὐτῆς Πελοποννήσου, τουτέστιν Ἀχαΐας· οἱ γὰρ Ῥωμαῖοι τοὺς τὴν Πελοπόννησον οἰκοῦντας Ἀχαιοὺς ὀνομάζουσιν. Ἔστι δὲ πᾶσα ἡ νῆσος ὑπὸ ἑνὶ στρατηγῷ τεταγμένη, πόλεις ἔχουσα 40, ἐξ ὧν εἰσιν ἐπίσημοι Κόρινθος μητρόπολις, Σικυών, Ἄργος, Λακεδαιμονία τῆς Λακωνικῆς, ἡ πρὶν Σπάρτη, ἑτέρα μητρόπολις αἱ λεγόμεναι Πάτραι. „Ἡ δὲ Πελοπόν-

νῆσος τρεῖς ἔχει ἐπωνυμίας," ὡς Νικόλαος ὁ Δαμασκηνὸς γράφει ἐν τετάρτῃ ἱστορίᾳ. „Μέγιστον οὖν τῶν τότε ἴσχυον οἱ Πελοπίδαι, καὶ ἡ Πελοπόννησος εἰς αὐτοὺς ἀφεώρα, καὶ αὐτὸ τοὔνομα ἔχουσα ἀπ' ἐκείνων, τρὶς ἤδη πρότερον ἀλλάξασα τὰς ἐπωνυμίας. Ἐπὶ μὲν γὰρ Ἄπεως τοῦ Φορωνέως ἐκαλεῖτο Ἀπίη, ἐπὶ δὲ Πελασγοῦ τοῦ αὐτόχθονος Πελασγία, ἐπὶ δὲ Ἄργου καὶ αὐτὴ ὁμωνύμως ἐκαλεῖτο Ἄργος· ἐπὶ δὲ Πέλοπος τοῦ Οἰνόμαον νικήσαντος Πελοπόννησος ἔσχε τοῦτο κύριον ὄνομα." Ἔστι δὲ χεῤῥόνησος ἀμπέλου φύλλῳ τῷ σχήματι παρεμφερής. Διονύσιος δὲ πλατάνου φύλλῳ ἀπεικάζει, λέγων οὕτως· „εἰδομένη πλατάνοιο μυουρίζοντι πετήλῳ." Περὶ δὲ τὸν τόπον αὐτὸν εἰσὶ νῆσοι 7, Πελοποννήσιοι λεγόμεναι. Καὶ οὕτως μὲν ἡ Πελοπόννησος.

Ἐβασιλεύετο τὸ πρὶν ἡ Πελοπόννησος ἐκ τοῦ τῶν Ἡρακλειδῶν γένους, μέχρις ἂν Φίλιππος ὁ Μακεδὼν τούτων ἐκράτησε. Διενεχθέντων γὰρ τῶν Ἀθηναίων πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους περὶ πρωτείων, ἀφ' οὗπερ ὑπ' ἀμφοτέρων ὁ Πέρσης ἡττήθη Ξέρξης ἐκεῖνος ὁ περιβόητος, πεζῇ μὲν ὑπὸ Λακεδαιμονίων, ὅτε Μαρδόνιος ἐκεῖνος σὺν παντὶ τῷ λαῷ ἐπεπτώκει, νηΐτῃ δὲ στόλῳ ὑπ' Ἀθηναίων, ὅτε Θεμιστοκλῆς ἐναυάρχει τοῦ στόλου — μάχη οὖν ἐκροτήθη πρὸς ἀμφοτέρων περὶ πρωτείων, καὶ διεκράτησεν ἐπ' ἀμφοτέροις ὁ πόλεμος ἔτη 27, καθὼς Θουκυδίδης ὁ περιώνυμος γράφει. Ὑπ' ἀλλήλων οὖν διαφθαρέντων καὶ τῆς νεολαίας ἀπολλυμένης, ἐξῆλθε Φίλιππος ὁ τοῦ Ἀλεξάνδρου πατὴρ, καὶ ἀμφοτέρους αὐτοὺς ἐδουλώσατο, ὥστε ῥηθῆναι ἐπ' αὐτοῦ τουτοὶ τὸ λόγιον· „ἐν δὲ διχοστασίῃ καὶ ὁ πάγκακος ἔλλαχε τιμῆς." Ὕστερον δὲ πάλιν τῶν Μακεδόνων ὑπὸ Ῥωμαίων ἡττηθέντων, πᾶσα ἡ Ἑλλάς τε καὶ ἡ Πελοπόννησος ὑπὸ τὴν τῶν Ῥωμαίων σαγήνην ἐγένετο, ὥστε δούλους ἀντ' ἐλευθέρων γενέσθαι. Ἐσθλαβώθη δὲ πᾶσα ἡ χώρα καὶ γέγονε βάρβαρος, ὅτε ὁ λοιμικὸς θάνατος πᾶσαν ἐβόσκετο τὴν οἰκουμένην, ὁπηνίκα Κωνσταντῖνος ὁ τῆς κοπρίας ἐπώνυμος τὰ σκῆπτρα τῆς τῶν Ῥωμαίων διεῖπεν ἀρχῆς· ὥστε τινὰ τῶν ἐκ Πελοποννήσου μέγα φρονοῦντα ἐπὶ τῇ αὐτοῦ εὐγενείᾳ, ἵνα μὴ λέγω δυσγενείᾳ, Εὐφήμιον ἐκεῖνον τὸν περιβόητον γραμματικὸν, ἀποσκῶψαι εἰς αὐτὸν τουτοὶ τὸ θρυλλούμενον ἰαμβεῖον· „γαρασδοειδὴς ὄψις, ἐσθλαβωμένη." Ἦν δὲ οὗτος Νικήτας, ὁ κηδεύσας ἐπὶ θυγατρὶ Σοφίᾳ Χριστοφόρου τὸν υἱὸν τοῦ καλοῦ Ῥωμανοῦ καὶ ἀγαθοῦ βασιλέως.

[ΕΒΔΟΜΟΝ ΘΕΜΑ, ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ.]

Ἡ δὲ Κεφαλληνία συμπεριείληπται τῇ Πελοποννήσῳ· οὐδέποτε γὰρ εἰς τάξιν ἐχρημάτιζε θέματος, οὐδὲ ὀνομαστός τις ἐκ ταύτης ἐγένετο, εἰ μὴ ὁ παρ' Ὁμήρῳ πολυθρύλητος Ὀδυσσεύς. Ὁμοίως δὲ καὶ νῆσος ἡ Ζάκυνθος ἥ τε Λευκὰς καὶ ἡ Ἰθάκη, ἡ τοῦ Ὀδυσσέως πατρίς, καὶ ἄλλα τινὰ νησίδια, καὶ αὐτὴ Κέρκυρα, ἡ τῶν Φαιάκων πόλις, τὸ τοῦ Ἀλκινόου βασίλειον, ἔνπερ Ὅμηρος ἐκθειάζει ὑπὲρ πάντας τοὺς τότε τινῶν ἀνδρῶν βασιλεύοντας. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τούτων.

ΟΓΔΟΟΝ ΘΕΜΑ, ΝΙΚΟΠΟΛΙΣ.

Ἐπαρχία τῆς παλαιᾶς Ἠπείρου τῆς Φωτικῆς, ὑφ' ἡγεμόνα, πόλεις δώδεκα· Νικόπολις μητρόπολις. Ἐκλήθη δὲ Νικόπολις δι' αἰτίαν τοιαύτην. Καῖσαρ ἐκεῖνος ὁ σεβαστὸς καὶ περιώνυμος Αὔγουστος πόλεμον ἔσχε μετὰ Κλεοπάτρας τῆς Αἰγυπτίας καὶ Ἀντωνίου τοῦ ταύτης ἀνδρός, ὃς ἦν πρότερον ἐπ' ἀδελφῇ τοῦ Καίσαρος γαμβρός, ἀπέστη δὲ τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς δι' ἔρωτα τῆς Κλεοπάτρας αὐτῆς, καὶ τῆς Αἰγυπτίων γῆς πάσης ἐκράτησεν. Ναυτικῷ οὖν στόλῳ ἐπὶ ναυσὶ χιλίαις καὶ διακοσίαις συνέβαλον μετὰ Καίσαρος ἐν πολέμῳ, ἐν αὐτῷ τῷ ἀκρωτηρίῳ, τῷ καλουμένῳ Ἀκτίῳ· καὶ νικήσας ὁ Καῖσαρ τὸν Ἀντώνιον καὶ τὴν Κλεοπάτραν ἔκτισε πόλιν, καλέσας αὐτὴν Νικόπολιν διὰ τὸ ἐκεῖσε ἡττηθῆναι τὸν Ἀντώνιον. Ἀπὸ δὲ τοῦ ἀκρωτηρίου τοῦ καλουμένου Ἀκτίου καὶ τὰς καλουμένας ἰνδικτίωνας ἐκάλεσεν. Οὕτω γὰρ γράφει Ἡσύχιος ὁ Ἰλλούστριος· „ἰνδικτίων, τοῦτ' ἔστιν ἰνακτίων, ἡ περὶ τὸ Ἄκτιον νίκη· δια τοῦτο ἄρχεται μὲν ἰνδικτίων ἀπὸ πρώτης, καὶ καταλήγει μέχρι τῆς 15, καὶ πάλιν ὑποστρέφει, καὶ ἄρχεται ἀπὸ πρώτης, διὰ τὸ τὸν Ἀντώνιον συνάρχοντα γενέσθαι Αὐγούστῳ τῷ Καίσαρι μέχρι τοῦ 15 χρόνου. Μετὰ δὲ ταῦτα μόνος ἐκράτησεν Αὔγουστος.“ Μητρόπολις δὲ τοῦ θέματος πόλις Δωδώνη, ἐφ' ἧς ἡ δρῦς ἡ φθεγγομένη τὰ τῶν δαιμόνων μυστήρια, ἧς μνημονεύει καὶ ὁ θεολόγος Γρηγόριος, λέγων οὕτως· „ἢ Δωδωναίας δρυὸς ληρήματα, ἢ Κασταλίας μαντικώτατον πόμα.“ Ἐκεῖσε γὰρ ἦν ἡ πηγὴ Κασταλίας, ὄνομα ἔχουσα ἀπὸ νύμφης τινὸς οὕτω καλουμένης, καὶ ποταμοῦ, ὃν Ὅμηρος Ἀχελῷον ὀνομάζει, οὗ τὸ ὕδωρ ὑπερβαίνει ἐπὶ γλυκύτητος πάντα τὰ τῶν ποταμῶν νάματα. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ Νικοπόλεως.

ΕΝΝΑΤΟΝ ΘΕΜΑ, ΔΥΡΡΑΧΙΟΝ.

„Δυῤῥάχιον, ἡ ποτε Ἐπίδαμνος, ὑπὸ κονσιλιαρίου, πόλεις 9· Σκάμπα, Ἀπολλωνία, Βουλλίς, Ἀμαντία, Πουλχεριόπολις, Αὐλών, Λήστρων (?), Σκείπτων (?), Ἀλήνιδος (?) μητρόπολις.

Ἐπαρχία Δακίας μεσογαίου, ὑπὸ κονσιλιαρίου, πόλεις πέντε· Πανταλία, Γερμανός, Ναϊσός, ἡ πατρὶς τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, Ῥεμεσιάνα.

Ἐπαρχία τῆς παλαιᾶς Ἠπείρου, ὑπὸ κονσιλιαρίου, πόλεις 5.

Ἐπαρχία Δαρδανίας, ὑφ' ἡγεμόνα, πόλεις 3.

Ἐπαρχία Παννονίας, ὑπὸ τὸν αὐτόν, πόλεις 2.“

Καὶ ὧδε μὲν ἐπαρχίας τῆς νέας Ἠπείρου, τοῦτ' ἔστι τοῦ Δυῤῥαχίου, τοῦ πάλαι καλουμένου Ἐπιδάμνου. Ῥητέον δὲ περὶ τῆς ὀνομασίας αὐτοῦ, πόθεν καλεῖται Δυῤῥάχιον. Δυῤῥάχιον πόλις Ἑλληνική, καὶ Ἐπίδαμνος κληθεῖσα ὑπὸ Ἐπιδάμνου, τοῦ ἀρχαίου ἥρωος. Τούτου θυγάτηρ Μέλισσα, ἧς καὶ τοῦ Ποσειδῶνος ὁ Δυῤῥάχιος· ἀφ' ἧς ἔστι τόπος ἐν Ἐπιδάμνῳ Μελισσώνιος, ἔνθα Ποσειδῶν αὐτῇ συνῆλθε. Μετὰ δὲ τὸ Ῥιζόνικον Λισσός ἐστι πόλις καὶ Ἀκρόλισσος καὶ Ἐπίδαμνος, Κερκυ-

ραίων κτίσμα, ἡ νῦν Δυῤῥάχιον ὁμωνύμως τῇ χεῤῥοννήσῳ λεγομένῃ, ἐφ' ἧς ἵδρυται, ὡς Φίλων γράφει. Δέξιππος δ' ἐν χρονικῶν δεκάτῳ Μακεδονικὴν πόλιν αὐτὴν καλεῖ, γράφων οὕτως· „καὶ Μακεδόνων Ἐπίδαμνον, ἐσύστερον Δυῤῥάχιον μετονομασθεῖσαν, πόλιν τῆς Μακεδονίας μεγάλην καὶ εὐδαίμονα οὖσαν, κατὰ κράτος αἱροῦσιν."

Ἕως ὧδε ὁ μερισμὸς τῆς βασιλείας ἐγίνετο τοῦ κρατοῦντος βασιλέως τὸ Βυζάντιον. Τὰ δὲ ἀντίπερα, ἅπερ Ἰόνιος κόλπος, τῷ βασιλεύοντι τῆς Ῥώμης ὑπήκοα. Οὕτω γὰρ ἐμέρισεν ὁ μέγας βασιλεὺς Κωνσταντῖνος τοῖς τρισὶν υἱέσιν αὐτοῦ, Κωνσταντίνῳ καὶ Κωνσταντίῳ καὶ Κώνσταντι· τῷ μὲν πρώτῳ υἱῷ τὰς ἄνω Γαλλίας καὶ τὰ ἐπέκεινα Ἄλπεων ἕως τοῦ ἑσπερίου ὠκεανοῦ καὶ ἐς αὐτὴν πόλιν τὴν Κάνταβριν· τῷ δὲ Κώνσταντι τῷ ὑστάτῳ υἱῷ τὴν Ῥώμην καὶ τὰς κάτω Γαλλίας τήν τε νῆσον Σαρδὼ καὶ αὐτὴν Σικελίαν καὶ τὴν ἀντίπερα Λιβύην Καρχηδόνα τε, τὴν τῶν Ἄφρων μητρόπολιν, καὶ ἕως Κυρήνης αὐτῆς· τῷ δὲ Κωνσταντίῳ τὰ ἀπὸ τοῦ Δυῤῥαχίου καὶ αὐτὸ τὸ Ἰλλυρικὸν τὴν Ἑλλάδα τε καὶ τὰς ἐπέκεινα νήσους, τάς τε Κυκλάδας καὶ τὰς καλουμένας Σποράδας καὶ ἕως Ἑλλησπόντου, τήν τε καλουμένην μικρὰν Ἀσίαν, ἀμφοτέρας τε τὰς Συρίας καὶ Παλαιστίνην καὶ τὴν Κιλικίαν καὶ αὐτὴν Αἴγυπτον· ἡ γὰρ Λιβύη τῷ τῆς Ῥώμης ὑπέκειτο βασιλεύοντι. Καὶ οὕτως μὲν ὁ παλαιός τε καὶ ὁ πρῶτος μερισμὸς τῆς βασιλείας Ῥωμαίων. Ἡ δὲ Δελματία τῆς Ἰταλίας ἐστὶ χώρα, ἐξ οὗπερ ἐβλάστησεν ὁ πάντων ἀνθρώπων ἀνοσιώτατος καὶ ἀσεβέστατος βασιλεὺς Διοκλητιανός, ἀπό τινος χωρίου καλουμένου Σαλῶναι, ἐν ᾧ ἔστιν ὕδωρ ποτιμώτατον καὶ γλυκύτατον ὑπὲρ πάντα τὰ ὕδατα, ὥς φασιν οἱ γευσάμενοι.

ΔΕΚΑΤΟΝ ΘΕΜΑ, ΣΙΚΕΛΙΑ.

Νῆσός ἐστι μεγίστη καὶ ἐπιφανεστάτη ἡ Σικελία. Οὐκ ἦν δὲ τὸ πρότερον ὑπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ βασιλέως Κωνσταντινουπόλεως, ὅτε ἡ Ῥώμη ἐβασιλεύετο· νῦν δὲ ἐγένετο ἡ καινοτομία αὕτη διὰ τὸ τὴν Ῥώμην ἀποθέσθαι τὸ βασίλειον κράτος, καὶ ἰδιοκρατορίαν ἔχειν καὶ δεσπόζεσθαι κυρίως παρά τινος κατὰ καιρὸν πάπα. Κρατεῖται δὲ νῦν ὑπὸ τὴν ἀρχὴν Κωνσταντινουπόλεως διὰ τὸ τὸν αὐτοκράτορα Κωνσταντινουπόλεως θαλασσοκρατεῖν μέχρι τῶν Ἡρακλέους στηλῶν καὶ πάσης ὁμοῦ τῆς ὧδε θαλάσσης. Ἔσχε δὲ τὴν ἱστορίαν τοῦ καλεῖσθαι Σικελία ἀπὸ αἰτίας τοιαύτης, καθὼς ὁ γραμματικὸς Στέφανος γράφει· „Σικελία ἡ νῆσος Σικανία πρότερον ὠνομάζετο, εἶτα Σικελία ἐκλήθη, ὥς φησιν Ἑλλάνικος ἱερειῶν τῆς Ἥρας β'. Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ καὶ Αὔσονες ὑπὸ τῶν Ἰαπύγων ἐξ Ἰταλίας ἀνέστησαν, ὧν ἦρχε Σικελός· καὶ διαβάντες εἰς τὴν νῆσον, τὴν τότε Σικανίαν καλουμένην, περὶ τὴν Αἴτναν καθιζόμενοι ᾤκουν αὐτοί τε καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν Σικελός, βασιλείαν ἐγκαταστησάμενος· καὶ ἐντεῦθεν ὁρμώμενος [ὁ Σικελὸς οὗτος], πάσης ἤδη τῆς νήσου ταύτης, τότε Σικελίας καλουμένης ἀπὸ τοῦ Σικελοῦ τούτου, ἐκράτησε, ὃς καὶ ἐν αὐτῇ ἐβασίλευσε." Καὶ Μένιππος δὲ ταὐτά φησιν· „ἐλθόντες εἰς Σικελίαν στρατὸς πολὺς ἐξ

'Ιταλίας, τούς τε Σικανοὺς κρατήσαντες μάχῃ ἀπέστειλαν εἰς τὰ μεσημβρινὰ καὶ τὰ ἑσπέρια μέρη αὐτῆς, καὶ ἀντὶ Σικανίας Σικελίαν τὴν νῆσον ἐποίησαν καλεῖσθαι, καὶ τὰ κράτιστα τῆς γῆς ᾤκησαν ἔχοντες." Μεγίστη δὲ αὐτὴ μαρτυρεῖται τῶν ἑπτά, καθά φησιν 'Αλέξιος ὁ κωμικός·

Τῶν ἑπτὰ νήσων, ἃς δέδειχεν ἡ φύσις
θνητοῖς μεγίστας, Σικελία μέν, ὡς λόγος,
ἐστὶ μεγάλη, καὶ δευτέρα Σαρδώ, τρίτη
Κύρνος, τετάρτη δ' ἡ Διὸς Κρήτη τροφός,
Εὔβοια πέμπτη στεινοφυής, ἕκτη Κύπρος·
Λέσβος δὲ τάξιν ἑβδόμην λαχοῦσ' ἔχει.

Τῶν δὲ νησιωτῶν οἱ μὲν ἰθαγενεῖς πάλαι Λίγυες ἐξ 'Ιταλίας Σικελοὶ λέγονται, οἱ δὲ ἐπήλυδες Ἕλληνές εἰσι Σικελιῶται, ὡς 'Ιταλιῶται. Ἔχει δὲ πόλεις ἐπισήμους τήν τε Συράκουσαν καὶ τὸ καλούμενον Ταυρομένειον καὶ αὐτὴν τὴν 'Ακράγαντα, καὶ τὰς λοιπὰς πόλεις, τὰς μὲν ἠρημωμένας, τὰς δὲ κρατουμένας παρὰ τῶν Σαρακηνῶν. Τὴν μὲν οὖν Συράκουσαν ἐπὶ Βασιλείου τοῦ ἀοιδίμου βασιλέως παρέλαβον οἱ Σαρακηνοί, τὸ δὲ Ταυρομένειον ἐπὶ Λέοντος τοῦ σοφωτάτου βασιλέως. Ὅσα τοίνυν κατελείφθησαν κάστρα, παρὰ τῶν ἀθέων Σαρακηνῶν κρατοῦνται· μόνη δ' ἀντιπέραν ἡ Καλαβρία κρατεῖται παρὰ τῶν Χριστιανῶν, ἐν ᾗ καὶ τὸ 'Ρήγιόν ἐστι καὶ τὸ πολισμάτιον τῆς ἁγίας Κυριακῆς, τῆς τε ἁγίας Σεβηρίνης, καὶ ὁ Κρότων, καὶ ἄλλα τινά, ὧνπερ ὁ στρατηγὸς Καλαβρίας κυριεύει. Εἰσὶ δὲ αἱ ὑπὸ Σικελίαν καὶ τὸν ταύτης στρατηγὸν πόλεις 22. Τὸ δὲ ἀρχαῖον αὕτη ἡ νῆσος ἐτυραννεῖτο, ἵνα μὴ λέγω ἐβασιλεύετο, ὑπό τε 'Ιέρωνος καὶ Διονυσίου τοῦ τυράννου· παρέλαβον δὲ αὐτὴν οἱ 'Ρωμαῖοι μετὰ στόλου μεγάλου, ὅτε Μάρκελλος ἐκεῖνος ἐστρατήγει καὶ ναύαρχος τοῦ 'Ρωμαϊκοῦ στόλου ἀνεδείκνυτο, ὅτε καὶ 'Αρχιμήδης ὁ γεωμέτρης ἐν αὐταῖς ταῖς Συρακούσαις ὧν νυκτὸς ἁλούσης τῆς πόλεως ὑπὸ στρατιώτου τινὸς ἀνῃρέθη· ὃν ὁ Μάρκελλος ἐκεῖνος τοσοῦτον ἐθρήνησεν, ὡς μηδένα κοπετὸν ἀπολειφθῆναι τῆς ἐκείνου ταφῆς. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ Σικελίας.

ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ ΘΕΜΑ, ΛΟΓΓΙΒΑΡΔΙΑΣ.

'Η δὲ Λογγιβαρδία διssοῖς ὀνόμασι κέκληται, παρὰ μὲν τισι Λογγιβαρβία, τοῦτ' ἔστι πολυγένεια· παρὰ δέ τισι Λαγοβαρβία, ὡς πολυγένεια. 'Η δὲ γῆ, ἣν κατοικοῦσιν, ἥ τε Βοθρενωτὸς (?) καὶ Νεάπολις ἡ μητρόπολις καὶ τὸ Βέσβιον (l. Βεσούβιον) ὄρος καὶ ὁ ἐν αὐτῷ Πυρχάνος (l. Βουλκανὸς) 'Ελλήνων εἰσὶν ἀποικίαι. Καὶ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν 'Ιουστινιανοῦ, μᾶλλον δὲ Ζήνωνος, παρέλαβον οἱ Γότθοι τήν τε Νεάπολιν καὶ τὰς λοιπὰς παρακειμένας πόλεις, ὧν ἦρχε Βουτελῖνος, ὁ τῶν Φράγγων στρατηγός, ὃν κατεπολέμησεν ὁ Νάρσης παρὰ τὸν ποταμὸν Κασουλῖνον καὶ τελείως ἠφάνισε, καθὼς τὸ ἐπίγραμμα λέγει·

Ῥεῖθρα Κασουλίνου ποταμοῦ βεβαρημένα νεκροῖς
δέξατο Τυρσηνῆς ἠϊόνος κροκάλη,
ἡνίκα Φραγκικὰ φῦλα κατέκτανεν Αὐσονὶς αἰχμή,
ὁππόσα δειλαίῳ πείθετο Βουτιλίνῳ.
Ὄλβιον ἂν τόδε χεῦμα, καὶ ἔσσεται ἀντὶ τροπαίου
αἵματι βαρβαρικῷ δηρὸν ἐρευθόμενον.

Ὑπετάγησαν οὖν οἱ Φράγγοι τῷ τότε χρόνῳ, ἔχοντες καὶ Λαγοβάρδους συμμίκτους· καὶ ἔκτοτε μέχρι τῆς σήμερον χρηματίζει εἰς τάξιν θέματος ἡ καλουμένη Λογγιβαρδία. Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας Μιχαὴλ, τοῦ υἱοῦ Θεοφίλου, ἀνῆλθεν ἀπὸ Ἀφρικῆς στόλος 36 κομπαρίων, ἔχων κεφαλὴν τόν τε Σολδανὸν καὶ τὸν Σάμαν καὶ τὸν Καλφοῦς, καὶ ἐχειρώσαντο διαφόρους πόλεις τῆς Δελματίας καὶ τήν τε Βούτοβαν καὶ τὴν Ῥῶσαν καὶ τὰ κάτω δὲ Κατέρου (Catari). Ἦλθον δὲ καὶ πρὸς τὴν τούτων μητρόπολιν, ἡ Ῥαούσιον λέγεται, καὶ ταύτην ἐπὶ χρόνον ἐπολιόρκουν ἱκανόν. Οἱ δὲ τοῦ κάστρου Ῥαουσίου ἀπέστειλαν πρὸς τὸν βασιλέα, ἐξαιτούμενοι διὰ στόλου βοήθειαν. Τῶν δὲ εἰς τοῦτο ἀποσταλέντων ἀνελθόντων, εὗρον ὑπὸ θεοῦ τὴν αὐτοκρατορικὴν ἀρχὴν Βασίλειον τὸν ἀοίδιμον βασιλέα ἤδη λαβόντα, ὃς καὶ τὰ τῆς αὐτῶν πρεσβείας καὶ δεήσεως ἐπακούσας καὶ στόλον ἱκανὸν καὶ δραστήριον ἄρχοντα πρὸς τὴν τούτων βοήθειαν εὐθὺς ἐξαπέστειλε. Τοῦτο δὲ ἀπὸ αὐτομόλου μαθόντες οἱ Ἄφροι, καὶ περὶ τὴν πολιορκίαν ἀπρακτήσαντες, μᾶλλον δὲ πτήξαντες τὴν τοῦ βασιλικοῦ στόλου κατ' αὐτῶν παρουσίαν, ἀνεπέρασαν ἐν Λογγιβαρδίᾳ, καὶ πολιορκήσαντες τὸ κάστρον Βάρης ᾤκησαν ἐν αὐτῷ, παραλαβόντες πάντα τὰ κάστρα καὶ τὴν πᾶσαν Λογγιβαρδίαν καὶ τὰ λοιπὰ κάστρα Καλαβρίας μέχρι Ῥώμης, ὡς εἶναι πάντα τὰ ὑπ' αὐτῶν πορθηθέντα κάστρα 150. Βασίλειος οὖν, ὁ ἀοίδιμος βασιλεύς, τὴν αὐτοκρατορικὴν ἀρχὴν παρὰ θεοῦ εἰληφώς, καθὰ προείρηται, καὶ ταῦτα ἀναμαθών, προαπέστειλε μὲν στρατὸν καβαλλαρικὸν καὶ πλοῖα 100, ἔγραψε δὲ πρὸς Λοδοῦχον τὸν ῥῆγα Φραγγίας καὶ τὸν πάπα Ῥώμης τοῦ συνεπαμῦναι τῷ ἑαυτοῦ στρατῷ. Οἱ δὲ ὑπείξαντες τῇ βασιλικῇ ἐντεύξει, καὶ ἀμφότεροι ἑνωθέντες τῷ παρὰ τοῦ βασιλέως ἀποσταλέντι στρατῷ καβαλλαρικῷ καὶ πλοΐμῳ, κατεπολέμησαν τοὺς ἀπὸ Ἀφρικῆς Σαρακηνούς, καὶ ἐπόρθησαν τὸ κάστρον Βάρης, δέσμιον λαβόντες καὶ τὸν ἀμηρᾶν Σολδανόν· ὃν καὶ ἀναλαβόμενος μετὰ τῶν Σαρακηνῶν Λοδοῦχος ὁ ῥὴξ Φραγγίας οἴκαδε ἀπῄει. Ὁ δὲ βασιλεὺς κατέσχε τὴν πᾶσαν Λογγιβαρδίαν, καθὼς καὶ σήμερον παρὰ τῶν Ῥωμαίων βασιλέων δεσπόζεται.

ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ ΘΕΜΑ, ΧΕΡΣΩΝΟΣ.

Ἡ δὲ Χερσὼν τὸ παλαιὸν οὐκ ἦν εἰς ὄνομα θέματος, οὐδὲ ἐν μητροπόλεως σχήματι· ἀλλ' οἱ τοῦ Βοσπόρου κρατοῦντες ἐκράτουν καὶ Χερσῶνος αὐτῆς καὶ τῶν λοιπῶν κλιμάτων, ὥστε καὶ βασιλεύειν τοὺς ἐν τῷ Βοσπόρῳ κατοικοῦντας λέγεται.

Ἔχει δὲ ἡ ἱστορία οὕτως. „Βόσπορος, πόλις Πόντου κατὰ τὸν Κιμμέριον κόλπον, καὶ πορθμὸς ὁμώνυμος, ἀπὸ Ἰοῦς τῆς Ἰνάχου καλούμενος, καθὼς Αἰσχύλος ἐν τῷ Προμηθεῖ γράφει·

Ἔσται δε θνητοῖς εἰσαεὶ λόγος μέγας
τῆς σῆς πορείας, Βόσπορος δ' ἐπώνυμος
κεκλήσεται."

Στράβων δὲ ἐν ἑνδεκάτῳ τῶν γεωγραφικῶν τάδε γράφει· „τοῖς δὲ τοῦ Βοσπόρου δυνάσταις ὑπήκοοι Βοσποριανοὶ πάντες καλοῦνται, καὶ ἔστι τῶν μὲν Εὐρωπαίων μητρόπολις τὸ Παντικάπαιον, τῶν δὲ Ἀσιανῶν τὸ Φαναγόρειον." Μαρτυρεῖ δὲ καὶ Φλέγων ἐν Ὀλυμπιάδι πεντεκαιδεκάτῃ, ὅτι ἐβασιλεύετο ὁ Βόσπορος Κότυϊ, τῷ Βοσποριανῷ βασιλεῖ, ᾧ καὶ διάδημα ἐκέλευσε φορεῖν ὁ Καῖσαρ, καὶ τὰς πόλεις αὐτῷ καθυπέταξεν, ἐν αἷς συναριθμεῖ καὶ αὐτὴν Χερσῶνα. Δύο δέ εἰσι τόποι Βόσποροι καλούμενοι· εἷς μὲν, ὁ Κιμμέριος καλούμενος πλησίον Χερσῶνος, ἐν ᾧ καὶ τὸ βασίλειον τῶν Βοσποριανῶν ἦν· ἕτερος δὲ ἐν Βυζαντίῳ, καθὰ Φαβωρῖνος γράφει· „Βυζαντίων λιμὴν Βόσπορος καλεῖται." Μαρτυρεῖ δὲ καὶ τὸ ἐπίγραμμα τοῦ κίονος τῆς ἀντιπέραν γῆς Χρυσοπόλεως, ἐν ᾧ μαρμαρίνη δάμαλις ἵδρυται, φάσκον οὕτως·

Ἰναχίης οὐκ εἰμὶ βοὸς τύπος, οὐδ' ἀπ' ἐμεῖο
  κλήζεται ἀντωπὸν Βοσπόριον πέλαγος.
Κείνην γὰρ τὸ πάροιθε βαρὺς χόλος ἤλασεν Ἥρης
  ἐς Φάρον, ἥδε δ' ἐγὼ Κεκροπίς εἰμι νέκυς.
Εὐνέτις ἦν δὲ Χάρητος· ἔπλων δ', οτε πλῶεν ἐκεῖνος
  τῇδε Φιλιππείων ἀντίπαλος σκαφέων.
Βοίδιον οὔνομα δ' ἦεν ἐμοὶ τότε· νῦν δὲ, Χάρητος
  εὐνέτις, ἠπείροις τέρπομαι ἀμφοτέραις.

Ὁ δὲ Χάρης ἐκεῖνος ἦν στρατηγὸς Ἀθηναίων. Οἱ δὲ ἐγχώριοι Φωσφόριον αὐτὸ καλοῦσι παραγραμματίζοντες, ὅθεν οἱ τὰ πάτρια συγγεγραφότες τοῦ Βυζαντίου ἄλλην ἐπιτιθέασι μυθικὴν ἱστορίαν, ὅτι Φιλίππου τοῦ Μακεδόνος τὸ Βυζάντιον πολιορκοῦντος***

APPENDIX ALIORUM LIBELLORUM, VETEREM GEOGRAPHIAM CUM MEDIA, INPRIMIS BYZANTINA, ILLUSTRANTIUM.

PARS PRIOR, CIVILIS.

I. HIEROCLIS GRAMMATICI SYNECDEMUS.

Hieroclis Synecdemum praeter Itineraria Antoninianum et Hierosolymitanum, tabulam Peutingerianam, Notitiam utriusque imperii, Procopium de aedificiis primarium fontem esse geographiae Romanorum caesareae, fundamentum vero quoddam Byzantinae, inter omnes constat.

Cuius libelli Wesselingiana editio vere princeps dici potest: tam solerter et erudite in ipsum scriptorem inquisivit ac tempus, cui assignari posse videatur; deinde in integritatem hujus Notitiae; postremo, num ea civilis (secularis) habenda sit, an ecclesiastica. Ipsa auctoris verba optime in pluribus emaculavit Petrus Wesselingius, in eo fere errans, quod justo modestior fuit in commendandis suis emendationibus, quas hominibus doctis suasisse video, persuasisse non item.

Unde factum vidi, ut vel nuperus editor, I. Bekkerus Berolinensis, criticam Wesselingii farraginem inspiceret, commentarium tantum non despiceret; quanquam is ipse innumeras librariorum sordes et ineptias diu ante repurgaverat.

Ergo tandem aliquando Hierocles magis jam genuinus in scenam redeat. Est enim ejus Synerdemus (Gallice dixeris *guide des voyageurs*) tum per se bonus, tum in tanta aliorum fontium penuria egregius; quem legere novitium aevum debebat, dein judicare.

Uberiora de iis, in quibus cum Batavo non plane concordo, alio tempore hominibus eruditis proponam. Textum multo, quam ante, puriorem facere, satis erat.

ΙΕΡΟΚΛΕΟΥΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΚΔΗΜΟΣ.

Εἰσὶν αἱ πᾶσαι ἐπαρχίαι καὶ πόλεις αἱ ὑπὸ τὸν βασιλέα τῶν Ῥωμαίων τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπαρχίαι 64, *πόλεις* 935, *ὡς ὑποτέτακται.*

I. *Ἐπαρχία Θρᾴκης ἤγουν Εὐρώπης, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις* **14**, *Εὐδοξιούπολις, Ἡράκλεια, Ἀρκαδιούπολις, Βιζύη, Πάνιον, Ὄρνοι, Γάνος, Καλλίπολις, Μορίζος, Σιντικη* (?), *Σαβαδία* (?), *Ἀφροδισιάς, Ἄπρως, Κοῖλα.*

II. *Ἐπαρχία Ῥοδόπης, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις* **7**, *Αἶνος, Μαξιμιανούπολις, Τραϊανούπολις, Μαρώνεια, Τόπειρος (νῦν Ῥούσιον), Νικόπολις, Κερεόπυργος* (?).

III. *Ἐπαρχία Θρᾴκης, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις* **5**, *Φιλιππούπολις, Βερόη, Διοκλητιανούπολις, Σεβαστούπολις, Διόσπολις.*

IV. *Ἐπαρχία Αἱμιμόντου, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις* **5**, *Ἀδριανούπολις, Ἀγχίαλος, Δεβελτός, Πλωτινούπολις, Τζοΐδης.*

V. *Ἐπαρχία Μυσίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις* **7**, *Μαρκιανούπολις, Ὀδησσος, Δοροστόλος, Νικόπολις, Νοβαί, Ἀππιαρία, Ἄβριττος.*

VI. *Ἐπαρχία Σκυθίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις* **15**, *Τόμις, Διονυσόπολις, Ἄκραι, Καλλάτις, Ἴστρος, Κωνσταντιάνα, Ζίλδεπα, Τρόπαιον, Ἀξιούπολις, Καπίδαβα, Κάρσος, Τρόσμις, Νοβιοδοῦνος, Αἴγισσος, Ἁλμυρίς.*

VII. Ἐπαρχία Ἰλλυρικοῦ. Μακεδονία I. ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις 31, Θεσσαλονίκη, Πέλλη, Εὔρωπος, Δῖον, Βέῤῥοια, Ἐορδαία, Ἔδεσσα, Κέλλη, Ἀλμωπία, Ἄρνισσα, Ἡράκλεια Λύγκου, Ἀντανία, Γέμινδος, Νικαία, Δόβηρος, Ἰδομένη, Βράγυλος (?), Τρίμουλα (?), Παρθικόπολις, Ἡράκλεια Στρυμόνος, Σέῤῥαι, Φίλιπποι, Ἀμφίπολις, Ἀπολλωνία, Νεάπολις, Ἄκανθος, Βέργη, Ἄρωλος (?), κλίμα Μεστικὸν καὶ Ἀκόντισμα, νῆσος Θάσος, νῆσος Σαμοθράκη.

VIII. Ἐπαρχία Μακεδονίας II, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις 8, Στόβοι, Ἄργος, Ἀσταῖον, Πελαγονία, Βάργαλα, Κελαινίδιον, Ἁρμονία, Ζάπαρα.

IX. Ἐπαρχία Θεσσαλίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις 17, Λάρισσα, Δημητριάς, Θῆβαι, Ἐχῖνος, Λάμια, Ὑπάτα, Μητρόπολις, Τρίκκη, Γόμφοι, Καισαρεία, Διοκλητιανούπολις, Φάρσαλος, Σάλτος Βουραμίνσιος, Σάλτος Ἰόβιος, νῆσος Σκόπελος, νῆσος Σκίαθος, νῆσος Πεπάρηθος.

X. Ἐπαρχία Ἑλλάδος ἤγουν Ἀχαΐας, ὑπὸ ἀνθύπατον, πόλεις 79, Σκάρφεια, Ἐλάτεια, Βοιὸν καὶ Δρυμαία, Δαυλία, Χαιρώνεια, Ναύπακτος, Δελφοί, Ἄμφισσα, Τιθώρεια, Ἄμβρυσος, Ἀντίκυρα, Λεβαδία, Κορώνεια Βοιωτίας, Στίρις, Ὀποῦς, Ἀνάστασις (?), Αἴδειψος νήσου Εὐβοίας, Ἀνθηδών, Βουμέλιτα (?), Θεσπιαί, Ὕης καὶ Σῖφαι, Θῆβαι μητρόπολις Βοιωτίας, Τάναγρα, Χαλκὶς νήσου Εὐβοίας, Πορθμός, Κάρυστος, Πλαταιαί, Αἰγόσθενα, Ἀθῆναι μητρόπολις Ἀττικῆς, Μέγαρα, Παγαί, ἐμπόριον Κρομμυών, Αἴγινα νῆσος, Πιτυοῦσα, Κέα, Κύθνος, Δῆλος ἄδηλος, Σκῦρος, [Ἀ]ταλά[ντ]η με[τὰ] Θερμοπυλῶν, Κόρινθος (ἡ ποτε Ἐφύρα) μητρόπολις πάσης Ἑλλάδος, Νέα Σικυών, Αἴγειρα, Αἴγιον, Μεθώνη, Τροιζήν, Ἐπίδαυρος, Ἑρμιόνη, Ἄργος, Τέγεα, Θάρπουσα, Μαντίνεια, Λακεδαίμων μητρόπολις τῆς Λακωνικῆς ἡ πρὶν Σπάρτη, Γεράνθραι, Φαραί, Ἀσωπὸς, Ἀκριαί, Φιγάλεια, Μεσσήνη, Κορώνη, Ἀσίνη, Μοθώνη, Κυπαρισία, Ἦλις μητρόπολις Αἰτωλίας (?), νῆσος Κεφαληνία, νῆσος Πάνορμος, νῆσος Ζάκυνθος, νῆσος Κύθηρα, νῆσος Μύκων, νῆσος Στροφαδία, νῆσος Μόλος ἀντικρὺ Κορίνθου, νῆσος Δωνοῦσα, νῆσος Λῆμνος, νῆσος Ἴμβρος.

XI. Ἐπαρχία Κρήτης, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις 22, Γορτύνη μητρόπολις, Ἴνατος, Βιέννα, Ἱεράπυτνα, Καμάρα, Ἄλλυγγος, Χερσόνησος, Λύκτος, Ἀρκαδία, Κνωσός, Σούβριτος, Ὄαξος, Ἐλευθέρνα, Λάμπαι, Ἄπτερα, Κυδωνία, Κίσαμος, Κάντανος, Ἔλυρος, Λίσσος, Φοινίκη ἤτοι Ἀραδήν, νῆσος Κλαῦδος.

XII. Ἐπαρχία παλαιᾶς Ἠπείρου, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις 12, Νικόπολις μητρόπολις, Δωδώνη, Εὔροια, Ἄκτιον, Ἀδριανούπολις, Ἄπσος, Φοινίκη, Ἀγχιασμός, Βουθρωτός, Φωτική, Κερκύρα νῆσος, Ἰθάκη νῆσος.

XIII. Ἐπαρχία νέας Ἠπείρου, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις 10, Δυῤῥάχιον ἡ ποτε Ἐπίδαμνος, Σκάμπα, Ἀπολλωνία, Βοῦλις, Ἀμαντία, Πουλχεριούπολις, Αὐλών, Λυχνιδὸς μητρόπολις, Λιστρὼν (?) καὶ [?] Σκεπὼν (?).